PAUL BEATTY

WINSTON DURU'

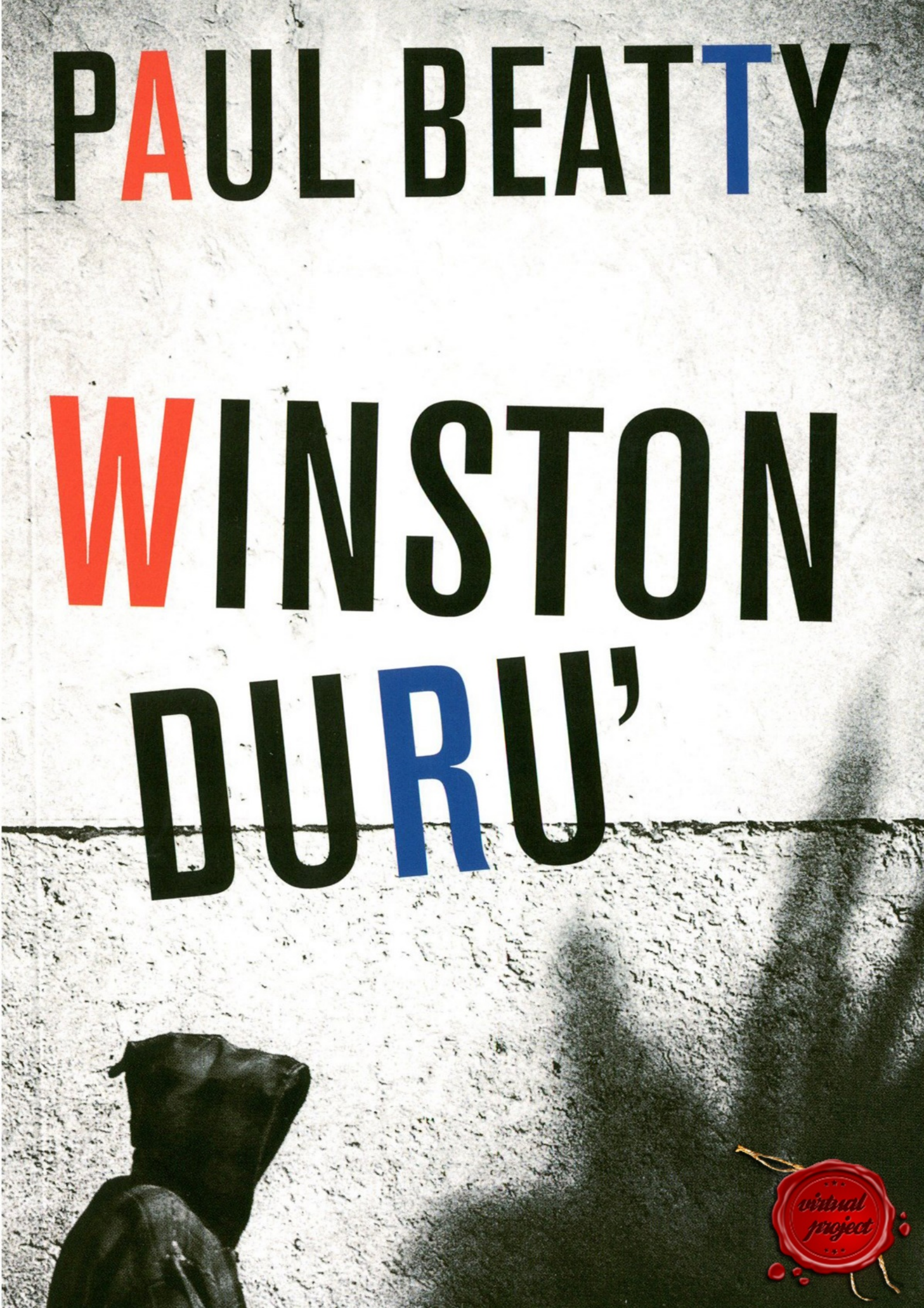

PAUL BEATTY

WINSTON DURU'

Original: *Tuff* (2015)

Traducere din limba engleză
BOGDAN PERDIVARĂ

virtual-project.eu

2019

1. DURU' ȘI CHISĂLIȚĂ

Când Winston Foshay se trezi pe podeaua unui bârlog de drogați din Brooklyn și-și veni în fire, nu deschise din reflex ochii, ci strânse și mai tare din pleoape.

În loc să clipească, revenindu-și treptat în starea de trezie cum ar fi făcut o persoană normală, se ridică în picioare, cu ochii încă închiși, brațele întinse și degetele rășchirate, căutând orbește oglinda de un stat de om pe care o știa pe undeva între canapeaua de piele și lampa cu halogen. Simțindu-se ca un băiețel ce se juca de-a baba-oarba, Winston găsi oglinda, îi atinse ușor sticla cu buricele degetelor și deschise încet ochii; în secunda următoare, căpătă confirmarea felului în care bănuia că arată.

Baba-oarba care se holba la el avea pielea tăbăcită, fața înnegrită de vipie și inima unui băștinaș de pe râu parcă scos dintr-o carte de-a lui Joseph Conrad. Niște peri subțiri și încrețiți îi colcăiau pe bărbie. Riduri adânci de îngrijorare îi brăzdau fruntea. Pleoapele-i erau căzute, acoperindu-i pe jumătate ochii. Buzele groase, strânse, nu arătau nici urmă de rânjet sau de zâmbet. Mutra lui Winston era un chip din acela care putea la fel de bine să-ți ceară banii din buzunar ori să te întrebe pașnic cât e ceasul. Atât de impenetrabilă, atât de plină de răceala inscrutabilă de East Harlem îi era căutătura, încât de obicei nici chiar el nu știa la ce-i umblă gândul, numai că de data asta treaba stătea altfel. De data asta gândurile îi erau la fel de clare ca reflexia crăpată din oglindă. Duse un deget la gaura de glonț ce-i sfărâmase nasul, făcând din el un terci albicios de sticlă spartă, și se gândi: „Ciorile astea, n-ai ce le face".

Cu doar câteva clipe înainte fusese inconștient ca un boxer alb de categorie grea și, la fel ca respectivul boxer, o rușine pentru rasa lui, așa că parcă nu-i dădea mâna să se încreadă în aerul aparent nevătămat al oglindirii sale. Se pipăi frenetic, ca și cum ar fi căutat o brichetă prin buzunare, și, când nu găsi nicio gaură de glonț, se izbi bucuros cu pumnul în piept. „Paștele mă-sii, încă răsufli, cioară".

Prin micul apartament din Brooklyn mai erau răspândite încă trei specimene de ghetou, nelegiuiți tineri și fără suflare, nemișcați pe unde zăceau, cu gurile căscate și ochii deschiși ca niște statui dintr-un muzeu de ceară al interlopilor. În încăpere era o tăcere mormântală, dacă nu puneai la socoteală fâsâitul perdelelor zdrențuite lovindu-se ușor de perete și gâlgâitul continuu al unui filtru de acvariu. Expresia sigură de sine pe care Winston o pierduse cu câteva minute în urmă, cât duraseră împușcăturile, îi revenea iute pe chip. Cuprinzându-și testiculele în palma stângă, păși spre cadavrul cel mai apropiat, un tip pe care-l cunoscuse doar ca Pipăruș din Flatbush. Pipăruș era lăbărțat peste măsuța de cafea, cu fruntea odihnindu-se între bicarbonatul de sodiu și balanța pe sistem metric. Cu cinci minute în urmă, Pipăruș își făcuse de lucru cu greutățile minuscule, așteptând sosirea cocainei-bază, în vreme ce-l făcea cu ou și cu oțet pe idiotul de primar, invitat la o emisiune de radio unde-și asuma meritele pentru scăderea nivelului infracționalității din oraș. „Primaru' crede că melodiile cu rimă, cetățenii vigilenți și pedeapsa cu moartea o să-i oprească pe fraieri să-și ia banu'. Îmi zici mie, infractor, care aproape am în buzunar diploma de licență-n criminologie, că un slogan prostesc gen «Poartă-te frumos, iubește-l pe Hristos», un polițai pe motoretă și camera de gazare or să-ți taie gândul? Hai, mă, odată ce-ai hotărât să treci la treabă ai gânduri berechet. Te strecori sau pe de-a dreptu'?

Zici un: «Ridică aripa, cioară!» ori mai tradiționalul «Mâinile sus!»? Pui țeava la nasu' unui cioroi, te gândești: «în mă-sa, n-ar trebui să-i găuresc tărtăcuța lu' ăsta», apoi îți zici: «Mi se rupe». Și uite-așa ai încă două gânduri. Frățică, pedeapsa cu moartea te face să omori mai mult. Îl termini pe vreunu' și parcă și simți izul de gaz, așa că ai face bine să nu lași niciun martor. Orice fraier cu o țâră de cuget ar ajunge la concluzia asta. Și dacă orașu-i așa de sigur, de ce, mă rog, primaru' umblă peste tot cu nouă gărzi de corp după el? Tot rahatu' ăsta cu alegerile, total de pomană – dacă delincvența-i scăzută, asta-i din cauză că niște negrotei omoară alți negrotei. Ca atunci când rămân aligatorii fără păpică și se-apucă să-nfulece alți aligatori și-n felul ăsta reglează populația".

Situația lui Pipăruș fusese, într-adevăr, reglată. În creștet avea o cavitate de mărimea unei găuri de golf, iar din crevasa înnegrită se prelingea o dâră groasă de sânge și creier de absolvent de facultate. Retrăgându-se din fața masacrului, Winston își supse măseaua, își aruncă o gumă de mestecat în gură și îngână un: „Paștele mă-sii, ce mă seacă Brooklynu'!"

Când Winston împlinise opt ani, taică-său îl dusese, împreună cu verii săi cei neastâmpărați, într-o excursie de o zi la bâlciul din Coney Island. Cadoul lui Winston fusese biletul de intrare la întrecerea anuală de mâncat hotdog. Câștigase aici premiul întâi, însă numai pentru a fi descalificat fiindcă se ajutase la înghițitul crenvurștilor lungi de zece metri cu sorbituri din berea călâie a lui taică-său. Așa că, în loc să se aleagă cu cârnați de vită cât să-i ajungă pe-un an de zile, căpătase o amendă de cincizeci de dolari pentru consum de alcool sub vârsta legală.

Petrecerea se deplasase apoi spre cortul de spectacole, unde Harry Hortensia, Femeia-cu-Barbă, îi lăsase pe copiii ceilalți să bată pas de defilare pe pântecele ei în vreme ce era întinsă pe

un pat de cuie. Când îl zărise pe Winston însă, înaintând spre ea legănat și greoi ca un pui de hipopotam, sărise în picioare, îl bătuse râzând pe burtică și-i oferise băieţelului posac primul sărut din viața lui. În timp ce Salamandra Sam, Băiatul-Amfibie, jongla cu făclii aprinse, vărul Carl, imitând o gazdă de talk-show, se tot fâțâia încoace și-ncolo printre bănci înfigându-și în mutrele necunoscuților microfonul imaginar și întrebând: „Dacă Femeia-cu-Barbă l-a pupat pe văru-meu Winston… asta-l transformă-n poponar?” Apoi se dăduse în Gaura Iadului.

Gaura Iadului era un cilindru de metal pus pe verticală care, învârtindu-se la viteze mari, folosea forța centrifugă pentru a-i lipi pe cei care se dădeau în el de pereții metalici, cum se lipesc magneții de frigider. Operatorul luase biletul lui Winston și-i aruncase o uitătură băiatului negru și rotofei, ridicându-și apoi privirea către cablurile de siguranță ruginite ce-i atârnau deasupra capului. „Ce greutate ai, copile?”

„N-am așa de mult, răspunsese Winston cu lacrimi adunându-i-se în ochi. Vă rog, domnu’, e ziua mea”. Și operatorul, încă șovăind, îi făcuse semn să intre. „Ai grijă să te ții departe de ușă. Și voi, ceilalți răhăței cu ochi, să vă așezați de partea ailaltă a lu’ Băiatu’ Buddha, pentru echilibru”. Winston se lipise de metalul rece, încercând să evite privirile nemulțumite ale verișorilor dornici de senzații tari. „Iote, Winston, curu’ tău gras o să ne-ncetinească”. Apoi, cu un scrâșnet pițigăiat, Gaura Iadului începuse să se-nvârtă, căpătând viteză până ce accelerația îl lipise până și pe Winston de perete. Totul era uitat, iar verișorii țipau și râdeau, strigând la operator să tragă podeaua. Podeaua începuse să se retragă cu un geamăt chinuit, mecanic, și pentru o clipă greutatea lui Winston nu stânjenise cu nimic distracția: stătea lipit de perete ca o muscă strivită, la fel ca și ceilalți. Apoi, aproape de îndată ce-și

îngăduise un zâmbet, începuse să alunece încetișor pe perete, ca o picătură de vopsea. Ce, se și terminase tura? Nu, verișoara Julie era încă la orizontală, dând din brațe ca și cum ar fi înotat prin cilindru. „Iote la Winston, țipa ea, cade, al naibii, ca o pasăre moartă!” Copiii se învârteau deasupra lui, aruncând o ploaie de insulte spre grăsunul de opt ani prins în vortexul de metal. Winston își adunase din gât niște flegmă și-o scuipase înspre văru-său Antoine cel efeminat, capul răutăților. Gogoloiul de mucus stăruise în aer o clipă chinuitoare, apoi fusese azvârlit înapoi, nimerindu-i pe nas. Râsese până și taică-său. Pe Winston îl bușise plânsul. Lacrimile nu-i curseseră pe obrajii durdulii, ci o apucaseră înapoi, pe lângă tâmple, prelingându-se către marginile urechilor. Sunetele batjocoritoare din urmă cu treisprezece veri înlocuiau acum, în urechile lui Winston, ecourile focurilor de armă. „Să-mi bag picioarele-n Brooklyn și-n voi, negrotei dă Brooklyn!”

∵

În prezent, în ultima noapte răcoroasă a verii, Brooklyn număra mai puțin cu trei ciori pe care să le urască Winston. Deși li se adresase tuturor bărbaților de culoare cu apelativul „Zeule”, Pipăruș, acum cam departe de statutul divin, se dovedea incapabil să revină la viață. Zoltan Yarborough, care mereu dădea din gură despre mândrele-i origini brooklyneze, „din Brownsville, n-am fugit în veci și n-o să fug pă vecie”, devenise acum întruchiparea rigidă a sloganului său. Avea un picior petrecut peste pervazul ferestrei și-o gaură datorată unui glonț care, la fel ca tot ce-l învățase mămica lui, îi intrase pe-o ureche și-i ieșise pe cealaltă. Demetrius Broadnax din „Fă-sau-mori Bed-Stuy” era întins pe jos, la bustul gol, cu un șir de găuri de glonț ce se întindea dinspre stern spre buric pe pielea-i cafeniu-pământie. Winston se uită triumfător la cadavrul lui Demetrius, privindu-și fostul șef în ochii sticloși,

tentat să scoată un „Îmi dau demisia” și să ceară o plată compensatorie. Însă se mulțumi să pășească spre acvariu, să-și lipească nasul de sticlă și să se-ntrebe cine avea să-i mai dea de mâncare peștișorului auriu.

Ca majoritatea slujbelor de care se ținuse Winston de când terminase liceul, și asta se sfârșise prematur, după un interviu de angajare ce avusese loc cu abia două săptămâni în urmă, când mutra îi ținuse loc de CV, iar ca recomandări avusese două propoziții rostite de cel mai bun prieten al lui, Fariq Cole: „Cioara asta grasă-i pă bune. E știut pân cartier c-a mardit mulți negrotei la viața lui”. Nici vorbă de întrebări gen: „Așadar, domnule Foshay, cum se armonizează aspirațiile dumneavoastră cu misiunea corporației noastre? V-ați considera un autodidact? Care a fost ultima carte citită?” Demetrius nu făcuse decât să-i întindă lui Winston insigna clubului local, un mic pistol semiautomat Raven de calibru 22, pe care Winston, calm, i-l dăduse îndată înapoi.

— Ce, nu-ți trebe trancan?

— Noo.

— Uite ce-i, fraiere, poate că stâlcești tu ciori pă stradă, dar în învârteala noastră n-ai de-a face cu lume care dă cu vastu’.

Winston ridicase din umeri.

Demetrius îl măsurase de sus până jos cu privirea, întrebând:

— Nu clintești, așa-i? Nu pari genu’ care se sperie.

— Niciodată nu dai înapoi. Odată ce-ai dat înapoi, acolo rămâi, dacă-nțelegi ce vreau să zic. Doar că nu-mi place armele.

— Păi na, de-o fi să iasă ceva ciori la împușcat, după curu’ ăla mare al tău, dacă-l scoți la înaintare, se mai poate ascunde vreo doi-trei băiețași. Să vii mâine după-amiază, la patru.

Când începuse treaba, Winston își scosese curul „la înaintare”, dar nu în felul în care sperase

Demetrius. Fișa postului era simplă: de la patru la zece, cinci zile pe săptămână, răspundea la ușă, își punea pe mutră un aer amenințător și răcnea câte un: „Banu' pă loc, fraiere!" la mușteriii mai căpoși. Însă nu se simțea în apele lui în Brooklyn. Traumele copilăriei îl prindeau din urmă și-i boțeau răceala imperturbabilă. În loc să pășească suav și să-și numere paralele la câte cinci minute, Winston bâjbâia prin bârlogul de drogați, călcând lumea pe degete, răsturnând tot ce atingea și trăncănind fără oprire. Încerca să mai lumineze sumbra atmosferă delincventă zicând glume jenant de proaste („O știți pă aia cu scoțienii, că de ce poartă kilt?"). După ce termina poanta căznită („Fincă oile aude de la cincizeci dă metri când să deschide un fermoar") se auzea un clic metalic, sunetul scos de arma lui Demetrius când i se trăgea piedica.

Winston nu izbutea să se pună la punct cu năravurile drogangiilor din Brooklyn. Ce soi de capace colorate se potriveau la ce fel de flacoane de plastic? Erau televizoarele portabile o formă de plată acceptabilă? Nu izbutea să distingă un fluierat secret de-al brigăzii de altele. De câte ori nu zbierase la el Demetrius: „Prostane, nu arunca drogurile-n budă! Ăla-i ciripitu' de-mperechere a cintezei cu capu' roșu!" Apoi i se alăturau într-ale bășcăliei Pipăruș și ceilalți:

— Mai avem, spre deosebire de fluieratu' nostru secret…

— Cântecul ciocârliei.

— Un *cip-cirip-ciripel* ușurel.

— Drăguța de *Alauda arvensis,* de fel din Eurasia, însă obișnuită și-n teritoriile nord-vestice ale Canadei, dacă nu mă-nșel io.

— Nu te-nșeli, cioroi ornitolog ce ești!

Ultima dată când Winston auzise prețiosul fluierat secret dăduse drumul la ușă, iar doi băiețași pe care nu-i mai văzuse, cu arme de foc în mâini, se năpustiseră pe lângă el, nelăsându-i timp

să-i anunțe cum se cuvine, și se anunțaseră singuri cu un glonț în căpățâna proaspăt rasă a lui Pipăruș. Winston făcuse ce profețiseră dintotdeauna colegii săi de serviciu c-o să facă dacă i s-ar fi fluturat vreodată o armă prin față: căzuse leșinat „ca o balegă”.

Trei minute trecuseră de când își recăpătase cunoștința, și tot nu putea ieși din apartament. Era ca și cum ar fi pășit pe loc prin spațiu, priponit de o navă-mamă ce străbătea cosmosul din Brooklyn. Cum dădea să se-ndrepte spre ieșire, un sunet înfundat pe coridor ori o sirenă auzită în depărtare îl goneau înapoi în camera de zi. Începu să îngâne:

— E ca-n filmu’ ăla spaniol, ăla dement cu bogătanii care nu mai putea ieși dân casă. Luis Bustelo sau cam așa. Cum îi zice… suprarealism? Mda, iote c-am dat-o în suprarealism și io.

Un scârțâit la ușă îl opri din bâiguială. Se întoarse într-acolo iute, strângându-și pumnii tremurători.

— Care-i colea?

— Care-i colea? veni și răspunsul.

Winston se relaxă și zâmbi.

— Cioară, zise el desfăcând pumnii și lăsându-se să cadă greoi pe canapea.

Fariq Cole se opinti în camera de zi, împingându-se în cârjele răsfirate de-o parte și de alta. Amicii lui Fariq îi ziceau Chisăliță, fiindcă nasul, buzele și fruntea împărțeau același plan geometric, dându-i un profil ce avea contururile unei cutii de carton strivite. Fiece pas smucit ondula corpul lui Fariq spre Winston ca un arc de jucărie ce se strângea și apoi se destindea. Un medalion de aur masiv cu simbolul dolarului și o cruce egipteană bătută cu diamante i se zbânțuiau la gât pe o orbită eliptică, asemenea unor sateliți încrustați cu pietre prețioase. Fariq se opri lângă pragul ușii, își lăsă capul pe-o parte și aruncă o privire plină de îndoială către prietenul său.

— Cu cine vorbeai?

— Cu nimeni. Încercam numai să-mi dau seama de ce-s încă aici.

— Ești încă aici fiindcă n-ai putut să pleci fără mine, așa-zisu' tău tovarăș.

— Păi ești tovarășu' meu. Dar nu dân cauza ta – abia am ajuns la lucru dă zece minute, nici n-am știut că ești p-aici. Noo, e altceva.

Fariq era cel mai șmecher dintre mulții șmecheri cu handicap din Harlemul de Est. Arăta foarte urban și pus la punct, părea un tip funcțional și-n formă, integrat în societate. În ciuda punctului moale din creștet unde craniul nu i se sudase niciodată complet, nu mai purtase de mult cască de ciclist. Cozorocul șepcii sale întărite cu fibră de sticlă îi cădea pe ochiul stâng, ascunzând cicatricele de la operații. Nădragii largi îi acopereau ortezele. Labele strâmbe ale picioarelor erau înghesuite într-o pereche de pantofi scumpi de sport, deși nu alergase un pas în viața lui. Fariq își trecu limba peste gura plină de metal prețios, unde primii patru incisivi, de sus și de jos, erau acoperiți cu un model stil tablă de șah din aur și argint. Pe cei doi dinți din față se vedeau piese mici și negre, un rege și o regină, inscripționate cu numele „Fariq" și „Nadine" în litere microscopice.

— Iote colea la amărâții ăștia rupți în cur – cine-o să aibă grijă dă familiile lor? zise Fariq întinzând spre masacru capătul cauciucat al unei cârje. De aia unu' haladit și prudent ca mine are un cont la IRA, ceva obligațiuni pă termen scurt, bani investiți pă termen lung la corporații și-un stoc de acțiuni străine cu risc înalt. Rahat, negroteiu' dă secol douășunu trebuie să aibă un portofoliu diversificat, că nu se știe când se strică vremea. Și p-aci mi se pare c-a dat cu fulgere și vijelie.

Winston și Fariq se știau încă din vremea când o călătorie cu metroul costa șaptezeci și cinci de cenți. Fariq era un șmecher cu nas pentru afaceri care-l băgase și pe Winston, cel responsabil cu forța brută, în schemele lui menite să aducă parale;

începuseră cu o operațiune de răpire a câinilor de companie de o asemenea anvergură, că trebuiseră să rechiziționeze toate porumbarele de pe acoperișurile dintre Park și Second Avenue ca să adăpostească potăile.

Ideea era să pândească prin parcurile și pe străzile din Manhattan, ademenind în tufe câinii lăsați liberi din lese cu fluierături, chemări duioase de „cuțu-cuțu” și bucăți de cârnați afumați de vită. Bietele făpturi care schelălăiau legate de automatele de parcare, în vreme ce proprietarii stăteau la taclale la vreun cappuccino, erau eliberate cu ajutorul unor foarfeci de grădină. Apoi băieții așteptau să apară afișele cu recompense și se duceau frumușel să-și culeagă răsplata. „Mda, doamnă, cățelul umbla de capul lui prin Harlem. Niște drogangii i-au pus un măr în gură și numai ce voiau să-l pârlească la proțap, vorbind de «javră la rotisor», când l-am salvat noi și vi l-am adus. Dacă-s dă ajuns cincizeci de dolari? Păi, sincer, nu prea”.

Winston se repezi la Fariq și, cu un braț pe care atârna osânza, își cuprinse prietenul într-o strânsoare prietenească. Ochii lui Fariq se bulbucară de durere.

— Au, Durule! Știi doar că nu-i cazu’ de mizerii d-ăstea.

— Pardon, omule – încercam și io să-mi arăt iubirea, că-s bucuros că ești viu și căcaturi. Cum îți mai merge cu spina bifida sau rahitismu’ ăla? Tot nu țin minte pă care dân astea o ai.

— P-amândouă, frățică. Doar că m-am julit că m-am ascuns în cadă, atâta tot. Când am auzit primu’ foc mi-am săltat nădragii, m-am aruncat în cadă și-am tras perdeaua de la duș. Doamne sfinte, bine că nu le-a venit ciorilor ălora să tragă o pișare.

— Tre’ s-o ștergem rapid, flăcău, că acuși apare potera.

— Dacă n-a ajuns încă polițaii, nici nu mai apar.

— Bun, atuncea pistolarii lu' peşte o să se-ntoarcă să-mi facă felul, să nu lase vreun martor.

— Omule, după ce i-au găurit pe clovnii ăştia, i-am auzit cum se hlizesc pă seama curului tău umflat căzut lat pe duşumea. Nu le pasă lor că vine cineva după ei. Am crezut c-o să trebuiască să ies şi să te stropesc cu apă rece. Să-ţi ard nişte palme, în stil James Cagney.

— N-am leşinat. O făceam, aşa, pă mortu' şi alea.

— Mda, cum să nu. Hai să-i dăm cu praf dă mers.

— Da' ce, acuma eşti tu şefu'?

— Să te fut, creier de plută. Pe cai şi să dăm bice.

— Robin ce eşti.

— Batgirl.

— Cioară vopsită.

— Ah, lovitură sub centură!

Ieşiră din apartament afişând o bravură menită să pună stavilă fricii. Coridoarele, pline de obicei cu puştani şi cu sunetele bubuitoare ale televizoarelor, erau tăcute acum. Refugiaţii se pitiseră prin maghernițele din zona de regenerare urbană, aşteptând ca forţele de ocupaţie să se retragă. O fetiţă purtând un lănţişor cu clopoţel se ivi în cadrul unei uşi şi scoase limba la cei doi, apoi fu apucată de părul prins în coadă şi trasă înăuntru cu o asemenea iuţeală, încât clopoţelul nu apucă să scoată un clinchet măcar. Ascensoarele nu funcţionau niciodată, aşa că Winston îl duse pe Fariq în braţe cale de douăsprezece etaje, apoi îl aşeză jos cu blândeţe, alături de un perete de cutii poştale hodorogite. După ce-i îndreptă şi gulerul cămăşii, Winston făcu un pas înapoi şi pocni din degete.

— Stai aici. Acuma ştiu dă ce nu puteam io să plec. Am uitat ceva. Mă-ntorc îndată.

Până să apuce Fariq să scoată un: „Negrule, nu mă lăsa acilea", Winston se şi năpustea înapoi pe

scări, sărind câte două sau trei trepte deodată.

Pe Fariq îl neliniștea că fusese lăsat singur, dar se bucura văzând că lui Winston îi revenise faimoasa agilitate. „Negru' nostru se tot foia și scotea la glume pă gură de ziceai că-i mare comic și alta nu, se gândi el. Vorbea singur. Știu că nu-i place Brooklynu', dar ce naiba, să leșini așa? Alte dăți, când era-n bătaia puștii, Duru' zicea, gen, «Trage, băiețaș!» Da' leșinatu' înaintea morții are și-o parte bună, te scutește să te rogi pentru viața ta. Ăsta-i Winston Duru' pe care-l știu io, gonind pă scări în sus ca ditai namila de urs". Fariq zâmbi larg, amintindu-și cum, când jucau leapșa cât era vara de lungă, doar puștii cei mai iuți de pe 109th Street puteau să alerge mai iute ca Duru' și să se ferească de laba lui grea, care altfel i-ar fi pocnit în spinare de i-ar fi lăsat lați. Pe el, degetele picioarelor începeau să-l furnice. Simțea vibrațiile de la frecușul pantofilor ortopedici pe asfaltul crăpat, când încerca să alerge. Fariq fusese, cât ținea vara, cel nevoit să dea leapșa: șchiopătând greoi în cârje pe urmele unei găști de copii, simțindu-se ca un lepros, nereușind vreodată să prindă pe nimeni, în prima zi din clasa a cincea trebuise să recurgă la stratagema de a suna, la șase jumătate dimineața, la ușa lui Sharif Middleton și de a-i transmite leapșa fraierului care nu bănuia nimic prin intermediul unei izbituri cu cârja în burtă, când acesta deschisese ușa încă frecându-se la ochii somnoroși. „Durule, frățică, pă unde-mi ești?" se întrebă acum.

Winston intră în apartament, păși peste un cadavru și înșfacă din fundul frigiderului o plasă maro. Băgă mâna și scoase un sandviș rece și unsuros cu brânză și șuncă. Cu gura încă plină, întoarse pe dos punga de plastic, păși spre acvariu și scutură în apă firimiturile. Când peștele ieși la suprafață, îl trase din apă cu îndemânare, abia udându-se pe degete.

Tocmai înnoda punga, pe cale să iasă, când auzi un clinchet slab. Fetița de pe hol se ghemuise într-un ungher al camerei de zi ținând în mână niște portofele umflate și ceva bijuterii, iar pistolul lui Demetrius de calibru 22 i se ițea prin cutele rochiței. Winston se rățoi la ea:

— Hienă mică, fraierii ăștia nici nu s-a răcit bine, și tu i-ai și luat la buzunărit.

— Cine pleacă la plimbare pierde locul de onoare.

— Paștele mă-sii, s-a întors lumea cu curu-n sus. Dă-mi arma aia.

Puștoaica se strâmbă la el și se retrase în adâncimea ungherului, scoțând iarăși limba. Winston păși spre ea și-i luă pistolul din mâini, apoi o apucă de cot și-o săltă în picioare.

— Treci acasă.

Fetița o zbughi pe coridor spre apartamentul ei, ușa se deschise, iar un braț subțire o apucă de poala rochiei și-o trase înăuntru. Ușa se închise cu zgomot. Winston așteptă să audă sunetul încuietorii, apoi își vârî arma în buzunarul de la pantaloni, așeză cu blândețe peștele în pungă și-o porni iute pe scări în jos.

— Unde-ai fost, omule? șopti agitat Fariq. A apărut cineva.

— Ți-am spus că am uitat o chestie, răspunse Winston ridicând mâna în care ținea punga.

— Ți-ai uitat prânzul? Mda… niște ciori încearcă să ne omoare, și tu…

— Șș! *Cállete,* omule.

Winston aruncă o privire după colț. Portarul stătea la birouașul lui, mâzgălind nume false în registrul de vizitatori. Zombii putrezi ai lui Al Capone, King Kong și Mao ar fi putut pătrunde nestingheriți în clădire, cu mitraliere în mâini, tânjind după Fay Wray sau pălăvrăgind despre Revoluția Culturală, iar paznicul ăsta angajat pe salariul minim le-ar fi făcut semn să treacă fără să le pună vreo întrebare.

— Nu-i nimica încolo în afară de polițaiu' ăla dă-nchiriat – ia să vedem dacă știe el care-i mișcarea.

Winston, încă fără să se arate, îi atrase atenția pazniculuí.

— Hei, șerifule, ai văzut cumva doi negrotei pe-aci, zicând povești dă război?

— Mda, acuma câteva minte au trecut, și ziceau că acuma trebuie să găsească și s-omoare un nenorocit de schilod. Și m-au întrebat dacă vreau să pun mâna pe pistoale. Am pus mâna, și erau fierbinți ca scoase din cuptor.

Trupul lui Fariq se îndoi de mijloc, iar cârjele îi alunecară de sub brațe. În vreme ce încerca să-și recapete echilibrul, mațele îi huruiră ca un vulcan activ și-un gogoloi de excremente calde i se prelinse în chiloți.

— Rahat.

— Încotro s-au dus? întrebă Winston.

— Nicăieri.

— Ce?

— Sunt și-acuma în față, fumează Phillies și stau de vorbă cu niște mândrușe.

Ochii galbeni ai lui Fariq se închiseră încetișor, în vreme ce toate beteșugurile de care suferea îl păleau deodată. Aritmia cardiacă i se făcu și mai aritmică, iar sângele bolnăvicios începu să i se vânture sacadat prin vene. Sprijinindu-se de ascensorul stricat, se apucă să-și înjure mama fiindcă băuse, fumase și nu se dusese să-și facă controale medicale cât fusese gravidă. Înghițind tare în sec, în timp ce apăsa repetat butonul de „Urcare", se apucă să-și blesteme tatăl fiindcă socotise că nașterea lui, produsă cu două luni înainte de termen, însemna că venise pe lume „gata de acțiune". *Băiatu' n-are nevoie de incubator, că doar nu-i pui de găină.*

Winston își înfipse dinții în buza de jos, urmărindu-și prietenul cum tremura, apoi o zbughi deodată pe lângă paznic, luând-o spre ieșirea de

incendiu. Forță încuietoarea și izbi cu umărul în ușa grea, deschizând-o larg către apus. O pală de vânt primăvăratic pătrunse înăuntru și, preț de o clipă, îi răcori fața asudată. Se auzi alarma, umplând cu vuietul său asurzitor culoarele blocului. Winston se grăbi să se-ntoarcă la Fariq și, dintr-o singură mișcare, își săltă prietenul pe-un umăr și-o porni în goană spre ușa din față. Se opri în vestibulul îngust, uitându-se cum pistolarii se-ndreptau spre partea din dos a imobilului. Purtându-l pe Fariq ca pe un camarad rănit în tranșee, Winston o zbughi cu viteză maximă spre Buswick Avenue, sărind peste boscheți și furișându-se pe lângă șirul pestriț de copaci precum jucătorul de leapșa ce fusese cândva. Plesnetul sec al armei lovindu-l peste coapsă, zuruitul mărunțișului din buzunar și scrâșnetele armăturii metalice care-l ținea laolaltă pe Fariq îi sunau lui Winston precum coloana sonoră a unui film de Hitchcock ajuns la punctul culminant. Aruncă o privire furișă în spate, aproape așteptându-se să fie atacat de vreun avion utilitar.

La intersecția dintre Buswick și Myrtle, un șir de autobuze stăteau nerăbdătoare la coadă în spatele unui bețivan singuratic ce bolborosea în legea lui în mijlocul străzii. Ca o coloană de tancuri din Piața Tiananmen, autobuzele încercau să-l ocolească, însă respectivul le oprea de fiecare dată înaintarea făcând un pas către ele și alungându-le cutezător cu fluturările unei geci de sport zdrențuite. Winston știa, fiindcă făcuse ceva comisioane cu droguri prin zonă, că pe la ora aceea omul se confrunta de obicei cu piticii de pe creier. Contase pe prezența lui acolo, dând piept vitejește și fără noimă cu inamicul. „Sunt negru și plouă. Comisia Warren, presupun. Baterie-foc!” Winston și Fariq se strecurară pe lângă individ („Hei, soldați, întoarceți-vă la pozițiile voastre”), săriră în cel de-al treilea autobuz din șir și se îndreptară spre partea din spate a vehiculului. Se lăsară greoi

în scaunele de plastic, trăgând cu lăcomie aer în piept, așteptând ca autobuzul să miște. Fariq gâfâia. Își scoase inhalatorul, smucindu-l din buzunarul gecii, și trase două doze prelungi.

— Rahat, cioară, nu trebuia să faci toată treaba aia! Dacă-mi spuneai ce mișcare aveai dă gând, mă țineam după tine pă picioarele mele.

— Ha, pufni Winston.

Fariq dădu să-l plesnească cu cârja, însă era blocată sub scaunul din față.

— Nu, pă bune, rahatu' ăsta-i umilitor. Am io grijă dă mine și singur, înțelegi ce zic, Durule?

— Mai scutește-mă, coaie. A trebuit să-ți salvez hoitu' ca-n *Vânătorul de cerbi.* Dacă nu eram io, ai fi acuma într-o colibă dă bambus, jucând ruleta rusească cu Vietcongu' dân Brooklyn. Bang, bang, zdrang! Winston adulmecă aerul. Te-ai căcat cumva? îl întrebă pe Fariq.

Fariq nu răspunse, dar își umflă un obraz cu vârful limbii. Pentru majoritatea tinerilor, gestul era un indicator al sexului oral; la Fariq însemna codul pentru „am pățit un accident". Winston întinse mâna sub scaun și-i eliberă cârja.

Autobuzul înainta pe Broadway și, claxonând, se depărta acum de Bedford-Stuyvesant și intra în mai cosmopolitul Williamsburg. În vreme ce clădirile de apartamente se micșorau în spatele lor, cei doi supraviețuitori se îndreptară în scaune, privind prin geamurile unsuroase. Pe trotuarele aglomerate lumea arăta furioasă și ostenită, luptând pentru spațiu în drumul de la muncă spre casă. Albi boemi se iteau când și când prin mulțime, cu capetele plecate, plini de draci că nu-și puteau permite să locuiască în Manhattan. Evrei tradiționaliști umblau câte doi, înveșmântați în pardesie lungi și negre, pășind ca niște aristocrați, cu genți diplomat în mâini, forfecând meciul celor de la Knicks din ajun. Singurii pe care-i putea diferenția Winston ca indivizi erau portoricanii. Pentru el albii, evrei sau creștini, aveau cam

aceeași fizionomie. Cu expresii rigide și buze strânse, mărșăluiau toți ca unul, pășind măsurat, cu coatele atingându-li-se. Portoricanii îi aminteau de lumea pe care-o cunoștea. Erau mai mult sau mai puțin de prin zonă, mai mult sau mai puțin negrotei și ei, mai mult sau mai puțin sărăntoci. Portoricanii aveau fețe cărora le putea spune salutare. Pe mutește, îi adresă un „Care-i treaba?" tăcut femeii în pulover verde de vâscoză. „Da, tu, dulceață mică, cu punga de cumpărături. Ce-o iei așa repede la picior? Te grăbești la copilași, să-i ajuți la teme? Te cred și io. Capitala Kansasului e Topeka, asta-i tot ce-mi amintesc".

Winston se uită în ochii ce clipeau des ai puștilor care se-ntindeau ca plantele cățărătoare pe lângă peretele halei. Își dădea seama care dintre ei erau băieți cuminți, acasă-la-ora-unșpe, și care pășeau pe linia subțire dintre rebeliune și sfințenie. Unii, precum tânărul cam de vârsta lui, proțăpit trufaș în mijlocul șuvoiului de pietoni, se lăsaseră pradă străzii. Winston îl știa bine pe băiat, un războinic pierdut ce-și căuta o arenă ca să-și încerce puterile. Rânjind, slobozi o provocare șoptită:

— Ai baftă că nu-s colo jos. Ne-am putea îmbrânci o țâră. Ți-aș face curu' arșice, cioară. Apoi, ceva mai tare: Fraiere!

Își lipi posteriorul vast de scaunul încălzit de motor. Mașinăria făcea scaunul să vibreze și, timp de o clipă, se relaxă bucurându-se de masajul gratis. Fariq își privi prietenul. Cunoștea rânjetul ăla, expresia aia satisfăcută de după ce Winston bătea pe câte unul de se căca pe el.

— Duruletz?

— Mm.

— Tu chiar ai leșinat acolo, așa-i?

— Oboseală în luptă, așa cred. Dar mi-a salvat viața. Poate că a-ntins Dumnezeu mâna și mi-a pus-o în cap. M-a scutit pentru niște scopuri mai

de soi, râse Winston. Haide, Chisăliță, înveselește-mă.

Fariq își bătu darabana cu degetele pe falcă.

— Îl mai ții minte pe cocalaru' ăla de l-ai caftit săptămâna trecută în față la Old Timers' Lounge?

— Da, ăla care tot agita cutteru', „În gardă, coaie", dă ziceai că chiar o să facă ceva.

— Am auzit că gagiu', ca să nu se facă dă râs prin cartier, a vrut să se-nroleze în armată. Și-a umblat pă la toți – Marină, Forțe Terestre, Garda de Coastă –, dar n-a putut să treacă dă psihologic. I-ai boțit creieru' sau ceva. Acuma, din două în două minute și fără motiv, răcnește câte-un *„La Mega!",* de zici că-i DJ pe la vreun radio hispanic. Și-o tot dă cu un legământ, „Jur solemn să respect *La Mega*". „Da, domnule, sunt foarte interesat de mecanica aeronautică și *La Mega Noventa y siete punto nueve!"* Cioara a ajuns o reclamă dă radio ambulantă.

Winston zâmbi.

— Atunci hai să-i zicem La Mega de-acu' înainte, bun așa?

— Mda.

Duru' trase din buzunarul gecii o pungă boțită de hârtie și i-o oferi lui Fariq.

— Ți-e foame?

— Ce-ai acolo?

— Jumări dă porc și pește.

— Mai bine te-mpușcau. La cum mănânci, te omori tu singur. Câte ocale mai ai acuma?

— Nu știu, vreo sută cincizeci, o sută șaizeci. De mult n-am mai fost la abatoru' dân Edgecombe să mă pun pă cântar. Astea, oricum, e jumări dă porc fără grăsime.

Fariq își azvârli în sus mâinile.

— Tembelule! Jumările-s bucăți dă porc prăjite-n untură dă porc. Cum să n-aibă grăsime, dacă ele-i sută la sută grăsime? Iote, negrotei nătângi ca tine-l țin pă omul alb deasupra.

Winston ridică din umeri și scoase la iveală un bidonaș de plastic transparent ce conținea un lichid albăstrui.

— Și-acuma bei și Thirstbuster. Dă câte ori nu ți-am spus io că ăia de la Klan deține marca? Și-o să ajungi steril de la mizeria aia. Crezi că-și permit să ceară numa' douășcinci de cenți pe-o butelcă? Porcăria asta-i finanțată dă CIA. Prin cartiere dă albi vezi vreodată Thirstbuster? Nu, ce naiba. Și cum adică, albii să nu vrea și ei ieftineli?

Ce zicea Fariq avea oarecare noimă. Ori de câte ori era prin Midtown făcând chestiile pe care nu le putea face în Harlem, ca de pildă să vadă vreun film ori să-și caute țoale fără inscripții de firme, și-l apuca pofta de-un Thirstbuster, băutura lui preferată era imposibil de găsit. Pline ochi cu cola și nectaruri, rafturile din prăvăliile curățelului East Side găzduiau ape minerale din toate lacurile din Europa, numai Thirstbuster nu. Winston cerea la tejghea vreun Thirstbuster de struguri sau de ananas și se alegea la schimb cu o privire goală, care-l forța să bată în retragere examinându-și sticla cu topitură de ghețar, pe care dăduse doi dolari, în căutare de păr de mastodont.

Winston își dădu gata iubita licoare din două înghițituri, își luă încetișor bidonașul de la gură și slobozi un „Aaahhh" răsunător.

— La naiba, Fariq, ai dreptate, simt că-mi fierbe sperma-n coaie.

— Du-te dracului.

Winston zdrobi într-o mână recipientul și, după ce-l făcu ghemotoc, îl azvârli printre scaune. Autobuzul continua să înainteze pe Broadway.

— Am o idee cum să facem ceva parale. Te bagi, Durule?

— Nu știu.

— Panarama asta cu drogurile s-a cam fâsâit. I-o bătaie de cap de numa'. Îți trebe mușterii constanți, inventaru-i prea complicat, ai de-o parte UIPA și de-alta PIPA. Prea mulți băiețași fără

organizare îți stau pă chelie. Tre' să ne băgăm într-o chestie care se ține laolaltă. O mișcare rapidă, și-am ieșit. Dăm o lovitură și gata.

— UIPA ȘI PIPA? Ce pula mea dai pă gură acolo?

— Ultimu' înăuntru, primu-afară; primu' înăuntru, primu-afară. Coaie, eu zic de-o revoluție-n afacerea cu droguri. Să inventăm o marfă la care, dacă te uiți mai multă dă douăj' dă secunde, te faci dependent. Ceva să-ți stea în sistem pă veci, ca PCP, și poate să mai băgăm și ceva Prozac ca să-l facem atractiv pentru băiețașii albi cu dare dă mână – țac-pac, un drog care să-i țină pă fraieri prăjiți pă vecie.

Fariq atinse ușor antebrațul lui Winston, cum fac vânzătorii de mașini uzate când îți promit afacerea secolului.

— O mină de aur, o singură doză care te prinde pă viață. O să-i zic Fericire Eternă, Paradisul Prăjiților. O să fiu ca Willie Wonka și ciocolata lui, pă bune.

Winston îi dădu mâna deoparte.

— Ești razna.

Netulburat, Fariq continuă, ridicând vocea cu o octavă și căpătând astfel un glas desprins parcă dintr-o reclamă isterică:

— Durule, gândește-te numa' la ce economii ar face consumatoru' pă termen lung.

În vreme ce Fariq trăncănea mai departe despre strategia sa de piață, Winston își mută atenția de la el și privi cum se apropia zarea Manhattanului, căzând într-o stare aflată undeva între semialertă și adormire. Imaginile corpurilor pe care le lăsase în urmă îi pâlpâiau în minte ca niște diapozitive la ora de științe ale naturii. Închise ochii și începu să numere câte cadavre văzuse în cei douăzeci și doi de ani ai săi. Dacă o punea și pe bunica lui Fariq, la capela mortuară, îi ieșeau șaisprezece.

După o noapte caldă de sfârșit de săptămână, la intersecția dintre 109th și Fifth Avenue, granița

dintre Harlemul hispanic și cel african, corpurile apăreau pe străzi precum râmele pe caldarâm la sfârșitul unei ploi de după-amiază. Uneori legiștii târau mortăciuni țepene de prin apartamente abandonate din 116th Street, sau niște pușți descopereau, în drum spre școală, vreun vagabond înghețat pe sub armătura podețului de cărămidă de pe Park Avenue. Cu două săptămâni în urmă, ducându-se să-și cumpere o înghețată italienească de la o prăvălie de pe 103rd cu Lexington, Winston auzise scrâșnetul unor frâne de camion. Ridicase ochii și-o văzuse pe micuța Ursula Huertas, de șapte ani, zburând peste Lexington Avenue de parcă ar fi fost propulsată dintr-un tun de circ. Poposise în șanț, un ghemotoc mototolit și nemișcat de păr negru și mădulare osoase, cafenii, cu maică-sa și florile mov de pe rochița cea bună rămase să țipe în locul ei. Winston pusese o lumânărică cu aromă de santal în altarul de carton ridicat de rubedeniile Ursulei în locul unde murise. Plin cu candele arzând, iconițe kitsch cu Fecioara Maria și niște sfinți cu mecle angelice de care Winston n-avea habar, altarul era unul dintre nenumăratele locuri de nemuritoare aducere aminte ce se iveau pe la colțurile de stradă ale Harlemului hispanic și dăinuiau cam două săptămâni.

Zgârie-norii bătători la ochi ai metropolei începeau să-i pară lui Winston niște mausolee dedicate unor giganți. Simțea că-l apucă, ciudat lucru, dorul de casă. Negroteii mor oriunde, Winston o știa, însă tânjea să fie iarăși acasă, în mijlocul tragediei familiarului. Să bage pileală pe la vreun colț unde știa sau cel puțin auzise de numele scrise cu sprayul pe zidurile din cartier. Să se uite la copii cum se jucau cu banul la peretele ce găzduia epitaful cioroiului cutare, care căzuse acolo. Bocitorii cu dare de mână angajau artiști locali ca să picteze grafitti cât peretele. Un portret grandios al defunctului era acompaniat, îndeobște,

de închipuiri ale unor mașini de lux și de semnăturile stilizate ale tovarășilor. Femeilor din cartier nu li se închinau niciodată asemenea memoriale pe ziduri. Winston își dorea să fi putut desena. Ar fi pictat un tablou pe trei etaje dedicat surorii sale mai mari, Brenda. Winston avea doisprezece ani când îl strigase Fariq, în ziua aceea, la geam: „Cioară, ai face bine să vii încoa, s-a luat dă Brenda pe Seventeenth". Winston sosise la locul faptei exact când pleca ambulanța. Se dusese la un telefon public, unul de la care, mulțumită dereglementării, putea să sune oriunde în State și să vorbească treizeci de secunde cu un sfert de dolar. Winston sunase la un număr local, al maică-sii. „Pot vorbi cu doamna Foshay?… Mami, du-te repede la Metropolitan. Ne vedem la Urgențe".

Winston scoase un marker și mâzgăli absent tagul lui din gimnaziu pe husa sfâșiată a autobuzului: DURULETZ 109.

— Și zi, te bagi, copile? întrebă Fariq împungându-l cu cotul în coastă. Vorbim aci de bani grămadă. Parale la greu.

— N-o să meargă rahatu' ăsta.

— Și de ce cucu' meu nu?

— Fiindcă dependenții caută un motiv să se scoale dă dimineață, și cracku', davaua sau ce-o mai fi e motivu' cu pricina. S-aprinzi pipa aia e ca și cum te-ai îndrăgosti în fiecare zi – ba chiar mai bine. Îți închipui tu cum e să te trezești și să știi că, de-ndată ce-ai băgat la-naintare zece bișțari, o să rămâi îndrăgostit pă vecie? Ca să faci asta nu te poți trezi deja-ndrăgostit. Tre' să te scoli într-o cameră rece, turbat ca toți dracii că ai dormit pe-o saltea subțire sau fără pernă, convins că viața te urăște și că tu urăști viața. Abia după aia te poți bucura dă blăneală. Vrei ca prăjeala să țină, da' să nu țină pă viață, nu.

Fariq își pocni prietenul în umăr cu pumnul.

— Vorbești dă parc-ai ști ce vorbești.

Winston se gândi să mărturisească faptul că, atunci când se împliniseră cinci ani de la moartea soră-sii, încercase și el niște crack, și-și petrecuse următoarele patru zile în debaraua din camera lui, cu mințile vraiște. Ca un giuvaiergiu dependent, lua cristalele cu o pensetă și le ridica spre ochi, examinând mărgelușele alb-cafenii în căutare de imperfecțiuni. Când rămăsese fără cocaină, decretase că firimiturile de pâine și bilele de scamă erau perfecte și le îndesase în pipă. În a patra zi, Winston își dăduse seama că se masturba cu role de hârtie igienică și cu vaselină, așa că renunțase la miniadicție din cauza rușinii sexuale. Însă ori de câte ori auzea expresia „vreau să mă dau hâța-hâța" din clasica piesă hip-hop a lui Rob Base „It Takes Two", simțea că i se usucă gâtlejul. Întorcându-și fața de la Fariq, își șterse fruntea asudată.

— Io nu știu nimic dă asta, da' am auzit lume vorbind.

Fariq tăcu o clipă, apoi zise:

— Poate că Fericirea asta Eternă are nevoie de un mecanism de dozaj lent.

Winston scoase un geamăt. Chiar atunci, autobuzul se opri.

— Stația Broadway, capăt de linie.

De acolo luau trenul J peste pod, în direcția Canal Street, de unde era cale lungă de mers prin tunelele umede și pline cu alge până la trenul local ce ducea în partea de nord. Odată ajunși în vagon, Fariq se plecă de mijloc și-i aruncă o privire plină de silă unui bărbat de vârstă mijlocie așezat lângă ușă.

— Nu știi să citești, gagiule? țipă el arătând cu degetul spre un mic afiș pe care scria *Locuri rezervate pentru persoanele cu dizabilități și vârstnici.*

Omul se ridică stânjenit și-i oferi politicos locul. Pe Winston îl bușni râsul, în vreme ce bărbatul cu sacou de tweed aflat în picioare alături se căuta

nonșalant de portofel. Winston trase o gură bună de aer și, ca să se abțină să-i ardă ăluia o scatoalcă peste ceafă, îl apucă cu putere de încheietură, apăsându-i în piele cureaua ceasului.

— Am avut o zi plină dă activități delincvente. Nu mă deranjează încă una. A mai scăzut ea infracționalitatea, da' nu s-a oprit dă tot.

Omul se grăbi să coboare la prima. O femeie aflată la două scaune mai încolo își piti broșa sub bluză și-și răsuci pe deget inelul de logodnă, ascunzând strălucirea pietrei prețioase în întunericul palmei.

— Spre nord, frățică.

— Gata cu ciorile-comando dân Brooklyn în pantaloni dă camuflaj.

— Să mor io. Mă cac pă Brooklyn.

— Spike Lee, Jackie Robinson, Barbra Streisand, Woody Allen, Mary Tyler Moore n-are, la naiba, decât să mă pupe-n curu' meu negru dă Manhattan.

Winston își aruncă în gură ultima lamă de gumă, despături banda desenată care, ca de obicei, n-avea niciun haz și citi panseul de pe hârtiuță. *Să nu porți pică prea multă – are să te tragă în jos.* Nepăsător, făcu baloane până ce trenul opri în stația din 116th Street.

2. PAQUETES DE SEIS DE BUD

Ca niște hârciogi abia ieșiți din vizuină întâmpinând răcoarea nopții în deșert, cei doi urcară din stația de metrou și rămaseră nemișcați la ieșire, privind lung la Harlemul hispanic ce tocmai ieșea din siesta de început de seară. Vreo patru tipi mai bătrâiori, solizi, în maiouri, jucau leneși domino în fața unei spălătorii. Un zvon frenetic de salsa izbucni dintr-odată, prăvălindu-se de la o fereastră de sus precum o cascadă portoricană. Winston, venindu-și în simțiri din transă, se cufundă bucuros în valul de muzică latină și începu să pășească legănat, mișcându-și șoldurile și cântând versurile. *No tengo miedo, tengo bravura, tu y yo, tenemos amor pura.* Se întorsese acasă la el.

— Ăla-i Hector Lavoe.

— Tu zici că toți e Hector Lavoe. Ăla-i singuru' cântăreț hispanic care-l știi. Ar putea să fie și Marco Manteca dă vizavi.

— Schimbă-ți scutecele, băiețaș. Puți.

Fariq scoase la iveală o pereche de chiloți de rezervă și intră într-un KFC ca să folosească baia. Winston o porni glonț către T&M Tienda, *Dos paquetes de seis de Bud, por favor,* apoi pătrunse iarăși în zarva nopții, trăgându-și gluga cenușie a fâșului peste cap. După ce Fariq termină cu toaletatul, cei doi o apucară spre est către Third Avenue. Fariq era nebun de invidie că Winston putea să meargă și să bea în același timp, pe când el însuși trebuia să aștepte să ajungă la destinație înainte să poată sorbi din bere. Winston se opri și ridică doza la buzele prietenului său, care luă două înghițituri.

— Frățioare…

— A fost bună, așa-i?

Cu o mișcare fermă a degetului mare, Winston îi șterse spuma de la gură. Se gândi să-i spună despre armă, însă hotărî că nu era cazul. Odată ce se află că ai o armă, e ca atunci când ai o mașină – toată lumea se roagă să i-o împrumuți, toată lumea vrea s-o folosească și să-și ușureze viața. Winston arătă cu mâna spre locul lor obișnuit de pileală, lângă bazinul golit din Jefferson Park. Le plăcea să stea pe margine, cu picioarele atârnând în gol, și să depene amintiri despre cum o pipăiseră cu rândul pe Henrietta Robles, în partea mai puțin adâncă a piscinei. Până și Fariq riscase să-i rugineasc ortezele de la picioare pentru un pic de pipăială.

După vreo patru, cinci beri, își zise Winston, Fariq avea să fie de acord să-i împrumute ceva bani, cât să-i ajungă pentru restul lunii. Ceva îi vibra la șold, și Winston își coborî privirea spre pager, punând în lumină cifrele de pe ecran. Fariq știu îndată, din expresia acră de pe chipul tovarășului său, cine îl apela.

— Ai face bine s-o tai acasă, cioară, ești tată acum.

— Mmm.

Winston închise pagerul și scoase încă o bere din învelișul de plastic, gândindu-se la acea duminică de demult, de pe Coney Island, când scăpase în cele din urmă din Gaura Iadului, plângând și blestemându-și verișorii. Și-l aminti pe taică-său alinându-l cu promisiuni pe care nu și le ținuse niciodată. Acea zi fusese ultima în care plânsese, ultima în care-și mai ținuse tatăl de mână.

Berea îi curse iute pe gâtlej, făcând gazul să-i iasă pe nări. Arătă cu doza pe jumătate goală spre trambulină.

— Mai știi când a căzut Raymond Vargas dă pă rahatu' ăla și și-a rupt dinții dă margine?

— Da, și tare-i plăcea să vorbească despre cum o să facă el sărituri la Olimpiadă. S-a pus pe marginea trambulinei și a zis? „Asta-i o Evadare-

Dominicană-din-Ghetou Salt-Înainte-Șurub cu Plâns-Pe-Medalia-de-Aur-la-Imnul-Național.
Nivel de dificultate: faptu' că albii are impresia că negrii nu știe să înoate". Și-apoi zbang, pușiu' a și ajuns în fundu' bazinului, inconștient și fără un dinte-n gură. Nu te-ai coborât tu să-l tragi de-acolo?

— Îhî. Și i-am rupt iar falca lu' Raymond după o lună, când a zis că arăt, când înot, ca o pată mare și neagră dă scursură petrolieră.

Fariq se săltă anevoie în picioare, își termină berea, apoi, cu o cârjă folosită ca o crosă de golf, lovi doza goală, propulsând-o spre cealaltă parte a bazinului. Cutia se opri la vreo jumătate de metru de gura de scurgere, iar Fariq imită anunțul șoptit al unui comentator de golf: „Și astfel Fariq Cole se apropie la o lovitură de finalizarea acestui punct".

— Stai jos, mă faci să mă simt agitat.

Fariq se așeză la loc.

— Durule?

— Ce-i?

— Golfu-i un joc ori un sport?

— Ce dracu', n-ai dăloc liniște. Nu vrei și tu să stai odată locului? Să te uiți la stele? Știi ce, dacă poți să porți ceas la mână când joci profesionist – la golf, tenis, bowling – atuncea-i joc, e dă distracție, nu-i sport.

— Voiam să zic că ai avut grijă fain dă mine azi. Mersi, atâta.

Winston răspunse recunoștinței lui Fariq cu o înclinare stânjenită a capului. Ținându-se de propria-i povață, se întinse pe spate la marginea bazinului și se apucă să se uite la cele vreo douăzeci de stele vizibile în noaptea pâcloasă newyorkeză. Folosind doza de bere pusă pe stomac pe post de sextant, închipui un curs prin marea cea neagră de deasupra sa, navigând pe un traseu extracorporal menit să-l scape de nebunie.

ZECE METRI DEASUPRA: Plutesc pe lângă o femeie între două vârste care se uită pe geamul ei de la etajul trei, cu coatele pe un prosop de baie. Nu poartă nimic decât un capoțel alb și subțire și se uită în zare ca o bufniță urbană.

ZECE MII DE METRI: Merg pe-o bicicletă tandem cu E.T. Extraterestrul. Eu sunt în spate, iar E.T. conduce bicicleta prin niște nori ce aduc cu fumul de țigară. Îi zic: „Dă-i la pedale mai repede, că ne-ajunge naibii puștii ăia albi".

UN MILION DE METRI: Suprafața Pământului arată ca netezită cu glaspapir. Munții Himalaya sunt la fel de-nalți ca Oceanul Indian și Marele Canion. Toată planeta arată de parcă ar fi dată cu o pojghiță de lumină.

UN MILIARD DE METRI: Sunt pe Lună. Mă bag în telefericul lunar și călătoresc așa, agale, de la Marea Liniștii până la Golful Curcubeielor.

ZECE MILIOANE DE KILOMETRI: De aici Pământul pare doar una dintre găurelele mâncate de molii din cortina unui teatru interstelar. „Când începe piesa?"

O SUTĂ DE MILIOANE DE KILOMETRI: Strănut, fiindcă-s alergic la praful spațial din centura de asteroizi. Peste cincizeci de ani, un meteorit o să aterizeze în deșert cu urme de muci pe el și savanții o să-și piardă mințile.

UN MILIARD DE KILOMETRI: Inelul înclinat din jurul lui Saturn e borul de fetru de pe căpățâna gazoasă a unui codoș interplanetar. Japițele alea, Venus și Uranus, ar face bine să-mi dea bănuții.

ZECE MILIARDE DE KILOMETRI: De aici, Soarele e ca scăpărarea unui chibrit văzută de peste două terenuri de fotbal. Paștele mă-sii, e frig.

O SUTĂ DE MILIARDE DE KILOMETRI: Iau radioul și caut printre pârâielile din spațiu. Ascult, odată cu constelațiile, o transmisie din 1937. *Bună seara celor de pe Coasta de Est, iar celor de pe Coasta de Vest, bună dimineața. Programul acesta de ritmuri ultramoderne vă este oferit de Sala de Dans Savoy, cunoscută drept Casa Picioarelor Vesele, aflată în nordul orașului New York. Îi avem pe Count Basie și orchestra sa acompaniind-o pe Billie Holiday, cu piesa „They Can't Take That Away From Me"*. Constelațiile joacă în draci, parte a unui maraton dansant care ține de la începutul timpului. Orion o învârte pe Casiopeea. O fac pe Andromeda să-mi alunece printre picioare.

UN MILION DE MILIARDE DE KILOMETRI: Culorile dispar. Totul e alb-negru acum. Mintea mea și universul au aceleași dimensiuni. Tata prezidează o întrunire într-un salon depărtat, discută cu poeți străvechi, zicând: „Ți-am spus io că totul e totul".

UN AN-LUMINĂ: Timpul care i-a trebuit lui tata să trimită primul cec cu alocația pentru copii.

O SUTĂ DE ANI LUMINĂ: Percepția perspectivei se evaporă. Nimic nu mai pare, în univers, mai departe de-o lungime de braț. Universul trebuie manevrat cu blândețe, ca un disc vechi de vinil din colecție. Îl scot ușurel dintr-

o husă uzată de carton. Ținând universul de margini, suflu pe suprafața lui zgâriată, îl întorc pe partea cealaltă, mai suflu o dată, și praful de pe fața B se face o galaxie nouă. Dacă ai putea să te joci de-a creația la niște platane de DJ, cum ar suna?

O MIE DE ANI-LUMINĂ: Văd sufletele lui Demetrius, Zoltan și Pipăruș încercând să găsească veșnicele plaiuri ale vânătorii. „Unde suntem? Alfa Centauri? Cioară, noi voiam în Alfa Cygni! Ia dă-ncoace harta, aiuritule!”

— Vezi raiu’ colo sus?

Fariq se sprijinise în cârje, care alcătuiau o cruce improvizată pe gardul de sârmă din spatele lui. Cu gleznele trecute una peste alta și brațele pe lângă corp, o cutie de bere într-o mână și-o țigară în cealaltă, începu să strige pițigăiat, iar vocea îi răsună prin parcul pustiu:

— Bere și pești la toată lumea! Cine m-a vândut? Iuda? Știam eu… nenorocit lacom! Înainte să mor, vreau să vă dau o ultimă sfântă povață: niciodată, dar niciodată să nu lăsați un negrotei să vă pupe în public.

Winston scoase capacul markerului, își înfipse antebrațul în gâtlejul lui Fariq și mâzgăli ceva pe fruntea încruntată a prietenului său, apoi făcu un pas îndărăt ca să-și admire opera.

— Iote, acuma ești Iisus.

Fariq își stropi palma cu bere și încercă să-și șteargă inscripția de pe frunte.

— Haide, coaie, ce-ai scris colea?

— I-N-R-I.

— Și ce-nseamnă?

— Nu știu, da’ mereu apare în susu’ picturilor cu Iisus pe cruce. Un rastafarian mi-a zis odată că-nseamnă: „I-a Negrilor Regatu’ Itern”.

Fariq se opri din frecatul frunții.

— I-tern? Și-acuma ce cucu' meu mai înseamnă asta?

— Habar n-am. M-am gândit că poate știi tu, că sună a muslimii tăi demenți din Cinci la Sută, cu „Omul alb e diavolu'" și alea.

Fariq se roti pe laba strâmbă a piciorului și-și trase cârjele din gard. Era pe cale să-și îndrepte poziția, dar își pierdu echilibrul, se clătină mișcându-și șovăielnic brațele și-și scăpă bețele de sprijin. Până să se întindă după ele, Winston înhață de pe jos proptelele metalice și le flutură pe dinaintea tovarășului său, rânjind malițios:

— Te-ai pilit, coaie?

— Lasă-mi jos cârjele, grăsane. Pot să le iau și singur.

— Grăsane? Winston le azvârli la vreo trei metri de picioarele sucite ale lui Fariq și-l îndemnă: Adu-ți-le, nasolule. Dacă Iisus Hristos putea să meargă pă apă, măcar un Iisus fals poa' să meargă-n două picioare.

Fără să ezite, Fariq dădu drumul gardului și se aventură curajos înainte, cu tălpile îndreptate spre interior într-un unghi care-i făcea degetele mari să se atingă și cu picioarele slabe curbate în dreptul genunchilor, formând un X. Fără să-și desprindă tălpile de pământ, făcu trei pași clătinați, apoi se opri și dădu aerul afară din piept. Winston nu se putu abține.

— De ce-ți ții răsuflarea? Doar nu înoți sub apă! Respiră.

— Nu te uita tu la mine când merg, îl avertiză Fariq. Nu pot să suport să se uite fraierii la mine când merg.

— Da' nu mergi, cioară. Te dai pă gheață sau ceva. Așa te mai zgâlțâi, de zici că-i un cutremur pă care-l simți doar tu.

Fariq întinse mâinile după cârje și le înhăță iute ca pe niște bancnote găsite pe stradă, sprijinindu-și de piept rezemătoarele înainte să-i fie suflate de vânt.

— Ți-am spus că pot să merg.

— Mai bine-ai lăsa-o moale cu lăudatul, plimbărețule, înainte să sun mâine la serviciu social și să le zic să nu-ți mai trimită alocația dă handicap. Hai să mai luăm niște pileală.

O apucară înapoi spre magazin în tăcere, ascultând ceea ce trecea, în metropolă, drept o noapte liniștită. Un bec de pe stradă zumzăia și pâlpâia. Șobolanii escaladau munții de pungi cu gunoi. Prinse în bătaia vântului, foi de hârtie răzlețe și diverse rămășițe erau suflate pe lângă picioarele băieților. Un fluturaș de campanie pentru alegerile ce urmau se lipi de pieptul lui Winston. Îl desprinse. Pe foaie scria: VOTA WILFREDO CIENFUEGOS, DEMOCRAT POR COUNCILMAN DISTRITO 8, SETIEMBRE 9TH. ¡PARE LA VIOLENCIA! *Pare la violencia:* Opriți Violența – o frază care înainte de incidentul din Brooklyn făcea parte din zgomotul ecumenic de fond pe care-l auzise de când era în gimnaziu. „Nu fuma”. „Spune Nu”. „Sex Sigur”. „Fii Tatăl Copilului Tău”. „Prietenii nu-și lasă prietenii să urce beți la volan”. *Pare la violencia.* Winston n-avea o problemă cu sfatul domnului Cienfuegos, cu toate că nu i se părea tocmai practic. Cum? se întreba. O pledoarie pasională a unui politician l-ar fi transformat pe Winston într-un pacifist? Putea Wilfredo Cienfuegos să-i convingă pe găștarii New York-ului să-și lase deoparte armele și să îngăduie unui schilod și unui muieți-s-posmagii s-o ia din loc cu buzunarele pline, beneficiari ai economiei de piață aplicate în ghetoul Bed-Stuy?

Însă Winston avea puterea de a opri violența. Adeseori, când dădea peste vreo încăierare, combatanții se opreau din căratul de pumni unul altuia, neștiind de care parte avea să se situeze Duruletz, superputerea locală. Winston se închipui îmbrăcat la costum și cravată, cu chipul imprimat pe un afiș politic, dar reveria îl părăsi iute. În mintea lui, fluturașul se transforma, îngălbenit,

într-un poster din Vestul Sălbatic promițând recompensă: „Căutat pentru postul de consilier al districtului 8 – Winston Foshay. Începeți violența!” Slobozi fluturașul în bătaia vântului. „Da’ aș fi totuși un politician bun”, își zise. Peticul de hârtie se răsuci în vânt ca un bumerang și i se lipi iarăși de șold ca o pisică domestică temătoare de sălbăticia curții din dos. Winston împături fluturașul și-l vârî în buzunarul de la spate.

— Durule, au murit toți, toată trupa.

— Mda.

— Da’ noi trăim.

— Mda.

— Cifru cultural, frățică. Manifestul fundamental al omului de culoare ca ierarhie a elementelor în dihotomia Pământ-Soare…

— Nu-ncepe.

— Yacub…

— Pă bune zic, nu-ncepe.

Fariq o lăsă baltă cu încercarea de a-l inița pe Winston în sfintele taine ale celor Cinci la Sută și se apucă, pentru a-și ține ocupată mintea hiperactivă, să caute posibile variante pornind de la acronimul I-N-R-l. Inițiați Necesara Resurecție Imediat. Idolatrie Necrofilă, Religie Isterică. Inspecție – Naturaleța Rămășițelor Imobilizate. Inevitabilul Nutrește Realitatea Interioară?

— Durule, pun pariu că I-N-R-I e vreun rahat pă latinește.

Capul lui Duruletz era îngropat în gemulețul de noapte al prăvăliei, încercând să vorbească cu vânzătorul prin plexiglasul gros de două degete; dacă-l auzise pe Fariq, nu-i răspunse.

Io Negru – Remediu Intoxicație.

3. DURULETZ ȘI YOLANDA

Winston nu-și dădu seama cât era de beat până ce ajunse la apartamentul lui și nu izbuti să bage cheia în broască. După ce dădu greș de câteva ori, recurse la metoda pe care-o prinsese de la vecinul de alături când se întorcea acasă după o matoleală zdravănă în zi de salariu. Aplecându-se și închizând un ochi, își băgă degetul arătător al mâinii stângi în gaura cheii, iar cu mâna dreaptă apăsă vârful cheii în umărul stâng. Folosindu-și brațul stâng pe post de direcție, lăsă cheia să alunece în broască ținând-o cu dreapta. Deschise ușa făcând cât mai puțin zgomot cu putință, în vreme ce repeta scuza destinată Yolandei pentru că nu sunase. „Am fost la Keith în cotineață, și telefonu' lu' cioara aia nu merge, așa că l-am trimis pă Taurus să-i zică Jamillei să-i zică lu' Yusef să-i zică Laurei să te sune. Da' ce nu știam io e că Yusef a obținut un ordin de restricție contra Jamillei după ce asta i-a dat foc din cauza pupezei de Wanda. Și până la urmă cică fraieru' era și-n arest la domiciliu, or'cum nu putea să-i zică nimic lu' Laura și nimănui".

Își croia drum încetișor pe holul întunecat când un con de lumină dinspre dormitor îl ilumina ca pe un pușcăriaș evadat.

— Las-o cu furișatu', s-a trezit copilu'.

— Bine.

Trecând pe lângă dormitor, se grăbi spre baie.

— Nu vii să-l vezi pe fii-tu?

— Păi ce, i-a crescut mustața? Știu cum arată.

Winston se pișă fără să folosească mâinile. Ridică punga. Peștișorul auriu înota într-o apă mai tulbure decât urina lui plină de alcool. Înghesuit într-un colțișor, deschidea gura tot la două secunde, de parcă ar fi avut ceva de spus, dar nu-și amintea ce anume. Winston trase apa și bălăngăni

punga deasupra vasului de toaletă, gândindu-se dacă nu era cazul cumva să se mai elibereze de o responsabilitate.

— Vino-ncoace, o auzi pe Yolanda.

— Acu, mormăi el, lăsând să stăruie în urma-i un „Băga-mi-aș” lung și șoptit în vreme ce se îndrepta spre bucătărie.

Luă un vas de Jena din dulap, îl umplu la chiuvetă și lepădă în apă peștișorul, care execută un salt de apreciere la adresa noii sale case. Winston dădu un bobârnac vasului, solicitând atenția micii creaturi.

— Ești în siguranță colea?

Yolanda îi dădea vreme să-și pregătească ceva de înfulecat rapid înainte să-și înceapă necesarul număr de Soțioară De Culoare Furioasă. Winston se duse la frigider, de unde scoase un baton de margarină și două tortilla mari. Aprinse un ochi de la aragaz cu un chibrit și perpeli foile direct la flacără. Când dădură primele semne de înnegrire, lepădă pe blat cele două discuri fierbinți și trecu peste ele cu boțul de margarină. Rulă apoi foile din care picura grăsimea și se apucă să mestece, gândindu-se la un nume pentru pește. Vocea Yolandei se năpusti în bucătărie, cerând ascultare precum îi ceruse Dumnezeu lui Avraam.

— Închide gazu’, spală-te pă mâini și adu-mi și mie niște Kool-Aid.

— Dustin, zise Winston către peștișor. Fincă ești un supraviețuitor, ca Dustin Hoffman în *Maratonistul.*

Înmuie un deget în apă și începu să-mpungă peștele în cap. După fiecare împunsătură se apleca lângă vas și-și întreba animalul de companie amețit:

— Ești în siguranță colea?

∵

Yolanda stătea pe marginea patului cu așternuturi în dezordine și-i dădea țâță fiului lor în vârstă de unsprezece luni, Bryce Extraordinaire

Foshay, Jordy pe scurt. Când își auzi tatăl intrând în odaie, Jordy dădu drumul sfârcului Yolandei cu un țocăit tare, umed. O dâră de salivă alcătuia un pod lăbărțat între sânul mamei și bărbia copilului. Când Jordy întoarse capul spre taică-său, legătura de salivă se rupse, și funia de scuipat căzu pe pieptul copilului. Winston se uită la ceasul cu radio de pe noptieră: era două și jumătate dimineața. Din gâtlejul lui Jordy ieși un râgâit mărunt, fericit, iar cei doi masculi se întâmpinară salutându-se cu zâmbete rotunde în obraji.

— Care-i treaba, cioară mică? zise Winston pupându-și pe frunte fiul.

— Ți-am mai spus doar. Pe unde-ai umblat… cioară *mare?*

Winston deschise pleoștit gura, dând să zică ceva, gata să slobozească la foc automat, cu înfloriturі, scuza pregătită.

— Spune drept.

Winston închise la loc gura și-i întinse Yolandei paharul de Kool-Aid și o bucată din lipia lui. Ea făcu un semn de lehamite. El se așeză alături. Yolanda avea expresia posacă a unui polițai stând la doi pași de o mașină oprită pe autostradă, cu o mână pe armă, cerând permisul de conducere și voind să știe câtă băutură turnase în el. Winston își reveni la repezeală din beție și-și relată povestea, împrăștiind firimituri de tortilla pe Yolanda și pe copil. Ori de câte ori ajungea la un punct crucial al istoriei, ilustra episodul scoțând obiectul potrivit de prin buzunare și aruncându-l pe saltea: mai întâi pistolul, apoi punga goală unde fuseseră jumările, urmată de surpriza de la guma de mestecat și, în cele din urmă, un teanc gros de bancnote legate cu elastic de cauciuc. Winston își sfârși povestea în vreme ce băga în el ultima bucată de tortilla. Își linse degetele unsuroase și așteptă o reacție. Yolanda cercetă cu grijă fiecare probă înfățișată, căutând fisuri în poveste. Citi textul de pe răvaș și se hlizi văzând ce înfățișa:

— Bazooka Joe e amuzant.

Duse la nas punga de jumări și inhală, cercetându-i prospețimea. Apoi, ascunzând la spate punga, se răsti:

— Care-i data expirării?

— Yolanda, hai acuma…

— Te știu io, mereu verifici.

— 9 iulie.

Yolanda examină data de pe pungă și, cu un mârâit, umflă punga suflând iute în ea și i-o bubui de cap. I-l dădu pe Jordy lui Winston, luă pistolul, scoase expertă un glonț de pe țeavă, ținti spre imaginea ei din oglinda biroului, apoi, cu elan de cowboy, învârti arma pe deget. Așteptându-se la o descărcare accidentală, Winston îl strânse pe Jordy la piept și se pitulă lângă pat.

— Puiule, ce cucu' meu faci? Chestia aia-i încărcată!

— N-ai grijă, am pus piedica. Ai umblat toată ziua c-o armă încărcată în buzunar, fără piedică. Noroc că hamburgherii n-au picioare, că dacă trebuia să vânezi vreunul rămâneai fără puță.

— Trebuia o armă mai mare pentru asta, un Magnum poate.

— Da, cum nu.

Yolanda băgă arma sub saltea, apoi smuci elasticul de pe teancul rulat de bancnote. Își umezi degetul mare cu limba și numără iute banii, făcându-i grămăjoare mai mici de câte o sută de dolari. Winston, între timp, se rotea prin cameră cu Jordy ridicat în brațe, scoțând zumzete de aeroplan.

— Lasă-l, că nu mai doarme.

Winston se așeză iarăși pe pat, jucând copilul pe genunchi.

— Vrei să-mi spui că așa, pe nepusă masă, Chisăliță ți-a împrumutat șapte sute de dolari.

— N-a vrut din prima, a început s-o dea c-o să trebuiască să lichideze niște acțiuni, da' am băgat pileală în el și l-am făcut să se simtă vinovat și să-

mi dea. Pe lângă asta, e vina lui că aproape m-au omorât.

— Cum, vina lui?

— Cioara știa că nu vreau să muncesc în Brooklyn.

— Duruletz, de ce nu-i poți spune nu lui Chisăliță?

Yolanda puse bot și se apucă iarăși de aranjat teancurile de bani. Prefăcându-se că nu-i observa dispoziția iritabilă, Winston apucă drăgăstos între degete nasul cu muci încrustați al lui Jordy. Yolanda vârî banii în sertarul de sus al șifonierului, luă copilul din brațele lui Winston și se duse în camera de zi. În vreme ce-și trăgea cu o mână cordonul cămășii de noapte din satin, îi aruncă un avertisment:

— Ar face bine să fie un peștișor acolo.

Winston își aruncă baschetii din picioare, își puse mâinile sub cap și se lăsă pe pernă, așteptând tirada.

— Cum a ajuns cioara asta proastă să fie tatăl copilului meu?

— Știi al naibii dă bine cum – te-am vrăjit dă ți-a mers fulgii.

∵

Yolanda lucra pe-atunci la casa de marcat a unui restaurant Burger King de pe Fourteenth cu Sixth Avenue, localul cel murdar de după colț de filiala YMCA. Era prima ei slujbă de când începuse cursurile fără frecvență la Colegiul York, și după șase luni era încă o slujnică în împărăția fast-food-ului Burger King. Își purta însă cu mândrie coroana de carton, pretinzând că orice mușteriu era un potențial inspector deghizat care făcea o anchetă clandestină în localul ei. Adăugând comenzilor câte un zâmbet și neuitând niciodată să zică magicul „Mulțumesc, mai poftiți”, Yolanda avea o reputație de apărat – fotografia lipită cu bandă adezivă pe panoul cu Angajatul Lunii.

Nu-i observase pe Winston și pe-ai lui intrând în restaurant, tot numai băiețași cu glugi și geci largi, cu măști de schi, căști în urechi, scuturându-și de pe ei zăpada de decembrie ca niște câini uzi și tropăind din bocanci pe podeaua abia dată cu mopul. Grupul era îmbulzit la tejghea, luptându-se să prindă un loc bun, când Winston o zărise pe Yolanda presărând sare peste cartofii prăjiți. Nu apucase decât o clipită s-o vadă, însă simțise pe loc că i se cască o gaură în piept. O mașinărie din spate emisese un avertisment sonor prelung, și trupul îndesat și încordat al Yolandei alunecase spre un panou argintiu. După ce apăsase un buton, atentă la unghiile lungi, vișinii, scosese o serie de porții de pui prăjit din friteuză. Winston zărise pe degetele ei câteva inele – un semn, se gândise, că era combinată. Yolanda așezase puiul la căldură, iar profilul ei, când se aplecase, îi dezvăluise arcuirea sânului drept. Pantalonii cafenii de poliester dădeau feselor ei un lustru sexy în lumina fluorescentă. Chipul nu i-l văzuse Winston, fiindcă avea capul răsucit într-o parte. Yolanda vorbea cu șeful de tură despre niște banalități legate de comenzi. Winston se holba la ceafa ei, expusă de părul ridicat într-un coc. Îl apucase un fior. Yolanda se întorsese cu fața ca să umple până la buză un pahar cu suc, și atunci dăduse cu ochii de Winston. Tresărise văzându-l cum o privea așa, transfigurat, apoi zâmbise. Ochi în ochi, se treziseră instantaneu în paginile unui roman siropos de pe rafturile rotitoare cu cărți ale unei drogherii.

În vreme ce se îndrepta spre locul ei de la casă, Winston se retrăsese vreo câțiva pași, lăsându-și amicii flămânzi să dea buzna la coadă în fața lui. „Ăsta nu-i zâmbet dă «Bun venit la Burger King», își zisese. Puiuțul ăsta încearcă să-mi zică ceva”. Yolanda îi evitase privirea. În timp ce lua comenzile celorlalți, își netezea absentă niște șuvițe subțiri de păr date cu gel, întinzându-le

meticuloasă spre tâmple, repetând în tăcere mantra pentru întâlnit bărbați transmisă de femeile de culoare din generație în generație: *Ciorile nu-i niciun rahat. Ciorile nu-i niciun rahat. Ciorile nu-i niciun rahat.*

— Următorul, vă rog, rostise politicoasă Yolanda.

Winston înaintase spre tejghea și se uitase îndelung la meniu. Fără să se grăbească, își alesese cu grijă replica de deschidere pe care urma să i-o adreseze femeii despre care știa deja că avea să fie dragostea vieții lui.

— Un Whopper cu brânză, fără murături și ceapă. Două sandvișuri mari cu pui, cu numai un pic dă maioneză.

Yolanda repetase comanda în microfon, ascunzându-și surescitarea.

— Mai doriți ceva, domnule?

Cu asta, era la un pas să cadă în plasă, își dăduse ea seama. Apucase strâns microfonul, oțelindu-se pentru inevitabila replică de agățat.

— Da, niște inele mari dă ceapă și două trigoane cu măr.

Yolanda se simțise totodată ușurată și dezamăgită. Poate că n-o plăcea. Poate că nu la ea căsca ochii, ci la șirul de chiftele unsuroase din spatele ei. Uitându-se la fața cafenie și rotunjoară a lui Winston, repetase comanda, apoi, amintindu-și protocolul de interacțiune cu clienții, băgase la înaintare oferta de cartofi prăjiți și băuturi.

— Ați vrea să-ncercați noii noștri cartofi prăjiți cu brânză cheddar și ceva de băut?

— Un suc dă portocale.

— Cât de mare?

— Cam cât tine dă mare.

Yolanda roșise, însă nu ezitase o clipită.

— Ar fi de mărime medie, atunci.

Cu un hohot de râs, Winston se aplecase peste tejghea și-și făcuse loc cu umărul mai aproape, în viața ei.

— Ești dân Queens.

În mod obișnuit, Yolanda i-ar fi cerut unui client oarecare să se dea deoparte, să facă loc următoarei comenzi. Acum însă îl măsurase pe Winston din priviri, minunându-se de cât de netedă îi era pielea.

— Cum ți-ai dat seama? îl întrebase.

— Cercelușii în formă dă delfin, breton dat cu fixativ, mai mult argint dăcât aur pă la-ncheieturi. Ba chiar s-ar putea să ai în tine și ceva Long Island.

Cu toate că deducțiile lui Winston erau corecte, Yolanda se prefăcuse că nu era impresionată și scosese un „Hai, mă!” impertinent.

— Dă unde? Hollis? Kew Gardens?

— Queens Village, lângă calea ferată. Îți convine?

— Atâta cât nu ești dă prin Brooklyn, nu mă plâng. Ai gagiu?

Yolanda își ridicase mâinile, expunându-și colecția de inele de logodnă cumpărate din mall.

— Da-l poți lăsa baltă? întrebase Winston.

— Cât ai zice pește.

În mâini cu tăvi cu chiftele călduțe înfășurate în hârtie cerată și mai invidioși decât ar fi avut chef să recunoască, băieții lui Winston îl stârneau să flirteze mai cu spor.

— Să ieșim în oraș, grăsuțo-drăguțo.

— Donșoară, am ceva greu pă inimioară.

— O să ai ceva greu pă bot într-un minut.

— Fata asta o să aibă ceva greu în poală într-un minut.

Winston se străduise să reziste atracției gravitaționale exercitate de băieți. Nu voia să sucombe în fața forțelor fizice ale prieteniei, să se contopească cu gașca și s-o dea în bășcălie și panaramă în jurul mesei. Yolanda salvase conversația spunând pe nume stavilei aflate în calea iubirii curate:

— Gașca ta te ia-n râs, după cum văd.

— Mda.

— Cum te cheamă?
— Winston.
— Și cum îți zice pă străzi?
— Duruletz.
— Yolanda.

Yolanda făcuse să alunece spre Winston o tavă ce dădea pe din afară de-atâta mâncare pe care n-o comandase. Înfiptă într-o pădure de cartofi prăjiți, o figurină de două degete a Regelui Burger își ținea sub ochi regatul de colesterol. Iar în lancea regelui atârna bonul fiscal pe care Yolanda, sub totalul de plată, își scrisese numărul de telefon. Winston îi pusese în palmă niște bancnote mototolite, asigurând-o că urma s-o sune în aceeași seară. Și, cu un „Bun așa" macho, pornise să-și împartă prada cu băieții din cartier, uitând să-și ia restul. Yolanda, urmărindu-l cum se depărta cu mers legănat de tejghea, se întrebase ce-ar fi zis prietenele ei s-o vadă apărând la club cu o matahală din asta necioplită. Parc-o și auzea pe Tasha: „Cioroiu ăsta imens e urât ca naiba, sper că măcar știe să cânte". Zâmbind la acest gând, strigase un „Următorul!" la care, fără să se uite în spate, Winston răspunsese cu un „Io sunt, paștele mă-sii!"

Prima și singura lor întâlnire romantică avusese loc într-un ajun de Crăciun și constase într-un tur cu vaporașul ce înconjoară Manhattanul. Yolanda și Winston se întâlniseră la portul de agrement Battery Park, unde Winston fusese punctual, pentru prima dată în viață, la o întâlnire ce nu implica o apariție în fața judecătorului. Yolanda sosise cu cincisprezece minute mai târziu, așa cum trebuie musai să facă o femeie independentă. Winston fluturase tichetele cumpărate cu o săptămână în avans și veselul cuplu dăduse buzna pe ponton, făcându-și loc cu coatele printre turiști și gonind pe scara în spirală către puntea de sus. Yolanda se așezase lângă un hublou, iar Winston își îndesase trupul mătăhălos alături.

— Ai loc destul?

— Mai mult decât îmi trebuie.

Winston își plimbase mâna prin cârlionții Yolandei, și suflul rece al brizei îi făcuse fetei pielea ca de găină. Se pregătise pentru un sărut, dar în loc de asta Winston îi lipise în spatele urechii un plasture cu Dramamine.

— Ce-i aia? întrebase Yolanda.

— În caz că te ia rău' dă mare.

— Mersi, da' să știi că vaporul merge numai cu trei kilometri pe oră.

— Da, da' cu hopuri.

— Știu.

În vreme ce vaporașul gâfâia în jurul Gothamului acoperit de zăpadă, se apucaseră să vorbească peste vocea glumeață a ghidului, definindu-și singuri reperele.

— Vezi clădirea aia? întrebase Yolanda arătând spre un zgârie-nori din piatră și oțel. Am lucrat acolo acum două veri, la etajul treiș'trei, la împinge-tava.

— Pă bune? Păi vezi clădirea arămie dă alăturiea? Am trudit acolo, la Struder, Farragut & Peabody.

— Ce făceai?

— Aveam grijă să nu se blocheze faxu'.

— Atâta tot?

— Făceam o trebușoară dă înaltă tehnologie, nu? Două zile am rezistat acolo.

Difuzorul montat în acoperiș începuse să huruie:

— Dooamnelor și domnilor, știu că este o noapte noroasă, dar aceia dintre dumneavoastră care au binocluri pot vedea turnurile de pază de pe Rikers Island, un pic mai încolo de Podul Triborough. Dată în folosință în 1936, închisoarea de pe Rikers Island e fosta rezidență a unor faimoși nelegiuiți precum Fiul lui Sam, alias David Berkowitz, ucigașul de copii Joel Steinberg, șeful Cosa Nostra John Gotti și baronul drogurilor din Harlem Nicky Barnes…

Yolanda se ridicase în picioare și făcuse din mână spre închisoarea ce se profila la orizont.

— Salutare, Luscious și Tabitha! Jasmine, care-i treaba, fată?

Winston scosese un oftat și-și pironise privirea în podea.

— Ești bine? îl întrebase Yolanda apucându-l de bărbie pe băiatul posomorât. Știi pe careva la Rikers?

— Păi cum, e negri mulți care-i știu la bulău.

— „Sunt negri mulți pe care-i știu”, îl corectase ea.

Winston încuviințase, clipind ca să-și rețină lacrimile și-un șir de păcate trecute, prezente și viitoare.

— Ai amintiri urâte? îl iscodise Yolanda, însă Winston își ațintea în continuare privirile în jos.

Îl apucase de-o ureche și-l trăsese ușurel, apoi îl mângâiase cu palma pe sprâncene, căutând comutatorul secret care, făcând să se rotească raftul cu cărți, dezvăluia odaia secretă. Winston ridicase capul și trăsese adânc aer în piept. Își desfăcuse platoșa și se apucase să-și scoată, una câte una, piesele de armură grea. „Paștele mă-sii”. Fusese arestat prima oară la vârsta de treisprezece ani, după o zi de vară petrecută la șterpelit prin magazine și în tâlhării mărunte cu ceilalți puști din cartier. La apus, el și cu gașca lui umblau pe Forty-fifth Street, beți mangă, lăudăroși și neobrăzați ca niște soldați într-o permisie de trei zile. Cineva strigase „Buzunare!” arătând spre un bărbat ce ieșea dintr-un cinema pentru adulți. Până să se dezmeticească împătimitul de sex și să observe haita de lupi cu ochi roșii ce-l înconjura, se și năpustiseră asupra lui. Patru puști îl apucaseră de-un buzunar și trăseseră. Cu un zgomot puternic de cârpă sfâșiată, pantalonii omului se rupseseră pe la cusături. Monede și jetoane de stabiliment deocheat căzuseră zuruind pe asfalt și-o porniseră în goană pe lângă pantofii lui. Bărbatul întinsese

mâna să apuce ce-i mai rămăsese din posesiuni, încercând să-și țină pe el nădragii și să se împotrivească băieților ce se năpustiseră asupra monedelor ca porumbeii la firimituri.

Cumva, unul dintre băieți, Beznă, un emigrant abia sosit din Duarte, California, se alesese de pe urma acestui jaf la drumul mare cu niște picături rătăcite de spermă în părul cu tunsoare îngrijită. Dornic să pună capăt bășcăliei celorlalți și să demonstreze că freza lui cu codițe groase era de „gășcar” și nu de „fetiță”, căutase cale de patru străzi până găsise iarăși victima, care tocmai raporta infracțiunea unei patrule de poliție. Ignorându-i pe polițiști, Beznă se apucase să-l ia la pumni pe bărbat, răcnind: „Mi-ai dat cu spermă-n ochi, m-ai umplut dă microbi!” Winston hohotea, rostogolindu-se pe asfalt într-o criză de râs nebun, când poliția îl încătușase. O ținuse până la secția de poliție cu: „Am SIDA în tunsoare, o să mă omoare”. Cât îl amprentaseră, se hlizise: „Am pe păr sloboz, zici că mi-au tras-o în găoz!” Fusese nevoie de-o rolă întreagă de film până să-l poată prinde într-o poză în care apărea cu-n zâmbet larg ca pe etichetele Uncle Bens și cu lacrimi de râs pe obraji.

Lucrurile încetaseră să fie amuzante după ce polițaii refuzaseră să creadă că un băiat de mărimea lui Winston n-avea decât treisprezece ani. De vreme ce reducerile bugetare făcuseră din tribunalul de noapte o dulce amintire liberală, îl aștepta un sfârșit de săptămână la Rikers ca să-și dovedească identitatea. Nu durase mult. Winston debarcase din autobuz, suferise umilința unei percheziții la piele și pătrunsese în clădirea C-64. Acolo, jucând dame cu piese făcute din hârtie igienică pe un pat sub ceasul de pe perete, se afla dovada indubitabilă a originii sale: propriul său tată. Părinte și fiu jucaseră dame cu biluțe de hârtie, certându-se în privința celui care trebuia s-o sune pe nevastă, respectiv pe mamă.

— N-am mai vorbit cu ea de trei ani, nici la înmormântarea lu' sor-ta n-am fost, așa că tu s-o suni, băiete.

— Du-te naibii. Joacă piesa, fraiere.

Spre deosebire de tatăl lui Winston, Patrice Foshay se ținea de cuvânt. Și ultimul ei cuvânt, emis de după amvonul mesei de călcat, fusese: „Winston, dacă mai dai de belea, să știi că n-o să te dau afară din casă, dă o să plec io, a naibii să fiu de nu, și n-o să te iau cu mine. Și-o să rămâi dă capu' tău. Pricepi?" Luni dimineață, doamna Foshay le plătise celor doi delincvenți cauțiunea. Îl lăsase pe Clifford la iubita lui, ridicase pumnul în aer, scandând un „Putere Poporului!" și se mutase la Atlanta, asigurându-l pe Winston că avea să-i trimită bani de chirie și de mâncare până ce împlinea optsprezece ani.

Doi ani îi luase lui Winston să-și mute boarfele în dormitorul maică-sii. Când suna telefonul de două ori pe săptămână, la ora zece fix, după ce se terminau serialele de comedie cu negri, maică-sa îl întreba de ce nu putea să fie și el „ca băieții ăia drăguți de la TV".

Winston tocmai termina de istorisit povestea creșterii sale disfuncționale cu un blasfemator „să moară Cosby", când un imens iaht de culoarea marmurei albe, cu numele *Jubilee* inscripționat cu litere cursive, negre, trecuse pe lângă vaporașul turistic. Cu elicoptere agile la prova și la pupa și o antenă de radar învârtindu-se deasupra punții, nava arăta mai mult a vas de război decât a iaht de lux.

— Deci ești singur cuc? îl întrebase Yolanda.

Winston ridicase din umeri, cu privirea pierdută peste golf. Yolanda știa că lucrul corect de făcut era să-și lase capul pe umărul lui ca o pernuță, zicând: „Nu, nu ești".

Însă învățase de mult să-i lase pe bărbați să facă prima mișcare de conciliere. Așa că umpluse tăcerea stânjenitoare cu cinism.

— Toți tații negri zic c-au fost în mișcarea Panterelor Negre. Și de-or fi fost, nimica n-au făcut decât să-mpartă pliante pe stradă.

— Eș' dusă? Negroteiu' era pă bune.

Winston își desfăcuse portofelul și-i arătase poza unui bărbat de culoare cu bărbiță ascuțită, îmbrăcat de la beretă până la bocanci în negru, ghemuit după un Volkswagen Beetle, cu mâinile înmănușate în piele neagră poziționate peste capotă și ațintind o carabină spre vreun dușman nevăzut al Revoluției. Yolanda înșfăcase portofelul și cercetase îndatoritoare poza Polaroid.

— Oho, babacu-tău e țâță dă mâță. Iote numai ce ciocate ascuțite și ce picioare drepte avea!

Studiase și restul obiectelor din portofel, oprindu-se la legitimația pentru bonuri de masă guvernamentale ca să verifice dacă Winston nu mințise în privința vârstei. Cercetase și imaginile mai recente cu băieței latino și de culoare adunați în jurul armelor de foc, pozând în fața unor dulăpioare de școală gri-metalizat. Printre fotografiile de grup se strecurau și portrete ale acelorași adolescenți cu fețe grave, la volanul unor utilaje sau la sala de jocuri din cartier, privind drept în cameră, ținându-și pistoalele la tâmplă. Winston îi prezentase pe măsură ce apăreau în imagini:

— Ghiolbanu', Kooky, Piticu', Cartuș – și-aici e tovarășu' meu număru' unu, Fariq.

Yolanda își dăduse seama ce-l făcea atrăgător, în afară de nasul lui simpatic, cârn. Se simțea bine în pielea lui. Nu prea dai peste mulți negri relaxați. Winston era onest – poate că nu cu restul lumii, dar cu ea și cu el însuși era. Nu-și înfrumusețea sau scuza faptele, rostind vorbe grandioase în argou despre el și gașca lui „barosană", „pă cai mari", despre cât erau de „baștani" și de „haladiți". Nu-i dădea cu povești triste despre viața dură din ghetou – de parcă Yolanda ar fi fost undeva în afară și-ar fi privit de acolo către lumea omului de culoare.

Fata înțelegea îndoiala și autocompătimirea; nu era nevoie să-i împuieze cu asta capul cârlionțat.

Yolanda bătuse în legitimația pentru bonuri de masă cu unghia dată cu ojă vișinie și roz, zicând:

— Pot?

— Da, mă știe toți de la magazin. Dă-i înainte.

Scoțând cartonașul din învelitoarea de plastic.

Yolanda observase că mai era o fotografie băgată dedesubt. „Aha, am competiție", își zisese, dar apoi văzuse că era poza unei femei cu păr cărunt, trecută bine de cincizeci de ani. Stătea în față la Teatrul Apollo. Ținea în brațe un Winston micuț, al cărui căpșor cu păr zburlit se ițea peste bretonul ei.

— Cine-i tanti asta dă la Soare-Răsare?

— Asiatică.

— Cine-i?

— Doamna Nomura. Tutorele meu neoficial. A avut grijă dă mine după ce a plecat mama.

— Îhâm…

Yolanda îi înapoiase portofelul și-și îndreptase atenția spre petrecărețiii ce dansau pe puntea lui *Jubilee,* cu o ureche ciulită la explicațiile lui Winston.

— N-ai dă ce să te oftici, Yolanda, doamna Nomura mi-i ca o mătușă. Stă peste drum, îl știa pă tata dă când era cu Panterele. E ca a doua mamă pentru mine. Dacă eș' geloasă pă o femeie dă șaizeci dă ani, ai probleme la tărtăcuță.

Yolanda își încrucișase brațele pe piept și aruncase o privire prin hublou.

— A' naibii vapor, ca melcu' să mișcă.

Winston scosese o vestă de salvare portocalie de sub bancă și i-o trecuse atent Yolandei peste cap, strângându-i cataramele peste piept și legându-i baretele de bumbac la spate. Umerii fetei se relaxaseră vizibil. „Grasul ăsta le are cu vrăjeala", își zisese.

Winston își trăsese propria vestă cu un gest grandios și o petrecuse peste umerii Yolandei. Intra

pe modulul de cuceritor. Era pe cale s-o facă din vorbe, adică echivalentul, pentru un tip de culoare, al biciului cu care supui o felină căpoasă ori al *koan*-ului unui călugăr budist, rostit pentru a încurca și mai mult un discipol. Cum suna făcutul ăsta din vorbe?

— Yolanda, n-ai pentru ce să te ții așa bățoasă. Îmi dau seama, dân cum reacționezi, că mandea te-a băgat în colț. Bun așa, dar să nu ne ținem dă joacă. Toți tre' să fim salvați cumva, într-un fel ori altu'. Tu mergi la școală, și-n felu' ăsta te salvezi. Și io, când văd o femeie dă culoare așa puternică cum ești tu că se aruncă în rahatu' ăsta, îmi vine să mă-ntreb cum să fac ca să joc mai cinstit. Așa că ascultă-ncoa, niciodată, în veci, n-o să mă iau dă tine pă vreo chestie care-ți face viața frumoasă. Nu-i o promisiune, e-un fapt, puiule. Cum e albastru ceru', cum e fierbinte vara și cum ești tu a' naibii dă mișto. Nu-ncape îndoială. Doamna Nomura e ca vesta asta, m-a ținut pă linia dă plutire când a fost vremuri grele. Dă n-am făcut decât să mă legăn încoace și-ncolo pă valurile furtunoase ale străzii. Tu ești barca de mă scoate la mal, io-s omu' peste bord și tu, colacu' meu de salvare.

Yolanda își lipise atunci palma de fața lui Winston.

— Poți să te-oprești. Ai dreptate, îmi place de tine – mai mult decât ar trebui, dar să nu insistăm pe asta acum, avem restul vieților noastre să ne pupăm și să ne-mpăcăm. Hai să fim, în seara asta, fără grijă, cum sunt albii ăia de pe iaht. Iote ce se mai veselesc.

Winston băgase mâna în rucsac și scosese la iveală o sticlă neagră și rece de vin spumant Freixenet, două pahare de plastic, un ursuleț de pluș cafeniu cu fundă roz la gât și o carte poștală de Crăciun.

— Rahat, *noi* suntem pă veselie.

Sorbind din pahar, Yolanda deschisese felicitarea făcută de mână. Acuarela de pe copertă, realizată cu un talent surprinzător, înfățișa un cuplu de culoare stând într-un peisaj montan, îmbrățișându-se și sărutându-se spre amuzamentul unei adunări de animale cu ochi triști, desenate în stil Disney. În interior, scrisă cu caractere ca niște rămurele, era următoarea inscripție:

Esența frumuseții
(uită-te-n oglindă)
ești tu.

Yolanda își văzuse reflexia înrămată în bromura sentimentalismului și cedase manipulării deșucheate a romanțiosului. Rostind un „cline" vesel, își atinsese paharul de carton de cel al lui Winston.

— Să închinăm, zisese Yolanda încercând să-și ascundă o anumită melancolie. Să închinăm pentru iubire. Și pentru un bărbat care a reușit să ajungă la mine fără promisiuni, fără să-și încordeze bucile și bicepșii… și fără bani.

Winston își frecase bărbia, încercând să-și dea seama dacă fusese ori nu insultat, apoi ridicase la rândul lui paharul.

— În căzu' ăsta, închin și io pentru femeia care mă iubește pentru mine și-atât, chiar dacă nu mă cunoaște nici cât pă tipu' dă vizavi.

— Îmi bag picioarele-n tipul de vizavi.

— Atunci ridic paharu' pentru o femeie care știe ce vrea.

Yolanda și Winston se dezlipiseră din acel sărut dintâi simțindu-și limbile amorțite de șampanie și organele genitale umflate de dorință, intuind că traiectoriile lumilor lor tinere se schimbaseră pentru totdeauna. Sau, cum formulase atât de delicat Winston în timp ce-și ștergea rujul de pe buze: „Totu' merge ca pă roate".

∵

— Cum de m-am lăsat fraierită de rahatul ăla, Durule? „Totul merge ca pă roate”. Totul merge ca pe roate fiindcă ești mereu pe ulei, beţivanule.

Yolanda încă nu-și terminase tirada. Winston se oploșise pe canapeaua din camera de zi, îndurându-i ascultător mustrările. S-o asculte pe Yolanda cum îl făcea cu ou și cu oțet era ca și cum s-ar fi dus la biserică în dimineața de Paști. Nu voia să se ducă, dar se ducea și stătea cuminte din obligație, cu mâinile în poală, sperând că durerea de cap va împiedica predica să i se îmbibe în minte.

Văzând că Yolanda dădea să se apropie de raftul cu cărți, Winston îngheță. Substanțialele ei arhive constau în teancuri bine întreținute de reviste *Essence, Ebony* și *Ciocolate Singles,* înțesate cu articole ce purtau titluri precum „Hipnotizează cu plăcintă de dovleac”, „Atlantida, unicornii și iubirea între persoane de culoare – adevăr, sau ficțiune?” și „Zece calități ale bărbatului afro-american în afară de mărimea penisului”. Lângă periodice se aflau cărțile de dezvoltare personală, toate scrise de autoare tunse afro, scurt, din Philadelphia: *Fetele o fac pentru ele – Cum să obții prin masturbare un orgasm african; Ghidul femeii de culoare pentru găsirea bărbatului adevărat;* precum și Biblia Yolandei, *Cioară, mulțumește-mă, te rog.*

Ce-l agasa pe Winston în privința alegerilor ei de lectură nu era acea combinație între cercetarea doctă și înțelepciunea de salon cosmetic, nu căutările antropologice ale verigii lipsă dintre înapoiatul negru preistoric și un strălucitor Denzel Washington îmbunătățit genetic care-l făceau să se simtă o fosilă, nici jurnalele pseudoștiințifice care-l făceau să se simtă un monstru. *Am strâns instrumentele vieții din juru-mi pentru a putea infuza scânteierea ființării în lucrurile neînsuflețite ce se găsesc înainte-mi… Am văzut ochiul tulbure și galben al creaturii deschizându-se…* „Lume,

lume, eu, dr. Eula Frankenstein-Barnes, autoarea volumului *Negrul cel Bun: E nevoie de niște șuruburi,* am creat viață!”

Pe Winston îl râcâia mai degrabă că Yolanda se apucase să cumpere gunoaiele alea după ce se căsătoriseră, când relația lor era lipsită de probleme, cel puțin în mintea lui. Când Yolanda se sălta în pat, după sex, și începea să citească *Ghidul femeii de culoare pentru găsirea bărbatului adevărat,* îl apucau toți dracii. „Cum adică, io nu-s un bărbat adevărat? Cum se face că nu-i nicio îndoială că tu ești o femeie adevărată?”… *Și trăsăturile lui mi se păruseră frumoase. Frumoase! Doamne sfinte!* Yolanda încerca atunci să-l liniștească cu o prelegere despre problemele unice pe care le întâmpină dragostea afro-americană. Winston contraargumenta că nu există nicio diferență între relațiile dintre negri, albi, portoricani ori canguri. „Problemele-i probleme, obișnuia să zică. Diferența-i că dormitoarele negrilor e studiate de toate japițele țâfnoase cu diplomă de facultate și-un program dă scris pă computer”.

Mâna pedepsitoare a Yolandei trecu peste coperțile volumelor din bibliotecă, încărcându-se cu energie din secțiunea de beletristică ca o femeie irlandeză când pupă Piatra Blamey. Winston se porni să jure pe mormintele tuturor rudelor care-i veneau în minte că o să-și schimbe purtarea. Trăgând un volum subțire intitulat *Plesnită și uitată* din raft, Yoland îl deschise la pagina întâi și-și drese vocea. Winston se chirci, apucându-se de brațul sofalei în așteptarea uleiului de ricin literar. Cuvintele *„Portocala mecanică*” îi scăpară involuntar de pe buze. Yolanda ridică ochii din text.

— Duruletz, îți dau eu o portocală de n-o poți duce. După ce termin asta de citit, o să-ți dregi mecanismul.

Se apucă de citit pe un ton atât de ridicat, încât vocea îl lipi pe Winston de husa canapelei. Simțea o asemănare aparte între el și nasturele fără rost din mijlocul pernuței.

— Capitolul unu, rosti Yolanda trecându-și limba peste buze. „Giorgio Johnson știa că n-are voie, sub nicio formă, să nu respecte fofoloanca”.

Winston se grăbi să obiecteze sărind în sus și bătând din picior:

— Nu-i niciun cioroi pă lume să-l cheme Giorgio!

Ea îl făcu să ia loc cu o privire tăioasă. Winston începu să se întrebe de ce nu se însurase cu o femeie care rezolva integrame în tren în loc să citească mizeriile alea. Yolanda urmă:

— „Fofoloanca era tare, tare puternică, iar Giorgio Johnson i se supunea întru totul. Limba lui gâdilicioasă se strecura în josul părului meu pubian înfierbântat, picurător”…

În vreme ce Yolanda citea, Jordy o porni târâș pe dușumea către Winston și i se agăță de gleznă ca un urs koala de un eucalipt.

— Rahatu’ ăsta-i groaznic, așa-i? șopti Winston către băiat, ridicându-l pe genunchi și începând să-l hâțâne. Ai observat că personajele feminine n-are nume niciodată? Le zice Sora-Copil, Mama-Păpușă, Fata-Verișoară, Regina-Mătușica, Femeia-Puritate-Iubire. Tot căcatul ăsta cu femeile-surori, „suntem o familie”. Al dracu’ cărți ar trebui să vină cu goblenuri și basmale africane la pachet. Lasă, băiețel, o să-ți citesc niște Pippi-șosețica mai încolo.

Jordy răspunse cu un zâmbet știrb.

— Aha, îți place? Ții minte că fetița aia, Pippi, nu poartă chiloței.

Acoperindu-i fiului său urechile, Winston se gândi să contracareze literatura mântuitoare a Yolandei cu autori din propriul său canon literar. Își imagină cum ar fi fost să-i smulgă soției cartea din mână, s-o proptească de covor și să-i

scormonească prin sensibilitățile femeiești cu niște literatură macho plină de coaie. O doză de Iceberg Slim sau din proza cu bandiți și curve a lui Donald Goines ar fi reechilibrat întrucâtva balanța rolurilor de gen în relația lor.

— Winston! răcni Yolanda.

— Ha?

— Uite la copil!

Jordy se vârâse sub cămașa lui taică-său și se apucase să-i sugă vârtos sânul drept, gras și lăbărțat. Yolanda se făcu albă la față.

— Vezi, băiatu' are un an de-acum și nici măcar nu știe care părinte ce-i.

— Știe el că-s tac'su, zise Winston ștergându-și scuipatul de pe sfârc.

— Atunci nu știe la ce-i bun un tată, din cauză că tu umbli aiurea pe străzi la miez de noapte. Exasperată, Yolanda începu să-și maseze rădăcina nasului. Winston, ce-o să faci?

Fără să răspundă, Winston se uita la Jordy, care i se cățăra pe picior căutându-i aprobarea bărbătească, însă și expresia de pe chipul copilului părea să transmită: „Da, negroteiule, ce-o să *faci*?" Grimasa dezolată a bebelușului stârni în tatăl acestuia un impuls de meștereală. Winston se simți cuprins de cheful de a repara vreun robinet stricat, de a mătura trotuarul din fața clădirii, de a verifica, poate, dacă draperiile erau bine fixate. Fusese avertizat că după ce venea pe lume copilul avea să se schimbe. Urma să devină mai responsabil. Mai puțin impulsiv. Winston își promisese solemn că n-o să lase paternitatea să-l altereze, cel puțin nu permanent. Știa că, în cazul taților tineri și distruși, conștiința postnatală dura până într-un an, după care reveneau cu și mai mult zel la purtările de dinainte. *Am guri dă hrănit, frățică, guri dă hrănit, în mă-sa.* Și ce dacă individul se schimba – ce conta asta dacă situația rămânea aceeași? Un înger în iad era tot în iad. Scoase din buzunar fluturașul

electoral al lui Wilfredo Cienfuegos, citind rândul din capăt: „Opriți Violența”. *De ce?*

Yolanda își trecu palma prin părul lui unsuros și-l pupă pe obraz.

— Încă nu te culci? întrebă, iar Winston făcu din cap că nu.

— Să-mi lași niște bani pă noptieră pentru filme, OK?

— Numa’ să nu-i citești lui Jordy din Pippi-șosețica aia, că-l faci să-i placă de fetele albe, zise Yolanda scărpinându-se la ceafă. Pot să am încredere că te ocupi de el mâine?

— Normal.

— Fără pileală și fără fumat de iarbă. Jordy e fiul nostru, nu vreo cioară pe care-o știi de la dezalcoolizare.

— Doar o dată s-a întâmplat asta. Du-te la culcare. Un singur nenorocit dă tatuaj.

În vreme ce consoarta se întorcea să plece, Winston o apucă de șolduri, o învârti ca și cum ar fi fost un yo-yo și-o trase spre el pentru un sărut de noapte bună. Yolanda îi făcu pe plac. Buzele lui Winston se abătură de la gura ei, coborându-i, cu pupici umezi, spre sâni. Atingând cu vârful limbii sfârcul asprit, ocupă robinetul laptelui cu gura și trase prelung, apoi înghiți pârâiașul de lapte. Yolanda gemu de usturime și de plăcere. Winston se lăsă la loc pe sofa, cu o dâră albă în colțul gurii.

— Ai mâncat *arroz y abichuela con polpo* la Dalia, așa-i?

Yolanda scutură din cap, nevenindu-i a crede, și-i lipi o scatoalcă peste ureche. Winston ridică brațele triumfător.

— Mă pricep io la laptele dă mamă. Ar trebui să mă dea la TV. Aș putea să sug țâțele femeilor și să zic ce-a mâncat la micu’ dejun. Asta da, ar fi o slujbă dă milioane. „Omletă cu brânză și ceapă, clătite cu afine și-un pic dă unt”.

— Să ai grijă cu el mâine.

— Un tatuaj, atâta.

Căscând, Yolanda dispăru în bezna holului.

— Noapte bună, Duruletz.

— Ia vezi, să nu-l visezi pă Giorgio Johnson.

Winston și-l potrivi pe Jordy în poală și îndreptă telecomanda spre televizorul întunecat. Ecranul se lumină cu un mic pocnet instantaneu, satisfăcător. Un băiat alb cu aspect fragil se juca de-a prins mingea cu un partener ce nu se vedea în cadru. Camera oferi un prim-plan. Două trăsături dominau chipul mohorât al băiatului: niște pometi bolovănoși și niște pleoape subțiri ca aripa de muscă, pline de vinișoare. Capul intrat la apă îi era acoperit cu o șapcă de baseball cu cinci măsuri mai mare. Aparatul de filmat schimbă unghiul, și cineva îi trimise puștiului o minge de baseball pe care, folosindu-și amândouă mâinile, o prinse neîndemânatic în mănușa nou-nouță. După ce aruncă înapoi mingea, băiatul se întoarse spre cameră ca să-și spună păsul: „Salut, mă numesc Kenny Mendelsson. Sunt în vârstă de zece ani, însă am șoldurile șubrede ale unei femei de optzeci și șapte și o frează de pacient care face chimioterapie”.

— Mai ai și simțu’ umorului, mormăi Winston întorcându-se spre Jordy. Negroteiu’ are… cum îi zice bolii? Boșorogită cronică sau vreun rahat de genu’.

Ridică ușurel toate membrele lui Jordy, verificând pe după încheieturi și prin adânciturile pielii după pete sau eczeme ce-ar fi putut indica o asemenea maladie congenitală.

— Te-nțeleg, G., zise apoi către televizor. Crede-mă, știu și io cum e să ajungi bătrân înainte să-ți vină vremea.

Își trecu palma peste spinarea fiului său, citind în pliurile și cutele grăsuțe ale pielii moi ca într-un alfabet Braille familiar. Se opri la clavicula dreaptă, unde niște majuscule de-un verde-șopârlă inscripționate pe pielea cafenie a lui Jordy alcătuiau cuvântul BOMBITZA. Oftă. „*Bombitza*.

Omule, nimenea nu mai zice acuma «Bombitza»”. Dar poate că avea să se mai șteargă odată cu trecerea vremii. Și oricum, copiii ăștia mai deschiși la piele se fac mai închiși după ce împlinesc cinci ani sau cam așa.

Următorul anunț de utilitate publică era pentru programul Fratele Mai Mare. Un actor chelios pe care Winston îl știa dintr-un serial de televiziune de mult anulat pășea pe lângă niște blocuri de locuințe cu pași măsurați, autoritari. Vorbind cu voce baritonală de teatru radiofonic, actorul ajunse lângă un băiat negru ce purta un tricou polo cu dungi și-și lăsă mâinile pe umerii acestuia.

— Să oferi călăuzire într-un mediu lipsit de repere este o necesitate morală, ba nu, o datorie obligatorie a bărbaților afro-americani. Nu-i așa, Clarence?

Clarence ridică ochii spre bărbia omului și zâmbi.

— Da, domnule.

— Arată-le ce te-am învățat.

— Acum?

— Da, acum.

„Într-un sumbru miez de noapte”, începu tânărul Clarence să recite o versiune extrem de prescurtată a „Corbului” lui Poe. Izbuti o treabă lăudabilă, cu doar o ușoară ezitare la cuvântul „agonizând”, și declamă ultimele versuri cu emfază morbidă, tocmai cum trebuia: „Și-al meu suflet niciodată, smuls din ea, de pe covor/ Nu va mai sui în zbor.”[1] Clarence făcu apoi o plecăciune adâncă, și actorul, cu ochi înlăcrimați, se uită în camera de filmat, zicând: „Nu-i așa că-i un mic Eliza Doolittle? Transformați în realitate visul unui băiețel afro-american, sunați acum”. Winston încercă să țină minte numărul ce trecea în josul ecranului.

Răsfățat cu poezie clasică, Jordy adormise. Winston își lipi urechea de pieptul fiului său și-i ascultă bătăile inimii.

— Știi tu, negrișorule, că era să rămâi fără mine azi? O secundă și te trezeai și tu unul dân obraznicii ăia fără tată. Și trebea s-o asculți pă maică-ta văitându-se. „Of, ești imposibil dă când a murit tac-tu”. Păi da, te-am salvat dă multă durere. Ai fi plâns nopțile, m-ai fi înjurat că te-am lăsat singur pă lume. Doar că nu m-am dus nicăieri, mă băiete. Și-am un plan ca să mă adun laolaltă. Să-mi pun toată caca într-o singură movilă.

Ridicându-și cracul drept al nădragilor, Winston își scărpină tatuajul: o inimă rubinie, cu ventricule și toate cele, arătând ca și cum ar fi putut pompa cu adevărat sânge, așezată deasupra unei făclii grecești, cu niște corzi legându-le împreună. Tatuajul se afla la o lățime de deget mai sus de gleznă, ceva mai jos de linia arămie creată de șosete, formând, alături de palmele și de tălpile picioarelor, părțile cele mai deschise la culoare ale corpului său. Deasupra inimii, cu cursive elegante, plutind ca o fundă solitară purtată de un gimnast prin Piața Roșie de 1 Mai, stătea scris: BRENDA, ȘTIU CĂ NU M-AI PĂRĂSIT DE BUNĂVOIE. NU-S SUPĂRAT PE TINE. Winston îi spusese artistului care-l tatuase că voia ca vorbele să fie deslușite. „Știi cum era cu scrisorelele alea în filmele vechi alb-negru? Actorul nu deschide niciodată biletul, dar se tot uită și mijește privirea și tot depărtează hârtia de ochi, gen: «Ce mama dracului zice acolo?»”.

Winston apăsă cu blândețe pe marginea tatuajului, de parcă pielea i-ar fi fost încă înroșită și sensibilă.

— Ce-ai zice de-un unchi, Jordy? Să am și eu un Frate Mai Mare care să mă-nvețe să scriu bine cuvintele, ca să mă fac critic dă film. Nu, stai. Asta iese dân calcul. Niciodată nu vezi picior dă critic negru dă film. Și, dă fapt, nici nu vezi ciori vorbind dă chestii care n-are a face cu alți cioroi… adică na, mai e și poponaru’ care prezintă vremea pe Channel 7. „Nori răzleți și burniță dimineața

devreme, ce bucurie”. Da-i totuși o mișcare bună. Să-mi iau și io un negru în viață care să mă ghideze. Un gagiu d-ăsta educat care să-mi dea focus și călăuzire și rahaturi. Channel 7 o să aibă o cioară pă bune care să prezinte vremea. „Fii antenă, plouă cu spume colea. Frig de te caci pă tine. Voi ăștia, ciorile care-i paznici sau chestii, îmbrăcați-vă ca lumea. Ori, și mai bine, demisionați”. Băiete, tac-tu o s-ajungă un meseriaș de-ăia fumători dă pipă și cititori de *Wall Street Journal,* fincă-s sătul până-n gât să fiu unu’ dân negroteii răpănoși dân piese gen *Raisin in the Sun.*

4. PE SCĂRI

Zumzetele și păcănelile mașinăriei de loterie căpătară o importanță aproape telurică atunci când sughițară biletele pastelate, unul câte unul, în mâna operatorului. Era ca și cum cârâielile aparatului ar fi ajutat cumva Pământul să se învârtă pe axa lui sau cel puțin ar fi împiedicat cartierul să se prăbușească în ruină totală.

— Bun, am variantele de trei numere în ordine 2-2-1 și 8-4-7, plus varianta de patru numere 3-7-3-1.

Operatorul bătu îndatoritor numerele lui Winston.

— Varianta de patru în ordine 5-2-2-4.

Yolanda smuci mâna operatorului de pe panou.

— Stai așa, Denesh. Winston, de unde ai scos numerele astea?

— Ți-am spus, îmi schimb viața. Și-ncep cu schimbatu' numerelor.

— Da-mi schimbi *mie* numerele.

— Numerele *noastre,* puiule.

— Câți bani ai pus tu?

— Doi dolari.

— Bun, atunci poți să schimbi numere de doi dolari.

Yolanda îi întinse un ciot de creion verde și o cartelă de computer perforată, apoi îl împinse de la tejghea.

— Winston, completează biletul și nu te mai băga în numerele mele.

Winston se făcu că-și pierde echilibrul de la brânciul consoartei și se clătină către raftul cu produse de patiserie în țiplă.

— Așa nu suport rahaturile astea dă creioane scurte, că n-are radieră. Dacă bag 44 în loc dă 45 s-ar putea să-mi fut restu' vieții fiindcă mizeriile astea dă creioane pentru pitici n-are radiere.

Yolanda râse.

— Te-ai crezut șmecher cu combinația ta, 5-2-2-4, patru în șir, cincizeci de cenți număru'. Că, adică, n-o să-mi pese dacă-s doar cincizeci de cenți. Fir-ai tu, ai vrut să-mi iei fața cu rahatul ăsta cu Fratele Mai Mare și să-mi schimbi numerele.

— Aproape mi-a mers.

— Nu m-ai păcălit nicio secundă.

— Ei, nu! O secundă ai fost, gen: „Iote, îmi place bărbatu' meu că are inițiativă. Fii pă fază, cincizeci dă cenți număru', ia să fac io cum zice".

Winston își îndesă în gură o brioșă și se grăbi să completeze formularul pentru un viitor fără griji. Fariq și restul găștii îl așteptau.

Fariq stătea cocoțat pe platforma de beton, ultima treaptă a observatorului său de pe 109th Street, și răsfoia o revistă. Sprâncenele i se îmbinau de concentrare în vreme ce scuipa pe gură jargonul de afaceri ca pe niște firimituri rămase dimineața printre dinți de la chipsurile de porumb de seară.

— Venituri totale, decente. Marjă mediană de operare, peste medie. Valoare de piață, douăzeci și patru virgulă șase milioane. Profit în sumă de… nimic special. Dobândă deținător acțiuni, cincisprezece virgulă șapte, pă bune?

Iubita lui Fariq, o femeie slăbuță, cu coloana vertebrală strâmbă, pe nume Nadine Primo, se dădu mai aproape de el, își lăsă bărbia pe umărul lui și, arătând cu degetul pagina, zise:

— Asta are un raport bun de vânzări la numărul de angajați.

Cei trei bărbați așezați pe treptele de dedesubt își pierdeau răbdarea.

— Ce cucu' meu vorbiți acolo, Chisăliță? întrebă Armello Solcedo, un lungan osos pe jumătate dominican și pe jumătate portorican. N-am venit colea să-mi pierd duminica uitându-mă la tine cum citești o revistă, *entiendes*?

Împungând cu degetul către amicul lor cel sceptic, Nadine îi ceru lui Fariq:

— Arată-le.

Fariq luă revista din poală și, cu răbdarea infinită a unei educatoare de la grădiniță, o trecu încetișor prin dreptul fețelor opace ale băieților.

— Frații mei, iote ce ne trebuie în vara asta – un ban grămadă. Autosuficiență economică.

— Ce mama naibii boscorodești colo? întrebă Winston, care apăruse pe trotuar de mână cu Yolanda și ținându-l cu brațul celălalt cuibărit la piept, ca pe o minge de fotbal, pe Jordy. Curu' tău schilod încă citește revistele astea kung fu? Nu știu ce vă agitați așa, că de când aveam cinci ani tipăresc aceleași articole. „Pumnul Fermecat al lui Bruce Lee și Alte Tehnici Eficace de Jeet Kun Do Dezvăluite aici pentru Prima Oară". Și-o poză cu el făcând flotări într-un deget.

Se opri la baza platformei. Orice decizie importantă luase Winston vreodată, o luase așezat acolo, pe scări, de la da-ul zis primei beri băute până la decizia de a nu-i cere Yolandei să facă avort. Se uită către puștii care-și aruncau mingea pe stradă. Un băiat care tocmai marcase își folosi ultima suflare ca să-și proclame triumful: „Vă bombardez cât e ziua dă lungă!" Dacă lumea întreagă e o scenă, podișca din susul treptelor de pe 109th era o tribună a Tragediei Ghetoului. Yolanda își călăuzi bărbatul rămas pe loc, apucându-l de cot.

— Haide, Duruletz, să ne-așezăm.

Cuplul, îmbrăcat aidoma, de la pantofii sport până la cipilica de pescar, în haine verzi cu dungi albastre ce se asortau, își croi drum pe scări în sus, ocolind cu grijă și pășind peste genunchi osoși și picioare lăbărțate, până ce ajunseră în spațiul de lângă balustrada de fier care le era rezervat. Bucuroși să-i vadă, cei din gașcă, în afară de Fariq, îi întâmpinară cu strângeri de mână și pupături pe obraji. Fariq se-ncruntă, ferindu-și privirea de perechea întârziată. Winston îi atrase atenția prietenului său cu o scatoalcă peste creștet.

— Niciodată să nu-ți iei ochii dă la adversar, nici când faci o plecăciune.

— Omule, ce naşpa eşti.

Winston continuă, dând vocii o tărăgănare demnă de cel mai banal clişeu despre chinezi.

— E ca un deget care-arată spre Lună: nu te concentra pă deget, c-o să pierzi toată slava aia cerească.

— Gata cu rahaturile dă prin *Intrarea Dragonului.* Ai întârziat. Şi asta nu-i *Karate Illustrated,* zise Fariq strângând la piept revista precum Moise, pe munte, tăblițele cu cele zece porunci. E număra pă iunie a lui *Black Enterprise.*

— Aoleu, numărul pă *iunie,* scuzele mele, replică Winston plecându-şi creştetul cu umilință sarcastică. Ce-i aşa dă special la număra pă iunie, băieţaş?

— Are un tabel cu cele mai mari o sută de companii afro-americane. Dacă e să facem banu' gros în vara asta, ne trebuie ceva inspirație, şi-aici – Fariq plesni revista cu dosul palmei – sunt o sută dă entități făcătoare dă parale conduse dă niște negrotei dă mâna întâi care a realizat ceva în lumea asta unde toți e mâncați între ei.

— Se mănâncă între ei, îl corectă Yolanda.

— Nu mă lua-n râs, Yolanda, zise Fariq continuându-şi tirada. Banii şi Allah e cheile – cheile care deschide lanțul înfăşurat peste inimile şi mințile noastre. Coranul îl învață pe om cum să fie lăcătuş, iar banii îi permite să-şi cumpere sculele care-i trebuie lăcătuşului. Şi-apoi poți să-ți faci cheia către libertăț'.

Buzele Yolandei se strâmbară într-un rânjet de leoaică.

— „Libertăți", la plural?

— Da, în curu' meu, nenorocitu' de plural, zise Fariq scărpinându-se în bărbie şi încercând să găsească un exemplu.

Îl descoperi, şi mâinile lui porniră să taie aerul, accentuând fiecare cuvânt.

— Când Lincoln le-a dat sclavilor libertatea, singular, putea să voteze? Să aibă proprietate? Să se fută cu cine voia ei? Nu. Deci tre' să fie mai mult de-o libertate.

— Așa c-avem acum „dreptul la adevăruri, justiții și la căutarea fericirilor".

— Te-a îmbolnăvit la cap facultatea, fato. În ce-ți dai licența, apropo?

— N-am decis.

— Vezi cum ți se surpă liberu'-arbitru? N-ai decis. Negrii n-are timp să nu decidă. Și-oricum la facultate nu te-alegi dăcât cu două specializări, nedecidere și tricnologie.

— Tric-ce?

— În orice caz… noi, și ciorile-n general, tre' să ținem totu-n comunitate – să ne-o tragem cu negri, să murim ca negrii și să cumpărăm dă la negri. Să luăm exemplu dă la evreu.

Râcâită mai degrabă de lipsa de logică a retoricii lui Fariq decât de lipsa lui de sensibilitate religioasă, Yolanda îi aruncă o privire ciudoasă și-l întrebă:

— Evreu, la singular?

— Da, singular. Evreu.

— Vrei să zici că-i un singur Superevreu pe-acolo?

— Știi tu ce vreau io să zic, Donșoară Grămătic. Evreu' e ca ăla – Durule, cum îi zice lu' monstru' cu trei capete care se luptă cu Godzilla?

— Ghidrah, răspunse Winston.

— Evreu' e ca Ghidrah – trei căpățâni și-un singur corp cu același scop pă lume: să-i bătucească curu' lu' Godzilla.

— Și Godzilla cine-i? Presupun că e omul de rasă neagră?

Fariq își îndreptă spre Winston ochii de reumatic.

— Ț-am spus că nu trebea s-aducem femeile. Femeile nu știe niciun căcat despre făcutu' dă bani.

— Să te ia naiba, Chisăliță, zise Yolanda uitându-se la Nadine în căutarea solidarității de gen.

— Știi că-i așa. Bănosu' e d-acord. Așa-i, Bănosule?

La menționarea numelui său, Bănosul, zgâlțâit momentan din amorțeală, se îndreptă de mijloc. Trupul prăpădit și slăbănog îi era înghesuit pe-o treaptă din mijloc, cu genunchii strânși la piept și tălpile buretoase ale șlapilor trecând peste margine ca niște gheare de bufniță strânse peste o creangă de sequoia.

— Așa-i, Bănosule? repetă Fariq.

Mumificat de o viață de afaceri eșuate, de droguri și de bătrânețe, Bănosul ridică greoi sticla băgată în toc de hârtie, exprimându-și acordul.

— Numa' două fătuci a făcut vreodată avere singure – Oprah Winfrey și… am uitat-o pă pațachina ailaltă. A inventat drotu' dă păr sau ceva dă genu'.

Mulțumită lecțiilor de afaceri ținute de Bănosul la colț de stradă ajunsese Fariq să descifreze paginile financiare din revistele economice, să învețe cum să ofere un preț mult mai mic decât cel al pieței și, dacă era destul de fraier să plătească taxe, cum să se strecoare prin găurile sistemului. Tot ce știa Winston despre presupusul oracol al comerțului era că nu se mai îmbrăca așa de elegant ca altă dată. Bănosul își făcuse averea demult, vânzând lăzi de lapte la un dolar bucata, pe post de băncuțe pentru legendarul turneu de baschet ținut la Rucker și West Fourth Street în fiecare vară. În ciuda insistențelor lui Fariq cum că Bănosul ar fi deținut infinite cunoștințe economice, Winston nu-l văzuse niciodată să ofere vreo perlă a înțelepciunii sale, dacă nu puneai la socoteală tinichelele semiprețioase pe care le smulgea în metrou de la gâtul câte unui pasager beat rangă. O singură dată îl auzise pe Bănosul implicat într-o discuție coerentă. Acum doi ani, la plecarea de la o

retrospectivă a comediei italiene care se ținuse la Centrul Lincoln, Winston dăduse cu ochii de standul de prezentare al Bănosului, o tarabă la intersecția dintre Broadway și Sixty-sixth Street. Dealer de produse electronice băgate în pungi vidate, Bănosul se învârtea pe după tejgheaua pe care erau expuse telefoane cu mărci obscure, roboți telefonici și casetofoane portabile destinate turiștilor. Winston era pe cale să-l salute cu o înclinare din cap ușoară, când un bărbat de culoare cu un burdihan proeminent întinsese mâna spre o cutie ce conținea o cameră video aparent sigilată. „Cât vrei?" întrebase omul ridicând cutia și cercetând-o pe toate părțile de parcă muchiile ascuțite ar fi dezvăluit ceva despre produsul aflat în interior. Rânjind, Bănosul îi răspunsese cu voce scăzută:

— Ce, eș' nebun?

— Nu, omule, cât vrei pe cameră?

— Marfa asta nu-i pentru de-alde frații noștri, zisese Bănosul.

Luase cutia din mâinile bărbatului și-o dusese la spate ca și cum ar fi fost un pețitor ce ascundea un buchet de trandafiri, căutând o scuză ca să se retragă de la întâlnirea aranjată după ce văzuse cât de urâtă era partenera. Omul dăduse înapoi și o sclipire de înțelegere îi apăruse pe chip.

— Frăție, respect, apreciez.

Înainte să plece, mai aruncase o privire spre Bănosul, care începuse să se târguiască cu niște amatori de chilipiruri. Turiștii, își zicea probabil, aveau să se-ntoarcă la München, Osaka ori Roma încărcați de daruri: radiouri fără tranzistori și cărămizi înfășurate în ziare.

Încercările autorităților de a revitaliza afacerile micilor întreprinzători minoritari prin acorduri de liber schimb și scutiri de taxe nu-i fusese de mare ajutor Bănosului. Nu mai era acum un întreg depozit de electronice într-un singur om. Efectele economiei de piață îl reduseseră la poziția de

negustor ambulant de ghetou: brânză furată, mezeluri expirate și medicamente fără rețetă. Nu era lucru neobișnuit pentru locuitorii din East Harlem să-l vadă pe Bănosul umblând încoace și-ncolo pe Lexington Avenue, în mână cu vreun flacon cu sirop de tuse: „Am Robitussinu' ăsta, dragă. Sirop dă tuse. Sirop dă tuse".

Astăzi vindea niște rame de proastă calitate pentru fotografii. Își puse un cadru greu, de mahon, în jurul gâtului și se ridică, pregătindu-se să plece. În vreme ce-și îndrepta umerii, soarele îi contură profilul întunecat pe cerul parțial acoperit. Preț de o clipă, lustrul bolnăvicios de pe chip și mustața încărunțită îl făcură să arate ca un portret în ulei din sala de ședințe a unei corporații multinaționale ce căpătase viață ca prin minune. Bănosul își luă la revedere:

— Tre' s-o tai. Se pare că niciunul dân voi, băieți, n-are și el un cristal dă coca. Da' dacă aud că se-ntâmplă ceva dă unde să scoateți și voi parale, vă dau dă știre.

Mândrul președinte al companiei nimicului coborî de pe înălțimea platformei împingând un cărucior metalic cu o roată strâmbată care se tot bloca.

— Îl admir pă afurisitu' ăsta, zise Fariq, apoi strigă către spatele gheboșat al negustorului sfrijit: Bănosule, ține-te tare, Zeule.

— De ce-l admiri așa? întrebă Armello.

— Păi cioara ar putea să fie pă stradă la vândut dă droguri, să facă ceva nasol cum facem noi, numa' că el e cu reciclata, cu cules sticle și aluminiu și dân astea, și mai reciclează și suflete în același timp. Allah fie slăvit.

— Fariq le zice adânc azi, comentă Nadine.

Fariq începu să bată iarăși cu degetul în revistă.

— Lista asta o să ne dea ceva idei. Vara asta nu frecăm buca, e vremea să construim fundația. Să punem gheara pă banii ăia, m-auziți?

Armello, așezat în dreapta lui Winston, încuviință:

— Cuvântu-i dă aur, băiețaș. Care-i prima firmă dă pă listă? Pun rămășag că-i o companie dă-nregistrări.

— Companie dă-nregistrări… gândești fără anvergură, mă, zise Winston. Ciorile au chestii mai babane dăcât o companie de-nregistrări.

— Știu, știu. Așa-i.

Armello era singurul membru al brigăzii care avusese vreodată ceva ce putea fi considerat bani „adevărați". La douăzeci de ani și în ultimul an de liceu, Arnello ajunsese jucător de baseball profesionist și intrase în lotul extins al echipei Toronto Blue Jays. Ca să-i crească valoarea, agentul îl pusese să-și taie trei ani din vârstă și pretinsese că era un imigrant de șaptesprezece ani care nu vorbea engleza deloc și care crescuse pe drumurile neasfaltate din Barahona jucând cu un ambalaj de ciocolată din carton pe post de mănușă. Strategia funcționase. Cei de la Blue Jays, socotind că găsiseră următorul geniu desculț, îi oferiseră lui Armello o sută de mii de dolari ca să joace baseball în liga mică, la Knoxville, Tennessee. După cinci ani, patru sute nouăzeci și două de greșeli, o medie la bătaie de .074, două acuzații de sex cu minore rezolvate discret și o condamnare foarte publică pentru agresarea unui arbitru, tot ce-avea Armello ca să-și arate valoarea era un cartonaș de baseball de doi bani înfățișându-l pe el însuși, un motor Kawasaki Ninja de culoarea limetei parcat la doi pași mai încolo și o supraabundență de atitudine gen n-o-să-mai-ratez-nici-o-ocazie.

— Io-s cu tine, Chisăliță, putem să facem asta, doar să ne concentrăm. Rahat, țin minte că jucam odată cu Chattanooga la final dă august, ultima repriză, aveau două boabe-n față, și am intrat la bătaie…

— Raa-tat! țipă Yolanda schițând o lovitură cu pumnul pe lângă Armello și trimițându-l cu un gest la un vestiar imaginar, pe undeva pe lângă clubul El Tropical. Armello, nu ții acuma un discurs după ce-ai câștigat campionatu', așa că taci naibii.

Armello închise gura îmbufnat. Yolanda întinse nerăbdătoare dosul palmei către Fariq și-l îndemnă:

— Ei, cioară, ai tribuna și microfonu', dă-i înainte.

Fariq îi aruncă o privire lui Winston.

— În mă-sa, cioară, mai ține-ți fata în frâu.

Winston ridică din umeri.

— Ce vrei, Chisăliță, să te-anunțe cu surle și trâmbițe? Zi mai dăparte.

— Prima companie afro-americană dân State e… Fariq se opri, schimbând priviri pline de înțeles cu ceilalți din gașcă, apoi proclamă: TLC Beatrice International Holdings.

Piepturile celor din gașcă coborâră într-o expirație colectivă. Se așteptaseră cu toții să audă numele vreunei mărci familiare: Texaco, Colgate-Palmolive, Zenith, bere Schlitz, socotind că negrii dețineau ceva de care auziseră și ei. Văzând cum mândria rasială a brigăzii se prăbușea, făcută praf și pulbere, Fariq încercă s-o mai dreagă și să le aline egourile dezumflate.

— Compania asta valorează două miliarde de dolari.

— Ei na, pufni Yolanda, cine-a auzit vreodată de TLC Beatrice? Cu ce naiba se mai ocupă și ăștia?

Fariq explică:

— TLC face suc dă portocale. Distribuie alimente prin toată Europa, mai ales în Franța. Mâncăruri internaționale, supermarketuri, înțelegeți ce zic io?

Fariq pricepu imediat că se expusese ridicolului menționând o afacere atât de lipsită de zvâc. Se oțeli pentru inevitabila bășcălie.

— Cum, cioară, te-aștepți să ne ducem în Franța și să vindem mâncare cât e vara dă lungă? Asta o să ne-mbogățească?

— Nu uitați că ouăle și pâinea merge pă raftu' dă sus.

— Alo, șefu' dă tură, am greșit bonu' și-mi trebuie cheia de la casă. *La llave por favor.*

— Căcat, niciunul dân noi nu parlește franțuzește.

— Vorbește pentru tine, negrule, zise Yolanda.

Se ridică, își aruncă la spate codițele cu o scuturare a capului și se apucă să cânte refrenul unei piese soul clasice, folosindu-și peria de păr pe post de microfon: *Voulez-vous coucher avec moi ce soir.*

— O să fim rupți în cur vara asta.

— Morți și împuțiți.

— *Gitchi gitchi ya ya da da.*

Clătinând din cap, Fariq deplânse lipsa de gândire strategică a amicilor săi.

— Dă aia negroteii n-are nimic pă lume. Știți că albu' tipic ține dă un dolar, în medie, unu virgulă șase ani? Ia ghiciți cât ține dă un dolar o cioară proastă?

— Cât, meseriașule?

— Treizeci și opt dă minute, anunță Fariq lăsându-se cu spatele, sleit, pe treapta înclinată. Apoi își înalță creștetul și suspină: Oamenii mei… oamenii mei…

Parcă spera că cineva avea să socotească nimerit să-l elibereze de-o viață fără sens.

Din capătul de jos al scării, Charles O' Koren, care până atunci tăcuse, se grăbi să-i administreze lovitura de grație.

— TLC Betrice nici măcar nu-i o *entitate* deținută dă negri. Așteptă ca pufnetele neîncrezătoare să se potolească și continuă: Am văzut un documentar săptămâna trecută – fratele care era proprietar e mort dă ani buni. Și banii valora cel mult vreo câteva sute dă mii, cel mult.

Auziți-mă numai: „Banii valora…”, ha, ha. Ce dume am în mine, așa-i?

Charles „Albiciosu’” O’ Koren era un anacronism american, ultimul dintr-o specie pe moarte: un localnic de rasă albă născut și crescut în ghetoul hispanic. Alde O’Koren se mutaseră în East Harlem pe la mijlocul anilor ’20, când zona era încă un paradis al muncii nesindicalizate. Albiciosu’ cel cu umeri lăsați locuia pe 111th cu Third Avenue, cu maică-sa Trish, tatăl vitreg, Felix Montoya, și bunicul Mickey. În anii de după război Mickey O’Koren fusese martor la valuri după valuri de camionete ce se opreau pe străzi și lepădau în noapte ordii fremătătoare de tineri portoricani, toți o apă și-un pământ, frământându-se precum mormolocii în baltă. „Mai bine decât alți macaronari”, zisese el cu optimism făcându-le cu mâna familiilor Giamatti, Lambresi și altora asemenea, care-și trăgeau portierele automobilelor Packard și-o porneau spre sanctuarele imaculate din South Bronx. Nu peste mult, cârciumile din vecini deveniseră *bodegas,* iar numele mâncărurilor de pe rafturile prăvăliilor locale erau de nepronunțat. Șiraguri de *longaniza puerpoiquena* cafenii înlocuiseră rândurile de salamuri și cârnați. În ciocnirea dintre culturi, dezbaterile în limbaj hibrid cu *tenderos* hispanici purtând șorțuri stropite cu sânge deveniseră ceva obișnuit: „Ascultă, jocko, vreau banane galbene, nu *platanos* de-astea crude, verzi ca mucii. Cui crezi că-i spui tu «Mofungo»? Și dă-mi și jumate de kil de *papas,* chico”.

Patriarhul cel căpos ignorase rugămințile prietenilor și ale familiei de a se muta. Atâta vreme cât exista o frizerie locală care nu tundea „negrotei lânoși” și berea Guinness încă se găsea la cutie, Mickey nu vedea de ce ar fi trebuit să-și schimbe domiciliul. Când i se născuse nepotul, Mickey îl înfășase într-o păturică cu verde, alb și portocaliu și ceruse ca băiețelul să capete un nume de

sorginte gaelică – Eamonn, Colin sau Paddy. Trish, care voia ceva mai puțin nordic, încercase să-l îmbuneze pe bunicul Mickey cu bere brună și-și argumentase preferința pentru un nume mai puțin strident, spaniolesc poate, unul care să sugereze un armistițiu rasial, astfel încât băiatul să nu se simtă atât de diferit de ceilalți copii – Miangel, Panchito sau Ramon, propusese ea. După o dezbatere care durase trei săptămâni se opriseră asupra clasicului și sigurului Charles Michael O' Koren. Vecinii fuseseră cei care readuseseră la viață vechea poreclă anglo-americană și-i spuseseră băiatului Albiciosu'.

Ori de câte ori vreun străin îl întreba pe Charles dacă neobrăzarea etnicistă a poreclei sale îl stingherea, băiatul de nouăsprezece ani, cu inimă tare și pistrui, răspundea: „Nu-mi pasă nici atâtica". În particular însă, prefera să fie numit C-Ice sau Charley O'. Dar sub nepăsarea afișată cu nonșalanță se ascundeau tendințe paranoide. Adesea, când mergea prin Harlemul hispanic văzându-și de treaba lui, Charles tresărea auzind câte un localnic frustrat cum înjura câte un „albicios nenorocit" și se apuca să se întrebe cu ce greșise. Prin urmare, Charles își implorase prietenii să nu-i mai zică Albiciosu', iar aceștia se învoiseră, deși cam în silă. Totuși, veteranii precum Winston, Fariq și Armello se mai scăpau uneori și-i ziceau așa, în parte din obișnuință și-n parte din condescendență.

— Pă bune, nici măcar nu-i afacerea unui negru? îl întrebă Winston pe Charles.

— Pă cuvânt. Un negrotei *avea* cândva biznisu', dar, cum am zis, omul a murit și-acum nevastă-sa se ocupă de firmă.

Winston aproape că putu zări cuvântul „negrotei" ieșind din gura lui Charles. Îndeobște Winston îl pedepsea cu un pumn în coșul pieptului când zicea „negrotei" în prezența lui, dar povestea

cu patronul mort îl surprinsese, așa că lăsă, de data asta, să treacă de la el nelegiuirea.

— Și nevastă-sa nu-i negresă?

— Nu, Durule, gagica-i filipinoaică sau ceva dă genu'.

— Filipineză, îl corectă Yolanda, smulgând furioasă revista din mâinile lui Fariq.

Se uită la tabel de parcă ar fi citit regulile de la loterie ca să se asigure că obținuse premiul de zece milioane de dolari.

— Vrei să zici că cea mai mare companie afro-americană dân America-i deținută de o pațachină de la Soare-Răsare?

— Asiatică.

— Gura, Winston. Ce noimă are? Doar fiindcă un negru a fost cândva proprietarul, să te porți ca și cum chestia-i încă în mâini afro-americane! Dacă asta-i logic, atunci, la naiba, ar trebui să le plătim încă rentă indienilor pentru tot ce-i pân jur! se răsti Yolanda măturând întinderea de ciment a 109th Street cu o fluturare a mâinii. Mă jur pe Dumnezeu, tare-s retardate ciorile astea!

Armello, nemulțumit de tonul defetist pe care vorbea Yolanda, încercă să adauge o scânteie de optimism.

— Haide acuma, n-ai de ce să te superi… deci cea mai mare companie neagră e-n proprietatea unei gălbejite, și ce? Încă avem compania numărul doi. Ce-i la *numero dos*?

Yolanda parcurse lista întinsă pe-o pagină; sugându-și dinții cu dezamăgire, azvârli revista la loc în poala lui Fariq.

— Automotive Group al lui Norman Kearny. Un nenorocit de vânzător dă mașini din Detroit are cea mai mare companie cu adevărat deținută de-un negru. E trist, îmi dau lacrimile. Un prăpădit dă comerciant dă mașini la mâna a doua! Probabil că mai jos pă listă e taraba unor ciori care vând Rolexuri false la Statuia Libertății.

Fariq arăta zdrobit. Nadine își petrecu un braț milostiv pe după umerii lui și se uită mânioasă la Yolanda:

— Ei bine, fătucă, măcar omu' meu încearcă. Dă când aproape c-a fost împușcat, o tot ține cu „Viața-i prea scurtă. Tre' să-mi iau banu' acuma". Da' bărbatu-*tău* cu ce se laudă?

Toate capetele se rotiră spre Winston, care-și mutase atenția de la discuție îndată după schimbul de replici „Asiatică" – „Gura, Winston" și era acum ocupat să completeze un formular roz și boțit cu ciotul de creion verde de la loterie, folosind spinarea lui Charles ca masă de scris.

— Duruletz, ce mama dracului faci?

— Îmi completez formularu' dă șomaj. Se vede bine că dac-o să am de-a face cu voi, prostovanilor, o să-mi trebuiască și alea două luni care mi-a mai rămas. Am și io, oricum, planurile mele. N-am nevoie dă voi. Am venit colea numai dă tovărășie și distracție. Ia să vedem. „Data Căutării" – marțea trecută.

— *Coño,* chiar tre' să fii așa dă negativ, Durule? pufni Armello. O să te prinză cu minciuna ăia de la primărie – marțea trecută ai dormit toată ziua fincă ne-am făcut dă cap luni noapte.

Winston dădu cu limba peste vârful creionului și continuă să scrie.

— „Numele și/sau Titlul Persoanei Contactate – Lester Muñoz, ba nu, Maldonado Auto, 5881 West, 147th Street, Harlem, New York".

Charles dădu să-și îndrepte spatele.

— Numerele de pe strada patruș̦apte merg numai până la cinci sute și ceva.

Winston îi dădu o scatoalcă tare peste ceafă.

— Nu mai mișca, cioară.

Charles își puse iarăși cotul pe genunchi.

— „Metodă de Contact – joc dă cărți în camera din dos". „Post Căutat" – ajustator de vitezometru, inventariere piese furate.

— Te joci cu focu', Winston.

— *Resultado* – post oferit, însă incapabil să accept fiindcă-s prea gras pentru vreo salopetă disponibilă și mai sunt și alergic la monoxid/dioxid de carbon, ce-o fi.

Winston împături hârtia și-o vârî în buzunarul din spate. Yolanda se trase de lângă balustradă, punând ceva distanță între ea și bărbatul său cel leneș, și se lamentă:

— Winston, de ce te porți așa?

Winston vârî mâna în poșeta Yolandei și, rânjind răutăcios, scoase la iveală Raven-ul semiautomat de calibru 22. Se întreba dacă-și mai provoca încă o dată destinul pe treptele de pe 109th Street.

— Tre' să ne-ntoarcem la ce știm cel mai bine, la chestiile mai dure. Simt scandalu-n mine ca Richard Widmark în *Sărutul morții,* gata s-o împingă pă bătrâna în scaun cu rotile pă scări. Simt că-mi vine puterile înapoi. Știu că viața mi-a fost cruțată fiindcă-s menit unor scopuri mai înalte.

— Ai luat-o pă arătură. După ce s-a-ntâmplat, nici nu ți-ai imagina un scop mai înalt. Iote și tu ce zici.

Winston duse la gură pistolul, suflă peste țeavă și se apucă s-o lustruiască frecând-o de poala cămășii. Din când în când răsucea arma în razele soarelui.

— Omule, chestiile astea îs imaginație instant. E ca și cum ai avea o idee bună, doar că nu știi exact care-i aia.

5. INEZ

Arma schimbă starea de spirit a grupului. Charles și Nadine reacționară la vederea pistolului cam cum reacționează cuplurile fără copii la vederea unui bebeluș.

— Băiete, de unde ai ăsta? Ce drăguț… Dă-mi-l și mie un pic.

Yolanda și Fariq își păstrară atitudinea precaută, afișând o indiferență rece. Respectau puterea armei, dar știau că, fără vreo provocare imediată, n-aveau deocamdată de ce să se alarmeze.

— Duruletz, asta-i arma lui Demetrius. Eș' prost? Știi că s-a omorât oameni cu arma aia.

Încărcând un glonț pe țeavă, Winston îndreptă pistolul spre trei bărbați în uniforme care se apropiau de treptele lor cu pas arogant, însoțiți de un câine. Armello intră în panică și lăsă să-i scape un geamăt modulat.

— Ooohh, ce pula mea faci, Durule? Ridici arma la polițai! De ce nu mi-ai zis că eș' pus pă rele? Doar știi, omule, că-s eliberat condiționat. O să intru iar la bulău din cauza la curu' tău gras.

Armello se întoarse către Fariq, vorbind repezit și pe un ton alarmat:

— Chisăliță, nu-ncerc s-ajung iar la pârnaie. Nu știam că Winston are trancanu' cu el, ești martoru' meu, bine?

— Calm, Armello, nu-i dăcât Bendito și-ai lui.

În vreme ce bărbații în uniformă și câinele se apropiau, Winston își coborî brațele, încruntându-se și ascunzând pistolul sub picioare.

— Credeam că te temi de arme, șopti Charles.

— Mă ajută Yolanda să-mi înfrunt fricile. Fac chestii ca să mă obișnuiesc cu pistolu', pic cu pic. Cum se cheamă asta, Boo?

— Desensibilizare sistematică la fobie, zise Yolanda, bucuroasă că se putea da în stambă cu terminologia de la cursul ei de Introducere în

Psihologie. Da-mi dau seama că armele tot te neliniștesc. Transpiri și ți se zbat pleoapele. Aș vrea să am echipamentul de detectare a răspunsului galvanic de la laborator, ți-aș putea măsura progresu' cât de cât obiectiv.

Tripleții Bonilla, Bendito, Miguelito și Enrique, însoțiți de pit bullul lor cafeniu, Der Kommissar, se opriră în josul treptelor. Frații crescuseră pe 109th Street, la două clădiri mai încolo de Winston; nuanțele pielii și convingerile lor politice acopereau întreg spectrul hispanic. Bendito era arătos ca un actor de telenovelă: alb ca un gigolo, cu părul de un blond-cenușiu răvășit continuu de o briză tropicală ce părea să-l urmeze oriunde s-ar fi dus. Era îndeajuns de naționalist ca să respingă cu dispreț parada portoricană anuală, socotind-o un afront pentru *la patria.* În fiecare iulie zicea: „Când o să mărșăluim pe Fifth Avenue cu arme, ca niște stăpâni tineri predicând iubirea nației Taino, o să cânte toți «Oye Como Va». *Tu sabes?*"

Miguelito era negricios ca un boxer cubanez, dar fidel presupuselor sale rădăcini spaniole din Majorca și Statelor Unite. Era de părere că acceptarea Puerto Rico-ului în Uniune ar fi adus un plus de demnitate iubitei sale insule. „N-o să mai fim jegoși. O să fim exotici, *como* Hawaii", îi plăcea să spună.

Tripletul mijlociu, Enrique Bonilla, suferea de vitiligo. Pielea îi era un potpuriu de pete ce cuprindea toată paleta melaninei, iar vederile politice îi erau la fel de amestecate ca și nuanțele pielii. Șovăia între cele trei destine portoricane: independență, acceptarea în Statele Unite și starea de fapt actuală, de protectorat al SUA.

Tripleții erau, cu toate acestea, uniți în ura pe care i-o purtau lui Winston. Animozitatea dintre el și frații Bonilla începuse în clasele primare. Într-o zi, Duruletz observase că moaca lui Enrique arăta ca un puzzle pentru începători cu harta Statelor Unite. Îl îmbrâncise în debaraua omului de

serviciu și cu un marker amplasase câte un punct negru în fiece sector al feței lui Enrique, scriind câte un nume de stat pe fiecare petic și înzestrând fiecare punct cu toate capitalele pe care și le putuse aminti: Sacramento, California era pe lângă urechea dreaptă; Topeka, Kansas, sub ochiul drept; Indianapolis, Indiana, sub cel stâng, iar Tallahassee, Florida, în partea de stânga-jos a mandibulei. Winston își îndrumase harta politică umană către învățătorul lor, prezentând-o în locul lucrării pe care n-o dăduse și explicând că linia neagră șerpuitoare ce străbătea fruntea lui Enrique și cobora peste nasul acestuia pentru a se opri în despicătura bărbiei era fluviul Mississippi. Atunci se iscase râca dintre ei, iar ulterior Winston își șlefuise talentele pugilistice pe tripleții Bonilla.

Cu toate că gemenii se înscriseseră la toate școlile de karate și de box de prin Manhattan, Winston îi bătea nemilos și regulat, fără să ierte vreo permutare zigotică: unul câte unul, pe Bendito și pe Enrique, pe Bendito și pe Miguelito, pe Enrique și pe Miguelito și pe toți trei la un loc. Ca mulți puști de oraș care erau ciuca bătăilor, frații Bonilla se făcuseră polițiști comunitari după ce terminaseră liceul. Dorința lor de a servi societatea civilă nu se nutrea din vreun simț al justiției sociale, ci, mai degrabă, era un antrenament cu voie de la stăpânire pentru o slujbă menită să fie vehiculul răzbunării și furiei reprimate. Înarmați doar cu cătușe, lanternă și un chitanțier de amenzi, frații Bonilla aveau prin vecini reputația binemeritată de a apărea ultimii la locul infracțiunii, unde tăbărau pe suspectul neajutorat, arătându-și astfel o jenantă solidaritate polițienească.

Frații Bonilla și câinele se opriră în fața șirului de trepte. Cele două facțiuni, polițiști și rebeli, se măsurară din priviri în tăcere vreme de câteva clipe. Bendito, decanul de vârstă al fraților cu trei minute avans, își lăsă pantoful de piele bine

lustruit pe ultima treaptă. Dulăul, Der Kommissar, își puse și el laba groasă alături. Winston scuipă, iar scuipatul ateriza la doar câțiva centimetri de vârful pantofului lui Benito. Câinele își retrase laba pe trotuar.

— Ziua bună, *morenos,* se auzi un salut dinspre Enrique.

— *Buenas tardes a los tres pendejos. Ahora, vete por carajo,* răspunse Winston.

Der Kommissar, a cărui spaniolă era mai bună decât a fraților, mârâi.

— Mă, Duruletz, ai face bine să te bucuri că-i în lesă câinele, c-altfel ai fi dat dă belea, frățică, îl avertiză Bendito.

— Da' voi nu vedeți semnul cu „Nu staționați"? întrebă Enrique folosindu-se de lanternă ca să arate către o placă ruginită de metal care fusese ignorată încă de la începutul secolului de cei sărmani și folosită de polițiști ca motiv de hărțuire.

Ambele tabere ridicară ochii spre posterele lipite strâmb sub indicatorul cu „Nu staționați". Așezate câș și încă ude de lipici, conțineau următorul text: ÎN ZIUA DE ALEGERI DĂ-ȚI PUTERE ȚIE ȘI COMUNITĂȚII TALE – VOTEAZĂ MARGO TELLOS PENTRU FUNCȚIA DE CONSILIERĂ A PARTIDULUI DEMOCRAT ÎN DISTRICTUL 8 – LIMPIANO NUESTRAS CALLES.

Fariq, fără tragere de inimă, le făcu polițiștilor comunitari o ofertă de pace.

— Nu staționăm. Aveam o întâlnire dă consiliu. Plănuiam cum să facem bani în vara asta.

— Asta n-ar avea de-a face și cu traficul de droguri, sper? întrebă Miguelito, trăgând cu amândouă mâinile de lesa câinelui.

— Nu prea. În vara asta plănuiam să facem un ban cinstit. Duru, dă fapt, era pă cale să ne dea ceva idei dă afaceri.

Winston ridică piciorul și scoase arma la iveală. Frații Bonilla păsiră grăbiți înapoi și se ciocniră unii de alții, claie peste grămadă. În vreme ce se

desfăceau din lesa încurcată a câinelui, Winston își folosi avantajul și întinse pistolul ținut pe palmă către cei trei, expunându-l precum un armurier din centru.

— Mi-am zis io așa: să cumpărăm căcălău dă arme și să le vopsim pă țevi în portocaliu' ăla pă care-l are conurile rutiere, ca să arate a armă dă jucărie. În felul ăsta, când vreun pușți e pă cale să găurească un apărător al legii, cum sunteți și voi, polițaiu' o să-nghețe-n momentu' ăla dă căpătâi, crezând că atacatorul are o jucărie dă plastic în mână. Și, surpriză! încheie Winston băgând arma în buzunarul pantalonilor.

— Nu-i o idee rea, comentă Yolanda aruncând spre Nadine o privire care voia să transmită un: „Le are băiatu' meu".

Cele două iubite de gangsteri, privindu-se pe sub sprâncene, se dădură mai aproape de tipii lor.

Frații Bonilla își îndreptară cravatele și insignele. Miguelito își trecu lanterna printre barele de fier, transformând balustrada într-o harpă cacofonică.

— Mai ai și alte idei crețe, grăsane?

— *Sí, claro, mamao.* Mă gândeam să punem mână de la mână și să facem un film, zise Winston vârându-și arma în buzunarul din față.

— Asta-i o treabă, se băgă Fariq, suspendând temporar discordia cu tripleții Bonilla. Ați fost vreodată la film cu băiețașu' ăsta? Frățioru' a fost la filme pân locuri unde nici nu știi că are cinema. Odată am fost cu ciudatu' ăsta să vedem un film japonez la YWCA, nici mai mult nici mai puțin.

— La *Câine vagabond,* completă Winston cu vocea plină de căldură.

— Și dădea filmu' pe-un perete. Nu mă dau io în vânt să petrec o după-amiază citind în beznă, da' era și mai rău, că nu puteai nici subtitrările să le citești.

— Era prea rapid?

— Noo, într-un film unde toată lumea-i albă ca brânza, într-o cameră albă, îmbrăcați în țoale albe, avea și subtitrările-n alb. M-am pierdut de la bun început – să citesc drăciile alea era ca și cum aș încerca să-l găsesc pă Albiciosu' în tribune la un meci dă hochei. Cioara cu buze groase juca bine, totuși.

— Takashi Shimura.

— Aia a fost ultima oară când am mers la filme cu Duruletz. Nu mă simt în largu' meu. Nu-i în public dăcât pensionari albi. Niciun negrotei în tot locu'. Ori poate vreun dințos ori doi, cu vreo curviștină albă atârnând dă ei. „O, da, a fost *incroyable* anul ăsta la Cannes". Poponari. Niciun cuplu dă negri, asta sigur. Cum mama dracului d-ai ajuns să te intereseze căcaturi străinești d-astea, Durule?

— Trăgeam chiulu' pân Village într-o zi. Am trecut pă lângă un cinema, o chestie mică pă care-am văzut scris *Cele patru sute de lovituri.* Și io, în ignoranța mea, am crezut că *Cele patru sute de lovituri* o fi vreo treabă d-aia cu kung fu, știi. Așa că m-am băgat îndată: „Un bilet. Pă unde-i popcornu' și sucu' aci?" Eram gata dă stilu' maimuței bete, dacă știi ce vreau să zic. Și pelicula, până la urmă…

— L-auziți pă cioroi? „Pelicula"!

— În fine. Cum ziceam, e un negrotei franțuz acolo și tovarășu' lui…

Winston îngână ceva abia auzit.

Fariq își duse palma la ureche.

— Ce, băiețaș? Nu se-aude.

Charles, care stătea mai aproape, se grăbi să explice:

— Cred că Winston a zis „care caută o poezie care să le explice viețile neînțelese". Și după aia ceva gen „Balzac".

Winston știa prea bine că nu era cazul să le ofere un sinopsis din inimă la filmul acela granulat, alb-negru, care-i mersese la suflet fără

voie și-l făcuse să empatizeze cu băiatul ăla francez în mocasini, Doinel, tânărul și neiubitul parizian care fugea spre mare în ultima scenă. Lui Winston îi venise să alerge după el, să-l apuce de umăr. „Stai colea. Un' te duci? Pot să vin și io cu tine? Care-i treaba cu băiețașu' ăla, umflatu' ăla dă Balzac?"

Winston țâțâi dezgustat din buze.

— N-am zis nimic i-o dă niciun Balzac. Am zis: „El și cu amicu' lui cel bazat".

— Da' de poezie ai zis ceva.

Gata să-și reia discuția între patru ochi cu Bendito, Winston păși către polițist.

— Oricum, am două idei dă filme, unul dă nișă și unu' comercial.

Bendito, care-și pierdea răbdarea, dar se simțea protejat de insignă și de un sistem de justiție părtinitor, se ținu pe poziție. Winston și Bendito erau acum frunte lângă frunte, cu nasurile lipite ca niște iubiți eschimoși. Duruletz vorbi pe un ton rece și ferm:

— Filmu' dă nișă o să fie un război dă gherilă prins pă cadre. Un film real unde cioroi mascați o să atace polițai și-o să verifice la fața locului cum stă treaba cu vestele alea antiglonț. Băieții dă năvală dân *Chino* și *pac, pac!* Chestia o să se cheme *Ofițer căzut.* Și-o să le vând la colț, pă sub mână, alăturea dă desenele animate Disney piratate. Și tot profitu' se duce la familiile ălora omorâți în custodia poliției.

Luă o gură bună de aer și începu să recite numele care-i fuseseră vârâte în cap de taică-său pe parcursul prelegerilor despre „brutalitatea poliției" pe care i le livrase în rarele sfârșituri de săptămână când avusese grijă de el:

— Ernest Savon, Jason Nichols, Yong Xin Huang.

Picături mici de salivă fierbinte, ieșind din gura lui Winston, aterizau molatic pe fața lui Bendito Bonilla și se răceau în adierea ușoară a vântului.

— Leonard Lawton, Frankie Arzuaga, Annette Perez.

Bendito și fârtății săi își traseră încetișor lanternele din tocuri. Winston dădu doi pași înapoi, își pupă zgomotos fiecare pumn și măsură din priviri măciucile scurte, metalice care-i dansau înaintea nasului. Bendito se aruncă în față cu ochii închiși, izbind sălbatic în spațiul în care Winston se aflase cu o fracțiune de secundă mai înainte.

— O să-ți pună și ție numele pă lista aia.

Cu pumnul strâns și ridicat înspre ureche, Winston era pe cale să trimită o lovitură, când două brațe subțiri îl apucară de la spate și-l traseră înapoi spre platformă. Atingerea lui Inez Nomura îi era la fel de familiară precum cea a Yolandei. Îmbărbătați la vederea femeii micuțe care-l trăgea înapoi pe Winston, tripleții se puseră pe răcnit:

— Dă-i drumu', cățea cu ochi oblici!

Fusese o vreme când Inez admirase cutezanța fraților Bonilla; băieții, cel puțin, încercau să reziste caftelilor lui Winston. Însă frații comiseseră păcatul de neiertat de a se alătura forțelor de poliție, intrând astfel în cârdășie cu conspiratorii capitaliști. Enrique înaintă spre Inez, cu insigna sclipindu-i în soarele după-amiezii.

— A naibii gălbejită, nu te uiți la știri? Comunismu-i mort. Războiu' Rece s-a terminat. Cuba o să fie al cincizeci și unulea stat.

— Al cincizeci și doilea, omule, *después* Puerto Rico! îl corectă Miguelito.

— Lua-te-ar naiba… și fă câinele ăla să tacă dracului! se răsti Winston.

Inez și Yolanda îl calmară cu cuvinte liniștitoare pe care frații Bonilla nu le putură auzi.

— Ce-i ziceți colea?

Yolanda se întoarse și-și arătă către tripleți ghearele date cu ojă de culoarea lavandei. Inez închipui în aer un V de la victorie și zbieră, ca să-i întărâte:

— Proletari din toate țările, uniți-vă!

Bendito Bonilla replică:

— Prăpădiții ăștia n-are nici unu' slujbă, așa că de ce „proletari" vorbești?

Frații își făcură loc să plece, trecând prin grup cu îmbrânceli, mârâieli și sudalme.

— *Maricón,* șuieră Armello către Enrique, la care acesta, trăgându-l pe Der Kommissar de lesă, se întoarse spre el și replică:

— Sunt *domnul* Maricón pentru tine.

După ce tripleții își reluară patrulatul pe lângă un zid de cărămidă învecinat, Inez îl întrebă pe Fariq ce se-ntâmplase.

— Nimica, doamnă Nomura. Vorbeam despre cum să facem bani.

— De ce vă preocupă banii atâta?

— Fincă n-avem dăloc.

— Nici eu n-am deloc, Winston, și nu m-auzi să mă plâng.

— Fincă matale ești prea ocupată să te plângi dă sistem. Și cum adică n-ai *dăloc* bani?

— Păi știi cât fac cu școala? Treizeci de mii pe an. Nu-i cine știe ce sumă.

— Mda, dar ai un cec pus în ramă pă peretele din dormitor, neîncasat, de douăzeci dă mii dă dolari, lângă poza dumitale ș-a copiilor.

— Nu se pune. Sunt bani murdari – o mită de la guvernul Statelor Unite ca să-mi țin gura, să uit de lagăre și să mă conformez ca o cetățeancă de treabă. O mită pe care n-am acceptat-o niciodată. Cecul ăla compensator nu-s banii mei, e o aducere-aminte.

Fariq scutură din cap.

— Matale ești chinezoaică. Dacă era după mine, io luam banii ăia și-i băgăm imediat în Hang Seng.

— Sunt japoneză.

— Atunci la bursa Nikkei.

— Am luat și eu un cec compensator, zise umilă Nadine.

Fariq își măsură iubita cu ochii mijiți.

— Ce curu’ meu zici colea, Nadine? Negroteii n-a luat în veci și nici n-o să ia în veci vreo compensație.

— Ajutoru’ meu social aduce mult cu ce zicea doamna Nomura. Și-s mai mulți bani pă termen lung.

— Amuzant.

Nadine, mulțumită de gluma ei, se apucă să ridice și să coboare ca pe o pompă de apă brațele lui Jordy, producând o salivă spumoasă ce se scurse în bulbuci din gura copilașului.

— Durule, ești sigur că băiatu’ n-are turbare?

După-amiaza se ducea, umbrele se lungeau și tensiunea se spulbera. Puștii din cartier se apucaseră iar de bătut mingea. Adulții pălăvrăgeau precum spectatorii în foaierul teatrului, așteptând gongul care semnalează începerea următorului act. Ca veterani, știau că muchiile unui weekend în East Harlem nu erau niciodată netede.

— Durule, care era ideea ta dă film comercial?

— Așa-i, Boo, n-am mai apucat să zic.

Un zâmbet lumină ca un reflector chipul lui Winston. Se făcu că strânge ochiul în jurul unui monoclu.

— Bun, imaginează-ți asta: *Cap’n Crunch – Filmul.*

— Cum? Cerealele de micu’ dejun? Bați câmpii, zise Nadine bătându-se cu arătătorul în tâmplă.

— Hollywoodu’ a refăcut toate desenele animate – *Familia Flintstone, Popeye, Batman* –, dar nimeni n-a făcut nimic cu cereale. Reclamele-s acuma la fel de populare ca desenele. Căpitanu’ Crunch navigând pă un ocean dă lapte, cu aventuri și rahaturi d-astea. Ar da lovitura pă bune.

Gașca se apucă să chicotească, înțelegând de ce era atrăgătoare ideea și neizbutind să reziste entuziasmului infecțios al lui Winston.

— Îi ai pe Carlisle și pă puștii ăia albi îmbrăcați în mateloți ca să obții senzația aia de matineu cu audiență generală.

Grupul se strânse în jurul lui Duruletz, bombardându-l cu întrebări.

— Și pă căpitan cine-l joacă?

— Danny DeVito.

— Și ce era chestia care cârmea barca?

— Câinele Mării, fraiere. Și-o să-l pun pă Smedley, elefantu' cel nărod, să dea buzna ca s-ajungă la Cerealele Crocante cu Unt de Arahide. O să-l avem și pă Monstrul Crănțănilă, tot numai picățele dă căpșuni și d-astea. Și știți cine-o să mai aibă rol principal?

— Cine?

— Meseriașu' invizibil, Goo-Goo!

Grupul se prăpădea de râs, amintindu-și acum cât de importante erau cerealele de micul dejun pentru sănătatea mentală a unui copil.

Cu brațele încrucișate pe piept, Inez se uită lung la Winston și la amicii lui care țopăiau pe alături. Voioșia lor era contagioasă și voia să li se alăture, însă o imobilizau vârsta și distanța psihologică. Avea senzația că era bătută în cuie acolo, în vreme ce nativii chiuiau și glumeau. Duruletz își șterse cu încheietura mâinii lacrimile de râs.

— Hai, nu te uita așa cu coada ochiului, doamna Nomura. Acuma începi eu d-alea, cu: „Dacă ți-ai concentra numa' energia, dacă ți-ai folosi inteligența, ai ajunge următoru' Malcolm X". Mai ții minte cum mi-ai trimis Coranu' când eram la pârnaie? Nu ți-am spus asta, da' l-am schimbat pă o revistă dă astronomie furată de la bibliotecă. Așa că poți să uiți dă faza aia cu prin-orice-mijloc-e-necesar.

∵

Cu aproape patru decenii în urmă, Inez era abia trecută de douăzeci de ani, abia renunțase să studieze la Universitatea din Washington și-o mai lălăia prin New York înainte să se-ntoarcă la plictiseala fără margini a fermei de pui a părinților săi, aflată pe lângă Olympia. Nu era loc mai bun să

eviți o soartă de crescător de găini, în anii șaizeci, decât Manhattanul.

Se ducea în fiecare dimineață la observatorul din Empire State Building și băga bănuți în telescoape, apropiindu-și depărtările beatnice, tărâmurile bebop și New Jersey-ul. Cu o săptămână înainte de ieșirea din goace a puilor primăvăratici primise o scrisoare de la maică-sa. Era în engleză – limbă pe care mama ei se lăuda adesea că o învățase de la tutorele-i personal, Lionel Barrymore, care ținuse cursuri la Rialto Theater din Seattle. Proza telegramei, în fraze scurte și tăioase ca de film de serie B, era cât se poate de limpede. Nu avea nicio formulă de salut în capăt.

> Întoarce-te acasă. E ultima rugăminte adresată singurei fiice. Născută la 19 martie 1943 în Tule Lake, California. Numită după moașa pe jumătate japoneză și pe jumătate peruană, nu după lunile anului (aprilie, mai, iunie) sau flori (trandafir, margaretă, iris, viorea) precum restul fetelor japoneze de vârsta ta. Prea mică să-ți amintești gardurile de sârmă ghimpată, roșcatul de la mitraliera din turnul de pază care scotea sunete din gură ca și cum ar fi împușcat japonezi. Știm că ești rebelă, e în sângele tău. Descendentă a clanului Chosu, ai cărui copii au dormit cu picioarele lor puturoase îndreptate spre Tokyo, unde stăpânea clanul Tokugawa, timp de două sute cincizeci de ani. În timpul războiului tata și cu mine am fost deportați de la Heart Mountain, Wyoming, la Tule Lake cu alți „nu-nu”, deși el insistă că nu a fost un „nu-nu”, ci un „nu, la naiba, nici vorbă”. Autoritatea Militară de Transfer ne-a dat chestionar:

> Vreți să serviți în forțele armate ale Statelor Unite, ori de câte ori vi se va cere? „Nu, la naiba!” Jurați credință neclintită Statelor Unite și să le apărați de orice atac al unor forțe interne sau externe și abjurați orice legământ de credință sau ascultare datorat împăratului japonez sau oricărui alt guvern, puteri sau organizații străine? „Nici vorbă”. Te-ai născut rebelă, dar totuși fiica noastră, iar legământul față de familie nu se poate „abjura”. Tocmai am băgat în cotețe puii tineri. Ești deșteaptă. Ne poți ajuta cu tribunalele și mexicanii, care sunt în grevă cu filipinezii. Vor un dolar și patruzeci pe oră. Tatăl tău, regele puilor din Olympia, Washington, îți poruncește să vii acasă. Ne gândim să adăugăm și curcani. Mama te iubește.

În plic erau și două pene de găină din soiul Rhode Island Red.

„Mami nu vorbește niciodată despre lagăre”.

Din vârful clădirii Empire State, Inez se uita peste verdeața din Central Park și peste zarea de argilă cafenie a Harlemului. Se vedea străbătând proprietatea familiei în Oldsmobilul azuriu decapotabil, poruncindu-le imigranților în spaniola ei imprecisă, sperând că eșarfa de mătase avea să țină țânțarii departe de fața ei și praful de găinață afară din plămâni.

„Am fost peste tot în New York în afară de Harlem”. Pornise prin Central Park West căutând indicatoare stradale care s-o îndrepte spre Harlem. Pe când traversa 110th Street se împiedicase într-o fisură în asfalt și căzuse într-o groapă cât un cazan de supă milităresc. Un grup de fete cu rochițe dungate se opriseră din sărit coarda ca să se hlizească la ea, hohotind rușinoase, cu palmele acoperindu-le fețele. Bun venit în Harlem.

După ce se scuturase de praf, Inez inhalase profund. Aerul era gros, greu și duhnea a benzină. O pornise haihui pe străzile mărginite de clădiri din cărămidă cafenie, afluenți înguști ai marelui fluviu întruchipat de 125th Street, Nilul Americii negre. La intersecția dintre 125th Street și Lennox Avenue, un drapel decolorat atârna câș de doi stâlpi de iluminat stradal: ADUNAREA UNITĂȚII NEGRE. Cam patruzeci de persoane se strânseseră în jurul unei tribune de lemn. Vorbitorul, un bărbat cu ochelari, bărbierit proaspăt, purta un costum cenușiu, curat, însă uzat, și un trenci. Era de culoarea penelor de găină din buzunarul ei și părea să aibă butan în loc de sânge, vapori de gaz în loc de răsuflare și cremene în loc de limbă. Când vorbea, cuvintele îi izbucneau în invective înflăcărate ce ardeau urechile celor îndeajuns de cutezători să-l asculte. Bărbatul se oprise, își șterse fruntea asudată și mijise apoi ochii de parcă ar fi zărit vreun dușman pitulându-se în boscheți. O femeie cu umerii gheboșați se desprinsese din mulțime clătinând din cap.

— Omul ăla-i diliu. O să ne-omoare pă toți.

Inez umpluse spațiul rămas gol. Malcolm X zâmbise, arătând un șir de dinți ca de cal.

— Sunt un salahor negru. Masele-s salahori negri… Închipuiți-vă un negru zicând „guvernul *nostru*”. Ba am auzit pe unul spunând „astronauții *noștri*”. Și nu l-ar lăsa să se apropie în veci de racheta aia. „Astronauții *noștri*”.

După două săptămâni, Inez ajunsese în rândul întâi al mulțimii adunate săptămânal acolo, îngânând ca pentru ea: „Sunt un salahor negru”. Se mutase curând la hotelul Theresa de pe 125th Street și începuse să lucreze cu jumătate de normă pentru Organizația Unității Afro-Americane a lui Malcolm X. Îndatoririle ei țineau mai degrabă de redactarea unor comunicate de presă, de inserarea unei doze de corectitudine gramaticală în retorica înfierbântată a militanților de culoare. Exasperată,

Inez îl aborda deseori pe Malcolm, strângând la piept discursuri și eseuri pline de modificări. „Malcolm, nu poți să sari așa de la o temă la alta, îți trebuie o trecere”. La care el o tachina zicând: „Ehei, Inez, ești pe-aici de destulă vreme ca să știi că negroteii nu pot să se țină niciodată de subiect”.

În ciuda neînțelegerilor organizaționale și a gramaticii proaste, nimic altceva nu mai avea sens pentru ea. Ce altă organizație decât OUAA gândea global, avea un plan al frăției rasiale – și un depozit secret de arme? Stângiștii aveau explozibili și legături pe piața ierbii din California, însă trăiau din cotizații. Corpul Păcii era un grup de admiratori ai lui Kennedy, plin de pacifiști prea naivi ca să priceapă că nu erau altceva decât niște comis-voiajori ai corporatismului ce înființa puncte comerciale pe piețe virgine, instalând doar suficientă electricitate cât să pună în funcțiune automatele de sucuri. Comuniștii? Primii doi ani fuseseră distractivi: încântarea subversiunii; limbajul revoluționar al ședințelor de partid de prin pivnițe; vodca; minciuna că-l citiseși pe Troțki; demascarea unor autori de la Hollywood; statul la poză pentru legitimația Partidului Comunist. Apoi lucrurile se înrăutățiseră. Cinismul și paranoia căpătaseră întâietate asupra praxisului revoluționar. Toți deveneau posibili agenți infiltrați; vodca nu mai era folosită la toasturi pentru victoriile uniunii, ci era dată pe gât pentru a stinge tristețea provocată de corupția africană; ședințele mobilizatoare se transformaseră în lamentații pe tema „Ralph Ellison e un trădător”, iar legitimațiile deveniseră niște cartonașe portocalii cu „Du-te direct în iad” într-un joc de Monopoly mortal.

Era o stranie disonanță în faptul că deși Inez era săracă, ostenită și băgată până în gât în nefericirea lumii, viața în OUAA era plăcută. Cu mâinile în buzunarele bluzei, cu penele de găină roase până la cotor, ignora ultimatumurile zilnice ale mamei sale

și-și vedea de plănuirea Revoluției. Disidenți de pe tot globul erau iubiții ei: grenadieri sud-americani, bolșevici din clasa de mijloc americană, ba chiar avusese și o relație de lungă durată cu un spion chinez a cărui acoperire era slujba de valet al lui Lyndon B. Johnson. Agentul secret sfârșise relația printr-un bilet lipit de frigider cu un magnet în formă de morcov.

> Scumpă Inez,
>
> LJB e tot mai bănuitor. Întreabă mereu: „Nu-i Nomura un nume japonez? Cum se face că femeia asta din New York ți-e verișoară, dacă ea-i niponă și tu chinez? Și unde mi-s papucii?” Trebuie să ne despărțim înainte ca lui El Jefe să-i vină ideea isteață de a-l suna pe Hoover. În plus, te scoli prea târziu și ochiurile tale-s prea moi. Fără regrete, draga mea, rămânem uniți în dragostea pentru cauza muncitorilor. Ieși pe-afară și distrează-te.
>
> Cu îmbrățișări calde,
>
> Agent 9906 M.I.D.
>
> P.S.
>
> Când vei citi cele de mai sus, cei de la Knicks îi vor fi bătut pe cei din Cincinnati cu cinci puncte, iar Malcolm X va fi mort deja.

În ziua când Malcolm X fusese împușcat, Inez băuse ca să se amorțească la Showman’s Tavern, ascultând cum la tonomat piesele se schimbau între Launceford, Holiday, Eckstine, Parker și Etta James de douăzeci de bănuți. Obișnuiții locului se strânseseră să-și consume nefericirea la niște sticle de bere cu gâturi lungi, recunoscători pentru faptul că-l mai aveau printre ei pe Martin Luther King Jr. Și pentru mesele de zece cenți de la Father Divine. „Ț-am spus io că o să-l termine pă cioroiu’ ăla”.

„Căcat, îi mai dau lu' pastoru' maxim patru ani. Vorbește dă săraci și dă Indochina – asta-nseamnă că se ia dă banii stăpânirii".

La întoarcerea acasă, Inez se împleticise bețivănește prin hotel. Stabilimentul cândva fastuos se chinuia acum să se mențină la nivelul trecutei sale glorii. Stâlpii de marmură ciobiți și crăpați abia dacă mai suportau greutatea tavanelor lăsate; prăbușirea părea inevitabilă. Dacă degradarea structurală nu apuca să doboare zidurile, atunci aveau s-o facă noile hoteluri din centru. Acum, că Malcolm fusese împușcat, secretul ieșise la iveală: nu doar purtătorul de cuvânt al mândriei persoanelor de culoare fusese omorât. Harlemul însuși murise.

Inez urmașe un traseu încâlcit care șerpuia peste falsul chilim turcesc către salon, pentru un ultim gin tonic care s-o întărească la confruntarea cu fițele unui calorifer îndărătnic și cu pătura extrem de subțire. La televizorul alb, Ed Sullivan prezenta un performer minunat, un texan ce avea să ajungă o mare, mare vedetă. Trini Lopez pășise timid pe scenă purtând o jachetă împodobită cu pietre colorate. Avea un zâmbet cald pe chip și-și ținea chitara Gibson supradimensionată la piept ca pe un scut cu șase corzi. Cu o voce domoală, ciripitoare, începuse să cânte: „Îmi place să fiu în A-me-riii-ca!… Totul e liber în A-me-ri-caa!" Inez decisese atunci că i-ar fi plăcut și ei în America, unde să pornească un centru comunitar în Harlem. Și să-l găsească, în Harlem, pe următorul Malcolm X.

∵

Râsetele se potoliseră. Winston stătea acum cu două trepte mai jos de Yolanda, odihnindu-și capul în poala ei.

— Doamnă Nomura?

— Da, Winston?

— Îți place ideea mea cu cerealele?

— E ingenioasă, însă nepractică și înfricoșătoare. Când o să începi să-mi spui Inez?

— Inez? Ce fel dă nume-i ăsta pentru o cioară?

În vreme ce Yolanda se juca cu sprâncenele lui Winston, umerii lui începură să se coboare, să se relaxeze. Arăta, pentru Inez, ca un serafim răsfățat – Lucifer cu o săptămână înainte de cădere.

— Nu-s cioară, zise ea.

— Altă dată erai.

Cu doi ani în urmă, înainte s-o întâlnească pe Yolanda, Winston și Inez fuseseră, în unele privințe, mai apropiați decât era el cu Fariq. După vreun scandal prin vecini sau o zi proastă la școală, o căuta adesea pentru alinare. Se duceau până în măruntaiele Central Park, unde Winston înjura cum îi venea la gură și se defula cu seturi de tracțiuni la o creangă de plop ce aparținea copacului său preferat. Se lăsa în cele din urmă la pământ, mai mult ostenit decât furios, și spunea povești despre copac. De prin aceste desișuri văzuse Winston, la zece ani, un grup de băieți violând cu sălbăticie o fată care alerga pe acolo, călcând-o în picioare printre tufele de dud și lăsând-o să moară. Mai încolo, când se făcuse mai mare, aproape că decapitase niște bicicliști legând capetele unui fir de pescuit de niște cuie, întinzând nailonul peste o cărare și bătând cuiele în copaci cam la înălțimea umerilor. Noaptea, firul era invizibil. Când apărea câte un ciclist nebănuitor pedalând pe lângă arbori, firul de pescuit îl prindea sub bărbie și-l ridica din șa cu atâta iuțeală, că bicicleta continua să coboare panta singură, nimerind în mâinile lui Winston și-ale amicilor. Se înghesuiau apoi pe bicicletă, unul în șa, altul pe ghidon, celălalt pe apărătoarea din spate, doi pe bară, o trupă de acrobați chinezi formând o piramidă nesigură, și umblau așa prin noapte. Apoi Winston începea să plângă. Sub copacul ăsta băgase șișul în Kevin Porter. Ținându-l de mână, Inez îl întreba cum era să înjunghii pe cineva. „E ca și cum ai băga mâna în jetu' dă la duș. N-are

greutate. Nu-i nimic la celălalt capăt dă cuțit dăcât căldura lipicioasă a negroteiului”.

Winston sesiza dezamăgirea, invidia și frica pe chipul lui Inez și simțea nevoia să-i ușureze conștiința cu această argumentație: „Știi, nu rana dă cuțit îi omoară, e bacteriile. Majoritatea care-i înțepați mor dă infecții și chestii”.

∵

De pe treapta cea mai de jos, Charles scoase un trabuc și privi în sus la versiunea de ghetou a tavanului de sticlă. Winston, Fariq și restul de directori executivi de culoare dezbăteau încă felul în care aveau să se desfășoare afacerile verii. Folosindu-și cutterul, Charles disecă pe lung trabucul, făcând tutunul să curgă pe trotuar. În vreme ce trăgea frunza din interior ca să subțieze învelitoarea, iridescența micului cercel cu diamant din urechea lui Fariq îi atrase privirea.

— Fariq, dă unde ai cercelu’ ăla?

— Dân produs, cioară, doar știi.

Charles încuviință.

— OK, atunci putem s-o lăsăm cu filmele cu Cap’n Crunch ori nebunia din *Black Enterprise* și să vorbim despre ce-o să facem pă bune ca să scoatem niște cașcaval peste vară?

Winston știa unde bătea Charles: reluarea traficului de droguri, urmând ca de data asta el să facă mai mult decât să aducă clienți.

— Stai așa. În vara asta nu vând niciun drog.

— Nu vindem heroină sau coca. O să vindem rahatu’ ăsta, zise Charles ridicând în sus o pungă cu marijuana. Nu iese la fel dă mulți bani, dar asta-i.

Presără marijuana pe ce mai rămăsese din trabuc, rulă strâns țigareta și-o linse expert într-o margine, aplicând salivă exact cât trebuia și sigilând-o ca pe un plic.

— Din doctorii iese bani buni, puștiule. Durule, Brooklynu’ te-a cam zgâlțâit, este? Căcat, dacă

dădea buzna niște negrotei peste mine și-mi punea o armă la scăfârlie, eram cam nervos și io.

Winston se zbârli la sugestia lui Charles că s-ar fi temut de traficul de droguri.

— Ți-am, zis, nu. Faza asta cu drogurile-i de toată jena. Nu-i nicio demnitate să stai colea-n colț și s-o dai cu „Care-i treaba? Ce-ți trebe?" la fiecare om care trece, ca și cum ai fi tovarăș la cataramă cu toți. „Dă fumat? Iarbă? Iarbă dă cea mai bună. Extra. Nu fumezi, prietenaș?" Și lumea să te ignore, să se prefacă toți că ești invizibil, să te ocolească dă parcă ai fi un rahat dă câine pă caldarâm. Dar s-ar putea să te prinză cât faci banu'. Și-atunci stai geană la tot ce mișcă. Îți vinzi marfa la puști, la pisici vagabonde și la femei bătrâne-n drum spre biserică. Și, din când în când, câte-o tanti d-asta bisericoasă bagă câte-un: „Dă și mie dă douăzeci". Omule, e ca naiba dă deprimant. Și cel mai rău e când apare vreo mașină d-asta cu numere din alt stat, plină cu vreo doișpe băiețași albi, dă zici că-i parada clovnilor dați pă față cu făină. „Care-i faza, frățică, ai ceva marfa?"

— Ce nu suport când vine câte-un alb și-mi zice „frățică", întări Armello, în vreme ce Fariq și Charles aprobau din cap.

— Chiar așa. Îți zice frățică numa' când vrea ceva, empatiză Fariq.

— Mi-ar veni să-i ciomăgesc instant pă fraieri. Dă ce să mă-ntrebi pă mine dă droguri – că arăt a traficant numa' fincă-s negru?

Nadine se încruntă.

— Da' ai *vândut* droguri, Durule.

— Păi asta face și mai nasoală treaba. Chiar *sunt* un stereotip, și mi-i ciudă că-s stereotipizat. Și-apoi, când apare curcanii la locu' faptei, se poartă cu puștii albi de parcă-s dă la clubu' dă cercetași. „Măi băieți, duceți-vă acasă, n-aveți ce căuta aici, e periculos. O să vă mănânce de vii pe-aici". Și io-s canibalu' care presară sare pă vreun picior dă puști alb – „Dacă te mai văd pân locu' ăsta, șefule,

te salt”. Iar io mă screm ca vai dă capu’ meu să scot din mine un „Da, domnule”, fiindcă am în gură cristalele-nvelite-n celofan și-ncerc să nu le-nghit dacă nu-i absolut necesar.

Winston înhăță jointul de la Charles, trase un fum și continuă să vorbească fără să respire. Cuvintele îi ieșeau parcă din nări:

— Nu vând io niciun drog.

Lui Inez nu-i venea să creadă: Duruletz al ei să refuze să vândă droguri? Poate că predicile ei, care sugerau că Winston ar fi trebuit să-și schimbe purtările și să treacă la acțiune politică, își făceau, în cele din urmă, efectul. Era un alt băiat decât cel care, ori de câte ori auzea numele lui Che, Zapata sau Gandhi, se strâmba și zicea că nu sună a revoluționari, ci a jucători de fotbal.

— Haide, doamna Nomura, dă ce te uiți așa la mine? Șterge-ți zâmbetu’ ăla, nu-i ca și cum mi-am dat seama ce greșite-mi sunt căile și din astea. Tot cioroiu’ ăla sunt, și nu mi-i rușine cu mine.

— Așa-i, nu-i e rușine, spuse ca un ecou Yolanda, deși era și ea ușurată că Winston renunțase la afacerea cu vândutul de droguri.

— Nu m-am schimbat dăloc, oameni buni. Mai știți cum la liceu intrați în budă și acolo era un cioroi curajos, care i se rupea-n paișpe și se căca cu ușa dăschisă, trăgând din țigare? Io eram ăla. Nu mi-i rușine cu cine sunt. Îndată-ți jefuiesc vreun negrotei și mă cac într-o budă publică instant.

Charles se ridică în picioare.

— Nu te ține dă glume, Durule. Cum crezi că și-a deschis Derrick spălătoria? Ori Tito rahatul ăla de chioșc de fast-food? Io zic să-l întrebăm pă Diego și să ne pună pă felie.

Armello făcu un semn de lehamite spre Charles.

— Albiciosule, la treaba asta-s dă partea lui Winston. N-ai tu dă ce să deschizi gura, fincă dă fiecare dată când ne prinde pă noi tu nu bagi bulău dăloc. Te dau în custodie la mămică-ta. Plus că n-

avem dă ce face treaba cu drogurile or'cum. Așa-i, Chisăliță?

Trase un fum din joint, dar tăria marijuanei îl făcu să izbucnească într-un acces de tuse. Din gură îi ieși un norișor de fum, urmat îndată de o erupție de salivă limpede și vâscoasă care căzu plescăind pe trotuar. Armello se șterse la gură, zâmbi suav și-i întinse țigara lui Fariq.

— Trage asta, G. Dumnezeule.

Fără să tragă, Fariq i-l întinse Yolandei.

— O să stau dă vorbă cu Bănosul, să știți. Să găsesc o cale dă mijloc între vândutu' dă stupefiante și lucratu' la ghișeu dă bancă.

Nadine îi ceru Yolandei un fum, însă Winston interceptă țigara, o vârî între buze și trase zdravăn înainte de a i-o pasa lui Nadine.

— Cioară, fir-ar să fie, ai umezit-o toată.

„M-am blănit, își zise, m-am făcut blană dă tot. Ce tare-i iarba asta, în paștele-măsii". Ochii i se închiseră fără să vrea. Creierul părea să i se solidifice precum cimentul, iar capul i se îngreună. Un nor trecător acoperi soarele. Chiar și cu ochii închiși, Winston observă că cerul se întunecase.

— Știți ce-ar fi marfa în clipa asta? zise el pe un ton visător. O nenorocită dă eclipsă dă Soare.

— Tu știi ce zici, cioară.

Duruletz își imagină că era camuflat în umbra unei planete a cărei negreală să se potrivească cu nuanța de tuș a pielii lui, cu negreala abisală a minții sale și cu misterioasa beznă a spațiului. Mai trase un fum. „M-aș pierde în spațiu. Aș dispărea ca un meseriaș. Harlem, mi-am luat zboru".

> **O SUTĂ DE MII DE ANI-LUMINĂ**: Calea Lactee arată ca un capac de roată lepădat pe marginea drumului.
>
> **UN MILION DE ANI LUMINĂ**: Totul e liniștit în marginea estică a universului, pe 109th Street, între

Lexington și Third Avenue. Linia frontului e peste tot și peste tot se vede sfârșitul creației. În spațiu nu te aude nimeni țipând. În orașul New York te aude toată lumea – dar ar da cineva atenție?

6. HOȚUL PE BICICLETA

— Poșeta! Mi-a furat poșeta!

Strigătul spulberă ce mai rămăsese din fragila liniște a după-amiezii, ca o piatră aruncată într-un geam spart deja. Și responsabilul, ce se depărta pedalând, era un puști de culoarea biscuiților graham. Fără tricou, purtând doar bascheți și niște pantaloni scurți de blugi, băiatul șerpuia cu bicicleta printre copiii care se jucau cu mingea. Ținea în dreptul ghidonului o geantă de piele ale cărei mânere de piele, tăiate, fluturau în vânt ca niște flamuri. Prin mijlocul străzii îl urmărea o femeie mătăhăloasă ce pășea scurt, trăgând sleită aer în plămâni de parcă ar fi fost la capătul unei curse de maraton.

— Aia-i Big Sexy, remarcă Nadine mușcându-și unghiile. Băiatu' ăla i-a furat geanta.

Winston o văzuse ultima dată pe Big Sexy la botezul lui Jordy. Fusese îndeajuns de grijulie cât să-i cumpere bebelușului pijamale cu niște numere mai mari, să aibă vreme să crească în ele. Fiica ei Lydia o făcea pe DJ-ul mixând salsa merengue și hip-hop într-un concert neîntrerupt care-o țintuise pe maică-sa pe ringul de dans pentru întreaga noapte. Dintr-odată, o mingiuță roz de cauciuc zbură pe lângă capul ciclistului.

— Ce naiba faci, omule? Îmi strici socoteala! Hoțul de poșete se ridică într-o roată cu bicicleta, cât pe ce să-i dea jos pe Inez și pe Armello.

Winston aruncă o privire spre frații Bonilla, care tratau infracțiunea cu o imobilitate deplină.

— Îl știe careva pă cioroiu' ăsta? se interesă Winston.

Nu răspunse nimeni. Mișcându-se cu o încetineală chinuitoare, Winston își scoase arma din buzunar, trase piedica și-și petrecu pistolul micuț pe arătător de parc-ar fi fost o verighetă.

— Ce face fraieru' ăsta umflat, Chisăliță? întrebă Nadine. Cred că se crede într-un film d-ăla cu gangsteri chineji. Știi cum se mișcă ăia cu încetinitoru' fără vreun motiv.

Dându-i lui Armello o palmă peste fund, Winston arătă din cap spre motocicleta acestuia.

— Așa-i, m-ai prins, da' totuși hai s-o pornim.

Armello răspunse solicitării cu un abrupt „Da, să trăiți" rostit cu accent cantonez, și cei doi străjeri ai comunității încălecară pe motocicletă. Armello apăsă pedala și ambală motorul. Winston își puse o mână pe umărul lui, în vreme ce cu cealaltă ridica arma. Trăgând un foc în aer, răcni:

— „Nu poți să scapi cu Crănțăneala, fincă te dă gol!" *Il ladro! Il ladro!*

Referirea la cerealele Căpitanului abia se auzi în scrâșnetele roții din spate a motocicletei, care o luă din loc pe stradă. Big Sexy își flutură pumnul, prea extenuată ca să rostească vorbe de încurajare.

Cu un aer îngrijorat, Inez îi urmări pe cei doi, potera improvizată, virând brusc și trecând pe roșu la o intersecție, după care dispărură în traficul din Lexington Avenue. Yolanda îi oferi chiștocul jointului. Inez refuză și scoase, în schimb, o sticlă cu rom din poșetă.

— Nu-i cald? întrebă Yolanda.

— Mă doare-n cur, îmi trebuie o dușcă.

Cu degetul pe picurător, zgâlțâi sticla și luă apoi două înghițituri mari care-o făcură să se strâmbe. Huruitul motorului fără tobă de eșapament al lui Armello se auzea în depărtare. Dacă Duruletz reușea să-l prindă pe băiat? Dacă-l împușca așa, de dragul aparențelor, ca să arate-n cartier că-și depășise cu totul fricile: arme, pârnaie, răsăritul de soare?

— Yolanda, nu-ți faci griji?

— Pentru ce?

— Pentru Winston.

Yolanda înălță din umeri.

— Doamna Nomura, nu-s decât plictisiți și faliți. Armello știe să conducă motorul ăla. Și-apoi, la ce să-mi fac griji pentru ceva care nu s-a întâmplat încă? Așa-i sau nu?

După câteva minute, din cealaltă parte a străzii se auzi un chiot de război. Winston învârtea pe deasupra capului poșeta recuperată ca pe lasoul unui cowboy. I-o aruncă lui Big Sexy, dar geanta îi trecu peste cap și ateriză într-un morman de mobilă lepădată pe marginea drumului. Winston sări de pe motocicletă înainte să se oprească cu totul.

— Cioară, eș' dus.

— L-ai împușcat p-ăla?

— Noo, a fost megaciudat. M-am gândit s-o fac. Am întins arma – „Da, cioară? Ce? Ce? O faci pă bossu', puștiule? La mine-n cartier? Ce?" Dar m-am simțit aiurea. Nu l-am împușcat p-o amărâtă dă poșetă. Parcă eram un câine alergând după mașini. Ce-o să fac dac-o prind, înțelegeți ce zic?

Armello se dădu jos și păși legănat, povestind în timp ce urca treptele:

— Trag deci lângă fraier, și ochii lu' negroteiu' mai să-i sară din cap. Duruletz îi arde-un picior în biclă și-l face pă B. să se ducă cu capu-ntr-un taxator dă parcare. După aia n-a mai zis nici pâs *papi.* Unde-i cuiu' ăla?

Charles îi întinse o țigară cu iarbă proaspăt rulată.

— Niciodată nu mi-am putut da seama, cugetă cu voce tare doamna Nomura, când spui cuiva G și când îi zici B?

— P-un *moreno* pă care nu-l știi îl chemi Papi, B sau G, dar la portoricani e numai B, fie că-i știi ori nu. Un portorican arareori îl strigă pă altul Papi în public, dar cineva ne-portorican se poate să strige alt portorican Papi și să scape cu asta.

Der Kommissar se apropie cu greutate de grup, cu lesa întinsă, târându-și cei trei stăpâni după el. Câinele gâfâia și pufnea ca un motor diesel înecat.

Miguelito arătă cu degetele către Winston și Armello.

— Vă credeți poliția, voi ăștia, *callejeros*? Dă ce nu mergeți voi la secție să completați un formular dă angajare? Și ai voștri *sucias, también.* Ar fi nevoie dă niște oameni dă ispravă.

— *¿Que jodiendo?* întrebă Nadine fluturând spre frați un deget mijlociu și aruncându-le o privire sfidătoare. Voi, *cabrones,* n-ați făcut absolut nimic. Dacă pățea vreunul ceva făcându-vă vouă treaba murdară?

Când Winston suflă un norișor dens de fum în nările câinelui, acesta dădu să-l înhațe, cu fălcile închizându-i-se cu viteza unei capcane de vânătoare. Winston îl plesni pe Der Kommissar peste botul înspumat cu patul pistolului. Câinele lătră și începu să se rotească în cercuri, ca un chihuahua înnebunit.

— Vreți să vă zic un banc? își întrebă Winston tovarășii.

— Da, răspunseră în cor cu toții.

— De ce umblă gaborii câte trei?

— De ce? întrebă Enrique spre întristarea fraților săi.

— Unu citește, altul știe să scrie și al treilea se bucură dă compania intelectualilor.

Benito slăbi lesa câinelui și acesta sări s-o înhațe pe Inez de antebrat, cu colții la câțiva centimetri doar de fața lui Jordy. Cuprins de pâcla unui reflex, Winston prinse câinele de zgardă în mijlocul săriturii și-l izbi cu toată puterea de trotuar. Der Kommissar schelălăi, dar nu încetă să se zbată în vreme ce Winston îi pironea carcasa robustă de caldarâm îngenunchind pe ceafa și pe labele sale din spate. Înfigându-și țeava armei ca pe un bețișor de curățat în urechea câinelui, Winston apăsă până ce vârful metalic dispăru. Fără să li se ceară, frații Bonilla dădură înapoi. Câinele mișca disperat din labe și scâncea.

Iarăși se adunase o mulțime în jurul șirului de trepte, ca să urmărească un nou meci dintre Bonilla și Forshay.

— Nu mai latră acuma, afurisitul comentă o fetiță care venise să vadă încăierarea, o ține numa' *hmmmm hmmm himmm.* Oare ce-nseamnă asta-n limba câinilor?

— Înseamnă: „Cineva să-l ia pă nașparliu' ăsta gras dă pă mine", glumi Charles.

— Ați observat că în filme câinii nu moare niciodată? se adresă Winston mulțimii apăsând cu genunchiul în pântecele patrupedului, în vreme ce Der Kommissar scheuna neajutorat. Lumea se-neacă, arde dă vie, e prinsă-n tornade, o găurește laserele, da' câinii mereu scapă cu viață. Ale naibii javre aleargă pân flăcări, îi izbește mașini, îi pălește vreun vapor ieșit la țărm, și tot apare dând din coadă d-acolo. Și publicu' e-nnebunit. Asta-i manipularea de doi bani a Hollywoodului. Numa' că aici nu-i Hollywood, nenorocitu' ăsta dă cartier e East Harlem.

Se auzi un pocnet înfundat, și corpul câinelui săltă o dată pe trotuar; un pufnet puternic făcu să-i țâșnească pe nările negre o pâclă de sânge și muci. Cu ceva efort, Winston trase arma din urechea blănoasă, șterse țeava murdară de cerumen și de sânge de cracul pantalonilor, apoi împinse în șanț câinele mort.

— Pă pariu că d-acuma n-o să mai sari la copilași.

Uitându-și pregătirea polițienească, Bendito se aruncă asupra lui orbește, ca un copil de clasa a treia. Se năpusti în bătălie cu capul înainte, învârtindu-și sălbatic brațele. Precum un pion care-l ia pe cel advers *en passant,* Winston făcu un pas într-o parte ca să evite asaltul frontal al lui Bendito și-și lansă spre el brațul drept, izbindu-l fix în bărbie. Pocnetul mandibulei dislocate se auzi mai tare decât un foc de armă. Bendito se lăți pe asfalt, cu ochii închiși și cu insigna de alamă de pe piept

ridicându-se și coborând încetișor. Văzându-și fratele mai mare și mai puternic doborât astfel, Enrique și Miguelito se răsuciră pe călcâie și-o rupseră la fugă, în bătaia de joc a celor prezenți, care-i hăituiră până departe, pe stradă, cu strigăte de „Mămicaa!” Era o răfuială de cartier; nimeni nu se temea că polițiștii s-ar fi putut înapoia cu întăriri.

Unul dintre băieții care se jucau cu mingea atinse precaut nasul gumos al lui Der Kommissar și exclamă:

— Băi, e rece. Și io credeam că dacă un câine are nasu rece, asta-nseamnă că-i sănătos.

Un alt băiat își lăsă palma peste nasul lui Bendito și zise:

— Ăsta-i cald. Ce-nseamnă?

Yolanda sparse cercul de puști uluiți care se uitau la cadavrul câinelui, îl apucă de-o ureche, apoi îl lepădă iarăși în șanț.

— Știam io, nu-i nicio gaură de ieșire. Pit bullii ăștia au căpățâni tari ca naiba. Am învățat la cursul de creștere a animalelor.

Nadine nu acordă credit observației Yolandei.

— Nu pui la socoteală mărimea armei – doar de douăj’ doi.

— Dar pun la socoteală mărimea creierului tău, potaie.

— Vacă proastă.

— Târfa ești, târfa rămâi.

— Apropo de creșterea animalelor, Yolanda, ai face bine să vezi ce-i cu bărbatu-tău, zise Charles rulând încă o țigaretă cu marijuana.

Winston se afla în mijlocul terenului de joacă improvizat, stând pe un capac de canal care marca o poartă. Se uită direct la soare preț de câteva clipe, apoi își coborî iarăși privirea spre capacul canalului, ca și cum le-ar fi comparat dimensiunile.

— S-a boțit ca un Ford din ’89.

— Gura, Albiciosule! făcu Yolanda, apoi strigă spre Winston: Dragă, ce s-a întâmplat?

— Am omorât un câine.

Deloc mișcat de purtarea lui Duruletz, Fariq puse la îndoială sinceritatea prietenului său.

— Ai băgat negrotei în comă, și acuma ai remușcări c-ai împușcat o potaie?

— Era doar un câine și el, atâta-l ducea capu'. Mi-a luat un minut să mă gândesc la asta, da' acuma-s gen, paștele mă-sii, câinele ăsta puteam să fiu io acuma două săptămâni, la cotineața lu' Demetrius. Și ciorile ăstea putea să se uite la hoitul meu. Și să zică: „Na, i-un cioroi și el colea, atâta l-a dus capu'".

Fariq îi aruncă lui Winston telefonul lui mobil.

— Iote, sună pă cineva care-i pasă.

— Nu fi așa, Chisăliță, se rugă Yolanda. Zi și tu ceva, acolo. Încearcă să-și îndrepte viața cumva, doar că nu știe cum.

Fariq își flutură mâna a lehamite.

— Duru' e ca un crucișător bătrân care vede cum torpilele se-ndreaptă spre el. Vrea să cârmească, să fugă dân cale, da' nu poate. E prea mare inerția. Negru-i prea mare. Să mișcă prea iute torpilele. Duru' tre' să îndure, asta-i.

— Și cică sunteți tovarăși. Nu ești corect, Fariq.

Winston luase telefonul ușor deteriorat al lui Fariq și și-l lipea de ureche.

— Alo, Frații Mai Mari ai Americii?… Da, îmi trebuie un Frate Mai Mare… Nu, nu vreau *să fiu* un Frate Mai Mare, îmi *trebuie* unu… Câți ani am io? Douăj' doi… Prea în vârstă? Cu cine vorbesc?… Domnu' Russo? Domnu' Russo, dacă nu trimiți un negrotei colea, pă 291 East cu 109th, o să te rogi s-o fi făcut… Foshay. Winston Foshay.

Râzând, Fariq aruncă revista de economie pe undeva pe lângă containerele cu gunoi.

— Labagiii ăștia-i fără speranță.

Simțindu-se mai bine, Winston se întoarse spre panta în trepte. Îi înapoie lui Fariq telefonul și luă

de la Inez sticla cu rom. Desfăcu capacul roz și dădu pe gât un bușon plin ochi.

— Uhuu! Da, o să meargă.

Îi dădu roată agale lui Der Kommissar, stropind în jurul cadavrului cu lichidul mirositor.

— Winston, ce faci? întrebă Inez.

— Cum stăteam pă capacu' ăla dă canal și mă uitam în jos, mi-a venit un gând. Mai luă o gură de rom, de data asta fără să-și mai toarne în căpăcel, apoi zise: Doamna Nomura, câte cărți mi-ai dat să citesc de-a lungul anilor? Vreo treizeci?

— Așa cred.

— Știi câte-am citit dân alea? Două: *Să i-o spui muntelui* și *Musashi.* Și dân alea două cărți, dân *Să i-o spui muntelui* nu-mi mai amintesc nimica, iar dân *Musashi,* un capitol.

Winston îi ceru niște chibrituri lui Charles, aprinse unul și-l aruncă în cerculețul făcut din rom. Dintr-odată, câinele fu înconjurat de un zid de flăcări înalt până la glezne.

— Miyamoto Musashi, un samurai, da? Cioara încearcă să descopere calea războinicului și rahaturi d-astea. Și omoară catralioane dă labagii și tot nu știe mai multe dăcât dacă nu omora pă nimenea. Așa că-ntr-o bună zi cere povața unui călugăr, „arată-mi calea", din astea. Și cu un băț călugăru' desenează un cerc în țărână în jurul lui Musashi și-o ia din loc după aia. Și Musashi e, gen: „Ce paștele mă-sii?"

Charles îi întinse jointul lui Nadine.

— Cioară, așa-s și io, „ce paștele mă-sii?"

Winston continuă:

— Musashi a stat în cerc ore-ntregi, să-și dea seama ce voia călugăru' să zică. Și pân' la urmă a avut revelația că el și cu universu' îs una. Cercu' e ca timpu' și spațiu', nu se termină niciodată.

— Hei, Durule, n-ai dă ce să mai fumezi iarbă. Ți-ai pierdut mințile, coaie. Ținte tare, spune nu drogurilor.

Winston își întinse brațele cât de larg putu.

— Dacă mărești cercu', ajungi cu marginile la capătu' universului. Apropie brațele, alcătuind un cerc mai mic, și adăugă: Dacă-l strângi, se face dă mărimea sufletului tău.

Inez și Winston schimbară un zâmbet știutor: Fratele cel Mare de la agenție avea să-i fie călugărul. Winston vărsă restul de rom pe cadavrul câinelui, stropindu-l fără să vrea și pe Bendito Bonilla care, inconștient încă, se afla primejdios de aproape de flăcări. Winston îl împinse deoparte cu piciorul, apoi îi aruncă lui Inez sticla. Dar, până să aprindă încă un chibrit, Charley o azvârli spre câine cu chiștocul țigaretei. O coloană de fum negru se înălță în aer, și sub ea părul câinelui începu să se pârlească și pielea să-i sfârâie.

— Ești o persoană ostilă, Duruletz. Ai niște probleme la scăfârlie, zise Yolanda din spate.

Păși peste Bendito Bonilla și i se alătură lui Winston lângă rugul funerar, apoi îl sui pe Jordy pe umerii lui taică-său.

Fariq se aplecă peste Bendito, împungându-i cu o cârjă pieptul ce abia se mișca. După aceea se îndreptă de spinare, zicând:

— Nu știu, da' așa dă leșinat n-a mai fost, cinci minute întregi.

— Credeam că să dai pă cineva jos dintr-un pumn i-un „rahat manipulator dă Hollywood".

— Nu, treaba-i pă bune. Dacă ți-o prinde cineva meseriaș, cu mână bună ca Duruletz, te-ai dus. Am văzut și negrotei leșinați câte douăzeci, treizeci dă minute, cu gagii care se pișau pă ei și rahaturi d-astea.

Își trase în jos fermoarul de la prohab și-și trecu un picior peste Benito.

— Acuma, dacă stau bine să mă gândesc…

7. O LINGURĂ DE BORȘ

Rabbi Spencer Throckmorton își plimba nărăvașul Ford Mustang din 1966 pe East 112th Street. „Aici e chestia”, zise el cu voce tare dând mai încet casetofonul de bord și aplecându-se peste locul pasagerului ca să se uite mai bine la o clădire de cărămidă din mijlocul cvartalului. „Chestia” era Congregația Tikvath Israel din Harlem, ultima sinagogă a cartierului. Șase ani se scurseseră de când Spencer vizitase ultima oară Harlemul hispanic, iar acum în locul templului se afla La Iglesia de Santo Augustine.

Spencer opri în dreptul altei mașini parcate, puse piciorul pe trotuar și se uită la zidurile clădirii cu două niveluri. Fațada remodelaltă era într-o formă excelentă. Un burlan nou cobora de pe acoperiș într-o latură a bisericii. Fisurile de sub geamuri erau umplute și netezite cu ipsos. Steaua lui David din ciment încrustată în fronton nu mai era. Fusese înlocuită cu o schiță a Fiului lui Dumnezeu, însoțită de doi îngeri în rugăciune. Totuși, spre bucuria lui Spencer, o mică inscripție în ebraică stăruia prinsă în cadrul ușii, îngropată sub nenumărate straturi de vopsea. Când restauraseră clădirea, catolicii, ca întotdeauna, făcuseră o treabă excelentă în a prezenta o imagine de ansamblu fără a da atenție prea mare detaliilor mărunte.

Pe parcursul ultimului său an la școala de rabini, Spencer își făcuse ucenicia sub oblăduirea lui Rabbi Abe Zimmerman la Congregația Tikvath Israel din Harlem – sau Constipația Tocată Ostropel din Harem, cum le plăcea rabinilor să-i spună în vreme ce ștergeau de praf pergamentele sfinte. Populația evreiască a Harlemului, numărând altă dată peste o sută de mii de persoane, se evaporase de mult. Când Spencer intrase să-și facă

stagiul la Congregația Tikvath, pe listele de membri se numărau douăzeci de practicanți, dintre care doisprezece capabili să meargă pe picioarele lor, restul fiind legați la sisteme medicale de suport la Spitalul Muntele Sinai. Doi dintre cei mai frecvenți vizitatori nici măcar nu erau evrei: Oscar și Rosa Alvarez, un cuplu portorican care se dădea în vânt după solourile cantorului, Samuel Levine *(„Dios mio* parcă-i Caruso!") Uneori, în timp ce Levine intona de zor *„Shema! Adonai elohenu, Adonai echad!",* Oscar, mișcat până în adâncul sufletului, slobozea câte un „Changooo!" – o evocare a zeului său yoruba –, oprind momentan serviciul divin. „*Lo siento! Lo siento!* N-o să se mai întâmple".

La ultima Rosh Hashanah pe care o celebrase la templu, Spencer îl convinsese pe Rabbi Zimmerman să-l lase să aducă Anul Nou cu o trâmbițare din shofar care să zguduie ferestrele. Suflase din diafragmă, cum îl povățuise Rabbi Zimmerman, însă nu-i ieșise decât un gâlgâit flatulent. Un sfert din comunitate murise în acel an, iar Spencer căpătase impresia că, în ochii Domnului, era cel mai detestabil dintre reprezentanții poporului ales.

Spencer porni Mustangul și se lăsă cu pieptul peste claxon timp de un minut și mai bine. Scormonind orbește în muntele de casete de pe bord, aruncă în cele din urmă o casetă roz cu Loggins and Messina în aparat și verifică din nou adresa lipită pe ea cu bandă adezivă: Winston Foshay, 291 East 109th Street, etajul unu.

∵

De ce dădea presa atâta atenție crizei familiei de culoare rămânea o enigmă pentru Spencer. Tatăl lui, un antreprenor de pompe funebre cu mare succes în branșă, îi fusese mereu alături, iar parada de văduve lacome îi furnizase atenție maternă cu vârf și îndesat. Spencer crescuse în Palmer Hills, o enclavă de negri înstăriți din Detroit. Rotunjor și

confortabil ca și copilăria sa, locul nu-l pregătise pentru altceva decât conversații pe la serate și intrarea la o universitate de prestigiu. Când nu urma cursuri de weekend de pian clasic, trombon de jazz și patinaj pe gheață, caligrafie chinezească sau swahili conversațională, umbla valvârtej prin oraș în cadoul primit la a șaisprezecea aniversare, un Mustang decapotabil nou-nouț.

Prima prăpastie în familie se căscase cu mai bine de două decenii în urmă, când Spencer refuzase cu dispreț să-și continue studiile la instituția absolvită de tatăl și bunicii săi, Morehouse College, alegând în schimb Theodore College din New England, o școală pentru albi mică și mult prea scumpă, dedicată predării artelor liberale, chitită să educe mințile studenților înstăriți și nu neapărat geniali. La capătul primului său an acolo, Spencer devenise ceea ce tatăl său numea „un negru renegat", îndrăgostindu-se de berile brune belgiene, de emisiunile de divertisment de la radio și de o roșcată atletică, cu părul prins în coadă, pe nume Hadar Nepove.

Hadar și Spencer se întâlniseră în fața căminului în timpul unui exercițiu de evacuare în caz de incendiu, doi boboci somnoroși așteptând să se termine cu alarma. Sânii pistruiați ai lui Hadar împingeau prin cămașa de noapte din bumbac asemenea capetelor unor pisoi curioși. Pantalonii lui Spencer se umflaseră ca o șosetă bătută de uragan. Hadar își vârâse sânii înapoi în cămașă și-i făcuse din ochi lui Spencer, care se holba pofticios.

— Când oportunitatea își arată nurii…

— Ce?

— Știi, e prima dată când mi-a făcut cineva cu ochiul. E foarte neliniștitor. Aș fi preferat să mă apuci de fund. În felul ăsta aș ști că nu ți-am interpretat greșit semnalele.

— Vrei să bem o bere? întrebase Hadar arătând spre cârciuma campusului, Pivnița Nemțească.

Spencer făcuse o plecăciune.

— După domnia voastră, milady.

Așteptaseră acolo să se termine exercițiul, în pijamale, bând bere nefiltrată și ascultând muzică de fanfară germană. Conversația era vioaie, căci Spencer se pregătise pentru un asemenea moment folosindu-și mare parte a timpului liber la chioșcul de presă local, unde citise toate revistele care-i căzuseră în mână, și era gata să se pretindă cunoscător în orice domeniu, de la situația din Orientul Mijlociu până la mobila din perioada victoriană.

Hadar nu se arăta la fel de dornică să placă. Deși tenul ciocolatiu de Detroit al lui Spencer prezenta o anumită atracție primară, nu prea avea încredere-n el. Părea să se simtă prea bine în pielea lui. Stăteau așadar acolo, evreică și negru, într-o cârciumă fals-bavareză, bând din halbe servite de ospătărițe rubensiene în rochii tiroleze. Spencer afișa un aer foarte relaxat, era la el acasă, ce mai:

— E de parcă aș fi cu adevărat luteran.

Nu-și punea întrebarea dacă se potrivea cu atmosfera ori nu; de vreme ce acolo se găsea, acolo și trebuia să fie. Evreică din sud înconjurată de protestanți înstăriți din New England, Hadar făcea față situației cu mult curaj. Atacase toate bastioanele superiorității creștine – colegiul Theodore, cârciuma bavareză, echipele de rugby și de canotaj – neștiind dacă voia să-și afirme calitățile sau dacă o făcea din pricina urii de sine. Uneori, când își suna familia din Nashville, Hadar spunea „regată”, iar maică-sa izbucnea în plâns.

Spencer n-avea simpatii politice, iar neutralitatea sa culturală o făcea pe Hadar să nu se simtă în largul ei, cu toate că-i invidia lipsa oricărei dorințe de a se lăsa etichetat.

— Hadar, mă simt negru doar când mă uit la mâinile mele, zisese Spencer răsfirându-și degetele înaintea sa.

— Și cum te simți când nu te uiți la mâini? îl întrebase Hadar.

— Normal.

Vreme de trei ani o iubise Spencer pe Hadar de departe, bucuros să-i împrumute notițele de curs ori s-o încurajeze de pe maluri în timpul întrecerilor pe râu. Odată, târziu în noapte, după sărbătorirea unei victorii la canotaj, Hadar, beată, îl rugase s-o însoțească acasă. Așezat cu picioarele încrucișate pe podea, frunzărise prin colecția lui de muzică.

— Hadar, avem gusturi identice la muzică. Ai toate albumele pe care le am și eu – în fine, benzile de magnetofon.

— N-are cum! Nimeni nu ascultă muzica mea – prietenii mei nici nu vor să mă lase să mă apropii de vreun radio, zisese ea umplându-și căușul bongului cu un boț umed de hașiș negru.

— Atunci prietenii tăi n-au pic de gust. Asta-i muzică adevărată. Muzică ce te conectează cu sentimentele tale. Fir-ar să fie, nu te poți ascunde de Barry Manilow, Dan Fogelberg, Art Garfunkel, Karla Bonoff, Jackson Browne. Și albumul ăsta al lui Leo Kottke e, îndrăznesc să spun, fără pereche.

— Ia ăsta, replicase Hadar întinzându-i bongul și scoțând de sub pat o chitară acustică Ovation de prima mână.

Își așezase în poală chitara și ciupise expertă strunele, începând să cânte „Nu suntem decât praf în vânt…” Spencer ridicase degetul mare de pe valva de aer a bongului și trăsese în plămâni coloana groasă de fum. Îl dăduse afară tocmai când Hadar termina de cântat ultimul refren, intonându-l ca pe un ecou tot mai slab, de parcă un sunetist minuscul ar fi fost ascuns prin debara. Când *t*-ul din „vânt” se topise în aer, ca un fulg pe limbă, Spencer o ceruse de soție.

Spencer și Hadar se mutaseră din camerele lor de cămin și-și programaseră căsătoria peste un an, în ziua de după absolvire. Își anunțaseră părinții,

cu rândul, despre fericitul eveniment. Spencer își luase primul inima-n dinți:

— Bună, tati, am o iubită nouă, o cheamă…

— Minunat, fiule, dar am și eu ceva să-ți spun. Ai o mamă nouă, Niecee Walters. Spune-i bună băiatului, frumusețe mică ce ești.

Spencer apucase strâns mâna lui Hadar și-i jurase credință pe viață, oricare ar fi fost sacrificiile necesare.

Apelul la familia Nepove mersese întrucâtva mai lin decât discuția cu tatăl lui Spencer.

— Bună, mami, tata, buni – mă auziți? E toată lumea acolo?

Mama lui Hadar răspunsese cu un accent sudist exagerat:

— Ne-am adunat tăți, păpușe, ca pisoii în coșuleț. Care-i baiul? Vandy o să joace cu Georgia-n două minunțele – i-un fundaș nou anul aista, Clovis Buckminster. Și îi mare băietan, cum e casa de sultan, așa că vorghește iute.

— Mami, aș vrea să vi-l prezint pe logodnicul meu, Spencer Throckmorton.

— Bună, salutase Spencer de la receptorul secundar, emanând încredere în sine. Mami, tata, buni.

Din cealaltă parte se auzise sunetul unui obiect greu căzând pe podea.

Hadar tresărise speriată:

— Mami, ce s-a întâmplat?

— Aa, nimic, *bubeleh.* Totu-i bine, replicase domnul Nepove. Astea-s… ăăă… vești bune. Apoi, către menajeră: Melba, pune-i bunicii vreo carte sub cap, ceva, și adă-i un pahar cu apă.

— Ce-a pățit bunica?

— Nimic… a avut un atac. Hadar, Throckmorton ăsta nu-i unul de-ai noștri, așa-i?

— N-aveți de ce vă teme, domnule Nepove, sunt foarte sensibil la situația poporului evreu din întreaga lume. Ați auzit de organizația Iudei pentru Iisus, ei bine… considerați-mă un… Spencer își

scormonise mintea căutând o aliterație potrivită, apoi completase triumfător: Un Sudanez pentru Sionism.

— Spencer, ești negru?

— Da, domnule.

— Ei bine, știi cum se spune: „Dacă nu ești parte a soluției, ești parte a problemei”.

— Mami?

— Îi minunat, Hadar. Și nu-ți fă griji pentru bunica, o să se ogoiască ea. Doamne, ce proastă-i apărarea noastră anul ăsta! Să pună careva mâna pe băietul cela!

Bunica se ogoise, cu condiția ca Spencer să se convertească la iudaism. În ultimul semestru de facultate, Spencer începuse procesul de convertire întâlnindu-se cu clericul de la Hillel House, Rabbi Eisenstadt, o dată la două săptămâni, joia. Studiau împreună bazele credinței iudaice, recitând pasaje și rugăciuni aplicabile convertirii. Într-o asemenea zi de joi, Rabbi Eisenstadt îl întrebase pe Spencer cum avea să-și petreacă, în calitate de evreu, ziua de Crăciun. Spencer răspunsese că avea să se ducă la film, ca toți ceilalți, la care rabinul îl declarase demn să devină un evreu american. *Mikveh,* purificarea rituală, se ținuse la un iaz din campusul colegiului. Spencer ieșise din apă ud leoarcă, plin de alge, noroi și buruieni lipicioase, mai murdar, fizic, decât atunci când intrase, însă purificat sufletește.

— Felicitări, Spencer, zisese cu mândrie Rabbi Eisenstadt. Am uitat să te-ntreb ceva, dar n-ar trebui să fie o problemă. Ești circumcis, așa-i?

Spencer se albise și dăduse încetișor din cap că nu; pe loc i se înmânase cartea de vizită a unui domn Epstein, mohel de urgență.

Bris-ul fusese însoțit de toate ororile unui avort dintr-un orășel mexican de graniță al anilor ’50: instrucțiunile trimise prin poștă, parole ce trebuiau schimbate la punctul de întâlnire din fața unei farmacii. Spencer și Hadar urcaseră într-o dubiță în

care se aflau deja alte două cupluri mixte, goy/evreică, legate la ochi. Pe parcursul drumului lung și șerpuitor până la cabinetul medical clandestin, Spencer încercase să-și ia repere sonore, în caz că ceva avea să meargă prost.

— Mohelul vă poate vedea acum, spusese asistenta călăuzindu-l pe Spencer pe un coridor luminat slab cu neoane pâlpâitoare și zumzăitoare.

— Relaxează-te, amice, sunt domnul Epstein.

Răsuflarea domnului Epstein mirosea a gin și-a limetă; spre dezamăgirea lui Spencer, mohelul era bărbierit proaspăt. Spencer își închipuise un bărbat cu accent est-european și-o barbă stufoasă. Cu o mână bătătorită și fără mănușă, mohelul Epstein apucase penisul lui Spencer de parcă ar fi tras de funia unui clopot.

— Auu!

— Ai sensibilitate penianã – vom folosi anestezia.

Mohelul Epstein îi decalotase prepuțul și mai sorbise o înghițitură din pahar.

— Un mic depozit de smegmă… asistentă Lacey, novocaina.

Mohelul înfipsese apoi acul în vârful penisului lui Spencer, și ultimul lucru pe care-l mai simțise acesta fusese cum Epstein trasa o linie deloc dreaptă în jurul a ceea ce numea „capișonul” membrului său.

În vreme ce Spencer, legat iarăși la ochi, își găsea pe pipăite drumul spre dubă pentru călătoria de întoarcere, simțise pe creștet palma lui Epstein:

— Stai așa, flăcău, ai nevoie de-un nume. De aici încolo vei fi cunoscut sub numele evreiesc de Yitzhak.

Anunțul îl dezamăgise, fiindcă sperase la un nume scurt și voios din trei sau patru litere: Ari, Zev, Seth. Nu cunoscuse vreun Seth care să nu fie tip mișto.

În următoarele două săptămâni, Hadar se purtase cu Spencer ca și cum ar fi fost un veteran

întors rănit de pe front. Gătise, cântase și-l necăjise provocându-i erecții dureroase. Într-o noapte pusese niște ochelari de soare fumurii peste tifonul alb care-i acoperea capul penisului, adresându-i-se ghiduș lui Spencer cu un „Yitzhak, penisul invizibil”. Când sosise momentul, Hadar desfăcuse bandajele, dar, în loc de un „pam-pam” triumfător și-o invitație a penisului lui Spencer în lumea unei micuțe felații, își acoperise gura cu palma ca să-și înăbușe un țipăt și fugise din dormitor bocind. Spencer își examinase noul organ. Arăta ca mutilat cu o ascuțitoare de școlar. Încercase zadarnic să dea deoparte cicatricile rugoase de pe penis ca și cum ar fi fost rumeguș. „N-ai grijă, dragă, e doar un pic învinețit, atâta tot”.

În ciuda nou aflatelor plăceri carnale pe care le căpăta de la penisul deformat al lui Spencer, Hadar avea să-l părăsească la sfârșitul verii. „Prea ești evreu”, îi explicase lăsându-l pe cap cu un teanc de scrisori de respingere de la diverse facultăți de drept.

Ca rezultat al eforturilor sale de convertire, notele lui Spencer scăzuseră atât de drastic, încât, în ciuda culorii pielii sale și a capacității de a plăti pentru trei ani de școlarizare fără asistență financiară, nu izbutise să fie admis nici măcar la vreo facultate de mâna a doua. Spencer se gândise atunci să conteste deciziile de respingere, dar știa că niciun comitet de admitere din țară n-ar fi fost dispus să țină cont de tribulațiile sale de mascul negru aflat într-o relație interrasială. „Dar nu înțelegeți, o relație cu o fată albă *este* o activitate extracurriculară!”

Ca să nu piardă bunătate de convertire, Spencer se mutase la New York și intrase în programul de educație rabinică al Uniunii Evreiești. Absolvise patru ani mai târziu, penultimul din clasă și cu o singură speranță de angajare – să „cușerizeze” viței de la un abator din Ames, Iowa. Refuzând oferta, Rabbi Throckmorton își suplimentase

veniturile modeste ținând prelegeri ca invitat pe la sinagogile mai liberale. Cea mai populară conferință a sa se intitula „Ignorata indispensabilitate a sprijinului evreiesc pentru politicile african-americane și formele artistice: fără cei care respectă Shabbatul n-ar fi existat alocuțiunile lui Martin Luther King, bebopul, hip-hopul sau reprezentațiile proaste ale pieselor lui Shakespeare". Curând se dusese vorba despre existența unui rabin tânăr și destupat care „se întâmpla să fie negru". Spencer căpătase notorietate ca rabin liber-profesionist, vorbitor și jurnalist, iar publicațiile evreiești importante din New York, la fel ca și cele laice, confundându-i atitudinea prudent-neutră cu inteligența, începuseră să se bată pe serviciile sale. Spencer era singurul prieten de culoare al multor organizații politice din oraș. Și, de vreme ce exista doar un grad de separare între el și activiștii din Manhattan, dar o distanță incomensurabilă între aceștia și misterioasa Americă neagră, diverse organizații ajunseseră să-i ceară să recomande persoane de culoare moderate, cu vederi asemănătoare celor exprimate de el, pentru acele sinecuri bine plătite pentru care candidații negri calificați erau invariabil greu de găsit. „Rabbi Throckmorton, știți pe cineva de culoare calificat ca să conducă departamentul nostru financiar din Milwaukee? Dar să-i meargă mintea brici, nu uitați". Nimeni nu-l solicita pe Spencer să caute candidați *albi* cu mintea brici ori măcar coreligionari evrei proști precum ciubotele; însă, atâta vreme cât era solicitat, nu se supăra.

Expediția lui Spencer în East Harlem nu era un act altruist. Banii din cont i se cam isprăveau, așa că venise acolo cu o însărcinare. Era unul dintre acei puțini scriitori negri care, vorba redactorului-șef afro-american de la un ziar local, „deține un control asupra *limbii* care le lipsește celor mai mulți dintre *noi.* Poate descrie mentalitatea

perversă de ghetou într-un limbaj accesibil cititorilor noștri. Nu folosește vorbe goale și exclamații de tabloide”. Pe Spencer îl șocase atitudinea elitistă a editorului, însă trebuia să plătească rata la apartament, așa că intrase în joc cu un zâmbet binevoitor: „E doar realitatea și-atât, frăție”.

Pe parcursul acestei încântătoare conversații cu redactorul-șef, băgase la înaintare o idee pentru un material de duminică al cărui succes era garantat: articolul-disprețuitor-despre-minorități-scris-de-un-minoritar.

— Să insistăm asupra criminalității în scădere, zisese el îndreptându-și cravata pentru a transmite seriozitate și atitudine urbană. Simt că cititorii dumitale vor să fie asigurați că tendința asta nu-i doar temporară. Caută garanții că elementul delincvent – și, să fim sinceri, mă refer la tineretul sălbatic afro-american și hispanic, plus niște băieți italieni – nu se află în hibernare precum lăcustele așteptând semnalul naturii. Cine poate spune dacă nu cumva într-o zi, fără avertisment, lăcustele n-o să iasă din găoace, n-o să roiască și n-o să devoreze orașul?

Redactorul-șef se lăsase pe speteaza scaunului, cu degetele mari băgate sub bretele.

— O tomografie a uriașului adormit. E un pic alarmist – unde e perspectiva umană aici?

— Putem pune și o casetă cu istoria pedogenezei afro-americane.

— Fete de culoare cu burta la gură – mereu dau bine în pagina de opinii. Dar ce te face pe dumneata să crezi c-o să te poți amesteca ușor cu elementul local? Că o să ajungi unul din gașcă?

Spencer își săltă umerii, își încrucișă brațele strâns pe piept și slobozi o strofă în metru clasic de hip-hop, accentuând cuvintele ca și cum ar fi fost un dansator de step ce-și provoca un coleg să-i țină hangul într-un ritm complicat:

Iau în balon șapte băiețași
Îi fac în fund să se-așeze
Și-ncă șapte meseriași
Ce se cred în stare să rimeze…

La care jurnalistul, preluând din zbor mesajul, răspunsese cu o altă strofa, ca un poet de curte japonez ce schimba haiku-uri cu Basho.

Păi la ăștia paișpe de zici
Mai pun eu încă șapte
Și-s douășunu de amici
Fraieri și papă-lapte.

— Ești bun, Throckmorton. Ești foarte bun.

∵

Doi adolescenți cu mine serioase flancau intrarea de pe 291 East 109th Street. Arătau ca niște studii pe tema asimetriei, fiecare cu un crac de pantalon săltat până în susul baschetților, expunând o gambă slabă de nuanța mahonului, un cercel în ureche, unul în nas și o sprânceană pensată. Pentru a spori senzația de dezechilibru vestimentar, pe tricoul puștiului mai înalt scria N-AM VREME DE CIOROI FALȘI, în vreme ce pe al celuilalt se întindea inscripția IUBESC OAMENII DE CULOARE, DA' NU-I SUPORT PĂ NEGROTEI.

Spencer simți că lumea i se clătina.

— Bună, băiețași, zise el ridicând brațele ca un gimnast nesigur pe bârnă. În cele din urmă, starea de confuzie i se diminuă și putu să continue: Tricourile voastre dau seamă, întru câtva, de un paradox familiar. Căutarea adevăratului negrotei din noi înșine și simultan ura față de același negrotei întruchipat de alteritate. Ca, de pildă:

„Sunt un negrotei adevărat, dar îi urăsc pe toți ceilalți negrotei care nu sunt ca mine în feluri ce-mi nutresc percepția idiosincratică a negritudinii”.

— Băiețași? făcu cel scund, în vreme ce tovarășul lui se uita, pe lângă Spencer, la capacele de la roțile Mustangului.

— Nu „băiețași” în sensul peiorativ al termenului, voiam să zic „frați”. „Tovarăși”, „amici”, ba chiar „ciori”. Știți unde pot găsi familia Foshay?

Tânărul se întoarse spre amicul său și i se adresă de parcă Spencer n-ar fi fost de față.

— L-ai auzit pă cioroiu’ *ăsta,* coaie. Cât zici că face capacele alea?

Neliniștit în legătură cu viitorul automobilului său, Spencer scoase la iveală *Micul îndrumar al Iluminării Evreiești* și se alină cu un pasaj din Talmud: „Dumnezeu detestă omul care se grăbește să-și învinuiască vecinul”. Strecurându-se printre cei doi, pătrunse în clădire.

Holul era un ciclotron atomic: puzderie de copii pe culoare, molecule negre și cafenii alunecând pe linoleum, ricoșând din pereți, reacționând la plictiseală, catalizatorul verii.

— Îl știe cineva pe Winston Foshay?

La auzul vocii lui, copiii înghețară cu toții, devenind instantaneu inerți.

Spencer își mai încercă o dată norocul:

— Winston Foshay? *Buenas tardes, muchachos. Yo buscando para el niño negro, Weeenston Foshay?*

Nimic. La capătul holului se deschise o ușă.

— Încoace, zise o voce fără chip.

Copiii nu se mișcară până ce ușa nu se închise ferm în spatele lui.

Spencer nu avu parte de tam-tamul la care se așteptase. Se pregătise pentru misiunea de mentorat recitindu-și colecția de literatură mizerabilistă – Steinbeck, Bukowski, Hansberry, Hurston – cu speranța de a obține niște indicii

despre viața proletarilor săraci. Spencer crezuse că avea să pătrundă în ambianța unei petreceri de bun venit – baloane și-un banner atârnând deasupra unei mostre reprezentative a sus-zișilor proletari săraci, dar demni. Se așteptase ca robusta matroană a casei să-i ofere vreun cadouaș, vreo brioșă cu lumânărică și, după ce-l strângea la pieptu-i larg, să-l prezinte copilașului zdrențăros.

Se luă după voci de-a lungul coridorului până în camera de zi îngustă. Era o femeie pieptoasă înăuntru, e drept, dar respectiva îi aruncă o privire lui Spencer și murmură un „Of, nu”, după care se prăvăli pe canapea scuturându-și capul a dezgust. Un domn care era în mod evident handicapat fizic ridică o lupă pe care o folosea pentru examinarea unei bancnote de douăzeci de dolari falsificate și abătu un ochi mărit asupra rabinului.

— Duruletz, ți-a trimis unu din cioroii ăia fraieri, hipioți-alternativi.

— Am încercat să găsesc apartamentul, dar copiii de pe hol n-au vrut să-mi spună unde stă Winston.

Matahala neagră în nădragi largi și maiou îi făcu semn să se așeze în scaunul de grădină aflat lângă raftul de cărți.

— A crezut probabil că ești polițai. Dacă-ntrebai dă Duruletz, ț-ar fi spus la ce ușă să bați.

Spencer se așeză grijuliu în scaunul șubred și înfruntă ceea ce ghici, după expresiile severe ale gazdelor sale, că era instanța sa de judecată.

— Sunt Spencer Throckmoton. Voi probabil că sunteți frații lui Winston. Și unde este norocosul *protégé*?

Spencer arătă spre copil, care se sprijinise de televizor ca un suspect percheziționat de poliție, cu mâinile pe ecran, picioarele desfăcute, ochi în ochi cu o divă R & B, bâțâindu-și fundulețul cu scutec în ritmul muzicii.

— Copilașul nu poate fi micul Winston, sper?

Nu-i răspunse nimeni. Aruncă o privire prin încăperea neîncăpătoare, încinsă, fără ferestre, simțindu-se, o dată în viață, nelalocul său.

— Fraierul ăsta are dreaduri! țipă femeia.

Tipul cel solid își duse o mână la bărbie.

— Omule, nu-mi place ciorile cu dreaduri. Vro cioară d-asta vopsită dă prin insule, fie, da' un negrotei dân America? Tare se mai ține cu nasu' pă sus.

— Se crede feți-frumoși.

— Da' dacă n-ar avea dreaduri ar arăta ca orice poștaș dă vizavi.

— N-ar mai fi ei așa dă speciali.

— Așa dă spirituali.

— A naibii dă revoluționari.

— Așa dă siguri pă ei.

— Realizați.

— Ai dracu' cioroi cu brățări și zdrăngănele.

— Nici măcar n-ascultă muzică reggae.

— În majoritatea nu poț' să te-ncrezi.

— Așa-i.

Copilul se opri din dansat, se cățără pe genunchii lui Spencer și-l trase cu putere de una dintre șuvițele de păr împletit, desprinzându-i yarmulka de pe creștet. Schilodul scăpă lupa din mână și dădu alarma:

— Evreeeu!

Se uitară cu toții la Spencer, așteptându-se să explodeze ca o grenadă teroristă aruncată într-o mulțime nevinovată. Jordy îi luă de pe cap cipilica împletită și se duse la taică-său.

— Care-i treaba cu asta? întrebă Winston aruncându-i yarmulka înapoi lui Spencer.

— Cioara asta-i evreu, zise Fariq.

— Pot să vorbesc și singur, replică Spencer potrivindu-și la loc acoperământul pe cap. Evident, sunt un membru al credinței iudaice. Nu e la fel de evident că sunt, pe deasupra, și rabin. Dar ce are de-a face credința mea cu capacitatea de a oferi călăuzire unui adolescent cu probleme?

— Adolescent? răcni Winston.

— Winston Foshay, zise Spencer, care începea să-și piardă răbdarea, fluturând prin aer foaia cu referințe. Băiatul căruia trebuie să-i fiu Frate Mai Mare.

— Io-s Winston.

Spencer se aplecă în față.

— Poți repeta, te rog?

— Ai auzit, evreiaș, el e Winston Foshay, Frățiorul tău.

— Calmează-te, Fariq. Uite ce-i, Rabbi, știu că nu te-ai așteptat la un negrotei dă o sută cincizeci dă kile ca mine, da' am sunat la programu' Fratele Mai Mare fincă mă simt așa… confuz, nu-s în apele mele. Am văzut reclama și m-am gândit că-mi trebuie un Frate Mai Mare, o figură paternă. Fincă, știi, încerc să fac ceva cu viața mea.

— „O figură paternă", se hlizi Fariq în bătaie de joc.

— Gura, Chisăliță! îl mustră Yolanda.

Aruncă spre Fariq cu peria de păr, iar acesta, cu o mișcare iscusită a cârjei, o interceptă din zbor.

Spencer începea să vadă dificultatea misiunii pe care o acceptase. Acolo, în fața lui, era un negru tânăr și needucat, de două ori cât el, care încerca să-și croiască drum în societatea închisă căreia decisese, la un moment dat, să i se alăture.

Îndatoririle sale rabinice erau un fleac prin comparație. Îi dai unui puști de treisprezece ani o foaie cu chestii transcrise fonetic, își ține discursul de bar mitzvah, își numără paralele și se transformă în adult. Spencer nu era sigur că-și dorea responsabilitatea de a-i arăta cuiva cum să-și ducă viața în mod responsabil. Jordy, încă în fața televizorului, se ghemui și-și azvârli în aer brațele, imitându-l frenetic pe rapperul din videoclip.

— E-n regulă, domnu' Throckmorton. Poți să pleci acu. Winston era la ușa de la intrare, cu mâna pe clanță, îmi pare rău că v-am deranjat, da' am decis că n-am nevoie dă dumneata. A trecut

aproape două săptămâni dă când am sunat la Frații Mai Mari ai Americii, și-acuma mi-am schimbat… m-am răzgândit cu chestia asta.

Spencer se ridică să plece și porni spre ușă, văzându-și premiul Pulitzer cum dispărea în vânt și simțindu-se întrucâtva ofensat că o persoană în poziția lui Winston nu-i voia ajutorul.

— Cum adică… n-ai nevoie de mine?

— N-avem nimica-n comun.

— De unde știi?

— Aia era mașina matale, bubuind nușce cântec dăspre Winnie-dă-Pluș? Un rahat cu numărat dă urși și vânat nori?

— Loggins and Messina, „Casa din Colțul Plușat”.

Winston se scărpina la ceafă.

— Suntem dân lumi diferite, dom’ rabin. Plus că io cred că-s mai matur dăcât dumneata.

— Pardon?

— Uite, poate că ai niște ani în plus, da’ comparat cu tine jocu’ meu are toate atuurile. Am adică nevastă, copil ș-un peștișor auriu.

— Credeam că ei sunt fratele și sora ta. Sunteți căsătoriți? Unde-s verighetele?

— N-avem verighete fiindcă fraieru’ ăsta zgârcit și fleșcăit zice că nu crede-n verighete.

— Așa-i, verighetele-i semne dă chestii materialiste și d-astea.

— Mă jur, uneori îmi vine s-o omor pe doamna Nomura, zise Yolanda frecându-și tâmplele ca să scape de tensiune. Și nici mare nuntă n-a fost – ne-am cununat prin telefon.

— Prin telefon?

Winston tocmai dădea să-l conducă pe Spencer afară, mulțumindu-i pentru efort, când Yolanda îi ceru rabinului să ia loc iarăși și-i porunci lui Fariq să-i aducă ceva de băut de la bucătărie. Spencer se întoarse la scaunul de grădină.

— N-am apucat să facem cunoștință ca lumea. Sunt Yolanda, nevasta lui Winston; el e fiul nostru,

Jordy; iar labagiu' antisemit care-o să vină cu berea-n dinți e Fariq.

Fariq ieși din bucătărie cu sticlele în echilibru pe cap, mișcându-și fundul în cadrul libertății limitate de deplasare pe care i-o permiteau oasele calcifiate.

— Iote la mine, cum vin cu berile cărate-n stil african. *Baba laaay. Ta daa laay boo buuubuu.* Îs afro-centric până-n măduva oaselor. Ați face bine să luați ceva lecții dă africanism dă la mine, fincă-s epicentru' afro-centrismului.

Yolanda înhăță o bere de pe capul lui Fariq, o deschise folosind capătul cârjei lui și i-o întinse lui Spencer.

— La naiba, fato, nu trebea să faci așa, dopu' se deschide dacă-l sucești.

— Știu.

Băutura călâie de malț nu era una dintre berile brune trapiste pe care le prefera Spencer, dar le mulțumi tuturor pentru tratație. În vreme ce Fariq și Yolanda continuau să se hărțuiască, Spencer sorbi din sticlă simțind cum fața i se înroșea și i se încălzea tot mai mult cu fiecare înghițitură. Temperatura ridicată a corpului, combinată cu dogoarea ca de furnal a apartamentului neventilat, îl făceau să se simtă precum Pliniu cel Bătrân alergând de zor spre erupția Vezuviului. În familia Foshay, Spencer văzu o poveste de care puteai avea parte o dată în viață. O încurajă pe Yolanda să-și urmeze istorisirea.

— V-ați căsătorit, deci, la telefon.

— Da, fraierul ăsta…

— Haide, Landa, nu vrea el să știe dân astea.

— Winston m-a luat de nevastă când era la pușcărie. Pierduse dreptul la vizite, și-o dată m-a sunat la serviciu. Eu gravidă-n opt luni, el singur cuc, mă ia cu lugu-lugu: „Hai să ne căsătorim, Boo". Când? „Acu' mi-a făcut lipeala niște prieteni c-un reverend care te-nsoară rapid dacă ești la pârnaie. Ai cum să intri-n conferință pă telefon?

Sună la număru' ăsta cu plată. Boo, ne căsătorim pă un dolar nouășcinci minutu'". Și știi ce mi-a zis idiotul ăsta în loc de „da"?

— Nu, spune-mi.

— După ce reverendul a zis „O iei pe această femeie de nevastă, s-o iubești, să ai grijă de ea" și alea, el face: „Păi… e prima femeie cu care-am fost mai mult dă două cicluri menstruale, așa că asta e, dă-i bătaie".

— „Dă-i bătaie"?

— Și, țac-pac, mă și trezesc că-s măritată și cioara asta țocăie pupături în receptor.

— Ce frumos!

— Ai vreo mândruță, dom rabin? întrebă Winston.

— Adică soție? Nu.

— Ai, adică, o fată?

— Da, am.

— Îi neagră?

— Firește, răspunse încrezător Spencer, fără a menționa că iubita lui, Natalie, nu era tocmai ceea ce băieții cu tricouri de afară ar fi numit „o cioară pă bune". Mesteca gumă ca un figurant dintr-o producție studențească cu *Grease* și-și termina fiecare frază cu câte un „Da, băga-mi-aș!", „Mișto!" sau „Excelent!". Natalie îi mărturisise recent lui Spencer că ieșea cu el doar fiindcă sensibilitățile sale caucaziene erau întrucâtva compensate de pielea neagră. Se săturase de băieți sută la sută albi care făceau glume cu bronzat, care-i cumpărau de ziua ei chiloței cu model leopard și-o întrebau de ce părul pubian nu-i era la fel de drept precum cel de pe cap.

— Hei, e greu să ieși c-o fată de culoare. Bate laba pe chestia asta, zise Spencer întinzând spre Winston palma și așteptându-l să pecetluiască legământul omului de culoare.

Fără să se clintească, Winston îl privea preocupat cu coada ochiului.

— Mă lași cu mâna întinsă? Omule, asta-i tare urât.

Așa că Winston își atinse șovăielnic pumnul de palma lui Spencer.

Duruletz simțea că Spencer se străduia prea tare să fie acceptat. Omul nici măcar nu știa că negrii nu mai băteau palma-n felul ăsta. Pe Yolanda, între timp, politețea lui cu dreaduri începea s-o îmbuneze.

— Spencer, vino colea. Chisăliță, mai adu niște bere!

Spencer luă loc pe canapea, încercând să-și ascundă stinghereala cu o înghițitură zdravănă din sticlă.

— Știți ce, după primele guri berea asta nu-i așa de rea.

Yolanda întinse mâna să-i atingă colierul din cochilii de la gât. Îi băgă câteva șuvițe pe după ureche și se imagină în chip de protagonistă însetată de iubire într-unul dintre romanele ei feministe.

— Încep să cred că i-ar prinde bine lui Winston să aibă un Frate Mai Mare. Ești mare? Adică, Spencer, ești un frate *mare*?

Winston se uită la berea rămasă în sticla lui Spencer. Era pe jumătate plină. Încă zece minute și Spencer Throckmorton avea să dispară pentru totdeauna din viața lui. Winston avea și el niște mișcări în repertoriu. Ca o gazdă atentă, își retrase trupul, lăsându-și oaspetele să se simtă confortabil. Dar de îndată ce spinarea vizitatorului atinse pernuțele moi, Winston se lăbărță peste rabin cu toată greutatea, până ce-i auzi coastele pocnind. Își desfăcu picioarele până ce genunchii lui Spencer se strânseră laolaltă precum cei ai unei școlărițe la prima ei întâlnire. Ridicând telecomanda, Winston închise televizorul, lucru care-l scoase pe Jordy din dispoziția dansantă și-l trimise la maică-sa plângând.

— Deprivare senzorială, comentă Yolanda.

Fariq așează berile pe măsuță.

— Fariq, zise Winston luând una.

— Ce-i?

— Negru' ăsta cu păr sârmos e evreu.

— Clar. Folosindu-și cârjele ca pe niște prăjini de cârmit gondola, Fariq își trase scaunul către canapea. Io mi-am zis că băiețașu' miroase a proaspăt îmbogățit dă când a intrat colea.

— Ia zi-ne tu cum e cu evreii.

— Evreu' e dușmanu' nenatural al omului dă culoare.

— Nenatural? întrebă Spencer gâfâind după aer și încercând să-și facă un pic de loc. Cum poți zice că un popor care a fost vânat sistematic ar fi „dușmanul nenatural"?

Mimând camaraderia, Winston își lăsă un braț peste umărul lui, apoi își înfipse iute antebrațul în gâtul rabinului, tăindu-i oxigenul și așadar răspunsul. Fariq, crezând că opoziția fusese redusă la tăcere de logica irefutabilă a argumentației sale, se folosi de avantajul obținut.

— Evreu' nu-i vânător în sensu' că aruncă sulița și de-astea, da-i oportunist, un vultur care dă târcoale, un hoț dă ouă, un parazit plin dă bube și puroi. Duruletz, îți spun io, nu-l lăsa pă nenorocitu' ăsta dă jidov în viața ta. O să te folosească și-o să-ți dea cu flit. Evreu' are mereu un motiv ascuns. Dă ce ești aici, rabinule, spionând printre dușmani?

Când se sătură de vitriolul lui Fariq, Winston îl slăbi pe rabin din strânsoare doar cât să-i îngăduie să-și umple plămânii și să-și elibereze un braț. Spencer inhală grăbit, trăgând aerul cu pufnete scurte. Sângele începu să-i circule iar în brațul amorțit după ce se lovi de câteva ori cu palma peste coapsă. Peste câteva momente, se încumetă să vorbească:

— E o vorbă în Talmud: „Dacă doi îți cer ajutorul și unul ți-e dușman, ajută-l mai întâi pe el".

— Dă aia ești aici? Prezența ta i-o recunoaștere că omul negru, omu' primordial, e dușmanu' tău.

— Uite ce… Fariq, nu? Nu știu ce ai cu mine și cu ai mei, dar, dacă vrei, pot să-ți trimit niște broșuri de la LAD care prezintă elementele comune și paralelele istorice dintre evrei și negri.

Fariq se simți și mai surescitat; începu să-și frece între degete crucea egipteană de la gât, în vreme ce cu mâna cealaltă arăta spre fața lui Spencer.

— LAD? A, ne jucăm de-a acronimele? JDL și JDO. Avem și noi inițiale. I-S-L-A-M… Io Stăpânu' Lumii, Aerului și Mărilor. FI e de la Fructele Islamului, da' când să-ncepe jihadu' o să fie dă la Fariq Inchizitoru'.

Bălmăjelile lui Fariq deveneau imposibil de distins de plânsetele copilului. Lui Spencer nu i se întâmpla prea adesea să se confrunte cu antisemitismul turbat, așa că nu știa cum să reacționeze. Regreta că școala rabinică nu oferea vreun curs și despre cum să faci față unui conflict cu cineva care-i urăște pe evrei. Izbuti să-și scoată, cu mâna liberă, *Micul îndrumar al Iluminării Evreieşti* din buzunarul cămășii și începu să citească din el cu voce tare.

— Talmudul zice: „Vinovatul ce nu-și recunoaște vina va fi vinovat îndoit".

— Talmudul… îl îngână Fariq frecându-și palmele. Să desfacem un pic cuvântu' ăsta, Talmud. „Talm" dă la olandezul *taalm,* „a vorbi". „Ud" e udeală, pișare. Talm-ud, adică să vorbești ca o pișare-n ochi. Să spui vorbe care încurcă, abuzează și păcălește negrii. „Evreu": Eu-vreu. Unu care vrea o chestie. Și unde să duce face cum vrea el. Știu eu dă unde vine toate, băiețaș. Evrika, adică în toate-i o evreică… Ev-oluție, adică unde vrea evreii să ne ducă pă toți…

Folosindu-și singurul braț disponibil cât de bine putu, Spencer se grăbi să răsfoiască prin cărticică

în căutarea vreunui aforism liniștitor care să poată fi utilizat și ca respingere a calomniilor lui Fariq.

— „Acceptă-ți beteșugurile cu dragoste și bucurie” – Eleazar ben Judah din Worms.

În tăcere, Fariq își goli sticla. O dezlipi de buze cu un plescăit.

— Beteșuguri? Cum îndrăznești să zici așa ceva unuia cu handicap ca mine? E-o șicană tipică dă evreu care te ia dă prost.

— „Șicană”.

Spencer rămase cu gura căscată, impresionat de vocabularul lui Fariq. Acesta continuă, ignorând un exemplu evident al exact snobismului despre care vorbea.

— Toț’ are cărticica lor – evreii, comuniștii. Ei bine, are și negroteii una.

Din buzunarul de la spate, Fariq extrase un volumaș ponosit, alcătuit din pagini fotocopiate și capsate stângaci, cam de dimensiunile unei vederi. Împinse cărțulia atât de aproape de fața lui Spencer, că acesta putu simți pe buze izul de scame din buzunar și de tuș de copiator.

— Nu pot citi titlul, anunță Spencer.

Fariq îi trase tratatul mai departe de nas, până ce titlul apăru limpede: *Micul îndrumar de înțelepciune neagră: Chestii naşpa pe care evreii le zic despre oamenii de culoare.*

Precum solomonarii din vechime rostindu-și vrăjile străvechi, Spencer și Fariq își duseră la piept cărțuliile, pronunțându-și pe rând incantațiile.

— „Am văzut cele mai bune minți albe ale generației lor distruse de nebunie, umblând goale, flămânde și isterice, târându-se pe străzile pătate de spermă, gălăgioase și sătule de sex ale negrilor în zori, ca niște Tarzani căutând turbați să-și mai bage-n vână ceva” – Allen Ginsberg.

— „Dacă ești cu adevărat evreu, vei fi respectat din pricina aceasta, nu în ciuda acestui fapt” – Samson Raphael Hirsch.

— „Fi-fi-fu-fam, simt miros de negrotei!” – Andrew Dice Clay.

— „Sunt evreu. Când strămoșii onorabilului gentleman (Daniel O’Connell, membru al Parlamentului Britanic) trăiau în sălbăticie pe o insulă neștiută, ai mei erau preoți în Templul lui Solomon” – Benjamin Disraeli.

— Ia stai așa… Treaba asta cu „Ai mei făcea chestii când ai tăi locuia-n peșteri” e replica noastră. „Negrotei, negrotei, negrotei…” – Lenny Bruce.

— „Sunt evreu fiindcă în orice loc în care se jeluiește suferința, se jeluiește evreul” – Edmund Fleg.

— „Shvartze, shvartze, shvartze…” – Jackie Mason.

— „Faptele bune ale omenirii sunt simple acte în lunga dramă a mântuirii” – Abraham Joshua Heschel.

— „Orice prostituată pe care musulmanii o convertesc la un model de virtute calvinistă e înlocuită de ghetou cu altele două. Dedicați cum sunt bunelor moravuri ale ghetoului, musulmanii sunt neputincioși în a obține o reformă morală de durată” – Bayard Rustin.

— Fariq, Bayard Rustin nu era evreu, era negru!

— Și ce? Probabil că lucra pentru evrei când a scris asta. Și-n plus e și-un triunghi pă numele lui, și asta-nseamnă că-i homosexual – la fel dă rău ca un evreu. Rabbi Kahane! Rabbi Kahane! Rabbi Kahane!

Winston începea să-și dea deama că planul său de a-l pune pe Fariq să-l încolțească pe rabin și de a-l face să plece i se întorcea împotrivă.

— Dom’ rabin! strigă el ridicându-se de pe sofa și aprinzând iarăși televizorul. Fariq! Gata cu „evreu”, „musulman”, „ăla zice”, „aia zice”. Mă doare capu’.

Fariq își vârî cărticica la loc în buzunar cu un rânjet victorios de pistolar din vest.

— Haide, Winston, nu poț' să spui că n-ai simțit niciodată în fund picioru' evreului. Scoate totu' la iveală, frățică. Ușurează-ți povara.

Winston se gândi o clipă.

— Nu, coaie, n-am dăloc evrei pă chelie. Chiar n-am nimica de-a face cu oamenii care-i evrei.

— Fiindcă Jidovu' e-o amenințare invizibilă. O să te introduc într-o chestie care-i zice Protocoalele Înțelepților Sionului. E cu planu' evreului dă condus lumea.

— Nu sunt obligat să îndur mizeria asta! urlă Spencer, dar fără să se străduiască în vreun fel să plece.

— Și-ai avut ceva evrei în viața ta.

— Pă cine?

— De pildă, judele care te-a trimis la pârnă pă chestia aia de-a avut loc pe Twenty-fourth Street.

— Berman?

— Da, chiar așa.

— Și ăla care-a încercat să mă bage la bulău c-am încălcat termenii eliberării condiționate, când n-a apărut avocatu' meu, era evreu?

— Judele Arthur Katz.

— Paștele mă-sii, astea-s două cazuri cu doi evrei. Chisăliță, ai face bine s-o iei dân loc și să le spui musulmanilor tăi c-ai descoperit o conspirație nouă.

— Crezi că n-o să-i zic la predicator?

— Da, chiar așa, fugi la șeful tău, se băgă și Spencer văzând că Winston nu era cu totul de partea lui Fariq.

— Cioroiu' ăsta nici măcar musulman nu-i, zise Winston arătând spre cârjele lui Fariq. Musulmanii nu-l vor pă fraier, prea-i schilod. Nici sediu' lor și nici Meca n-are parcare pentru handicapați.

— Te bag undeva, Durule!

Winston se-ntoarse spre Spencer.

— Da' Chisăliță a ridicat o problemă. Dă ce ești aici, rabinule, pă bune?

Spencer își pironi rușinat privirea în podea și mărturisi:

— Am devenit Frate Mai Mare ca să scriu un articol despre tineretul din ghetou. Și nu știam niciun tânăr din ghetou, așa că…

Onestitatea îi fu primită cu resentiment palpabil. Yolanda nu mai simțea nevoia de a-l folosi pe Spencer ca pe o ureche în care să-și toarne problemele maritale. Fariq zise ceva printre dinți despre un consorțiu evreiesc ce controla presa mondială.

— Îmi pare rău, murmurară simultan Winston și Spencer.

— Winston, de ce-ți pare rău ție? se rățoi Yolanda. Nu-ți cere scuze dacă n-ai făcut nimic.

— Știu. Da' așa simt, că-mi pare rău.

Yolanda și Fariq așteptară ca Winston să-i ceară rabinului să plece. Spencer, până la urmă, era musafirul lui. Winston rămase pe sofa cu palmele sub cap, buzele strânse și ochii închiși. Înșelăciunea lui Spencer le lăsase tuturor un gust amar; Jordy gonea prin cameră în cerc, ca un polonic angelic amestecând în ciorba amărăciunii, dezamăgirii și vipiei verii.

La al patrulea tur puse mâna pe jucărioara lui de plastic menită să-i învețe pe copilași rudimentele comunicării animalelor de fermă. „Vaca face Muu! Câinele face Ham Ham! Așa face curcanul: Glu! Glu!" După fiecare lătrat sau cotcodăcit, Jordy se oprea înaintea tatălui lui, încercând să reproducă sunetul respectiv. Chițăielile și mieunăturile sale se dovedeau o bine-venită abatere a atenției. Winston uită momentan de duplicitatea rabinului cu dreaduri. „Cocoșul zice Cucuriguu! Cum zice cocoșul, Jordy?"

— Cululigu, imită Jordy trăgând de sforicică jucăriei.

Winston se întreba: dacă mașinăria ar fi imitat o persoană, care ar fi fost echivalentul uman pentru un cucurigu?

Spencer, sperând să bată un ultim cui în sicriul parteneriatului, rupse tăcerea.

— A văzut cineva vreun film bun în ultimul timp?

Iar Winston avea un răspuns la întrebarea asta.

— Evreiașule, nu știi când să-ți ții gura, zise Fariq, a cărui răbdare se isprăvise. Și nici când s-o iei din loc.

Duruletz mai deschise o bere.

— Nu există „film bun”. Nu dă când prețu’ biletului a trecut dă șapte dolari.

— Doamne, acu’ să vezi că cioara s-a pornit despre „peliculă”.

Fariq rostise „peliculă” într-o suflare prelungă, eterică, așa cum ar fi pronunțat un critic de cinema de la televiziunea publică. Apoi se apucă iarăși să se uite cu lupa la bancnota falsă, tăind când și când bucăți de ață roșie și albastră din niște papiote, aranjându-le la întâmplare pe bancnote și dând apoi banii cu un spray poliuretanic. „Pelicula”, mai bombăni el.

Yolanda îl opri pe Jordy din rotocoalele-i fără țintă și îi adulmecă scutecul.

Spencer vedea acum, în lucirea din ochii lui Winston și-n zâmbetul strâmb de pe buzele acestuia, o eroziune subtilă în peisajul montan care-i separa.

— Ce vrei să spui? îl întrebă.

— De ce se duc oamenii la filme? Ca să se distreze, așa-i? Poate ca să-nvețe ceva. Da’ majoritatea fraierilor să duc ca să ghicească cine-i nenorocitu’ dă criminal. Și mereu i-aceeași persoană.

— Cine?

— Nașparliu’ la care te-aștepți cel mai puțin, normal.

— Și atunci de ce te duci? De ce să arunci cu banii?

— Nici nu știu. Când eram mic știam. Mă duceam să văd țâțele la vedete. Acuma-i așa dă

proaste filmele, că mi-a stricat până și plăcerea asta simplă.

— Cum?

— Te pui pă scaun, cu floricele într-o mână, suc în ailaltă. Aștepți un pic, te uiți la ceas și zici: „Paștruș' cinci dă minute și rapandula asta nu și-a arătat țâțele? Ce film de căcat". Și dacă-și scoate țâțoancele la vedere *înainte* dă patruș' cinci dă minute, abia *atunci* e de căcat filmu'.

— Deci orice film cu personaj principal feminin e prost?

— Afară dă *La femme Nikita.* Și-are și Natalie Woods niște chestii mai vechi care-i în regulă. Era-n regulă gagica.

— Și dacă personajul principal e bărbat?

— Dacă-i bărbat, mai ales dacă-i alb – și dă obicei e, chiar dacă să-ntâmplă să fie vreo cioară vedetă p-acolo – atunci filmu' tre' să fie despre bine și rău. Și albicioșii-s ultimii oameni dă pă planetă care să mă-nvețe dă bine și rău. Și să-mi mai ceară și parale pă lecție.

— Și-atunci de ce te duci?

— Mă duc pentru dezamăgire, cred io. M-am învățat să fiu dezamăgit, și știu că-n cinema găsesc asta la sigur.

Spencer întinse mâna după o bere nedesfăcută. Pe Winston nu-l deranjă.

— Winston, pot să te întreb altceva?

— Mda.

— De ce-ai sunat la Frații Mai Mari ai Americii?

— Cre' că știam c-o să fiu dezamăgit.

— Poate în subconștient știai, dar nu de asta ai sunat.

— Drept. Cred că dă fapt am sunat fincă io caut pă cineva să-mi explice chestii. Nu știu nimic dăspre viață, dăspre mine, nimic.

— Cam cum se zice în filme: „Între timp, la fermă…"

— Mda.

— Știi, când japonezii au început să dea filme mute, proprietarii sălii plăteau pe cineva să stea lângă ecran și să explice acțiunea.

— Pă bune? N-avea cartonașe dân alea?

— Intertitluri. Presupun că aveau, dar știi, uneori nu sunt de ajuns.

— Așa-i. Ori dă câte ori mă duc să văd vreun mut d-ăsta, Charlie Chaplin sau ceva, încerc să citesc pă buze. Să-mi dau seama ce se petrece pă bune. Și-aveau un meseriaș care citea pă buze și alea?

— Tipul era numit *benshi.* Rulau *Crucișătorul Potemkin* și omul zicea: „Notați măiestria tezelor simple, însă realizate prin contrapunct ale lui Eisenstein. Liniile rectangulare de mateloți și ofițeri de pe punte, divizate de tunuri… tunurile statului, poți spune”.

— L-am văzut pe ăla. „Totul pentru o lingură dă borș”. Căruț dă copii coborând pă scări. Al naibii dă bun film. *Benshi.* Asta-i adânc.

Winston trăgea de timp. Îi plăcea discuția. Aici, în fața lui, era singurul om dintre câți cunoștea care mai văzuse *Crucișătorul Potemkin* și era dispus să discute despre asta în amănunt. Însă nu era un motiv să-l lase pe cioroiul ăsta vopsit, cu dreaduri, în viața lui. Îl întrebă pe Spencer de unde știa atâtea despre filme. Rabinul îi spuse că rolul evreilor la Hollywood era unul dintre subiectele pe care ținea conferințe. Începu apoi să argumenteze că recenta explozie a filmelor independente era un asalt al non-evreilor asupra dominației percepute a evreilor asupra Hollywoodului. Proclamația îi fu urmată de o mică digresiune despre subiectul noilor versiuni cinematografice ale unor filme vechi: era vorba despre mai mult decât o carență de originalitate; era o încercare mascată a industriei cinematografice de a-și recaptura imaginea proprie ca artă. Realizarea filmelor, cândva o ocupație elevată asociată cu goimi de geniu precum Tennessee Williams, Nabokov, Dalí

și Faulkner, era acum o afacere grosieră, dependentă de cheful mogulilor, de informaticienii vrăjitori care ștergeau diferența dintre actor și animație și de existența câte unei șlehte de nepoți fără altă treabă de făcut.

Winston urmărea cu o anume dificultate argumentația lui Spencer – și asta nu fiindcă n-ar fi înțeles referirile la artiști sau n-ar fi priceput ce avea evreitatea de-a face cu întreaga poveste, ci fiindcă avea o epifanie. Îi întrerupse discursul:

— Hei, rabinule, între timp, la fermă…

— Ce este?

— Ții minte când ți-am spus că eram în căutarea înțelegerii?

Spencer încuviință din cap.

— Înțeleg acuma că-nțelegerea nu-i o treabă pă care s-o cauți, e ceva care te găsește ea. Înțelegi?

— Ce te-a făcut să te gândești la asta?

— Tu vorbeai și, nuș' dă ce, mi-a venit în cap *Sunt un evadat.* L-ai văzut? Paul Moody.

— Paul Muni.

— L-ai văzut deci?

— Nu.

— Paul Muni o ia spre sud, fugind dă gabori pentru o crimă pă care n-a comis-o. Îl prinde și-ajunge la bulău. În faza asta știi că mă văd pă mine. Da-i o scenă care mă dă peste cap. E noapte, și el e-ntr-o remorcă laolaltă cu niște băieți albi, veniți dă la spart bolovani ori cules bumbac, și se-ntoarce la bulău și dă acolo peste-o remorcă plină dă negrotei pă cale să plece la cules dă bumbac sau spart dă piatră. Și Muni și-un gagiu d-ăsta negru ca smoala se uită unu' în ochii altuia cam două secunde. Oau, e un rahat tare profund.

— Asta-i tot?

— Mda, cam asta. Muni îi aruncă cioroiului o privire gen: „Paștele mă-sii, acuma pricep io pân ce treceți voi, amărâții ăștia dă culoare. V-acuză lumea dă chestii care nu le-ați făcut. Vă obligă să culegeți bumbac". Da' p-ăla nu-l apucă plânsu'.

Nu-i zice „frate”, nu-i urează baftă, nici nu încearcă să-i strângă mâna și să vorbească un pic dăspre cum ar trebui să se unească ei. O vorbă nu zice. Numa’ îi aruncă lui Money o privire care transmite: „Te-nțeleg, moșule, da’ am și eu pă cap ale mele”. Și-i marfă faza. Așa-i și-n pârnaie, și-n viață. Uneori te trezești că te simți apropiat dă niște băiețași dă care n-ar trebui să te simți apropiat, da’ nu-ți poți permite s-o faci pă filantropu’. Da’ mi-am dat seama că aștept și io pă cineva care să se uite așa la mine, ori aștept să mă uit io așa la cineva. Nu-s sigur care din astea.

— Și eu nu m-am uitat așa la tine când am intrat?

— Nu, dom rabin, te-ai uitat la mine ca și cum ți-ar fi părut rău dă mine.

— Și ce-i rău în asta? Chiar îmi pare rău pentru tine.

— Da’ și pentru tine tre’ să-ți pară.

— Zici că-s superficial, gol pe dinăuntru, ca filmele din ziua de azi.

— N-are nimic să fii gol pă dinăuntru, doar că n-ar trebui să fii când încerci să fii tu însuți în vreo chestie.

Spencer se simți rușinat, însă nu-l cotropea nicio angoasă care să-l forțeze să se arunce în genunchi, cerșind iertare sau călăuzire spirituală. Ceru religiei sale un impuls care să-l poarte către remușcare. Și, dintr-odată, inima începu să-i bată mai iute, părul de pe brațe i se ridică și genunchii începură să-i tremure.

— Ai simțit asta? întrebă Spencer.

— Ce?

— Ca un curent electric în cameră, ca și cum ar fi trecut ceva printre noi.

— Vorbește băutura din tine. Vezi că te-ai pilit. Trage o pișare, o să te simți mai bine după.

— La naiba, eu speram că Dumnezeu încearcă să-mi spună ceva.

— Nu ți-a spus niciodată nimica?

— Nu cred în Dumnezeu.

— Ești rabin, cum să nu crezi?

— De asta e așa de fantastic să fii evreu. Nu trebuie să crezi în Dumnezeu în sine, ci doar că ești evreu.

Winston simți că pe chip i se întipărea un rânjet ciudat, pieziș. Își lăsă brațul peste umerii lui Spencer și-l conduse la ușă ca un om de ordine de treabă care-i urează noapte bună bețivului din sat.

— Hai să-ncepem de săptămâna viitoare. Te pun la probă șase luni, da' nu fac nicio promisiune.

El avea să fie călăuza spirituală care-i trebuia lui Winston. O călăuză cu dreaduri, și ce? Urma să aibă alături o persoană de care să nu fie atașat emoțional. Cine știe, Spencer se putea dovedi o voce de povestitor imparțială care să străbată prin zgomotul alb al mușchiuielior Yolandei, prin încercările de racolare ale lui Fariq și prin bunele intenții ale doamnei Nomura.

— Pot să mai întreb ceva înainte să te duci?

— Sigur.

— Ce-i aia „borș"?

— Borșul e o supă de sfeclă.

∵

Winston închise ușa după Spencer, apoi luă loc pe canapea, scoase markerul și-și desenă un cerc în palmă, își scrise numele în cerc. Yolanda, care terminase cu ștersul fundului lui Jordy, era pe cale să amplaseze un scutec nou și intenționa să pună copilul în poala lui Winston, când acesta din urmă se ridică brusc și dădu fuga la ușă. Spencer era la zece pași de prag, încercând să-și dea seama cum de un bărbat tânăr cu un copil în grijă, ce stătea într-un apartament cu cearșafuri în loc de draperii și borcane de maioneză pe post de pahare, își putea permite să vadă atâtea filme. „Poate că intră mergând cu spatele, își zise, precum Cacus când a furat cireada lui Hercule".

— Alo, rabinule!

Capul lui Winston se ițea în cadrul ușii.

— Dacă tot ai crezut c-o să fii Fratele mai Mare al unuia dă opt ani, ce plănuiai să faci cu mine-n după-amiaza asta? Să mă duci la grădina zoologică?

Spencer băgă mâna în rucsăcel și scoase un disc zburător fosforescent pe care-l aruncă cu iscusință spre Winston. Winston râse și trânti la repezeală ușa. Discul ricoșă cu un bufnet din cadrul metalic al ușii și se opri bălăngănindu-se la picioarele unui copil de pe hol. Băiatul ridică discul și i-l întinse înapoi lui Spencer.

— Poți să-l păstrezi.

Spencer Throckmorton porni spre mașină simțindu-se ca și cum tocmai ieșise de la un interviu de angajare și ar fi izbutit să capete slujba de mahut urban. Avea de-acum să meargă pe lângă elefantinul Winston Foshay, croindu-l peste coaste cu un baston de bambus, mânându-l departe de prăpăstiile vieții, îmboldindu-l ca să execute numerele de acrobație impuse de o societate respectabilă.

8. TEORIA GPS

Există un anume calm donquijotesc pe un coridor de școală pustiu. Chiar dacă nu era înscris la Centrul Comunitar Pregătitor Ramón Emeterio Betances, Winston se simțea privilegiat. Să se preumble pe holuri în vreme ce elevii erau la ore era cea mai mare apropiere pe care o putea obține un puști de la oraș de seninătatea cu care Huck Finn își purta pluta pe Mississippi. „Slavă Domnului că nu-s într-o clasă din alea. Ba pă deasupra și școală dă vară?" Cu căruțul scârțâind, Winston îl purtă pe Jordy în lungul holului, în drum către întâlnirea pe care Spencer o organizase spre folosul lui. La telefon, Spencer comparase întrunirea cu o grămadă de rugby. Winston și oamenii importanți din viața lui aveau să se vadă cu toții acolo, să discute cea mai potrivită strategie pentru a marca un eseu, apoi aveau să treacă la executarea planului. „Winston devine un om de succes, pe locuri, fiți gata, start!" spusese Spencer. Winston se cam îndoia că avea să fie atât de simplu.

Vârî capul într-o sală de clasă de la etajul al doilea. Înăuntru, o profesoară se afla în fața unei hărți a orașului New York, trecând în revistă informații de bază:

— Câte districte sunt în New York?

— Cinci! Staten Island, Bronx, Queens, Brooklyn și Manhattan!

— Care sunt insule?

— Staten Island!

— Și?

— Manhattan!

— Și care-i cel mai nordic district?

— Bronx!

— Și-acum… încotro e nordul?

Toți elevii din clasă își ridicară în aer mâna, îndreptându-și arătătorul spre tavan. Profesoara,

chinuită, își lăsă încet fruntea în palme.

— Nu. Nu.

— La naiba, recolta dă anu' ăsta-i mai proastă dăcât eram noi, mormăi Winston retrăgându-se și urmându-și posomorât drumul spre cancelaria școlii.

Doamna Dunleavy ridică ochii din mâncarea de prânz și văzu o siluetă rotundă oprindu-se de cealaltă parte a geamului securizat. Deschise ușa.

— Bună sea-ra, zise Winston cu o tărăgănare ca dintr-un film de Hitchcock.

— Winston, mă bucur să te văd. Văzându-l pe Jordy ghemuit în căruț, întrebă: E fiul tău? E tare drăguț, pot să-l iau în brațe?

Winston se întoarse cu spatele la ea și deplasă căruțul în afara razei de acțiune a brațelor femeii.

— Nu să poate. Niciun alb nu mi-a atins vreodată copilu'. Dacă-l atinge vrunul, o să trebuiască să-l omor. Cum face iepuroaica dacă pui mâna pă iepurașu' ei.

Doamna Dunleavy îi fusese profesoară lui Winston toamna trecută, când urmase programul de pregătire pentru bacalaureat la centrul comunitar. Concepțiile ei despre limba engleză nu-i sunau deloc bine lui Winston. Pentru el, limba era o extensie a sufletului. Și dacă discursul său, plin cu negații duble, conjugări improprii ale verbelor și dezacorduri, era greșit, atunci și gândurile sale erau greșite. Și adeseori corecțiile ei aveau efectul de a-l reduce la o listă rasială de greșeli de pronunție și ortografie.

Într-o școală alternativă al cărei corp didactic era alcătuit în majoritate din membri ai generației flower power încă nervoși că Bob Dylan trecuse la chitara electrică, doamna Dunleavy era o profesoară acceptabilă. Se mulțumea să predea și atât. Nu-l bătea la cap pe Winston cu întrebări despre viața lui de-acasă, căutând material literar de folosit în vreun poem scris la persoana întâi sau în vreun roman condescendent, atât de bine periat

să fie corect politic, încât aducea cu o corceală între *Coliba unchiului Tom* și o transmisie televizată a discursului prezidențial despre Starea Națiunii.

Nu-și ținea lecțiile din vreo perspectivă stângistă radicală și nici nu aborda accentul postului public de radio: *Oameni buni, astăzi vom pune un steguleț roșu în fiecare țară din America Latină în care Statele Unite au desfășurat operațiuni speciale ca să-i asasineze liderul. Spuneți după mine numele țărilor în vreme ce înfig stegulețele: Cuu-ba, Ar-geen-tii-na, Ni-ca-ra-gua.* La aritmetică, doamna Dunleavy nu adopta o falsă atitudine de stradă ca să explice pe limba locului cum se fac împărțirile cu fracții. *Deci stați geană, când o fi să împărțiți fracții, luați prima și-o înmulțiți cu a doua pă de-andoaselea, calculați produsul, adică cu ce-a venit dă la produs numărătorii și ce-a produs numitorii. Floare la ureche, așa-i?* Spre deosebire de profesorii bărbați, nu-și număra printre păcate întârzierile constante la ore și nici futaiurile nu-tocmai-discrete cu eleve de la sfârșit de săptămână.

În ciuda rezistenței la eforturile doamnei Dunleavy, Winston fusese pe cale să obțină echivalentul pentru delincvenți al unui record la atletism, un scor de două sute de puncte la examen, dar se lăsase de școală înainte să-l susțină. Când doamna Dunleavy îl întrebase de ce, răspunsese că se temea de ce-o să facă dacă pica. „Știu c-o să fac rău cuiva". Se temea și de ce-l păștea dacă avea să ia examenul. „Știu c-o să-mi fac rău singur. C-o să-mi sabotez viața".

Winston auzea vocile suprapuse ale conversației din sala de alături.

— Tata-i acolo? o întrebă pe doamna Dunleavy.

— Da, este. O să stai la lectură?

— La naiba, nici gând! Poemele lu' tata-s mai rele dăcât rahaturile pe care ne puneați dumneavoastră să le citim. Sper că nu puneți botu'

la toate rahaturile lui cu Panterele Negre pentru Popor pă care le bagă la-naintare.

— Tatăl tău e o sursă de inspirație pentru mii de persoane implicate în această luptă.

— Io știu numa' că, de-ncepe să citească negru ăla, o să mă lupt să rămân treaz. Primu' lucru pe care-l face mereu e să-și pună ceasu' pă tribună, cu meclă serioasă. De parcă ce-are dă zis e important. De parcă Revoluția ar sta să se pornească-n or'ce moment și nu-i vreme dă pierdut. După care babacu' s-apucă să ignore ceasu' și citește trei ore-n cap. Omu' alb ar apuca să ne ia-n sclavie iarăși, și cioara tot n-ar termina de citit.

— Winston, trebuie să te întorci la școală. Niciodată nu e prea târziu.

— Da' totdeauna-i prea greu.

Winston îl săltă pe Jordy din căruț și porni spre sala de conferințe, unde se înghesui într-un ungher. Intrarea-i trecu neobservată de mai toți cu excepția lui Fariq, care-și întâmpină tăcut prietenul cu un ridicat din sprânceană și o săltare aproape imperceptibilă a bărbiei. „Gașca" lui Winston stătea în jurul unei mese de stejar, ca dramaturgii de la teatrele independente, scriind ultimul act al vieții sale. Cel mai aproape de el, la un capăt al mesei, se așezase Inez. În dreapta îi avea pe Yolanda, Fariq și Spencer. În stânga, niște coafuri africane cărunte încoronau capetele tatălui lui Winston și ale tovarășilor săi de demult din Panterele Negre, Gusto, Dawoud, Zăhărel și Duke, fiecare cu câte un pieptene mic de oțel în stil african băgat pe după ureche. La piciorul mesei, în dreptul unui scaun gol, se afla un difuzor.

Spencer era mândru de el însuși. Îi luase o săptămână să organizeze totul și, adunându-i pe apropiații lui Winston într-o singură încăpere, își realizase primul său *mitzvah;* n-avea de gând să lase tacticile brutale ale lui Clifford Forshay să întineze miracolul. Avea cunoștință despre reputația de intimidant a lui Clifford, iar geaca de

piele cu umeri pătrățoși și barba de patriarh nu făceau decât s-o întărească. Nu era greu de văzut de unde învățase Winston să fie agresiv.

— Unde dracu-i băiatu' ăla? întrebă Clifford fără să se obosească să arunce o privire măcar spre ușă. Întinse brațul spre Spencer, făcând să pârâie amenințător mâneca de piele a gecii, și-l apucă de încheietura mâinii. Cât naiba-i ceasu'?

Îi săltă mâneca și, negăsind vreun ceas, se lăsă iarăși cu spinarea în speteaza scaunului.

— Unde ți-i ceasu', frate? Știi că Fratele Malcolm zicea așa: „Să nu te-ncrezi în cineva fără ceas la mână".

Spencer nici nu clipi.

— Dar unde-i ceasul *dumitale*, domnule Foshay?

— Cioară, ceasu' meu e-n geantă, cu poemele. Și nu te da rotund la mine, te știu eu cine ești. Ești afurisitul ăla de rabin negrotei pe care-l cară albii mereu pe la chestii când le trebuie o opinie rezonabilă a cuiva de culoare.

— Așa-i, așa-i. Dă ce să avem încredere-n tine? se auzi ca un ecou și Zăhărel.

Aghiotanții lui Clifford stăteau relaxați în scaune, mângâindu-și bărbițele și terminându-și unii altora frazele.

— Înțelegi ce voia să spună Mao când a zis…

— „În relația ce-ar trebui să existe între popor și trupe, primul ar trebui asemănat cu.

— „… apa, iar celelalte cu peștii care-o locuiesc"?

Clifford ridică mâna, cerând liniște.

— Tu ești un Tom. Unu' din teoreticienii ăia politici, culturali și sociali. Și-acuma te dai bine pe lângă fiu-meu?

Spencer se îndreptă în scaun.

— Subscriu într-adevăr la o teorie. La o metateorie, dacă doriți. Consider, așadar, că o teorie bună ar trebui să fie generalizabilă, precisă și simplă.

— Ce căcat de teorie e aia? mârâi Cliford eliberându-i în sfârșit încheietura.

— E teoria GPS, o teorie a teoriilor. Însă nicio teorie nu întrunește toate trei criteriile: generalizabilă, precisă și simplă.

— Teoria relativității a lui Einstein! țipă Zăhărel, mulțumit de sine însuși pentru că citase teoria cea mai cea dintre toate.

— Generalizabilă și precisă, dar nu simplă, răspunse Spencer.

— Ce zici atunci dă teoria că bulangiii și hindușii trăncănesc o grămadă? băgă la înaintare Gusto, trăgându-și pieptenele african și scărpinându-și freza cu dinții acestuia.

Încruntat, Clifford se interesă:

— A cui e teoria asta?

— A *mea,* moșule, răspunse Gusto înfundându-și micuța greblă de metal în coafura devenită acum asimetrică.

— Aduce mai degrabă a prejudecată decât a teorie, zise Spencer. Însă, de dragul întâlnirii noastre spre a ne cunoaște mai bine, îi vom spune teorie – deși e simplă, e cu siguranță imposibil de generalizat și nici nu este precisă.

Sătul să se piardă în peisajul unei adunări ce-ar fi trebuit să fi fost în onoarea lui, Winston își dezlipi spinarea din ungher, îl așeză pe Jordy pe masă, înaintea lui Inez, și se apropie fără grabă de locul său. Jordy se târî în lungul blatului mesei și se cuibări în poala paternă.

— Omule, singura teorie care întrunește toate trei condițiile teoriei GPS e chiar teoria GPS.

— Pe unde-ai umblat, istețule? întrebă Clifford.

— Pă unde dracu-ai umblat *tu*?

— Băiete, nu te rățoi la mine. Pe vremea mea nu ne trebuia intervenții din astea ca s-aducem vreun băiețaș pe drumul cel bun. Lucrurile se țineau laolaltă. Comunitatea creștea copiii. Dacă madam Johnson vedea că nu te porți frumos, te chema și tu veneai. Și te alinta cu varga la poponeț și îndurai.

Te trimitea acasă, o chema pe maică-ta. Și când te întreba mămică-ta: „Așa-i, cum a zis madam Johnson?”, ziceai că da și-o mai încasai o dată și de la părinți.

Duruletz flutură mâna a lehamite.

— Dacă rahatu’ ăsta era așa dă virtuos și dă *laolaltă* p-atunci, cum se face că *tu* ai ajuns așa dă naspa?

Clifford sări în picioare, cu mâna ridicată mult deasupra capului.

— Cioară, arată-mi respect!

Difuzorul telefonului de pe masă se trezi la viață cu un pârâit, și vocea mamei lui Winston scrâșni:

— Clifford, dă-i pace lui Winston!

— Spune-i vreo două lu’ negru’ ăsta, mama, zise Winston trăgând mai aproape de el sistemul de comunicare și dându-i mai tare volumul. Spune-i vreo două până nu-i vâr în cur ochelarii ăia dă soare dă mare luptător pentru drepturile civile.

— Ce mai faci, copile?

— Bine, mama, bine. Mi-i dor dă tine.

— Îs aci pentru tine, copilaș, da’ mi-a mai rămas doar vreo treizeci dă minute din pauza de prânz.

Spencer se dădu mai aproape de masă.

— Vorbind de teorie, cred că tocmai am văzut la lucru, în fața noastră, ceva din teoria oedipiană a lui Freud.

— Da, numai că-i o teorie care nu se poate generaliza, interveni Yolanda. La oamenii de culoare e clar că nu s-aplică. E drept, s-ar putea ca vreun cioroi să vrea să-și omoare tatăl, dă-i al naibii de sigur că nu vrea s-o reguleze pe mă-sa. Poate vreo verișoară, dar Mămica iese din discuție.

Spencer apucă stiloul și suportul pentru foi și începu.

— Mă bucur că a reușit toată lumea să ajungă. Suntem aici ca să-l ajutăm pe Winston Foshay s-o apuce pe ceea ce îndeobște se numește „calea cea dreaptă”. Știm cu toții că e un tânăr cu probleme și cu un imens potențial nefructificat. Și, Winston,

știu că ești cinic în privința procesului și că ți se pare probabil că aduce cu o înmormântare, dar te rog să nu uiți că, orice ai auzi astăzi spunându-se, noi, spre deosebire de Antoniu și Brutus, nu am venit să te îngropăm, ci să te lăudăm.

Fariq își suci șmecherește cozorocul șepcii.

— Duruletz, nu știu ce tot zice dă tine fraieru' ăsta, dă am venit să m-asigur că-ți găsești o slujbă ca să-mi achiți ce-mi datorezi, cioară.

— Du-te naibii, mă. O să-i ai când ți i-oi da.

— Să începem. Winston, una dintre datoriile inițiale ale unui Frate Mai Mare este să-i alerteze pe membrii grupului de sprijin al Fratelui său Mai Mic, să evalueze tăria rețelei sociale, apoi să întocmească un plan de acțiune.

— Un minut.

— Da, domnule Foshay.

— Nu pot, de bună-credință, să iau parte la asta fără să știu în ce direcție înclină simpatiile dumitale, domnu' Throckmorton. Cum știm că nu-l îndrumi pă Winston pe drumul către apatia rasei negre?

— Aș vrea să se noteze că nu cred în etichetări.

— Tot o javră de evreu rămâi.

— Mulțumesc, Fariq. Cum spuneam înainte de a fi etichetat cu atâta grosolănie, este vorba despre faptul că termeni politici precum „stânga", „dreapta", „democrat" ori „republican" nu au, pentru mine, nicio însemnătate. Nu dau seamă defel despre personalitatea politică ori motivațiile cuiva. Evaluez inteligența politică a cuiva după disponibilitatea respectivului de a pune ori nu cu literă mare „n"-ul din „negru" și după capacitatea de a pronunța „Ntozake Shange".

— Cine? întrebă Dawoud.

Gusto dădu un cot în coastele partenerului său nesimțitor.

— Știi doar, surioara aia care-a scris piesa *Curcubeie pentru fetele de culoare cu brațe prea scurte ca să boxeze cu Dumnezeu.*

— Mda, îmi aduc aminte. O gagicuță care-i dădea că nu le respectă bărbații pă ele. A fost destul de mișto rahatu' ăla de piesă, am văzut-o când eram prăjit.

— Putem să ne întoarcem la discuția despre viitorul lui Winston? Bătând darabana cu degetele pe tăblia mesei, Clifford continuă: Doar că nu vreau ca integritatea de bărbat afro-american puternic a fiului meu să fie compromisă. Trebuie să ne-asigurăm că băiatu' se dezvoltă ca un bărbat de culoare, ca descendent al aristocrației africane, al clasei muncitoare din sud și-al unor băiețași duri din Brooklyn care și-au luat viața în mâinile lor.

Spencer își agită un deget a avertizare și-l întrerupse:

— Cred că n-ar trebui să ducem prea departe povestea cu dreptul negrilor la autodeterminare în cazul lui Winston. E ca și cum ai calcula pi cu cinci milioane de zecimale – la ce bun?

— Ia stai așa!

Precum participanții la o ședință de spiritism, cu toți se uitară împrejur ca să vadă de unde provenise țipătul lipsit de corporalitate.

— Hei, e careva p-acolo?

— Rahat, mama e încă la telefon. Gura, toată lumea! Zi, mama.

— Ascultați colea. E viața lu' Winston. El să decidă ce vrea să facă cu ea. Tre' să plec acuma. Pa, copile. Sun iarăși în câteva minute.

— Te iubesc, mama.

După reprosul domnului Foshay, participanții își îndreptară țepeni spinările, așteptând ca Winston să preia comanda asupra întrunirii și asupra vieții sale. Winston, fără să bage în seamă neliniștea încordată din jur, scormoni prin rucsac și scoase o cutie cu mâncare. Puse deoparte o caserolă *cu pernil, habichuelas* și *arroz amarillo* presărat cu *gandules,* apoi desfăcu un *burrito* subțire și mușcă din el. După o înghițitură, scuipă mâncarea nemestecată.

— Taco Bell musai să-ți facă varză comanda. Le-am zis fără ceapă.

Se apucă să ambaleze la loc, tacticos, restul de burrito. În cele din urmă, se șterse la gură cu un șervețel și zise:

— Mai întâi, negroteii ăștia tre' să facă pași.

— Cine, noi? întrebară uluiți Gusto, Dawoud, Zăhărel și Duke, cu degetele arătătoare apăsate în coșul pieptului. Ce-ai dă gând?

— Voi ăștia fugiți-dă-armată, purtători-dă-dashiki-și-trenciuri-dă-piele-vara, șoferi-dă-mașini-maro, obsedați-dă-anii-șaptezeci, voi e cazu' s-o luați din loc. Nu sunteți în rețeaua mea socială dă sprijin.

Clifford își apără prietenii.

— Winston, îi știi pe frățiorii ăștia de-o viață. Cine-a avut grijă de tine când n-am fost io prin preajmă? Ei. Cine ți-a dat s-asculți Miles și Monk? Tot ei.

— Ciorile astea nu mi-a dat s-ascult nimic. Veneau pe-acasă numa' să zacă, să fumeze iarbă și să-i facă ochi dulci lu' mama. Și când se lua curentu' îmi înhăța casetofonu', că mergea pă baterii, și mă obliga s-ascult muzica aia de căcat cu zumba-zumba și păcăneli dă tobiță.

Clifford își lăsă palma peste a fiului său și-o strânse.

— Winston, ăștia-s patru tovarăși buni, oameni trecuți prin multe. Oameni mândri de culoare care și-au sacrificat tinerețile pentru ca tinerii ca tine să nu trebuiască să treacă prin ce-au trecut ei. Mai ții minte?

Dârzenia lui Winston începu să slăbească amintindu-și cât de liniștitor fusese să-i aibă pe cei patru bărbați pe cap în apartamentul micuț, ca pe niște eliberatori ai Alianței. Trăncănelile lor lăudăroase îi făceau pe el și pe maică-sa să râdă. Țigările mentolate spânzurau din scrumierele pe care le făcuse la școală precum tunurile fumegânde printre crenelurile unui castel. Winston se simțise

protejat. Și, cu toate că era prea tânăr ca să știe că războiul se sfârșise de mai bine de un deceniu, tânjea să fie îndeajuns de mare ca să lupte pe frontul Revoluției. După cină, bărbații se așezau pe canapea și-și curățau armele. Puneau cu grijă picături de ulei cafeniu pe mecanisme, întinzând cu degetele stropii uleioși.

— Țin minte când m-a împușcat Gusto, când își curăța nenorocita dă pușcă. Asta-mi amintesc, paștele mă-sii.

— Știi că a fost un accident.

— Drept în coapsă m-a nimerit.

— Rahat, a fost un accident.

Clifford îi scutură umărul, iar Winston clipi, încercând astfel să îndepărteze amintirea piciorului din care pulsau jeturi de sânge. Și a Brendei care-i făcuse un garou din cordonul halatului de baie.

— Winston.

— Ce-i?

— Suntem toți negri aici, iar bărbații, mai ales cei de culoare, fac greșeli. Trebuie să ne iertăm unii pe alții. Ești un tânăr inteligent, nu așa de diferit de Malcolm, Huey și Eldridge când aveau vârsta ta. Mulți oameni de culoare s-au găsit în aceeași poziție în care te afli tu acum. Iisus, Hanibal, Pușkin, Babe Ruth și Beethoven au ascultat cu toții de cei mai în vârstă ca ei, și așa trebuie să faci și tu.

Winston se uită spre omul pe care și-l alesese drept călăuzitor. Spencer purta o cămașă clasică, de un albastru pal. Se uită sub masă: picioarele lipsite de șosete ale noului său mentor se răsfățau în mocasini argintii scumpi. Zăhărel, observând tristețea de pe chipul lui Winston, întinse mâna peste masă și puse mâna pe gulerul lui Spencer.

— Cioara asta parcă-i de la CIA, așa-i? Ăsta-i genu' dă negru pă care-l vrei în echipă?

Winston scoase capacul de plastic de la recipientul cu mâncare hispanică și întinse fața în

aburi. În vreme ce înțepa bucățile de carne grasă cu furculița, vorbi fără să ridice privirea:

— Uitați, poate c-ați aruncat cu toții grenade, ați tras cu pușca, ați hrănit copilași și chestii cândva dă mult în vremurile dă aur, da' acuma nu mai faceți dăcât să puneți muzica aia cu tobe și saxofon răgușit pă fundal la poemele la taică-meu, așa că, și de-ar fi Spencer agent CIA, n-aveți dă ce vă face griji, fincă faptele voastre, ori ce rahaturi revoluționare ați făcut voi, s-a prescris dă mult.

Clifford scutură din cap.

— Fiule, pierzi esențialul din vedere. Știu că ne crezi învechiți, paranoici și mai știu io ce…

— Nu, știu eu ce. Yolanda, care-i cuvântu' pă care-l folosești tu mereu pentru oameni care nu poate funcționa fără niște gagii anume în viața lor?

— Codependent, răspunse Yolanda.

— Așa, zise Winston întorcându-se către Clifford și ciracii săi. Sunteți toți codependenți… Yolanda, care-i cuvântu' pă care-l folosești mereu ca să ne descrii pă mine, Chisăliță, Albiciosu' și Armello?

— „Homoerotici?" murmură ea, întrucâtva nesigură pe răspuns.

— Mda, ăsta-i. Tati, tu, Zăhărel și ăștia toți sunteți niște homoerotici dă modă veche, paranoizi și codependenți.

Winston începu să azvârle cu boabe verzi de mazăre, aflate în vârful movilei de orez, înspre prietenii tatălui său.

— Și-acuma roiu'! Înainte să-ncepeți cu discuții despre John Coltrane.

— Nu e bine, Winston.

— Tăticu', poți să te duci și tu dacă vrei.

Clifford rămase pe loc, în vreme ce Gusto, Dawoud, Zăhărel și Duke se pregăteau să plece. Își ridicară gulerele pe gât, își îndreptară mânecile jachetelor și-și potriviră cu mâna coafurile afro, încercând să-și păstreze șicul expirat și nonșalant de anii șaptezeci.

— N-ai dă ce să-l bagi pă Coltrane-n ciorba asta, zise Gusto lingându-și degetele și netezindu-și cu ele sprâncenele.

Winston începu să bată un ritm pe blatul mesei, batjocorindu-le poezia în vreme ce se furișau afară pe culoar.

Coltrane-i supertare.
Coltrane-i dragostea nu moare.
Coltrane-i dragoste neagră pă veci. Pă veci.
Coltrane-i burrito pă veci. Burrito pă veci.

Ziceți că asta-i poezie? Recunosc, în vremea când vă țineați cu ghearele dă casetofonu' meu, îmi plăcea muzica lu' cioroiu' ăla. Cornu' ăla vă calma ca un masaj. Da' după ce-am ascultat, hahalerelor, ce scrieți voi despre chestie, nu mai suport muzica asta. Ori dă câte ori îi aud melodiile mă gândesc la rahaturile voastre dă poeme. Cre' că i-ați omorât de tot vânzările amărâtului.

Extrem de mulțumit de el însuși, Winston se întoarse la îndesatul mâncării în gură.

— Coaie, ce bine m-am simțit.

Toți ceilalți îl priveau cu diverse grade de incredulitate.

— Ce vă uitați așa? întrebă cu gura plină.

Spencer îl așteptă să înghită, îl privi drept în ochi și puse întrebarea care-l prinde la strâmtoare dintotdeauna pe orice nepricopsit ce încearcă să-și îndrepte viața:

— Winston, tu ce *vrei* să faci?

O expresie pe adâncă îngrijorare se ivi pe chipul lui Winston. Întrebarea îi fusese adresată de nenumărate ori până atunci și, pentru prima dată, nu replică folosind răspunsul dinainte pregătit: „N-am dă făcut nimic dăcât să rămân negru și să mor". N-ar fi putut pune asta în cuvinte, însă Winston simțea greutatea libertății despre care taică-său și

Inez îi spuseseră mereu că era rodul sacrificiului strămoșilor săi.

— Ce vreau io să fac? Nu știu ce, da' ceva vreau să fac.

— Vrei să faci bani, se băgă Fariq.

— Așa-i.

— Vrei să fii un bun exemplu pentru fiul tău, sugeră Yolanda umplând iarăși biberonul lui Jordy cu suc de mere și făcându-i vânt pe blatul mesei ca și cum ar fi fost o halbă într-o cârciumă. Winston îl prinse, sorbi din biberon și apoi i-l dădu copilului.

— Sigur, ai dreptate.

— Vrei să fii ca ei, zise Inez arătând spre un set de postere care-i includeau pe Ho și Min, Marx, Menelik al II-lea și Emma Goldman, înșiruiți pe perete ca pe un Munte Rushmore al radicalilor.

— Dacă zici tu, o tachină Winston abătându-și privirea peste postere. Ăla cine-i?

— Care? întrebă Inez.

— Din capăt, albul cu mutră dementă.

— Este Eugene V. Debs. A fost un lider al proletarilor la începutul secolului douăzeci. A candidat de câteva ori și la președinție.

Winston se uită lung la fotografia alb-negru a agitatorului chel, cu față aspră. Eugene Debs stătea la o tribună nevăzută, aplecat asupra unei mări de oameni precum un bust cioplit prins la prova unei fregate, cu pumnul ridicat și gura întredeschisă. Aproape că-i auzeai îndemnurile înflăcărate prin care cerea mulțimii să răstoarne totul, de la oligarhia corporatistă la orizontul însuși. Imaginea mărită cu Debs vorbind către popor îi amintea lui Winston de el însuși: negroteiul înfipt care amenința, înjura, protesta și se lupta până i se făcea pe plac.

— Ticălosu' ăla bătrân arată ca mine pă cale să fac un atac dă cord. Cioara ar face bine să se calmeze.

Inez, cam nemulțumită, se trase de lobul urechii.

— Winston, ai menționat banii, familia, activismul social ca posibile țeluri ale vieții tale, lucruri de care ai vrea să te ocupi. De unde plănuiești să începi?

— De-aici, de la sămânța mea, răspunse Winston ridicându-l pe Jordy de ceafa ca o leoaică săltându-și puiul. Negrișoru' ăsta de colea e prima mea responsabilitate.

— Nu cred.

— Cum așa, doamnă Nomura? Dă Yolanda n-am dă ce să am grijă – e-n toată firea, se descurcă singură foarte bine.

— Winston, e ca și cum ai fi într-un avion.

— N-am fost niciodată cu avionu'. Winston își dădu un pumn în frunte și se tângui: Am căzut într-una din capcanele tale morale, așa-i? Dă-i înainte, zi-mi ce se-ntâmplă în avion.

Inez continuă cu un rictus:

— Ei bine, când urci într-un avion, ei așteaptă să se așeze toată lumea; apoi echipajul pune un filmuleț cu măsuri de securitate: cum să-ți prinzi centura, care-i cea mai apropiată ieșire, te informează că vesta de salvare e sub scaun. După aceea, pe ecran apar o mamă și un copil, stând alături. Și vocea din fundal zice: „În cazul scăderii presiunii în cabină, măștile de oxigen de culoare galbenă vor cădea de deasupra. Puneți-vă una și respirați normal".

— Cum să respiri normal? obiectă Fariq. Dacă avionu' se prăbușește naibii, o să te hiperventilezi și d-astea.

Inez îi oferi o țigară, sperând că fumul să ocupe locul puținului aer pe care-l avea în plămânii astmatici. Când Fariq începu să tușească, vorbi mai departe.

— Vocea zice apoi: „Dacă aveți cu dumneavoastră un copil mic, puneți-vă mai întâi dumneavoastră masca, apoi puneți-o pe cea a copilului".

— Încerci să zici că tre’ să fiu responsabil dă mine înainte să pot face or’ce altceva?

— Exact.

Yolanda își încrucișă brațele pe piept și se lăsă în spătarul scaunului, cu buza de jos scoasă în afară.

— Fir-ar Winston, în ultimul an am tot încercat și eu să-ți spun același lucru. De ce, când o zice doamna Nomura, înțelegi într-o clipită?

— Nu-i fincă o zice ea; e când și unde o zice. Tu-mi zici asta îndată după ce facem sex. Și io nu prea ascult atunci de-astea cu: „Scumpule, când o să-nveți odată chestii?” Io îmi frec scula dă coapsele tale ca să mi se scoale iar.

— Duruletz! țipă Yolanda izbind cu palma în masă, într-o încercare de a nu izbucni în râs.

Winston își ceru iertare cu un pupic pe obraz. Deși nu răspunsese întru totul la întrebarea legată de ce avea de gând să facă în viață, luând hotărârea să-și asume responsabilitatea față de el însuși simțea că făcuse un anume progres.

Cu toate acestea, consecința de neevitat, deși arareori recunoscută ca atare a dilemei „Ce-i de făcut?”, își făcu loc nerostită în mintea tuturor în vreme ce-l priveau pe Winston cum își hăpăia prânzul. Winston știa ce gândeau. „Acum, că am zis c-o să fac ceva, întrebarea adevărată e ce poa’ să facă un cioroi ca mine, care s-a lăsat dă școală? N-o iau dă la început. Nici vorbă”. Își scobi cu unghia de la degetul mare o bucățică de carne rămasă printre dinți.

— Deci… ar cam trebui să-mi iau o slujbă?

Se răsuci în scaun și se uită în spate, la panoul pe care erau agățate ofertele de muncă. Încadrat de snopi de pliante multicolore, panoul promova orice, de la întruniri politice la o demonstrație de sumo în scop caritabil oferită de candidații de la apropiatele alegeri. Ofertele de angajare erau scrise cu marker negru pe fluturași și aranjate frumușel în coloane sub rubricile Muncă de birou,

Îngrijirea copiilor, Servicii și Diverse. Simți că-l lua tremuriciul la amintirea ultimei dăți când trebuise să înfrunte temutul panou cu slujbele.

Chiar după nașterea lui Jordy, Winston, simțind presiunea unei guri în plus de hrănit, se alăturase unui grup de hoți de lănțișoare care opera în zona de fițe Chelsea/West Village. Deși copilul era o acoperire bună, se săturase să-l tot care pe Jordy după el, însă nu-i plăcea ideea de a-l lăsa pe la centrele de zi din vecinătate. Nu se putea îndura să-și lase băiatul în locuri care sunau mai degrabă a aziluri sau școli de corecție decât a creșe: Centrul de Zi „Poduri peste prăpastie", Restaurare Familială Prin Credință, Casa Conștientizării, Serviciul pentru Copii „Brațe protectoare". Până și adăpostul de zi al doamnei Nomura de la centrul comunitar era numit Centrul Pentru Copii „Cocaina e caca". Winston voia să-l poată lăsa pe Jordy la unul dintre acele locuri de prin Chelsea pe lângă care trecea fugind de poliție – centre de îngrijire ale căror nume păreau să pună accent pe pregătirea copiilor pentru viitor: Centrul Preșcolar Multimedia, Școala Descoperirii Piaget. Misiunea implicită a altor creșe era pur și simplu de a-i lăsa pe copii să fie copii: Școala Ghindei, Școala „Orașul și Țara", Copii Curioși și „Leagă-mi Șiretul". Îi suna ca o incintă luxoasă și plină de zarvă unde personalul îi numea pe micuți „prichindei" și „copilași", nu „clienți" și „plozi". Mai văzuse denumirea asta undeva. Pe panoul cu ofertele de lucru!

Fluturașul indica un post de supraveghetor, o zi pe săptămână, zece cenți peste salariul minim. Winston acceptase slujba asta, negociind două zile gratis de creșă pentru Jordy în schimbul a trei grame de marijuana de mâna întâi pe săptămână. În prima lui zi de marți, la exact unu și jumătate după-amiaza, în vreme ce Winston ștergea ferestrele, Diedre Lewis, supervizoarea lui, luase o pauză ca să-și fumeze iarba pe acoperiș. „Ai grijă

de copii un pic, domnule Foshay”. În clipa în care Diedre părăsise încăperea, toți cei cincisprezece năpârstoci începuseră să răcnească mai ceva ca niște sisteme de alarmă declanșate, și niciun legănat, niciun cântecel și niciun: „Hai, gata acum!” nu izbutiseră să-i liniștească. La următoarea tură, pe drum spre serviciu, Winston luase din dulăpiorul cu medicamente o sticluță cafenie cu crustă pe ea – pe care n-o mai deschisese din vremea când răpea câini de pe stradă. În acea după-amiază, când Diedre ieșise în pauză, copiii începuseră să zbiere ca niște foci ciomăgite. Winston desfăcuse capacul sticluței și turnase lichidul limpede și dens într-o cârpă de curățat. Zgâlțâind o cutie cu bombonele ca să atragă atenția prăzii, îl ademenise pe Kyle Palmetti la distanța potrivită, apoi se aruncase asupra băiatului și-i acoperise cu cârpa nasul și gura. Copilul se cufundase imediat într-un somn adânc. În loc s-o ia la fugă după ce văzuseră că unul dintre ei era redus la inconștiență, ceilalți puști dăduseră buzna să fie următorii la rând. „Cum ai făcut?” „Vreau să fiu eu următorul”. „Ba eu!” „Eu!” Când Diedre se întorsese din pauză, găsise întreaga gașcă de năzdrăvani adormită în pătuțuri. Winston fredona încetișor ultima piesă la modă de la radio și-și vedea de curățatul geamului. „Cum?” întrebase ea. „Cloroform”.

Îl condamnaseră pentru punerea în pericol a copiilor și-i dăduseră șase luni cu suspendare.

— Te interesează vreuna dintre slujbele acelea, Winston?

— Doamna Nomura, pot să am și io o slujbă unde să pun slujbe pă panou?

— Nu.

— Aia cu sumo îmi sună interesant. E vreo școală dă sumo prin zonă? Poate mă fac luptător profesionist.

— Hai, fii serios!

— Calm, tăticu’.

Winston își duse o mână cărnoasă către obraz, alcătuind din ea niște ochelari de cal improvizați ca să blocheze tot ce-l abătea de la cursa spre glorie.

— Dacă e să-ți găsești un serviciu, ia-ți unul la care să aștepți cu nerăbdare să mergi, sugeră Spencer. Winston, *ce anume* aștepți cu nerăbdare?

— Documentaru' ăsta, *Seven Up*, unde-i urmăresc pe niște britanici peste tot cu camera. Da' nu iese dăcât câte o serie la șapte ani o dată.

Winston se ridică din scaun și, cu palmele pe genunchi, cercetă panoul. Citind cu grijă fiecare cartonaș, spera că un detaliu din text avea să-i sară în ochi, avea să i se arate prin supraabundența de oferte. PLANETARIUL NEW YORK – ASISTENT ASTRONOM.

— Hei, îmi place ăsta, zise el bătând cu un deget în afiș. Să mă uit noaptea pă cer. Să pun nume la stele, să caut nave spațiale – cine știe, poate descopăr vreo cometă. Cometa lui Duruletz. S-ar putea să meargă.

— Ar trebui să fii o cometă, fiindcă negrotei ca tine nu apar prea des pe lume.

Winston se încruntă la insulta tatălui său. Inez îi ceru să citească și ce scria în josul hârtiei, încercând din răsputeri să nu sune prea descurajator.

Cu voce șovăielnică, Duruletz începu:

— „Se solicită cunoștințe de matematică excelente. Toți candidații trebuie să aibă noțiuni practice de fizică elementară". Io-s așa dă slab la mate?

Fariq, care la jocurile de douăzeci și unu știa mereu când Winston avea peste cincisprezece puncte în mână fiindcă-și dădea ochii peste cap, număra pe degete și stătea o grămadă până să spună „mai vreau o carte", scuipă un:

— N-ai pus tu ochii pă algebră, băiețaș. Pentru ce e *x*?

Winston ridică din umeri.

— Nu știu.

— Ai ghicit, dă fapt – *x* înseamnă necunoscuta.

— Ți-am zis io. Mai întreabă-mă.

— Ce-i o medie? îl întrebă nerăbdătoare Inez.

— Medie? să vedem…, rosti precaut Winston, deducând corectitudinea răspunsului său după încruntările și schimbările de expresie de pe chipul lui Inez. E, gen, cel mai obișnuit. Dacă pui laolaltă totu' și-alegi ce-i mai tipic. Îl folosesc într-o propoziție: „Bărbatul de culoare *mediu* poate pune la pământ patru sau cinci băiețași albi…"

Pe chipul lui Inez se înfățișă o expresie sceptică.

— Dân cauza dă la draci, adică, se grăbi să completeze Winston.

Yolanda arătă spre panou.

— Încă o dată.

— Glumeam numai, chicoti Winston. Știu ce-i aia o medie. E când aduni numere, le-mparți și-ți iese numărul din mijloc. Gata, mă duc să mă fac asistent dă astronom. Ne vedem mai încolo.

— Am și eu una, zise Spencer. În ecuația $E=mc^2$, ce reprezintă *c*?

Clifford flutură a dezgust din mână.

— Lasă ecuația. Întreabă-l ce-i aia fizică.

Fără să comenteze, Winston reveni în fața panoului. Stânjenit, citi cu voce tare unul dintre fluturașii de campanie, ca pentru a demonstra ceva.

— „Collette Cox – consilieră pentru districtul 8. Votați social-democrații pentru dreptate. 9 septembrie".

Aruncă o privire în spate la posterul cu Debs, apoi rupse fluturașul de pe panou și se așeză la loc.

— O să mă sprijiniți în tot ce fac, dacă-i ceva pozitiv?

— Sigur, răspunse colectivul.

Aruncă pe masă afișul de campanie și anunță:

— O să candidez la consiliul municipal.

Siguranța cu care rostise vorbele îl surprinse până și pe el. Toți, în afară de Inez, săriră ca arși și

se traseră de lângă masă ca niște jucători de pocher prinși cu o mână proastă. Winston avea pe chip un zâmbet larg, mulțumit. „Politician. Nu tre' să știu fizică să candidez la vreun rahat dă funcție publică". Jordy se apucă să se cațere pe capul tatălui său, folosindu-i urechile, buzele și orbitele pe post de suporturi pentru mâini și picioare.

— Te-ai dilit? întrebă Fariq. E pierdere dă vreme, băiatu' ăsta-i fără speranță.

— Rahatu-ăsta nu-i amuzant, adăugă și Clifford.

— Pă bune zic. Dă când vă țin minte pă tine, pă mama, Yolanda, toți sfătuitorii mei repetă că trebuie să fac față la provocările vieții. Că tre' să mă opresc din ales calea cea mai ușoară. Păi na, iote provocarea mea.

— Duruletz, pă mine să nu mă bagi în chestia asta.

— N-a zis nimeni nimic dă tine, Chisăliță.

— Io te-am provocat numa' ca să-mi capăt paralele înapoi. Oricum, nu știu dă ce ai luat-o pă ulei cu prostia asta de candidatură la consiliu, când tu nici nu votezi măcar.

Ajuns în creștetul capului lui Winston, Jordy înfipse un steag de salivă pe culmea cu peri țepoși.

— Votez, replică Winston ștergându-se în vârful capului cu un șervețel.

— Cu cine-ai votat?

— Am votat pentru președinte.

— Ăsta pă care-l avem acuma?

— Drept cine mă crezi? Am intrat în secție, m-am uitat la toți candidații dă două parale și i-am zis doamnei de la birou: „Ce fac dacă nu-mi place nici unu' din fraierii ăștia?" Mi-a dat un buletin dă vot mare și lat și-a zis să scriu acolo ce vreau io.

— Și?

— Cioară…

— Ce?

— Am trecut acolo curu' tău schilod. „Eu, Winston Foshay, votez pentru tovarășu' meu, Fariq Cole, ca președinte. Dacă nu-l știți, întrebați pă

careva. Și, dacă tot nu aflați, stă pe 154 East 109th Street, etaju' unu. Când merge, genunchii i se îndoaie înapoi ca la flamingo".

— Fir-ar… mă, chiar m-ai votat ca președinte?

— Da, coaie. Jur pă mama.

Măgulit, Fariq își feri privirea, clipind mărunt din pleoape.

— Măi, să fie. E drăguț, puștiule.

Winston, care se și vedea câștigând alegerile, începu să se ocupe de atribuirea funcțiilor în administrația locală.

— Asta nu-i nimica, gagiule. Când oi câștiga, te fac șefu' la pompieri, pă Armello șef la poliție și pă Albiciosu' șef peste oamenii albi. Doamna Nomura, ești șefa pă educație. Nu… mai bine șefa pă lucruri făcute cinstit. Cineva musai să fie însărcinat cu lucrurile făcute cinstit, nu credeți?

Trecându-și un picioruș peste umărul lui Winston, Jordy îi folosi brațul ca pe o bară de pompieri și alunecă la podea, unde se apucă să-i desfacă șireturile.

— Te dai mare, fiule.

— Chiar așa, sunt dăstul de mare, am dă unde.

— Vino-ți în fire și scoate-ți din cap povestea asta cu candidatura pentru consiliu, fiindcă nu ești calificat, băiete.

Yolanda țopăi, cu scaunul lipit de fund, mai aproape de tatăl lui Winston.

— Acuma, Clifford, nu zic că Winston ar trebui să candideze, dar gândește-te așa: cine-i calificat? Negrul ăla de care zic mereu c-o să candideze la președinție *data viitoare*? Dacă face o conferință de presă bună, e calificat? Dacă vreodată decide să candideze, știi primul lucru care-o să fie – *ne*calificat.

Deși nu știa la care negru se referea Yolanda, Winston încuviință din cap. Doamna Nomura, cu mâinile încleștate precum o călugăriță îngrijind un copil căzut la pat, zise:

— Winston, poate ar trebui să te implici în politică la un nivel mai de jos.

Duruletz scutură din cap.

— Deja am încercat. Ori dă câte ori îmi ceri să vin la vreo demonstrație de-a ta, vin. Am pichetat centrul de recrutare al armatei când mi-ai zis că Statele Unite are dă gând să bombardeze fără motiv o țară nevinovată. Și ce s-a ales? Nenorociții a bombardat-o or'cum. Mai știi c-am făcut greva foamei cu tine pentru ai naibii refugiați?

— Ce refugiați?

— Niște amărâți jegoși dintr-o țară dă care n-am auzit, care se purta rău cu ei. Am fost în față la clădirea Națiunilor Unite.

— Nu mai țin minte.

— Și-atunci când m-au arestat fincă se luase omu' ăla dă mine. „Nu-i corect să ieși la greva foamei cu un puști gras. O să-i ia un an întreg să moară". A trebuit să-i sparg botu'.

Spencer, care tăcuse din momentul în care Winston își anunțase candidatura, vorbi în cele din urmă.

— Simt că trebuie să admitem față de noi înșine că am delimitat câteva condiții pe care să le respecte Winston: ocupația ar trebui să-i ofere un salariu decent, să contribuie la binele social, să fie un exemplu pentru fiul lui și să fie… nu știu… virtuos din punct de vedere rasial. Cred că Winston a ales să urmeze un curs al acțiunii care, deși la suprafață pare nefezabil și căpos, întrunește totuși exigențele agreate de noi toți. Am o singură întrebare. Winston, ești sigur că asta vrei cu adevărat să faci?

— Nu, da' asta-i ce o să *fac.* Singurii care vrea să se facă politicieni sunt ăia, turnătorii dă mâna a treia, genu' ăla unsuros. I-o dă ce n-aș putea? Pui niște postere pân vecini și lumea te votează. Trebuie doar să știu câte parale se scoate cu slujba asta.

— Aș zice că-n jur de șaptezeci și cinci de mii pe an, zise doamna Nomura.

Winston bătu din picior și-și flutură pumnul prin aer.

— Oho, ăștia-s bani dă belea. După ce câștig o să fac mai multe parale dăcât voi toți la un loc.

— Mai mult ca mine nu faci tu, pămpălăule.

— Dar nu poți să câștigi. Winston, ascultă-mă o clipă.

Clifford se ridică și întinse un deget spre fața fiului său.

— Fii practic. Știu că ți-am spus mereu să-ți urmezi visurile, dar trebuie să-nțelegi diferența dintre fantezie și realitate.

Winston îi dădu cu palma peste braț. Pocnetul tare, înțepător îi făcu să tresară pe cei din apropiere.

— Omule, m-am săturat să mi te tot pui în față.

Clifford dădu înapoi, dar continuă să predice despre costurile unei campanii și despre numărul de voturi necesare pentru câștigarea alegerilor. Ignorându-l, Winston se uită lung la posterul cu Debs. Încercă să-și imagineze ce spusese bătrânul socialist și se folosi de clădirile de pe fundal ca să-și dea seama unde, în New York, își ținuse discursul. „Lower East Side?" Numără câți negri erau în mulțime. Doi. „Pun rămășag că le-a mers greu la băieții ăia, să zică «șefule» la toată lumea".

— Tati, dă câte ori ne-am întâlnit noi față în față?

— Nu știu…

— O să-ți spun io: dă treizeci și trei dă ori în douăzeci și doi dă ani. Dă opt ori în ultimii șapte. Asta dacă pun și ziua dă azi. Iar data de dinainte când te-am văzut, dormeai în metrou la patru dimineața, sforăind în turbare, cu capul izbindu-se dă geam și-o sticlă goală dă whisky irlandez zuruindu-ți printre picioare.

— Unde vrei s-ajungi?

— Pă pariu că-n cel puțin treizeci și două din alea treizeci și trei de dăți am avut aceeași discuție: „De ce-ai legat școala dă gard? De ce te bagi în belele?” Și eu zicând tot timpul: „Fincă nu mă descurc” sau „Nu mă pot opri să nu mă văd cu tovarășii”. Și-mi spuneai că pot să fac orice îmi pun în minte. Iar acu’ mi-am pus în minte să candidez pentru consiliul local. Dă ce nu poți zice și tu un: „Fiule, sunt mândru dă tine, știu că poți”.

— Fiindcă nu poți.

— Doamna Nomura, de câte voturi e nevoie ca să câștigi?

— Cu patru mii de voturi în preliminare ai câștiga sigur.

— Atâta?

— Știu că nu pare mare lucru, dar preliminarele sunt în septembrie, adică acuși – și pe lângă asta, prin cartierul nostru nu votează prea multă lume.

— Asta fincă n-am candidat io niciodată. Uite, știu mai mult dă patru mii dă oameni acolo. Știu cel puțin jumătate dân fiecare bloc dă locuințe. Woodrow Wilson House, etaju’ unu: Gilbert Osorio, care-și crește șase verișori – Monica, Dolores, Pepon, Jessie, Suzette și Pharaoh, îmbulziți toți într-o cotineață cu un singur dormitor. Lângă ei, Cynda Aflaro și maică-sa, care lucrează la spital – e foarte dă treabă, mereu îmi pune fișa deasupra teancului când ajung la urgențe. La două uși dă familia Aflaro, pă dreapta, e daviștii dă frați Erwin, Erving și Ernest. Mai e și alea două lesbi, Jocelyn și Lourdes, pă mâna stângă, care are, nu știu dă ce, un steag cu curcubeu pă ușă și-n fiecare nenorocit dă geam. Mai încolo dă lesbiene e Genise Norris și cei doi băieți gemeni, Unique și Unique. Să nu mă puneți acuma să vă zic cine mai e pă la etaju’ doi, trei, patru, cinci și șase, că stăm aci toată ziua. La câte căcaturi, drumuri cu droguri, spargeri și ascunziș am băgat io? Am fost pân toate cvartalele, în toate apartamentele din Winson Houses, Taft Projects,

Jefferson Houses, George Washington – ce fază, nu mi-am dat seama că toate proiectele astea imobiliare e numite după președinți – ce mesaj pervers mai e și ăsta? În fine, îi știu și pă candidații ăilalți. Wilfredo Cienfuegos? Labagiu' ăla vinde ilegal telefoane mobile în spate la Estrella's Restaurant. Îl știți vreunu' pă fraier?

— Nu.

— Normal că nu. Io-l știu, fincă știu pă toată lumea.

Jordy îi desfăcu picioarele și se cățără pe masa de osânză și mușchi până în poala lui taică-său. Săltă pe pântecul lui proeminent și era pe cale să ardă un pumn în movila de dinaintea sa când Winston îl lovi în piept ușor, făcându-l să pice în fund. Jordy chicoti și porni iarăși la atac.

— Cine mai candidează? întrebă Fariq, al cărui interes fusese stârnit.

— Margo Tellos. Stă pă 118. Are un cur mare și zemos și-un băiețel care se duce la o școală privată în West Side.

Winston ridică fluturașul de campanie al lui Collette Cox.

— Știu că pă ea o cunoaște doamna Nomura. A fost profă aci, la școală. Țin minte că o dată i-a ținut locu' lu' doamna Dunleavy, iar noi ne-am pus pă prostii, nu ne făceam tema, ne-am pornit s-aruncăm chestii pă geam, putea să și moară femeia, și n-ar fi băgat nimeni dă seamă ori să-i pese cuiva. Și numai ce se pune pă bocit, cu rimel curgându-i pă obraz, și-odată-ncepe să zică: „Mă uit la voi și văd eșecuri. Talente pierdute. Fantomele elevilor care-ar putea deveni avocați, doctori. E ca și cum ați fi zombi".

Winston se uită pieziș la Yolanda și Fariq, să vadă dacă-i împărtășeau neplăcerea. Chisăliță îi cerea altă țigară lui Inez, în vreme ce Yolanda îl privea atent, căutându-i pe chip semne ale tulburării bipolare.

— Poa’ să vă doară-n cur pă voi, da’ io nu-s zombi. A naibii să fiu dă mă vedeți mergând așa-n linie dreaptă, cu brațele-ntinse în față și cu labele rășchirate, făcând „grrr grrr” și-așteptând vreun erou adolescent să-mi crape căpățâna și să mă mântuie dă zile. Să-mi bag picioarele. M-am săturat să fiu…

— Văduvit de oportunități, se oferi Spencer să completeze.

— Voiam să zic „pus pă tușă”, da’ sună mai bine cum spui tu.

— Ești razna, zise Chisăliță.

— Tot manageru’ meu dă campanie rămâi. Și, Landa, tu n-ai încotro, fincă chestia noastră-i până ne desparte moartea.

— Nu mă tenta.

— Doamna Nomura, tati, știu că sunteți cu mine, dă vreme ce sprijiniți tot ce fac.

— Am crescut un prost.

— Cioară, n-ai crescut pă nimenea, zise Winston și dădu deoparte, cu un gest furios, caserola cu resturi de dinaintea lui.

Bărbia i se adânci în piept. Ochii i se închiseră. Îi strânse și mai tare, apoi își acoperi fața cu palmele.

— Ești bine, puștiule? întrebă Fariq.

Winston nu se mișcă. Yolanda nu-și dădea seama dacă era pe cale să plângă ori să rupă gâtul persoanei aflate cel mai aproape, care din nefericire era chiar ea.

Simpla contemplare a absurdității ca un negrotei de teapa lui să candideze pentru o funcție publică îi dădea lui Winston dureri de cap. Știa că n-avea rost să vorbească despre viitor. Cu ochii închiși, pipăi arma din buzunar. „Ce pula mea fac? își zise. Dacă era iarnă și pă fluturaș scria: «Se caută personal sezonier pentru supermarket», aș fi spus: «Asta-i, vreau să fiu Moș Crăciunul de la magazin!»” Rupse solemn în patru afișul de campanie al lui Collette Cox și, aproape instinctiv,

începu să șoptească o bucată dintr-o piesă rap veche.

…Glonț cu numele meu pă el
Lamă de cuțit cu sângele meu pă ea
Creieru' meu terciuit pă masa dă cafea

Cioclu îmi bate cuiu-n sicriu
Negroteiu' nu mai e viu,
S-a curățat, o boabă dă calibru'
Douăjdoi în meclă a luat…

Inez tresări. Nu-i era greu să-și închipuie un Winston ciuruit de gloanțe căzut lat sub balansoarele din White Park, horcăind sânge, cu capul în poala ei, în vreme ce prietenii încercau să-i înduplece sufletul să intre iarăși în trup. Era decisă să nu ajungă prea târziu pentru a-l salva pe Duruletz, cum ajunsese prea târziu ca să-l poată salva pe Malcolm.

Winston ridică greoi capul și deschise ochii.

— N-am vorbit serios dă panarama asta cu alegerile. Nu candidez io la porcăria aia. S-o ia naiba.

Inez ridică un deget arătător în aer, ca o membră de comitet marcând un punct pe ordinea de zi.

— Cincisprezece mii de dolari, Winston. Îți plătesc cincisprezece mii de dolari dacă candidezi. Poate și mai mult, după ce văd cât au costat posterele și altele. N-are a face dacă câștigi ori pierzi. O să fie ca o slujbă de vară.

Winston își aminti îndată de cecul compensator înrămat pe peretele din dormitorul lui Inez.

— Haide, doamna Nomura, nu glumi așa.

— Inez, nu-i da apă la moară, o rugă Clifford. O să creadă că vorbești serios.

— Alegerile-s peste trei luni și ceva. Să vedem… ar veni cinci mii de dolari pe lună.

Ochii lui Inez se fixară într-ai lui. Vorbea serios.

— S-ar putea să fie distracție.

Winston aruncă o privire spre Yolanda, care nu părea prea încrezătoare. „N-o place dăfel pă doamna Nomura”. Își mută privirea către Fariq. Până la urmă, Chisăliță avea să vină cu niște planuri infame de făcut bani peste vară. Depindea de riscurile pe care și le-ar fi asumat, dar în cel mai bun caz partea lui Winston ar fi fost între patru și cinci mii de dolari pe lună. „Ce curvă dă viață, banditismu’ și politica să plătește cam la fel!”

— Doamna Nomura, vreau toți banii înainte.

— S-a făcut.

Inez oftă. Nu mai zise nimeni nimic, fiindcă așteptau cu toții să-și vină odată în fire și să retragă oferta. Telefonul sună. Winston apăsă pe butonul de Difuzor și se răsti:

— Care-i colea?

— Winston, așa se răspunde la telefon?

— Nu, mămico.

— Bine, atunci. Ce-ai decis să faci?

— O să candidez pentru Congres.

— Consiliul municipal, sâsâi Yolanda.

— E frumos, fiule, ai binecuvântarea mea. Ai grijă.

— Mulțumesc, mama, ai fost mereu alături dă mine. N-ai fost pă bune, adică, dar da, mersi. Te sun curând. Pa, te iubesc.

Winston îl ridică pe Jordy de pe dușumea și-l purtă într-un braț, atârnând, spre telefon, în vreme ce cu mâna cealaltă îl gâdila pe burtică.

— Zi-i pa lu’ mamaia, Jordy.

Bebelușul emise în receptor niște sunete gâlgâite. Clifford se trase de la masă.

— Inez, e gata aula?

— Doamna Dunleavy se ocupă de tot, dar ar trebui să ne-ndreptăm într-acolo. Vin și eu într-un minut.

În vreme ce Clifford își aduna cărțile și pornea cu pași mari pe culoar, Inez se apropie de Winston și-l îmbrățișă prelung.

— Știi ce n-am făcut noi în ultimul timp?

— Noo.

— Nu ne-am suit în vârf la Empire State Building. Să ne-ntâlnim duminica viitoare. Spencer, hai și tu.

— Sigur.

— Winston, te deranjează?

— Nu.

— Vii să-l asculți pe taică-tău citind?

— Poate.

Winston se ridică de la masă și începu să strângă după el. Făcu ghemotoc fluturașul de campanie al lui Collette Cox și-l azvârli, odată cu resturile de mâncare, într-un coș de gunoi.

— Doamna Nomura?

— Ce-i?

— Crezi că babacu-meu venea la întrunirea asta dacă n-avea programată citeala pă azi?

— Nu știu.

— Ai face bine să votezi pentru mine.

— Voturile se câștigă, Winston. Nu poți forța mâna oamenilor ca să te voteze, spuse Inez grăbindu-se să iasă pe coridor.

În timp ce Winston îl așeza pe Jordy în căruț, Yolanda se apropie și-i trase în sus tricoul de pe burta umflată ca o minge.

— Pare că ți-e cald, puiule. Ți-ai adus tricou de schimb?

— Am uitat.

Yolanda îi ridică tricoul până la subrat, scoțându-i la iveală pieptul.

— Nu-mi place cum se uită doamna Nomura la tine.

— Ești paranoică acuma? Ai observat că taică-meu nici n-a zis la revedere?

— Am observat.

Cu două degete, Yolanda trasă o cărare în josul pieptului lui Duruletz, săltând peste gogoloaie de grăsime, făcând slalom printre coșuri și cicatricele căpătate prin bătălii, lăsându-i dâre pe pielea

umedă. Stomacul lui Winston se cutremură când degetele ei dădură roată buricului său.

— Ce-ai vrut să spui când ai zis că n-ai de ales, că trebuie să te sprijin dacă o să candidezi?

— Ești fata mea… dacă fac ceva, tu mă urmezi. Și viceversa.

— E mult mai ușor să urmezi un negrotei care are cinșpe mii de parai, atâta lucru știu.

— Să mori tu. Da' *no te preocupes,* pun doar laba pă bani și fug… să candidez.

— Chiar dac-ai zis că n-o să candidezi?

— Știi ce vreau să zic. Dacă doamna Nomura vrea s-o facă pe asistenta socială, treaba ei.

Fariq îl înhață pe Spencer de cot și-l călăuzi afară din încăpere.

— O să fim colo, aproape, bun?

— Bun, răspunse Winston.

Yolanda șterse cu palma stratul de sudoare de pe pieptul lui Duruletz, apoi suflă pe fiecare sfârc în parte ca să-l usuce, privind cum pielea i se făcea ca de găină.

— Yolanda, ce faci?

— Te-ai gândit vreodată că ne-am căsătorit prea de tineri? întrebă ea înfigându-și arătătorul în abisul buricului său și apăsând tare, de parcă i-ar fi căutat acolo sufletul.

Voia să-l atâțe pe adevăratul cioroi dinăuntru, să-l audă răcnind, să-i implore ei, și numai ei, iertarea. Winston își încordă mușchii abdominali, făcând ca pereții buricului să i se strângă peste deget ca o cătușă cărnoasă.

— Landa, n-ajungi nicăieri, așa că las-o moartă.

Yolanda se smunci violent, încercând să-și elibereze degetul din capcana burții lui Winston.

— Duruletz, lasă joaca!

Winston dădu aerul afară din plămâni și-i eliberă degetul. Era umed. Yolanda și-l mirosi înainte de a-l șterge de pantalonii lui, apoi își ridică tricoul și ea și se îmbrățișară, cu burțile asudate lipindu-se ca niște șervețele umede.

Afară, Spencer se-ntoarse spre Fariq:

— Winston și Inez vorbesc serios?

— Evreiașule, nu știu i-o dă doamna Nomura și mă cam îndoiesc să-l văd p-acolo pă Duruletz în focu' campaniei, dar știu că le zicea din suflet când vorbea dă oamenii pă care-i știe. Omu' are două emoții: serios și al naibii dă serios. Singura dată când l-am auzit pă negru' să zică un banc era când lucra în Brooklyn, te-ngrozea, nu alta. Și când glumește, Duruletz e tot în priză. Și-i un cioroi sensibil. Știi cum face ciorile, că se răstește unii la alții, „ce urât ești", „ce negru", „ce prost"? Nimeni nu intră-n d-astea cu Duruletz. Nu dă când a fost faza cu el și Carter. Veneam odată dă la plajă și Carter să lua tare dă Duruletz. „Negrule, așa ești dă gras, că poa' să sară lumea pă tine ca pă salteaua elastică. Așa dă mare, că porți fețe dă pernă pă post dă șosete. Te caci ghiulele dă tun dă mare ce ești. Așa ești dă baban, că astronauții nu vede dă pă Lună dăcât Marele Zid Chinezesc și bucile tale". Și faza nu era una din alea când atârni prin casă și dai cu caterinca-n tovarăși. Era încinsă rău. Carter îi sărise la beregată, nu alta, iar Duruletz nu putea dăcât să-ndure. Da' Duruletz nu le are cu bășcălia, fincă nu poa' să mintă. De-i zice vreodată vrunui negrotei „o să te-omor", băiatu' ăla o să aibă mai puțini prieteni dăcât Israelu'. Și l-a făcut Carter pă Duruletz cu-atâta foc, că a trebuit să s-oprească și să respire. Iar Duru, sătul să-și bată Carter pula dă el, numa' ce zice, așa, din senin: „Iote ce, cioară, am futut-o pă mămică-ta". Acuma, dă obicei când un negrotei bagă caterincă d-asta cu „i-am tras-o lu' maică-ta", ceilalți negrotei se pune pă murmurat, o dă cu „slăbuț dă tot, coaie". Da-n cazu' dă față s-a pus toți pă râs, s-a dat de-a berbeleacu' pă scări, a început să-și care pumni unii altora, ce mai, murea dă hlizeală.

— De ce?

— Fincă știa că dacă a zis-o Duruletz, atunci i-o trăsese pă bune lu' maică-sa lu' Carter.

— Of, la naiba!

— Chiar așa. Un cioroi așa onest ca Duruletz ți-a zis că a futut-o pă mă-ta în fața băieților? Tre' să te bați. Duru' putea să-l lase pă Carter să-l pocnească, că n-are dăcât vreo șaizeci dă kile, da' el e pă bune-n tot ce face. Negroteiu' l-a pocnit așa dă tare pă Carter… ai văzut vreodată un matador cum înjunghie un taur? Tauru' se-mpleticește o secundă, gen: „La naiba, nenorocitu' ăsta m-a înjunghiat", apoi cade-n genunchi. Așa dă tare l-a pocnit Duruletz pă Carter. Cioara a căzut în genunchi, *olé,* de mare clasă. Acuma nasu' i-i stâlcit pă vecie. Tre' să respire pă gură, amărâtu'. Dă-i o acadea lu' negru' ăla, și-ți moare sufocat cu ea.

Privirea lui Fariq își schimbă direcția, și Spencer se uită peste umăr, unde îi zări pe Winston și Yolanda la braț. Spencer pricepea acum de ce puștii dădeau fuga la Duruletz pe stradă, trăgându-l de tricou, implorând să fie „trecuți și ei" pe lista invizibilă a celor mai mari ticăloși din ghetou. Știa de ce capacele sale se mai aflau încă pe roți după acea vizită dintâi la apartamentul lui Winston. Winston Foshay – un erou popular afro-american în carne și oase, a cărui mitologie se afla undeva între angelicul John Henry și criminalul psihopat Stagger Lee. Spencer avea acum povestea pentru articolul său.

9. LECTURA

Winston se opri la intrarea în aulă. Întârziații se înghesuiau la ușă; văzu foarte puține fețe din cartier. Oricare le va fi fost etnia, erau persoane care veneau prin zonă doar pentru porțiile meschine de mâncare sudistă de la Sylvia's Restaurant ori ca să audă un negru de carieră precum taică-său predicând despre provocările cu care se confruntau americanii de culoare și puținii iluminați care erau cu adevărat de partea cauzei lor. Fiece menționare loialistă a tatălui său care se desprindea de pe buzele câte unui spectator era însoțită de un puhoi de adjective, lucru care-l convinse pe Winston că, dacă voia să ajungă vreodată să-și cunoască tatăl, trebuia să-i citească cărțile, fiindcă dinamicul, înțeleptul și devotatul Clifford Foshay era o persoană pe care nu o cunoștea.

— Duruletz, vii, frățică? întrebă Fariq. Babacu-tău e pornit p-aruncat bombe.

— Nu, luați-o înainte.

Yolanda și Fariq își căutară nerăbdători locuri în aula mică, însă aglomerată. Ochindu-l pe Spencer, gata să ia loc în primul rând, Fariq îl strigă:

— Hei, evreiașule! Așteaptă naibii! Ține-mi un loc și mie, nu vezi că-s schilod?

Yolanda îl îmbrânci în fața ei.

— Chiar trebuie să spui „evreiaș"?

— Te deranjează cuvântu' „evreiaș"?

— Nu, doar că m-am săturat să-l tot aud de la tine.

— Și mai ce?

— Credeam că ești militant musulman, nu? Bagă și tu câte un „jidan", „jidov", „iudeu". Orice, numai slăbește-mă cu „evreiaș"!

— Jidov, zise gânditor Fariq, plescăind cu limba ca și cum ar fi gustat un vin bun. Îmi place ăsta.

Winston rămase în picioare lângă ieșire. Pe scenă, trupa lui Clifford era în mijlocul preparativelor. Zăhărel își acorda saxofonul suflând intermitent, uitându-se în lungul instrumentului și zgâlțâindu-l tot la câteva note, sperând parcă să mute de pe țeavă vreun gogoloi invizibil de murdărie care-o astupa. Gusto se afla în spatele unui set mic de tobe, repetându-și ritmurile și strâmbăturile de solo. Duke își aranja iarăși și iarăși congasurile între picioare. Winston își aminti cum obișnuia să-l înnebunească pe Duke cerându-i să-i explice diferența dintre congas și bongos. Dawoud scormonea prin husa cu instrumente de percuție, alegerile sale pentru evenimentul din această după-amiază părând să se bazeze pe atribute non-muzicale precum africanismul strident și dexteritatea necesară pentru a cânta la ele.

Winston îndreptă într-acolo degețelul lui Jordy și urmă, cu mâna copilului într-a sa, foiala agitată a lui Clifford.

— Ăla-i bunicu' tău, Jordy. E un căcat cu ochi.

Clifford Foshay își pusese veșmintele de poezie. Fachirul negru strălucea într-o djellaba cu imprimeu tigrat, încununată cu o căciuliță croșetată africană pe care erau cusute mărgele de lemn și dinți de leu îngălbeniți. Fără a fi prezentat, Clifford străbătu cu pași mari scena, își așeză pe măsuță, cu grijă, ceasul și scoase la iveală o carabină cu care trase în aer, făcându-și publicul să amuțească.

— Asta-i pentru Huey! *Pooc!* Asta-i pentru Fred Hampton.

Deschise încărcătorul și vârî încă două cartușe. *Pooc!*

— Asta-i pentru străbunica mea violată! *Pooc!* Și asta-i ca să ciuliți mai bine urechile.

Din tavan începu să cadă o ploaie de ipsos și de particule de var. Publicul se aplecă înainte în scaune.

Când Winston era mai tânăr și silit să asiste la prelegerile tatălui său, militantismul ostentativ al lui Clifford îl stânjenea. Se-ntorcea acasă, de obicei, obsedat de o singură întrebare: ce s-ar fi întâmplat dacă taică-său s-ar fi făcut alb peste noapte? Într-o zi, tatăl lui fusese invitat la o emisiune de dezbateri TV de duminică după-amiaza. Invitații, oricare le-ar fi fost convingerile politice, se certau, amenințau și se insultau unii pe alții. Winston își dăduse seama că îi aminteau cu toții de taică-său și că dacă Clifford s-ar fi născut alb ar fi fost aceeași persoană belicoasă și beligerantă, scuipându-și retorica din fotolii tapisate și scaune rotative de studio în loc s-o facă din patul de închisoare și taburetul de bar. Când îl sunase, ceva mai târziu, ca să-l întrebe dacă-l văzuse la televizor, Winston zisese că da, apoi își întrebase părintele de ce, dacă vorbea atât de mult despre gloriile Africii și represiunile americane, nu renunța la numele său de sclav pentru unul african. Clifford replicase: „Fincă atunci nu mai poți să-ncasezi cecurile”.

După ce invocase spiritele yoruba necesare, Clifford era în sfârșit gata de lectură. Se porni încă o canonadă de focuri de carabină, iar Winston se răsuci pe călcâie să plece. N-avea de ce zăbovi: știa pe de rost programul. Poeme despre expatrierea lui Clifford în Cuba; lirisme repetitive pline cu imagini de arbori de mango, automobile ruginite, trestie-de-zahăr și frumuseți cu părul negru ca pana corbului cărora le place futaiul până la cântatul cocoșilor. Ca să mai pigmenteze aerul revoluționar, taică-său avea să presare și poeme despre baschet, tobe și, firește, John Coltrane. Se țeseau apoi povești despre cum Clifford, îmbătat cu rom cubanez și simțind lipsa bucatelor gătite de maică-sa, își făcuse o plută din nuci de cocos și plase de pescuit și se lansase în apele golfului Matanzas, de unde se extrădase către Florida. La bis, Clifford citea o odă dedicată lui Winston și

surorii sale moarte, Brenda. Poemul avea să huruie și să gâlgâie nerăbdător, precum *Iliada* citită cu voce tare de un profesor la școala de vară, într-o după-amiază superbă de august. Primul cânt relata cum Clifford trimisese să fie aduși Winston și Brenda din cealaltă parte a țării după ce Huey. P. Newton murise tragic pe străzile din Oakland, California. Partea asta se citea cu pauze dramatice inserate între imaginile cele mai percutante, pentru obținerea maximului de patos. După trei zile de mers cu autobuzul, Winston și sora lui soseau în ziua înmormântării. Winston, neavând lenjerie curată, era silit să asiste la funeralii purtând niște chiloți de-ai soră-sii. Și ce mai plângea – nu pentru că fusese retezat capul șarpelui ce întruchipa rebeliunea negrilor americani, ci fiindcă purta chiloței subțiri, roz, inscripționați cu „marți" lângă elastic.

Cântul al doilea povestea în catrene cum aflase Clifford că-i murise fiica atunci când își dăduse seama că pensia alimentară la care-l obligaseră judecătorii, și care se ținuse scai de el preț de patru schimbări de adresă, se înjumătățise. Al treilea cânt descria pregătirea de războinic afro-american de care avusese parte tânărul Winston. Cadoul pe care-l primise la treisprezece ani era aceeași carabină cu două țevi care se sprijinea acum pe șoldul drept al lui Clifford. Expedițiile de vânătoare avuseseră loc prin zonele de bălării mlăștinoase din Wards Island, unde focurile de armă făceau să se-mprăștie oamenii fără adăpost precum porumbeii. Winston fusese pus să aducă vânatul, care consta în special în pisici și oposumi făcuți zdrențe de alice.

Lacrimi de remușcare începeau atunci să curgă pe chipul lui Clifford. Își scotea ochelarii de citit, lua o gură de apă și declama apoi finalul apoteotic al poemului, cu accent pe felul în care, luptând în războiul pentru umanitate, își sacrificase umanitatea proprie. În cele din urmă, tatăl lui

Winston își pleca în piept capul; publicul, nesigur dacă se terminase ori ba, rămânea tăcut. După un „mulțumesc” șoptit în microfon, se ridicau cu toți și aplaudau această spălare lirică a rufelor în public. Clifford se uita în mulțime, căutându-și fiul privat de iubire. Îl descoperea și-i cerea să se ridice în picioare. Iar mulțimea se-ntorcea atunci spre Winston, zâmbind, bătând tot mai tare din palme în semn de apreciere a fiului de revoluționar care purtase chiloței roz la înmormântarea lui Huey P. Newton. În sfârșit, după ce taică-său termina de dat autografe și de schimbat numere de telefon cu toți agenții și admiratorii, luptătorul pentru libertate mântuit își croia drum spre fiul său și-l îmbrățișa viguros, păcălindu-l pe Winston să creadă că aveau s-o pornească împreună prin noapte, ca Aiax și Telamon după asediul Troiei. „Te iubesc. Nu, nu poți să vii cu noi, fiindcă ne ducem să bem ceva. Te sun mâine. Te iubesc”.

Winson îl depuse pe Jordy în căruț și se retrase fără zarvă din sală, lăsându-l pe Clifford într-o pasă dadaistă de improvizat jocuri de cuvinte cu Fidel Castro:

Fidelitatea lui Fidel
Fidelitatea fidelei
Fidea de înaltă fidelitate

Două linguriță de ulei de Castro
Castro-castrează taurul pieței.

Winston decise să-și serbeze candidatura cu un film. Își cumpără o jumătate de gin și o sticlă de limonadă, apoi făcu semn unui taxi.

Buick-ul Electra ruginiu se avânta pe Second Avenue ca un cuirasat de pe vremuri, cu toată viteza înainte, navigând spre portul de pe uscat. Tată și fiu scoaseră capul prin deschizătura din acoperiș. Cu mânecile fluturându-le în briza

traficului din centru, chiuiau salutând marinărește totul, de la prostituate până la pomeranieni în lesă.

— Votați Winston Foshay – consilier municipal! țipă Winston cu brațele desfăcute larg, cuprinzând amurgul, imitând poziția lui Debs din poster. Altceva nu mai avea de spus. Îi lipsea platforma politică – n-avea programe de reformă, n-avea corecturi de făcut în societate.

— Votați Winston Foshay – consilier municipal!

În vreme ce lumea întorcea capul ca să vadă cine era tânărul cel nebun care răcnea dintr-un Buick vechi, Winston aproape că-și vedea cuvintele plutind și ridicându-se în aerul umed al orașului, ca și cum ar fi fost scrise pe cer.

— Sunt nebun dă legat și n-o să mai îndur nimica!

Râse, luă o gură de băutură, apoi zbieră:

— Și totu' pentru o lingură dă borș!

∵

— Aici? întrebă șoferul ghidând mașina pe lângă multiplex.

Pe panoul de deasupra se vedeau șase titluri de film, dar pe Winston nu-l interesa niciunul. Era combinația obișnuită: un musical cu buget mic ce voia să treacă drept film afro-american; filmul comercial al verii, doldora de efecte speciale; trei pelicule albe, independente, tratând subiecte „incomode", cu buci plate, întorsături de situație de romane de mâna a treia și-o grămadă de timp petrecut la volan; și o ditai piesa de masturbare auctorială cu buget imens, scrisă, regizată și produsă de vreun superstar alb îmbătrânit jucând un hodorog bogătan, scârbos și înăcrit, care-și regăsește umilința și înțelegerea pentru umanitate în brațele unei tinere fragede. „Îmi bag picioarele-n gunoiu' ăsta". Cu voce tare, zise:

— Du-mă în Orașul Chinezesc.

Nimic nu-i mai întunecos decât un cinema din Orașul Chinezesc, și, pentru o clipă, bezna îl păcăli pe Winston făcându-l să creadă că murise. După ce

se asigură că încă-i bătea inima, o porni pe pipăite printre rânduri, cu mâinile trecându-i de la un spătar la altul și atingând când și când gâtul asudat al vreunui bătrân adormit. Găsi două locuri libere și își trecu palma peste tapiseria uzată de catifea în căutarea unor gume proaspăt mestecate. Din pături și din două jucării de pluș făcu un pătuț pentru Jordy, care adormi îndată, ca un papagal după ce-i acoperi colivia.

Winston se așeză comod și se uită, prin vălătucii rotitori de fum de țigară, la ecranul gigant. Doi frați din Hong Kong, care se aflau evident de părți diferite ale legii, se certau în privința penultimului sacrificiu. „Aș omorî pentru tine". „Nu, aș muri pentru tine". Winston ieși din sală întrebându-se dacă el, unul, s-ar fi aruncat în fața gloanțelor care-i răpiseră sora, dacă ar fi putut să moară în brațele ei cu o expresie nobilă pe figură. O apucă spre nord pe Bowery, fredonând piesa de pe coloana sonoră a celui de-al doilea film, *A fost odată în China,* pe care-l văzuse de cel puțin o duzină de dăți până atunci. Încă fredona când intră într-un magazin de produse pentru animale de companie, la două străzi de cinema.

— *Ao qi mian dui wan chong la-a-ang. Re xie xiang na hong ri gua-a-ang!*

Proprietarul îl întâmpină cu un zâmbet și sfârși refrenul:

— *Dan si tie da-a-a.* Grozav film.

— Cel mai bun.

Winston ceru să vadă puii de țestoasă, iar prăvăliașul puse pe tejghea un acvariu întreg plin cu țestoase de câțiva centimetri, cu carapacele verde-închis. Winston alese una și o puse în palma lui Jordy.

— Ce-nseamnă cuvintele dân cântec?

— Înfruntă cu mândrie bătălia. Fii înfocat precum soarele roșu. Curajul tău să fie de fier.

— I-un sfat bun. Cât face țestoasa?

— Una la un dolar, zece la opt dolari.

Aplecându-se conspirativ peste tejghea, Winston îi șopti la ureche proprietarului:

— Da' piranha aveți?

Bărbatul se uită împrejur suspicios, își chemă asistentul să aibă grijă de casa de marcat și se duse într-o încăpere din spate, de unde se-ntoarse cu un pește cu aspect amenințător, pus într-o pungă de plastic.

— Dă ăsta vorbeam! Și dă-mi și niște pietricele dân alea – dân cele albastre.

Când Winston ajunse acasă, puse pietrele într-un colț al caserolei în care ținea peștișorul auriu, apoi înfipse un palmier de plastic în movilița albastru-cobalt, alcătuind o insuliță tropicală improvizată. Îi desfăcu lui Jordy palma și resuscită țestoasa uscată cu o globulă de salivă, apoi o lăsă să cadă în apă cu peștișorul și cu o muscă moartă ce plutea la suprafață. Zgduind punga deasupra caserolei-acvariu, Winston își tachină animalul de companie:

— Peștișor, hai la joacă! Dustin, vreau să ți-l prezint pă Sir Laurence Olivier.

Peștele piranha ieși înotând din pungă și pătrunse în noul său mediu.

— Ești în siguranță colea? Noo, nu ești.

Mica țestoasă o zbughi către pietre. Peștișorul auriu se retrase într-un ungher privindu-și precaut noul vecin. Peștele piranha înhață musca moartă. Winston îl duse la culcare pe Jordy, chicotind cu râsul său ce-l imita pe Ming Nemilosul.

10. PARADIS EX NIHILO

Într-o zi cu vizibilitate scăzută, de pe platforma de observație de pe Empire State Building, zarea Manhattanului arăta ca o uriașă histogramă, cu edificiile impunătoare alungindu-se către axa *x* a graficului. Dincolo de zgârie-norii din centru se întindeau zonele nesemnificative statistic, pustiurile plate din East Harlem. Duruletz se uită peste umăr la Inez și Spencer, care erau ocupați cu hăpăitul unei farfurii de nachos fierbinți, lăsându-l pe Winston să se bucure singur de acest moment.

Priveliștea îi trezea întotdeauna emoții amestecate. Aflat la o asemenea înălțime, printre nori, manifesta simptomele disonante ale amețelii sociale. Nu știa dacă se prăbușește ori zboară. În acea zi, peisajul dădea seamă de viața lui Duruletz mai mult decât o făcuse până atunci. De când își declarase cu strângere de inimă candidatura la postul de consilier, începuse să se uite la vecinii săi ca din afară. Când își vizita prietenii, nu-l mai apuca greața și nu-l mai umfla râsul de la duhoarea copleșitoare a găleților ce le slujeau drept toalete oamenilor ce locuiau pe terasele de la ultimul etaj, ci își acoperea rușinat ochii. Număra noaptea, de la geamul dormitorului, clădirile din cvartalul lui, stupefiat că locuințele părăsite erau de două ori mai numeroase decât cele ocupate. Adormea privindu-i pe dependenții de droguri nocturni cum ieșeau precum liliecii din peșterile de ciment și se uita la vagabonzii diurni întorcându-se la vizuinile lor din clădirile dărăpănate.

∵

Limbile străine, accentele și dialectele turiștilor îi zumzăiau în urechi precum țânțarii de pădure. Voioșia lor aproape că-l păcălea să creadă că era și el un străin în haosul urban de dedesubt. O pală de vânt fierbinte înfioră harta orașului din mâinile lui.

Winston se strădui să o mențină la un unghi din care s-o poată citi. Un ghid german și grupul său îl înconjurară. *Im Norden liegt Harlem*, zise ghidul ridicând mâna ca să ceară atenție… *die Heimat des schwarzen Amerikas.* Limba germană îi dădea mâncărimi în epiglotă, dar Winston auzise limpede „Harlem” și se întreba acum ce spusese ghidul. Știa că omul nu zicea nimic despre Harlemul lui, *Ost* Harlem.

Nu prea exista folclor despre partea estică a Harlemului. Nu fusese nicio Renaștere Hispanică pe-acolo, ci doar referirea pederastă al lui Ben E. King la un trandafir în al său cântec *soul* „Harlemul Spaniol”, trei poeți de ceva notorietate (Willie Perdomo, Piri Thomas și Doug E. Fresh) și o legendă a baschetului stradal (Joe Hammond). Oricărui ghid i-ar fi fost imposibil să descrie absurditatea vieții de zi cu zi din cartier. Cum ar fi putut cineva să traducă dimineața haotică a lui Winston?

Răsăritul de East Harlem scăldase acvariul-caserolă într-o lumină roșiatică-aurie. „Frumos, își zisese Winston. Oho, ansamblu meu arată cumva tropical”. Dar, când își verificase mult iubitul pește piranha, descoperise că metafora campaniei sale electorale plutea pe-o parte, răposată: peștișorul auriu și țestoasa se agitau împrejurul cadavrului.

În East Harlem era adevărata distracție, însă Harlemul negru părea să aibă parte de o reclamă mai bună. Ghizii care știau Harlemul din cărți nu erau singurii care profitau de aura sa mistică. Înainte ca Harlemul să fie invadat de circuitele turistice igienizate cu autobuzele lor cu platformă și tururile pietonale, Winston și Fariq le furnizaseră servicii turiștilor europeni. Își făceau meseria pe lângă autogara Port Authority. Pândeau, lângă stația de taxi, ca vreun cuplu de tineri înalți, palizi, pe care-i trădau atât aerul special, european de descendenți ai unei civilizații măreațe, cât și frezele asimetrice, jeanșii negri și rucsacurile, să

iasă din stație cu pași nesiguri, extenuați. La pocnetul ușor al unei hărți desfăcându-se, Fariq își scotea la înaintare germana prinsă pe la meciurile de fotbal ascultate la radio.

— *Achtung*, băiețași! zicea el în timp ce se apropia în cârje de cuplu, cu dinții de aur licărind a „Bun venit la New York”. *Nicht scheissen! Nicht scheissen!* Glumesc doar.

— *Sprechen Sie Deutsch?* întreba sceptic turistul.

— Un pic, răspundea Fariq. Ia ascultă colea: *Bayern München gegen Kaiserslautern; zwei zu eins. Borussia Dortmund gegen Herta BSC; eins zu null.*

Turiștii dădeau înapoi, neștiind cum să reacționeze la ironia unui băiat american schilod căruia-i plăcea jocul de *Fussball.* Dacă era vreun gunoi prin preajmă, Fariq, cu o mișcare a cârjei, îi dădea un „șut”, marcând printre stâlpii unei porți alcătuite din două containere, apoi exclama voios: *Klinsmann mit links – Tor!* – o înțepătură ca de bold în sensibilitățile social-democrate ale călătorilor.

— Vă trebuie indicații? Încotro mergeți? Ce vreți să vedeți? V-ați gândit la Alphabet City sau la grădina botanică?

„Grădina botanică” era semnalul pentru Winston.

— Harlem. Ce ziceți dă Harlem? rostea el cu o voce robotică, abia audibilă prin vuietul traficului de pe Ninth Avenue.

Era singura sa replică. Ori de câte ori se plângea, solicitând un rol mai însemnat în escrocherie, Fariq îi explica de ce trebuia să se cantoneze la replica aceea.

— Ești mare, negru și urât, Durule. Ești tot ce și-a imaginat ei că-i Harlemu’.

Conțină deci către turiști:

— Mda, bună idee, Durule. Ce ziceți dă Harlem? V-ați gândit la Harlem?

La rostirea cuvântului magic, drumeții europeni începeau să se foiască precum copiii neastâmpărați pe cale să accepte o provocare. Și, cât ai zice pește, turiștii cumpărau bilete false la o retrospectivă organizată de casa de discuri Motown la Apollo. Dacă erau deosebit de creduli, Fariq îl punea pe Winston să le care bagajele la taxi, în vreme ce el întreba unde erau cazați, transmițându-i apoi informația taximetristului.

— Să vedem, până-n Upper West Side ar fi douăzeci și cinci dă dolari. Ni-i dați nouă și șoferu' vă duce unde vreți.

După un timp șmecheria încetase să mai funcționeze. Noii euro-călători erau mai destupați acum. Se uitau la biletele falsificate și ziceau: „James Brown n-a înregistrat niciodată la Motown".

Ghidul german izbea în telescop cu pumnii și picioarele. Îl plesni pentru o ultimă oară cu dosul palmei, mârâind nervos: „*Eine scheisse Optik*".

Privirea lui Duruletz se mișca de la acoperișurile depărtate ale clădirilor din cartier la secțiunea de hartă pe care Inez i-o însemnase cu roșu drept districtul său electoral. În vreme ce plimbăreții germani căscau gura la luminile din Times Square, ochii săi treceau în revistă marginile în zigzag ale deloc remarcabilului district opt. Mintea completa spațiul hărții cu detalii invizibile de la o înălțime de optzeci și șase de etaje și o depărtare de cinci kilometri. Potrivit lui Inez, i-ar fi trebuit nouă sute de semnături pentru ca numele lui să fie trecut pe lista de candidați. Nu cunoștea nimeni mai bine decât el districtul și alcătuirea acestuia. Granița de est făcea un unghi cu East River de pe strada 96 până pe 129, iar Winston știa că undeva, de-a lungul malurilor betonate ale strâmtorii, poate la pasajul de pe 103rd Street, bătrânul cel nebun de Siddhartha Jenkins dădea la pește.

Azi, ca în orice altă zi, Siddhartha pescuia calcani, doradă și câte un ton alb, agitându-și bățul

frenetic de parcă ar fi prins peștele-spadă gigantic al lui Hemingway. „Aș vrea să fie aici băiatul, cu mine. Sfântă Fecioară, mă rog ție să moară peștele ăsta, așa minunat cum e. Aș vrea să fie aici băiatul”. Dacă Siddhartha semna petiția, Winston avea să fie băiatul.

Punctul cel mai nordic al teritoriului era intersecția dintre Lexington Avenue și 129th Street. Winston îl văzu cu ochii minții pe votantul Jaimito Linares stând în față la Manny’s Superette, sorbind din doze de bere tare, la cincizeci de cenți bucata, și aruncându-se ca o cobră la orice persoană de sex feminin care se apropia prea mult de bârlogul lui. „Psst, mami, vino-ncoa’! Nu, îmi place dă tine pă bune, mă faci să vreau să m-așez la casa mea”. Lângă el, în umbra unui parasolar portocaliu, Wilma „La Albina” Mendez. Cu picioarele desfăcute ca un cowboy în pauză, Wilma își plimba ochii de culoarea grepfrutului roz peste ce-i scăpa lui Jaimito din plasă. Cu tenul ei alb strălucitor, înfrumusețat cu lănțișoare sclipitoare, cu dinții îmbrăcați în aur, Wilma le scruta pe trecătoarele care respingeau avansurile lui Jaimito ori care se opreau să vorbească cu el fără s-o scape din ochi pe ea, căutând înclinații lesbiene în fețele, mersul ori tunsorile acestora. La naiba cu verighetele. „E-al naibii de cald, așa e? Vrei să te răcorești cu-n pahar de vin la gheață. Haide, nu fi așa, *tómelo.* Hai să stai la umbră”. Jaimito și Wilma ar fi semnat petiția doar ca să le impresioneze pe doamne cu abilitățile lor politice.

Din Lexington până pe 110th Street, Winston ar fi găsit străzile pline cu localnici căutând să scape de căldură. Unii cu cârpe înmuiate în apă rece lipite de frunți, mișcându-se și vorbind doar în caz de absolută necesitate. Alții, pe verandă, ascultându-și tovarășul de discuție cum relata ultima bârfa gen *„Oye,* ai auzit de aia și aia”, bucurându-se de aerul condiționat al problemelor altora. În sus și-n jos pe Lexington, tineretul se

ferea de căldură lubrifiindu-și motoarele leneșe cu diverși agenți de răcire, legali și ilegali. Pe 112th, lângă magazinul de muzică, Carl Fonseca își îngrijea grădina de zarzavaturi de o sută de metri pătrați, lăudându-se că doar coaiele lui se puteau măsura cu dimensiunea tomatelor sale. Între străzile 114 și 115, un cuplu de mormoni spălăciți băteau din ușă-n ușă, deschizând serviete diplomat ca asasinii de prin filme, amenințându-i pe păgânii localnici cu artileria grea de reviste. Cine știe, își zise Winston, putea folosi evanghelismul mormon în avantajul său. I-ar fi lăsat pe mormoni să deschidă ușile, să-i ia la vorbă pe descendenții condamnați ai lui Cain, apoi s-ar fi vârât și el, prinzându-și gazdele în dispoziția politicoasă-cu-omul-alb și convingându-i să-i semneze petiția.

Ochii i se îndreptară spre vest, dincolo de parc, dincolo de Biserica Sf. Ioan și-n jos pe Broadway, către locul unde aproxima că se afla 96th Street. Încercă să-și evoce o imagine a zonei. „Ăștia nu-i oamenii mei. Nu știu niciun rahat dăspre West Side. Nu stă albi acolo? Am pus-o”. Districtul 8 includea Central Park, iar linia de demarcație excludea părțile rezidențiale de la granițele sale estice și vestice. Deși zona Central Park nu era una de importanță vitală pentru vot, suprafața verde ținea de jurisdicția lui. Chiar în clipa asta Armello juca baseball, izbind nonșalant mingile și făcând ture de teren în repriza a cincea. „Dac-oi câștiga alegerile, o să dau o hotărâre de consiliu care spune că Armello are dreptu’ să dea de patru ori la rând în minge”.

— Doamna Nomura, i-așa dă mare.

— Ce?

— Districtu’. Am parcu’ și West Side cu totul, în afară dă clădirile dă fițe dân Central Park West și Fifth Avenue.

— Ei bine, interesele lor și-ale celor din East Harlem sunt diferite.

— Nu vrea toți cam aceleași lucruri – dă muncă, școli bune și chestii?

— Mda, numai că nu te vor pe tine în cartier, darmite să ai ceva de spus în privința traiului lor.

Spencer zâmbi.

— Winston, nici nu-ți dai seama ce consilier bun ai fi.

— Omule, nu știu niciun căcat despre politică. Nu, ia stai. Știu ceva.

Winston își înghiți mâncarea și începu să fredoneze cu o voce baritonală numai bună de cântat sub duș, care arareori ajungea să încânte urechile altcuiva în afară de Jordy, când se pilea și-i cânta ca s-adoarmă.

Sunt un proiect de lege. Un biet proiect debil
Și stau și-atârn aici, pe Capitol Hill
Până în capitală e-un drum așa de lung
Și-o să dureze mult în dezbatere s-ajung…

Nu exista american născut după 1960 care să nu fi auzit de „Schoolhouse Rock”. Așa că, deloc surprinzător, Spencer i se alătură lui Winston la ultimele versuri ale refrenului.

Dar am toată speranța că într-o bună zi
O lege-adevărată cu voi deveni.

Winston scoase un mârâit.

— Știu cântecu’ ăla. Asta-i, Doamne sfinte. Da’ dacă aș ști pă bune ceva, curu’ meu încăpățânat ar veni cu niște idei și-ar încerca să schimbe chestii.

— Dar dacă ai *putea* schimba ceva, ce ar fi? îl întrebă Spencer scoțându-și agenda.

Duruletz se uită către cartierul său aflat hăt, departe, cu fațadele de un cafeniu murdar abia

vizibile, camuflate în aerul pâclos.

— Mai întâi aș desena pă pământ o linie galbenă care să vină exact pă marginile districtului. Ăsta-i rahatu' nostru, fruntea sus… pricepi ce zic?

Winston continuă, alcătuind un paradis *ex nihilo,* un kibbutz idilic cu bazine unde să se poată înota noaptea și cu zone ferite de hărțuirea poliției, unde localnicii să se poată „droga, regula, și bagabonți" după pofta inimii. Unde aparatele stereo la purtător să nu se transforme în țăndări de plastic când le scăpai, ci să salte înapoi nevătămate în mâinile tale, ca niște mingi de cauciuc. Unde copiii să nu știe cum e să mănânce sandvișuri cu zahăr de dimineață, broccoli înghețat la prânz și să aibă drept cină carne la conservă, porumb la cutie și bucăți de pâine mucegăită, despre care mămica le zice: „Nu vă faceți griji dă la chestia verde, d-acolo vine penicilina, vă face bine". East Harlemul ar fi devenit un tărâm ideal cu iarbă tare, bere rece și *sofrito* picant.

— După aia aș pune un panou imens pă care să scrie „Harlemul Hispanic" cu lumini roșii fosforescente care să aprindă câte o literă pă rând și-apoi pă toate odată. O chestie care să facă toate corporațiile gen General Electric, Citibank și-altele dă teapa lor să pară niște colibe amărâte. Ceva care să-i facă pă străinii ăia să zică: „Iote, colea-i Podu' Brooklyn și dincoace-i Harlemu' Hispanic!"

Winston scutură din cap.

— Am luat-o pă arătură, așa-i?

— Winston, astea-s lucruri pe care oamenii trebuie să le audă, zise Inez.

— Chiar și nebunia aia cu „regulatu' drogatu' și bagabonțeala?"

— Ei, poate nu și bagabonțeala, spuse Inez întinzându-i o coală de hârtie. Uite, asta e solicitarea pe care trebuie s-o depun în trei săptămâni la Biroul Electoral.

Winston se uită pe foaie.

— Nouă sute dă nume? N-o să fie așa dă greu.

— Dar trebuie să fie alegători înregistrați și totul trebuie făcut în trei săptămâni.

— Trebuie numai să pun mâna pă niște formulare de-nregistrare și să-i trec pă aiuriți ca alegători când semnează și petiția. D-atâtea ori am fost prins în sistem, că-l știu io cum merge. Și ăia n-o să-și dea seama în veci.

— E o idee bună, zise Spencer cuprinzându-l pe Winston pe după umeri cu un braț. Cum te mai simți azi?

Winston se scutură, îndepărtându-i mâna.

— Știi, dă când am decis să candidez am început să gândesc altfel. Simt că-mi merge creieru'. Mai țineți minte cartoanele alea cu puncte pă ele? Le ții la o palmă dă nas, te holbezi la ele și apare încet o imagine 3D. Asta mi se-ntâmplă mie. Mintea mea, ușor-ușor, începe să vadă modelu'. Sper că nu-i doar o fâță, cum era cartonașele alea. Cum le zicea?

— Ochiul Magic, cred.

— Atunci am Ochiu' Magic. Uhuuu!

Winston începu să citească cu voce tare petiția:

— „Noi, subsemnații, certificăm prin aceasta că, în calitate de alegători înregistrați și cu drept de vot în Districtul al optulea, bla bla bla, care se vor ține la bla bla bla, îl desemnăm pe Winston L. Foshay drept candidat pentru Consiliul Municipal, Districtul al optulea. Drept pentru care semnăm: Inez Nomura, Fariq Cole și Yolanda Delpino-Foshay".

Winston împinse foaia în mâinile lui Inez.

— Acuma Yolanda se folosește dă numele dă domnișoară? Și tata… ce, nu vrea să semneze?

— A zis așa: „De ce să risipesc cerneală bună pe o cauză pierdută?"

— Probabil că are dreptate.

Inez îl apucă de încheietură, zicându-i: „Hai cu mine!", și-l trase spre partea de sud-est a platformei observatorului. Spencer îi urmă, păstrând distanța. Ungherul era plin de turiști care

se dădeau de ceasul morții să pozeze Statuia Libertății, bătându-se pe cele mai bune poziții pentru fotografiat. Dând din coate și înjurând ca să-și facă loc împreună cu Winston către margine, Inez se simțea îngrijorată. Vedea în Winston o neliniște pe care n-o mai văzuse. De ce-l forțase? Oare reacționase astfel, exagerat, fiindcă el dăduse în sfârșit de înțeles că voia să-și utilizeze abilitățile naturale de lider într-o direcție pozitivă? Poate ar fi trebuit să-l îndrume către antrenatul unei echipe de copii în schimb. „«Uite cincisprezece mii, candidează la Consiliu.» Ce-am avut în cap?”

Inez privi feriboturile ce transportau pasageri dinspre și către Liberty Island, amintindu-și de zilele când știa exact ce era bine și ce era rău. În 1977 fusese bine pentru ea și pentru activiștii naționaliști portoricani să pună stăpânire pe Statuia Libertății, pentru *libertad* și pentru prizonierul politic Andrés Cordero. Împingându-i în lături pe turiștii japonezi și copiii veniți în excursie cu școala, spărseseră ușa din sandaua colosului și prinseseră de coroana statuii un drapel portorican. Aruncaseră cu comunicate de presă, din înalt, ca și cum ar fi răspândit confetti. Nu fusese bine că bărbații din grup se apucaseră să pipăie lenjeria de sub veșmântul Doamnei Libertate și să hărțuiască femeile întrebându-se unii pe alții: „Ai fost vreodată într-o femeie? Nu, adică înăuntru pe *bune*”. Fusese corect ca Nolan Lacosta să se suie pe scară până în dreptul vulvei Libertății, să-și vâre penisul într-un orificiu ruginit și să zică: „Hei, oameni buni, mă fut cu America!” Nu fusese bine că soțul ei, stânjenit de publicitate, o părăsise a doua zi și se dusese cu copiii la Philadelphia, satisfăcându-le curiozitatea filială cu povești potrivit cărora mama lor murise într-o explozie, încercând să facă o bombă artizanală.

Inez îi dădu lui Winston un cot în coaste și arătă peste râu.

— Știu că ți-am povestit despre data aceea când am arestat Statuia Libertății pentru publicitate mincinoasă.

— Mi-ai arătat poze.

— Winston, era o vreme când puteam să dau un telefon și să evacuez orice clădire din oraș.

— Mmm.

Winston își vârî mâinile adânc în buzunare și se sprijini de zid, alături de Inez, cu spatele la Doamna Libertate. O cercetă cu coada ochiului. Inez arăta obosită, dar însuflețită de speranță. Îi apăruseră pungi nu doar sub ochi, ci și deasupra. Revoluția era, până la urmă, istovitoare. Arăta ca un boxer din perioada de după Prohibiție: beat rangă, cu fața tumefiată permanent, împleticindu-se din cârciumă în cârciumă și bolborosind despre cum i se promisese o ocazie să lupte pentru titlu, o victorie pentru proletarul obișnuit. În jurul lor erau numai fețe ce priveau lung în depărtare. „Ce paștele mă-sii arată toți așa de optimiști? D-aia m-a adus aici. Să se prindă dă mine niște înfierbântare d-aia, gen stau-pă-vârfu-lumii”.

Winston îi strigă pe Inez și pe Spencer și arătă cu bărbia spre șirul de oameni ce așteptau la ascensor.

— Hai să mergem. Tre’ să mă văd cu Chisăliță și ăilalți în Brooklyn.

După o lungă așteptare, cei trei reușiră să se înghesuie în lift. Winston își azvârli în gură o gumă de mestecat, ca să nu-i pocnească urechile la coborâre. Pe răvaș scria: „Ești o persoană responsabilă. Când ceva merge prost, lumea te socotește mereu responsabil pe tine”. Cu un pocnet tare, trase un balon roz de gumă înapoi în gură.

— Doamna Nomura, chiar o să-mi dai cinșpe bătrâne?

— Luni dimineață mă duc să încasez cecul.

— Paștele mă-sii, o să fiu barosan! Și nu tre’ să fac nimica, da?

— Vreau doar să ai două apariții publice: la demonstrația de sumo din parc și la dezbaterea din săptămâna de dinainte de alegeri.

— Și ce-o să fiu? Democrat ori republican?

— Ai vreo preferință?

— Mi-i totuna. N-aș vrea să fiu nici aia, nici ailaltă.

— Atunci nu fi. Dar, dacă vrei să candidezi ca independent, partidul tău are nevoie de-un nume.

— Ia stai… să-mi fac io partidu' meu?

— De ce nu? Îți trebuie doar un nume.

— Ce-ai zice de „Partidu'"?

— De unde ai scos asta?

— Țin minte cum o dădea tot dubioșii care venea pă la tine, partidu-n sus, partidu-n jos, partidu' zice să facem aia…

— Winston, „Partidul" are conotații ce n-au de-a face cu tine. Plus că e chestia altcuiva. Îți trebuie ceva al tău.

— Ce zici dă „Un Partid"? Sună dăstul dă mișto. „Un Partid". Ca și cum ne-am distra. O să le placă ciorilor.

Un Partid. Inez căzu pe gânduri. Îi plăcea cum se situa numele între egalitarism și ierarhie: Un Partid, un partid politic printre altele; Un partid, nu Partidul A ori Partidul B.

— O să le placă la negrotei, insistă Winston, crede-mă.

Inez îl credea.

— Winston?

— Mda?

— Știi, tatăl tău a fost un bărbat frumos.

— Dacă zici tu.

— Dacă l-ai fi cunoscut în timpul mișcării… majoritatea bărbaților arată idiot cu beretă, dar lui Clifford îi ieșea. Își băga părul sub o bonetă scoțiană neagră de fetru, pusă pe-o parte în așa fel ca o margine să-i atingă lobul urechii. Dacă-l întrebai din ce trăiește, îți putea spune orice – revoluționar, pianist de concert, poet, pictor,

francez de profesie, dansator – și l-ai fi crezut, ai fi crezut că e cel mai bun la orice făcea cu toate că nu-l văzuseși niciodată la treabă.

— Doamna Nomura, tu și tata ați fost cumva combinați mai demult?

— Știi, cred că-n sinea lui Clifford e foarte mândru de tine, Winston.

— Nu mi-ai răspuns.

— Fiindcă răspunsul m-ar putea incrimina.

Ușile liftului se deschiseră.

— N-ar trebui să te duci în Brooklyn? spuse Inez. Simțindu-se precum Sisif, îl împinse în șuvoiul de turiști ce curgea către ușile rotative, apoi îi făcu din mână și-i zise cu jumătate de gură: *Gambate,* Winston.

Winston refuză oferta lui Spencer de a-l duce până în Brooklyn, dar îl conduse la mașină pe rabin. Pe drum, Spencer întrebă dacă avea și un plan de rezervă în caz că Inez nu apărea cu banii. Winston se gândise la asta.

— Dă aia mă și duc în Brooklyn. Nu-s prea convins că doamna Nomura o să poată scoate banii dă pă cecu' ăla, rahatu-i antic și dă demult. Așa că mă duc să-nvăț niște șmecherii cu cărți dă joc.

— Te faci iluzionist?

— Ceva dă genu'.

11. UNDE-I BROOKLYNU'? UNDE-I BROOKLYNU'?

Brooklynul era cuprins de spasmele unei nopți umede, însă festive de sâmbătă seara. Cartierul, cel puțin zona imobiliară Fort Greene, era ca o mare petrecere în aer liber unde distracția era în toi. E o zicală de weekend pe care brooklynezii o folosesc pentru asemenea nopți: „Nu-i vorba de unde ești, e vorba unde ești". Însă Winston, sub efectul Brooklynofobiei sale, habar n-avea unde e. Se simțea îngrețoșat și dezorientat. Undeva mai în spate, capătul estic al Myrtle Avenue se răsucise și se lipise de capătul estic, înconjurându-l pe Winston cu o bandă de beton. Străzile se învârtejeau. Muzica disco bubuia din automobile ce se mișcau încet și mănunchiuri de zaruri roșii și verzi săltau din pereții de cărămidă. Fantomele lui Demetrius, Pipăruș și Zoltan circulau pe deasupra, făcându-l, speriat, să-și scape pe jos sticla de bere tare. Winston se întorsese în Gaura Iadului din Coney Island.

Luă măsuri de corecție. Își scurtă pașii și-și încetini mersul, pășind cadențat ca un ocnaș înlănțuit. Își reglă nivelul necesar de hâțânat; pașii i se făcură îndeajuns de săltăreți cât să-i facă pieptul și capul să se legene într-un ritm lent, autist. Umerii începură să i se rotească, astfel încât brațele să-i penduleze țeapăn prin aerul umed, precum vâslele unui vas de luptă fenician. Pe chip își potrivi o mască încremenită: sprâncene îmbinate strâns precum dinții unui fermoar, ochii mijiți, mandibula împinsă înainte într-o poziție nemaivăzută de la *Homo erectus* încoace. Niciun trecător nu-i îndura privirea mai mult decât îi trebuia ca să se gândească: „Cine-i urâtania aia?

Negroteiu' pare dement". Strada încetă să se mai rotească în jurul axei. Demonii își luară zborul.

Dacă nu putea să nu arate ca un outsider, măcar să arate periculos. Oprindu-se la fiecare intersecție, Duruletz privea suspicios în ambele părți de parcă s-ar fi uitat după poliție, însă căuta de fapt un punct de reper care să-i reamintească pe unde locuia văru-său Antoine. „Unde-i cotineața lu' cioara aia? Era un oficiu poștal, o spălătorie pă colț, după aia un teren dă baschet la intersecție. Marfa, iote spălătoria". Ușurat, făcu la stânga și merse până spre mijlocul cvartalului de clădiri din cărămidă, oprindu-se sub un balconaș rotunjit, cu geamuri, de unde venea o licărire roșie deșucheată. Trei fete preadolescente stăteau pe capota unei mașini parcate în față, visând cu voce tare, provocând lumea întreagă să le asculte. Însă singura persoană care le dădea atenție era o fetiță încântată ce stătea cu coatele pe apărătoare, cu bărbia în palmă și cu un zurgălău mic prins cu o coardă roșie de nailon la gât.

— Când o să semnăm contractul dă album, o să fim vedete. Doamne sfinte, o să-mi cumpăr o mașină, o s-o așez pă mami la casa ei. Abia aștept!

— Lasă visele, fata mea, mai întâi tre' să compunem un cântec, ceva.

— Nu ne trebe cântece. Nici nu trebe să știm să cântăm. Ne trebe doar o imagine, niște pași dă dans și-un nume bun pentru trupă. Muzica-i ultima pă listă.

— Și cum să se cheme grupu'?

— Mă gândeam la S.C.U.I.P.

— Dă la ce-i?

— Surori Cu Umor Inteligență și Personalitate.

— Nu, ce naiba, e prea molcuț. Tre' să ieșim tare dă tot, știi ce zic? Ce părere aveți dă C.A.C.A. – Copile Adevărate Cu Atitudine?

— Nu putem cu vorbe urâte. Cum să mai ajungem la radio așa? „Și-acu', ultimu' single al

trupei CACA?” N-o să-mi iau în veci un Jaguar dă culoarea perlei în felu’ ăsta.

— Ce ziceți dă M.U.I.E., Mega Unicele Interesante Extraordinare?

— Slab dă tot, ar trebui să ne zicem C.U.R. Ajungem la *Soul Train* și prezentatoru’ face: „Tocmai din Brooklyn venite, haideți să le aplaudăm pă fetele de la CUUUR!”

Fata sări de pe capotă, se apucă să schițeze câteva mișcări iuți de dans cu bâțâit din fund, apoi, în mână cu un microfon la fel de real ca și abilitățile ei interpretative, începu un interviu post-concert.

— „Cum te cheamă?” „Felicia”. „Felicia, am auzit că tu faci numerele de coregrafie ale grupului, e adevărat?” „Da, am conceput niște mișcări care au mare succes”. „Și de unde ești de fel?” „Brooklyn. Hey, Brooklynu-i cu voi”. „CUR a ajuns pe locul unu în toate clasamentele muzicale, dar oriunde mă duc lumea întreabă de la ce vin inițialele, ce să le spun?” „Că vin dă la Curve Urâte și Rele”.

O fată ridică bărbia înspre Winston, avertizându-și prietenele de prezența unui băiat mai în vârstă. În timp ce divele în devenire îl măsurau din priviri, postura lui Winston se îndreptă, iar fața i se îmblânzi. Oprindu-se la câțiva pași de tinere, se bătu cu palma peste pântece și-și trecu limba peste dinți. Coregrafa, care era la treisprezece ani decana grupului, parcurse distanța din doi pași îndrăzneți, făcuți cu mâinile în șolduri, încălcându-i spațiul personal cu sânii cât niște ouă de mari. Înclinându-și pe-un umăr capul, la acel unghi care se folosește ca să poți aprecia frumusețea unei opere de artă abstracte dintr-un muzeu, zise:

— Mm, ești drăguț.

Harpiile din fundal alunecară de pe capota mașinii cu toată capacitatea de seducție de care

erau capabile niște fetișcane slăbănoage de doisprezece ani.

— Unde-i Antoine? întrebă Winston uitându-se în sus ca să se abțină de la flirtat și ca să-și scoată din minte zicala bine știută de orice adolescent mascul: „Dăstul dă mare să se pișe, dăstul dă mare să se…”

— Îi sus, răspunse coregrafa îndepărtându-și de pe frunte cosițele și arătând spre geamul cel roșu. O să-ți sugă cocoșelu’? N-arăți a popo.

— E văru-meu.

— Te cheamă Duruletz?

— Aha. Dă unde știi?

— Zicea el c-o să treci în seara asta. A vorbit dă tine. Mi-a zis că ești garda lui dă corp. Zice că faci prăpăd, pă bune.

— Ei, nu-i chiar așa.

Felicia se referea la nopțile de altă dată, când Duruletz îl escorta pe Antoine la stația de taxi după nopți lungi de lucru în spectacole exhibiționiste de travestiți. Winston urca tropăind scările spiralate și luminate ale Palatului XXX și-și găsea vărul la etajul al doilea, pe un scaun de bar, cu tocuri cui, fustă mini strâmtă și bustieră de culoarea lavandei, pozând ca o divă. Antoine îl întâmpina după o rotire de 360 de grade cu scaunul, arătând ca un poster gata să fie pus deasupra patului de campanie al vreunui soldat copleșit de dorul de casă.

— Cine-i asta? își întreba tovarășii de lucru, cu nasul îndreptat în sus, spatele arcuit, picioarele epilate puse unul peste altul și-o mână așezată molatic peste un genunchi. Își cobora seducător o bretea a sutienului, își întredeschidea buzele rubinii și bătea din gene. Cine-i asta, am zis?

— Betty Grable!

— Jane Russell!

— Susan Hayward!

— Nu. Nu. Nu. Cât de prost să fii… sunt Ida Lupino.

— Cine mă-sa e și aia?

— Voi, pațachinelor, ați face bine să vă-nvățați istoria.

— Să mergem, Antoine! se rățoia atunci Winston, înhățând paltonul cu guler din blană de iepure din cuier. Cu un pocnet ca de capă de matador, își convingea vărul să se ridice de pe taburet și să iasă în noapte. *Vámanos,* fir-ar al naibii.

— Winston, nu-mi spune Antoine. Aici mă cheamă Mons Venus, știi doar.

Pentru treizeci de dolari în bancnote lipicioase de un dolar ori cincizeci de dolari în jetoane de cabină de sex-show, treaba lui Winston era să-l treacă pe Antoine de un panou pe care scria

FETE!
FETE!
FETE!
(cu penisuri) Plata pentru prestaţiile
de natură sexuală este nerambursabilă

și-apoi să-l călăuzească printr-un șir de bărbați frustrați sexual și uluiți la culme. Bărbați care, după cincisprezece minute de mângâieri stângace printr-o ferestruică de plexiglas, puneau mâna pe receptor și negociau prețul unei expuneri vaginale. Antoine trăgea de timp, sugerând pudic că se afla în acea perioadă sensibilă a lunii. Agitat, își scărpina perii deși de pe obraz, iar reticența sa în a „arăta niște păsărică” și fâsâitul amplificat al bărbii stârneau bănuielile clientului. Mușteriul începea să intre în panică. Cu ochii plimbându-se de la țâțe la mărul lui Adam și iarăși la țâțe, apoi la mâini și picioare și din nou la țâțe, bărbatul se apuca să bălmăjească iute și sacadat, furia și șocul amestecând declarativul, exclamativul și interogativul și izbutind într-un târziu să alcătuiască gânduri închegate, ce se pretau la orice formă de punctuație. *„Târfa aia are barbă? Târfa*

aia are barbă! Târfa aia are barbă. Vreau să vorbesc cu managerul!”

După ce li se arăta afișul și erau escortați cu hohote de râs afară din local, bărbații traumatizați se înșiruiau pe Eighth Avenue, nedumeriți în privința propriei orientări sexuale. Cu Winston ca escortă, Antoine trecea pășind grațios pe lângă ei, ca o domnișoară la primul ei bal, în vreme ce foștii clienți solicitau banii înapoi, amenințau să se răzbune și, uneori, îl cereau în căsătorie.

Felicia își deschise cu un pocnet cutiuța cu farduri, apoi își îngropă chipul în oglinda retrovizoare a unei mașini de alături. Își aplică încet un strat de lac de buze alburiu precum promoroaca, cu mâna expertă a unei fete de treisprezece ani.

— Exact ca Antoine, comentă Winston. Fetițo, îți trebe alt exemplu în viață.

Era pe cale să intre în clădirea lui Antoine când auzi clinchetul subțire al unui clopoțel. Se întoarse într-acolo tocmai la timp ca s-o vadă pe cea mai mică dintre fete strecurându-se printre două mașini parcate, slobozind un strigăt de luptă și năpustindu-se asupra lui. Winston păși înainte, făcând să duduie pământul sub piciorul încălțat cu gheată de drumeție. Bufnetul puternic opri din drum făptura slabă cu zurgălău la gât, făcând-o să rămână șovăielnică pe loc, ca un dependent de droguri nesigur pe picioare. O recunoscu îndată: era zgâtia care locuia pe aceeași scară cu principalul furnizor de droguri din Brooklyn.

— Ce faci aici, hoață mică?

Fetița își feri privirea și arătă spre lumina roșie din geam.

— Dacă vrei să te duci colea și să iei la buzunărit poponari și travestiți, ai dat de belea, fincă ori poartă rochii, ori pantaloni mulați.

Fata își încrucișă strâns pe piept brațele mlădioase. Expresia îndurerată de pe chipul ei

făcea ca gestul să pară mai degrabă o îmbrățișare pe care și-o oferea sieși decât intenția unei sfidări.

— Dă-te dracu', labagiu umflat.

Winston deja își alesese un loc de pe gamba ei în care să-i ardă una cu piciorul, când fata începu deodată să plângă. Suspinele, zguduindu-i trupul micuț, făceau clopoțelul să scoată clinchete ritmice. Winston înjură și scuipă pe jos.

— Paștele mă-sii.

Se uită la copilă mai cu luare-aminte. Era mai murdară și mai slabă decât își amintea.

— O știți pă ea? le întrebă pe fetele mai mari, întrebându-se de ce prezența lui îi stârnise fetiței o reacție atât de violentă.

Winston își băgă cămașa în pantaloni.

— Noo, a adus-o o tanti, a lăsat-o aici și-a intrat.

Simptomele sărăciei sunt aceleași peste vremi, iar Winston știu exact cu cine aducea puștoaica plânsă: arăta ca o figurantă din *Fructele mâniei* regizat de John Ford. O Joad de Brooklyn, mânjită din creștet până-n tălpi cu mâzga neglijării parentale și societate. Purta o pereche de adidași uzați, cu șireturile deșirate trecute din două în două găuri. Inele de murdărie îi înconjurau șosetele albe, lăsate pe glezne. Genunchii osoși ieșeau prin găurile blugilor. Tricoul roz și unsuros îi era prea mic, iar deasupra taliei dezgolite se iței, ieșite prin piele, coastele unui pui de leu flămânzind în seceta africană. Fetița se lovi cu pumnul micuț în coapsă și își mușcă tare buza de jos ca să-și stăvilească plânsul. Filantrop cum era, Winston pescui prin buzunar după o bucată de gumă de mestecat. Lama îi dispăru din mână înainte să apuce să i-o ofere ca lumea. Fetița mesteca iute, de parcă s-ar fi temut ca Winston să nu-i bage cumva degetele în gură și să-i ia guma înapoi.

— Ce spune pă răvaș? o întrebă, iar fata întinse hârtiuța spre el, lăsându-l să citească: *Oricine zice „vorbele nu mă pot răni" n-a fost niciodată lovit în cap cu un dicționar.*

„Ăsta nu-i răvaș, cugetă Winston întorcându-i fetiței spatele și pornind să urce mătăhălos scările. I-o zicală sau un proverb sau d-astea”.

Fetele mai mari își reluară visatul cu ochii deschiși, imaginându-și jurnaliști care scriau dări de seamă extatice despre piesa lor de debut și interviuri în reviste unde erau ridicate în slăvi.

— Da, o s-apar în revistă în poză cu Range Roveru’ meu, gonind pân cartier. Și-o să dau din mână și-o să zic salutare la lumea dă pă străzi. Și-o să spun: „Pă ciorile astea le cunoșteam odată”.

— Am un nume! Am un nume! Am putea să fim B.U.B.A., Blonde Uluitoare Bagaboante Adevărate.

— Da’ ce ziceți dă P.I.P.I. – Puștoaice Interesante Prea Inteligente?

Fetița tăcută încercă să facă un balon care să-i transforme lumea întreagă într-un necuprins rozaliu. Un balon atât de mare încât, atunci când se spărgea, să-i sperie pe zeii din ceruri și să i se lipească de urechi. De îndată ce guma se înmuie îndeajuns pentru baloane, presă ghemotocul cu limba de cerul gurii. Apoi, cu un plescăit umed și zgomotos, întinse boțul paralel cu interiorul incisivilor, făcând ca guma să-i vină în dreptul buzelor. După care fetița începu să desfacă încetișor buzele, strecurându-și vârful limbii, în vreme ce trăgea în piept aer din belșug, într-o cantitate demnă de un nou record mondial la făcut baloane. Avea un control al respirației excelent. Expiră ușor, ca la meditație, producând un balon frumos, de mărimea unei mingi de tenis, însă ai cărui pereți se subțiau rapid. Fetița intră în panică. Nu-i ajungea guma. Respirația îi deveni sacadată, apoi se opri. Încă un suflu… dar suflă prea tare și întreaga bucată de gumă îi țâșni din gură și ateriză pe stradă, o pastă rozalie de gumă încă zemoasă, dulce și lipicioasă.

∵

Winston pătrunse în hol și-și atinse pumnul de al portarului, care dădu în lături faldurile unei draperii rubinii și-l lăsă să intre. În încăperea din față era plin de cupluri care dansau. Cu mâinile azvârlite în față și cu ochii închiși, se lăsau duși de ritmurile încărcate de basi ale muzicii funk ce se prăvălea asupra lor. Cufundați în muzică, dansatorii înotau sincopat precum un banc de pești, cutremurându-se brusc, schimbându-și direcția la vreun semnal ascuns în vibrații.

În mod normal, într-o asemenea împrejurare, Winston și-ar fi trecut privirea peste ringul de dans, urmărind dosurile ce se bâțâiau până când hotăra că zvâcnelile pelviene ale vreunei perechi rotunde de fese îi conveneau; atunci s-ar fi strecurat în spatele mândruței, aliniindu-și fermoarul cu mișcările fundului ei, și-ar fi ținut-o așa într-o călăreală până ce i se făcea chef de-o bere. Dar în seara asta n-avea să profite de dans, fiindcă, după cum se gândea, „E poponari nebuni p-aci, băiețaș”. Winston își verifică palmele, căutând semne de contagiune. Luminile roșii dădeau pielii sale cafenii o nuanță de verde-mucegai. Duhoarea puturoasă de tutun, mireasma de bețișoare parfumate și izul dulceag al parfumurilor femeiești pe pielea masculină asudată se combinau formând o putoare de mlaștină care i se îmbibă îndată în haine. Winston voia o bere, dar privirile desfrânate ale bărbaților care se îmbrățișau prin unghere, privirile hulpave ale celor lipsiți de partener îi făceau membrele ca de plumb. Uluit de-atâta îndrăzneală homosexuală, se strădui să se miște mai iute.

Întrebă de Antoine, și un petrecăreț îl îndrumă spre separeul VIP din subsol. Când ajunse în capătul scării, văzu că brigada îl aștepta: Fariq, Charley O’, Nadine, Armello și Bănosul, ciorile pe care încă le mai știa. Ocupau colțul din celălalt capăt al barului, sorbind din doze de Budweiser și privind tăcuți un videoclip la televizorul de

deasupra. În colțul mai apropiat, șase femei amestecau cu paiul în băuturi cu relaxarea unor obișnuiți de-ai locului.

Încercând din răsputeri să arate ca o damă de companie care nu-și mai vedea capul de treburi, vărul Antoine se ocupa de bar. Cu pestelcă la brâu, dădea fuga de la blender la răcitorul de bere fluturându-și părul lung, prins în coadă la spate, suflându-și șuvițele rebele de pe frunte și aruncând câte un ochi la ecranul televizorului. În spatele lui Antoine, între becurile fluorescente și reclamele oglindite la beri de import pe care barul nu le avea de fapt în stoc, se afla un semn luminos: logo-ul FTD – Mercur, cu glezne înaripate, purtând un buchet de flori în mână. Antoine ridică privirea de la un cocteil cu coniac.

— Duruletz! Ieși cu pas șăgalnic de după tejghea, asemenea unei păpuși mecanice, târșâindu-și papucii de casă prin rumegușul de pe jos. Doamne, cât mă bucur că te văd! Io credeam că ești deja la pârnaie, închis pă viață. Încă n-ai omorât pă nimenea?

Winston arătă cu degetul spre colanții strâmți ce striveau până aproape de anihilare organele genitale ale vărului său și-și livră replica:

— Încă nu ț-ai făcut rost d-un vagin?

Obișnuiții barului râseră, iar Winston băgă de seamă că două dintre cele șase femei slobozeau hohote de pirați, hăhăieli guturale ce le scuturau trupurile zvelte: cea în bluză turcoaz și femeia-bărbat cu coc și bluziță roșie fără mâneci. Își dădu povața ca, oricât de beat ar fi fost, să se țină deoparte de cele două – probabil că aveau penisuri mai mari ca al lui.

Susurul efervescent, proaspăt și rece al unei beri Budweiser abia deschise îl ademeni pe Winston către capătul barului. Acolo, ridicat deasupra capetelor, se afla televizorul, înclinat într-un unghi ce-i aducea aminte de camera comună din închisoare. O doză de bere pe un curs de coliziune

cu a sa alunecă înspre el. Fariq se aplecă s-o intercepteze, cu cârjele bălăngănindu-i-se în mâini ca niște penduluri.

— Mulți poponauți pân locu' ăsta, coaie. M-am mirat c-ai vrut să ne vedem aci, fiindcă-i Brooklyn și alea. Poponari și chestii. Da' ai dreptate c-o treabă, că n-o să stea nimeni cu ochii pă noi aici.

Fariq îi trimise un pupic lui Nadine, apoi ridică vocea:

— A fost cam aiurea să trec pân ringu' dă dans. Țin minte pă vremuri, când un gagiu pă care nu-l cunoșteai ți să uita în ochi, ziceai, gen: „Hei, barosane, care-i mersu'? Ai grijă dă tine". Acuma, dacă ți se uită-n ochi tipu', înseamnă că vrea să te-nțepe cu-n cuțit sau să te-nțepe în cur cu pula. S-a schimbat vremurile.

Ceilalți bătură cu dozele de bere în tejghea pentru a-și arăta aprobarea la comentariul lui Fariq. Din celălalt capăt al barului, cu voce țâfnoasă, Antoine zise:

— Cum se face că voi, băieți, credeți că sexu' anal e cel mai rău lucru care vi se poate întâmpla?

— Mă pot gândi și la ceva mai nașpa dăcât s-o iei pă din dos.

— La ce, Fariq?

— Să ai o pulă-n cur *și* una-n gură!

Deși replica lui Fariq i se păru amuzantă, Winston nu râse la fel de tare cum ar fi făcut-o în mod normal. Senzația că nu aparținea acelui loc îl cuprinse iar. Era la o lungime de brat de cei mai buni prieteni ai săi, și totuși i se părea că se afla din nou sus, pe Empire State Building, și că-i privea de-acolo printr-un telescop pus invers. Se vedeau în lentilă, dar păreau foarte departe.

Disconfortul său avea prea puțin de-a face cu antipatia pentru Brooklyn și cu faptul că era înconjurat de bărbați în căutare de ovare care nu se puteau pune de acord dacă erau ori nu homosexuali. I se trăgea mai degrabă de la faptul că, aducându-l pe Spencer în viața lui și acceptând

banii de la Inez, se angajase în chip necugetat să facă niște lucruri de care nu se simțea în stare. Știa că prietenilor săi li se părea că le întoarce spatele, dar nu era cazul. În zona de război reprezentată de cartierul său, Winston voia să fie un negrotei neutru. Voia să ceară o pauză, să-și ia o înghețată din colț și să revină în joc atunci când avea chef. Însă pentru Duruletz nu mai era cale de mijloc. Era ori real, ori o făcătură. Ori pe bune, ori invizibil.

Se mai simțise așa odată, când se făcuseră la închisoare niște percheziții cu care el n-avea nicio treabă. Cineva-i dăduse niște marfă de contrabandă în timp ce gardienii căutau de zor prin celule. Și nu știuse ce să facă cu ea: s-o înghită, să o ascundă sub un colac de grăsime ori s-o înapoieze? Sfârșise cu două luni adăugate la pedeapsă.

Privindu-și tovarășii cum sorbeau din bere și sporovăiau, Winston nu mai știa ce-i de făcut. Îi venea să-l sune pe Spencer și să-i ceară sfatul, însă telefonul era lângă transsexuali, și unul dintre aceștia își învârtea limba scoasă din gură ca un șarpe înfuriat. Winston lăsă să-i scape un țipăt de frustrare.

— Ce-i, nepoate? întrebă Armello.

— Ciorilor, parcă ați fi altfel.

— Dă ce dracu' vorbești?

— Nu știu, Albiciosule, e dă parcă-n seara asta nu v-aș cunoaște dăloc.

Fariq se mișcă din spatele lui Nadine. Era puțintel abțiguit și-și ținea nesigur berea, cu degetul mijlociu desprins de pe cutie și ațintit asupra lui Winston.

— Cioară, *tu* te-ai schimbat. A ajuns un evreu și madam Inez să-ți conducă viața. Coaie, io n-aș candida la un consiliu dă oameni albi nici p-un munte dă bani. Nici pă cinșpe mii și nici pă cinșpe milioane.

— Ți-e ușor, tu ai bani la bancă. Ai idei.

Înșiruiți unul lângă altul la bar, Fariq, Charley O' și Armello se uitau la Winston precum Cei Trei

Nătărăi în episodul cu armata, stând drepți pentru inspecție. Știa ce urma să se-ntâmple: sergentul avea să ceară un voluntar pentru o misiune primejdioasă și ei aveau să facă cu toții un pas înapoi, lăsându-l să se „ofere voluntar” pentru cine știe ce. Al Patrulea Nătărău pica de fraier.

— Și nu ne veni nouă eu d-astea – Fariq făcu semn să i se mai dea o bere în vreme ce i se adresa lui Winston – cu: „Ciorilor, parc-ați fi altfel”. Astea-s vorbe de albicios.

— Ce? N-am zis nimica.

— Nu tu, Charles. Mă refeream la oamenii albi pă bune. Știi cum vor ei să pară că ar fi neînțelegeri între negrotei. Negroteii nu poate trăi dacă nu-și dă unii altora la gioale. Dezbină și cucerește. Ciorile astea-s altfel dăcât ciorile alea. Să-mi bag picioarele. Winston, vrei să te porți ca fraieru’, s-atârni cu-n rabin negru și s-o faci pă candidatu’ la Consiliu, n-ai dăcât. O să fii băiatu’ meu număru’ unu și tovarășu’ nostru mereu. Așa că să nu vii la noi cu rahaturi triste gen „parcă ați fi altfel”.

Winston simți cum i se încingeau obrajii.

— Așa-i, coaie, le zici pă bune. Respect, frăție.

— Duruletz, câtă vreme nu te bagi între mine și teancu’ meu dă biștari, o să fim totdeauna tovarăși dă tovarăși.

Winston nu credea că prăpastia fusese astupată, dar știa că senzația de alienare nu era un lucru asupra căruia să insiste. Ridică de pe tejghea doza de bere. Condensul lăsase un rotocol ud pe lemn. Se gândi la contopirea lui Musashi cu universul și știu că oricât de diferit s-ar fi simțit ori ar fi fost tratat, n-avea niciodată să fie altfel ori separat. Nu de ciorile astea, cel puțin.

Charles îi trecu un braț peste umeri și-i apăsă în palmă o doză rece de bere.

— Io zic, cumetre, că faza asta a ta cu candidatura e-o treabă care inspiră, B. Fincă acuma avem cu toții orizonturi mai largi.

În scurt timp, Winston se trezi cufundat într-un val de mormăieli aprobatoare. Din febrilitatea tonului lor, din lăcomia ce se citea în zâmbetele largi și din felul în care Bănosul se așezase cu spatele la grup, cu ochii fixați pe doza lui de bere, Winston putu să simtă că se pregătea o mișcare de anvergură. Ceva mai de doamne-ajută decât albaneagra cu cărți de joc pe care veniseră cu toții s-o învețe în Brooklyn, vreo combinație care nu se putea discuta în public. O făcu pe niznaiul și-și îndreptă atenția asupra ecranului TV.

— Ciorilor, dă nimic nu sunteți buni. Îmi trebe niște tovarăși noi dă celulă. Antoine!

Chemarea cu voce tare a cuiva din afara grupului le indică celorlalți din bar că întrunirea Ghildei Hoților din East Harlem luase sfârșit. Bănosul ridică creștetul. De-acum încolo toate discuțiile țineau de zona publică, iar obișnuiții localului ridicară și ei puțin glasurile. Duruletz continuă să răcnească:

— Antoine! Dă ce-ai pus filmu' ăsta?

Filmul respectiv era *Împăratul muștelor.* Gașca de băieți eșuați se transforma într-o gloată de sălbatici, iar pușt iul gras, cu ochelari, încerca în van să mențină o aparență de civilizație. „Am cochilia, e rândul meu să vorbesc". Trăgându-l pe Duruletz de mânecă, Armello începu să facă bășcălie de rugămințile pușt iului gras:

— „Am cochilia"? Normal că nimenea nu-l ascultă pă sugaciu' ăla – umblă dă colo-colo cu scoica dă zici că-i nebun. Cine-ar vrea s-audă ce-are dă spus fraieru'? „Am scoica, vă rog frumos".

Pe ecran, căpetenia rebelilor măsura din priviri un bolovan din apropiere.

— Ce-mi place filmu' ăsta, zise Antoine.

— Păi cum, perversule. Te excită băieții care-aleargă pân junglă despuiați, așa-i? pufni Fariq trecându-și brațele pe după talia lui Nadine.

— Șefu' – cum îi zice, Ralph? – are ceva mușchi pă el pentru doișpe ani. Uite numai ce

abdomen.

— Schimbă canalu', îl rugă Winston. Ăsta-i exact ca originalu'.

— Sunt sigur că nu-i exact ca originalu'.

— Așa-i, ăla original era alb-negru și puștii nu purta nădragi dă firmă, asta-i singura diferență.

— Uite ce-i face pulică ăla lu' roșcovanu' cu suliță.

— Oooh! icniră la unison cei din bar.

Jack, șeful primitivilor, îi făcuse capul chisăliță rotofeiului, punându-i capăt sâcâielilor și vieții.

— Am bolovanu'! țipă răutăcios Armello. *Așa* faci lumea să te-asculte!

Winston izbi cu palma în tejghea.

— Băi, știți ce, m-am săturat ca întotdeauna puștiu' cel gras să și-o ia pă cocoașă. Dă ce grăsanu' musai să fie cel mai bun prieten al ăluia dân rolu' principal? Dacă ești prietenu' lu' ăla, dacă ești gras și râde lumea dă tine, o să ți-o iei pă cocoașă garantat. Pur și simplu.

— Măcar e grași pân filme, remarcă Fariq. Dacă cumva, prin vreo minune, apare în film cineva cu handicap, dă obicei e unu-n scaun cu rotile care plănuiește să stăpânească lumea și se hlizește ca un nenorocit dă dement. Și niciodată n-am văzut în vreun film să fie *doi* gagii cu handicap. Mai vezi câte doi labagii obezi câteodată, gemeni ori din astea.

Winston râse:

— Fiindcă nu poți să pui în aceeași cameră doi gagii cu handicap. Parcă nu te văd io, când oprește duba dă handicapați în fața centrului, cum stai și te uiți urât la ciorile surde sau cu retard la tărtăcuță?

— Foarte distractiv, băiețaș. Da' io zic că, dacă-i vreunu' cu handicap în filme, e dă obicei ăla care face planu' dă jefuit bănci.

Nadine îl șâșâi.

— Gura, Chisăliță, ai luat-o razna?

— M-am pornit cu-ale mele, se scuză Fariq, după care se apucă să-și acopere scăparea

hărțuindu-l pe Antoine.

— Hei, Antoine, te-ai considera un expert în poponăreală?

Winston își lipi berea de frunte și începu s-o plimbe peste piele, încercând să-și domolească frustrarea cu răceala cutiei. Remarca lui Charles cu „orizonturi mai largi” și admonestarea lui Nadine când acesta adusese vorba de jefuit bănci îi arătau limpede că una dintre multele idei crețe de îmbogățire instant scosese în sfârșit capul. „Ciorile astea proaste vrea să jefuiască o bancă. Berea asta nu-i dăstul”. Aplecându-se peste tejgheaua barului, înhăță cu îndemânare o sticlă de vodcă de pe raft. Fariq și Antoine își continuau flirtul.

— Da, știu câte ceva despre poponăreală. Poponărism. Poponitudine. Poponizare. Vrei să-ți dau o lecție?

Nadine își puse mâinile în șolduri și-l măsură pe Antoine cu privirea din creștet până-n tălpi.

— Nu prea cred, nu cu bărbatu meu, al naibii *maricón.*

Antoine își dădu ochii peste cap.

— Mă să fie, aș avea să-ți arăt una-alta și ție, domnișoară.

Winston deșurubă capacul și-și umplu cu vodcă obrajii voluminoși. Când înghiți, în cap i se produse un sunet bubuitor care-i astupă canalele auditive, îi curăță sinusurile și-i făcu degetele să înțepenească. Cât se aflase sus, pe Empire State Building, și vorbise despre strategii de campanie, băieții lui plănuiseră ceva fără el. După ce vreme de șaisprezece ani fusese consultat în orice privință, de la regulile de dat cu banul la perete până la programul serilor de răutăți adolescentine, prietenii lui plănuiseră un jaf fără el – și încă un atac la o bancă. Îl durea că nu participase la plănuirea loviturii, dar se și bucura din pricina asta. „O chestie mai puțin să-i port dă grijă”. O a doua înghițitură de alcool făcu, preț de o clipă, ca activitățile cerebrale ale lui Winston să înceteze,

atenuându-i impulsul sinaptic spre amărăciune și amestecându-i amintirile de lungă și scurtă durată într-un boț de neuroni preocupați doar de prezent. „S-aveți baftă, gagiilor”.

— Treceam pân Village alaltăieri ș-am văzut niște lesbience care se ținea dă mână.

— Pă la noi nu vezi pă nimeni să se țină dă mână.

— Asta fincă-s prea blană să le pese. Și, Albiciosule, nu mă-ntrerupe.

— Winston, tu și-ai tăi luați gay la bătaie? întrebă Antoine.

— Ce tot zici, omule? Dacă țin io bine minte, când eram micuț *tu* și gașca ta dă poponauți vă luați dă mine și mă băteați pă *mine.* Io mi-o luam pă coajă. Mereu s-aude dă violență asupra bulangiilor, da’ niciodată dă violența bulangiilor asupra altora.

— Du-te naibii, Duruletz.

— Atunci nu-ncepe. N-o să-ți iau partea numai fincă suntem veri.

Fariq începu să țipe:

— Dă n-ați vrea, vă rog frumos, să nu mă mai întrerupeți și să mă lăsați să-mi spun povestea?

Ceilalți tăcură.

— Zi-i, cioară.

— Bun. Ce morții mă-sii ziceam?

— Dă lesbiene.

— Așa. Fiecare cu ce-l doare, pricepeți ce zic? Da’ io aș vrea să știu dă ce se-mbracă așa dă urât lesbiencele. Parcă s-ar duce la un grătar, să prăjească cârnați și să mănânce chipsuri dă cartofi la reducere. Și ce duce în genții alea? Farfurii și tacâmuri dă plastic? Pantaloni maro, ghete dă munte, șosete vineții și tunsori dă căcat. Parcă acuma-și ridică cortu’ și-s gata să o ia la picior cu rucsacu-n spinare. Dă ce n-are pic dă stil? Că știu și io că nu lucrează-n construcții toate.

Antoine își supse măselele.

— Chisăliță, tre' să fii mai sensibil la problemele comunității homosexuale. Mai ales că ești și tu cu probleme fizice și d-astea.

— Și-acuma ce, să sug pula ca să fiu corect politic?

— Întreabă-l pă Duruletz, că-i politician, sugeră Nadine.

— Așa să fie? întrebă Winston dând de dușcă încă o porție de lichid arzător și așezând, nu foarte subtil, vodca înapoi pe raft. Din inflexiunile vocii, Fariq și ceilalți înțeleseră limpede că beția asta avea să fie, pentru Winston, una introspectivă. Aprobe că-i preferau episoadele de pileală psihosexuală, când făcea ravagii prin cluburi și jefuia bărbații pe la budă ori se proțăpea în mijlocul ringului de dans și-l dirija pe DJ fluturându-și penisul ca pe o baghetă flască.

— Mai bine-ați lăsa-o cu faza asta cu politicianu'. Io n-am zis c-aș fi om politic, și chiar de-aș fi zis asta nu-nseamnă că și *sunt.* Ce mă vedeți că fac, aia sunt.

Armello ridică doza înspre Winston.

— Deci în momentu' ăsta nu ești dăcât un gagiu beat?

— Mda, și nu mi-i rușine dă asta. Nu-s ca taximetriștii. Te sui în mașină și taximetristu-ncearcă să intre-n vorbă, da' nu fincă-i prietenos dă felul lui, ci ca să-și dea seama dac-a dat-o în bară și-a lăsat în mașină negru greșit. „Salut, prieten. Eu, la mine în țară, om de știință. Doctor". Taci, mă, dân gură, ești taximetrist și-atâta!

— Zici tu, da' pun pariu că dac-ai fi acolo sângerând dă moarte, ai spera să zică un „eu, doctor", replică Fariq sabotând nemulțumirea lui Winston. Haideți, băieți, să facem ce-am venit să facem înainte s-o ia Duruletz pe ulei.

Încuviințară cu toții și își luară cutiile cu bere ca să le ducă în camera din dos, încercând să-și dea seama care doză aparținea cui. Își plimbau mâinile peste puzderia de recipiente, temându-se să nu se

aleagă cu resturile altcuiva. Cu buzele țuguiate, scoțând zumzete ca de aeroplan, Winston își ținea palma groasă peste celelalte mâini; scoțând țiuitul unui bombardier care atacă, își croi drum prin încrengătura de brațe și înhăță o doză din mijloc. Satisfăcut, o apucă spre camera din dos, dând peste cap grăbit, cu mulțumire, restul de bere.

— Cioară, dă unde știi că aia ți-i berea? strigă după el Armello.

Winston aruncă peste umăr cutia goală acum.

— Omule, am sucit chestiuța dă pă capac.

Nadine prinse cutia din zbor. Cheița de deschidere era sucită isteț într-o parte.

— Oho, i-o chestie dăștеaptă.

— Io credeam că vouă, băieți dă ghetou, vă umblă mintea, zise Winston dispărând în întunericul sălii din spate.

∵

Bănosul își așează actorii în jurul mesei de joc, care nu era altceva decât o cutie de carton pusă pe-o navetă pentru sticle de lapte. Deși bâiguia bețivănește, abia inteligibil, Bănosul era mai lucid decât îl văzuse Winston vreodată. Cu eficiența unui regizor de Broadway, îi distribui pe toți în roluri în piesa „alba-neagra” ce avea să aibă premiera într-o săptămână. Armello, omul cu cartea, se afla în spatele cutiei, făcând peticele de carton, cu mâinile-i agile de magician, să se sucească și să salte după voie. Nadine urma s-o joace pe ingenuă. Treaba ei era să ademenească victimele în joc cu o fluturare subtilă a sânilor, o limbă trecută agale peste buza de sus și-o bancnotă de-o sută pusă necugetat în joc.

— Nadine, tu tre’ să vinzi replica asta: „La naiba, pierd banii pentru ziua fiică-mii”. Faci un bărbat să vrea să vină și să stea lângă tine. Un fraier cu buzunare doldora, care crede că poate el s-arate la doamna cum se face – îți câștig banu’ și te duc acasă.

Charles și Chisăliță aveau să fie jucătorii de sprijin, a căror scop era să blocheze perspectiva victimei asupra mesei, stârnindu-i curiozitatea. După ce convingeau ținta să intre în joc, cei doi aveau să-l sfătuiască în privința chițibușurilor, explicându-i că dacă-și uneau eforturile puteau avea șanse mai mari împotriva celui care făcea jocul. Charles se pricepea de minune la asta. Winston își aminti de ziua când furaseră cutii cu parfum dintr-o dubă spartă pe FDR Drive și începuseră să le vândă cu cinci dolari sticluța în centru, iar Albiciosu' pornise să-și ridice marfa în slăvi cu un accent britanic impecabil: „Direct den Franța și Italia, ale mai fine arome pentru mama, drăguța, ba și pentru pretenarii voștri. Șaizeci de dolari de șip la Saks de pe Fifth Avenue, doar cinci dolari pe Fifth Avenue și-atât". Auzind argoul britanic cel atât de prețuit, puzderie de caraibieni aflați în pauza de masă dăduseră buzna să cumpere sticluțe cu parfum de la britanicul atât de binevoitor.

Winston juca același rol în escrocherie ca întotdeauna: trebuia să stea de șase, grijuliu să nu apară poliția și în același timp atent la cei fraieriți care, după ce se făceau de râs în fața iubitelor, se întorceau invariabil să ceară banii înapoi. După ce pledă pentru un rol în care să aibă și replici, Bănosul acceptă să-l încerce pe Duruletz ca fals jucător principal, postându-l direct în fața lui Armello. Însă Winston îi luă lumina lui Armello, așa că Bănosul, dându-l iarăși deoparte, zise:

— Uite ce-i, Durule, toate ciorile tre' să facă ce știe mai bine, ș-a naibii, nimeni nu face dă șase ca tine!

Winston păși brusc spre Albiciosu', ocolindu-l pe Fariq. Băgă mâna în buzunarul pantalonilor lui Charley O', scoase o punguță cu iarbă și i-o flutură pe la nas. Surâzând din colțul gurii, Albiciosu' îi oferi fără vorbe permisiunea, cu un subînțeles:

„Da’ să n-o fumezi pă toată”, apoi Winston ieși din încăpere grăbit.

— Ce-i cu tine? întrebă Antoine.

— Nimic, replică Winston îndreptându-și privirea spre televizor.

Antoine scoase un hohot de râs ca un fornăit. Cu toate că nu-și mai văzuse verișorul de aproape doi ani, nu se schimbase prea mult.

— Durule?

— Ce?

— Ce-ar fi să stai colea?

Winston se lăsă pe un scaun de bar. În copilărie crezuse că televizorul e ca o oglindă: o sticlă reflectoare telepatică ce-i absorbea gândurile și le emitea înapoi, făcându-l să descopere ce gândea.

— Antoine?

— Da?

— Ce film e ăsta?

— Nu știi? Pe bune, credeam că le-ai văzut pe toate. E unu’ din filmele lui Carl, *Beretele verzi.* Cu John Wayne și cu un gagiu cu urechi mari care-i un reporter ce se bagă peste tot. Și Sulu din *Star Trek* joacă un vietnamez gen Unchiu’ Tom.

— Nu suport filmele dă război. Mai ales alea cu reporteri sau scriitori pân ele, care mereu o face pă ăia puri până spre sfârșit, când e gata să pună mâna pă pușcă și să tragă-n inamic. Gen, dacă un *scriitor* tre’ să omoare, atunci războiu’ *chiar* că-i de căcat. Și niciodată nu-s omorâți. Scriitoru’ nu moare niciodată.

— Cioară, cred că-l urăști pe tac-tu. Ce căcat ți-a făcut unchiu’ Clifford, frățică?

Se uitară amândoi cum reporterul de război, Davin Janssen, izbea o mitralieră de trunchiul unui copac. Winston chicoti.

— Albii-s așa dă transparenți, paștele mă-sii. Trase din raft sticla de vodcă și-o așeză lângă picior. Antoine, e pă undeva vreun loc aici unde să stau singur? Nu-ncerc să-l aud pă John Wayne în clipa asta. Vreau numai să-mi fumez cuiu’ dă iarbă

și să mă liniștesc un pic, pricepi ce zic? Carl mai are filmulețele alea demente?

Antoine îi întinse cheia de la camera fratelui său, la etaj. Când Winston o apucă, Antoine o ținu bine de capătul celălalt. Micul Duruletz creștea; ajunsese la vârsta la care verișorii trec de la tovarăși de joacă minunați la stadiul de aproape-străini pe care-i vezi doar pe la înmormântări și când ai treabă la poștă. Antoine dădu drumul cheii.

— Mersi, văru'.

Duruletz o luă spre scări, ferind sticla de vodcă de ochii lui Antoine.

— Ce mai face tușica Ruthie, apropo?

12. CLOPOȚELUL

Camera lui Carl, din cupola clădirii de cărămidă cafenie, era plină cu suvenire războinice. Winston trecu pe lângă săbii, drapele naziste și decorații și se duse direct la cufărul de armată plin cu casete video. Scormoni prin vraf, citind etichetele și lepădându-le una câte una: *AC/DC în concert la Budokan; Fețele morții; Lynryd Skynryd; Linia Maginot; GG Allin; Confruntări în hochei; Futăciosul 144.*

— Asta se prezintă bine, zise Winston introducând în videoplayer o casetă intitulată *Orice negrotei care nu-i paranoic e dement – teoria conspirației.*

Filmul începu cu un nătăfleț de la Nation of Islam stând la o tribună, ștergându-și fruntea lucioasă de sudoare cu o batistă și adresându-se unui public format din drept-credincioși.

> Istoria pe care ne-o prezintă ei este incompletă! Dacă ar fi să-i credem, negrul n-a fost inventat decât în primele zile de sclavie. Omul roșu n-a apărut pe planetă până la Ziua Recunoștinței, rasa cafenie până la Alamo, și întâia oară când au pus ochii pe cineva de rasă galbenă a fost cât respectivul a bombardat Pearl Harbor. Vreți s-ajungeți undeva pe lumea asta? Atunci va trebui să învățați despre ei, despre albi. Nu știu de ce copiii de culoare se descurcă atât de prost în școli, că doar versiunea lor asupra istoriei nu-i atât de dificilă. Lecția numărul unu: omul alb a fost primul care-a făcut aia și cealaltă. Lecția doi: omul alb e cel mai bun la aia și la cealaltă. Dacă aveți noroc, vă vor spune asta și-apoi vă vor testa cunoștințele. Și

> tot ce trebuie să știți e că omul alb a făcut x, y și z pentru omul de culoare în data de cutare și cutare. Dar niciodată nu vă vor spune ce a făcut negrul independent de omul alb. Nu există variante multiple în chestionar, întrebări de tip adevărat-sau-fals despre istoria negrilor care să n-aibă nimic de-a face cu albii, cu războaiele lor, cu slăbiciunile și regulile lor. Și cu siguranță nu… nu vor *vrea* să vă învețe despre relația dintre oamenii albi, cei negri și rechinii din Oceanul Pacific. Nu vor *vrea* să vă spună că rechinii au ajuns în Pacific fiindcă s-au luat după corăbiile ce aduceau sclavi din Africa, mâncând africanii aruncați peste bord.

Așezat confortabil într-un scaun de birou, Duruletz improviză un dispozitiv de fumat marijuana făcând o adâncitură găurită la baza unei doze goale de bere cu o baionetă însângerată. Își alungă din minte lecția despre sclavie a predicatorului. „Ce cucu' meu trăncănește cioara aia?" Gânditor analitic, pe Winston nu-l deranja, până la urmă, puțin plauzibila variantă a corăbiilor cu sclavi străbătând Pacificul atunci când traseul cel mai la îndemână era prin Atlantic; nu asta îl făcea să socoată neroade afirmațiile predicatorului. Cinismul său de ghetou era abisal, zămislind o profundă îndoială ce mergea dincolo de suprafața unduitoare a oceanului. „Hai acuma, rechini în Pacific fincă se ținea după sclavi, i-un rahat. Atunci ce caută rechinii acuma, că-i încă acolo? Cum, înoată-n cer și vorbește unii cu alții: «Băi, Harold, n-am mai văzut negrotei p-aici d-o vreme… mamă, și ce buni era la gust»?"

Fiindcă-i trebuia o scrumieră, Winston întoarse pe dos o cască de hitlerist.

— Acuma-s gata dă petrecere.

Acoperi buza cutiei de bere cu buzele-i proprii, aprinse șomoiogul de iarbă în adâncitură și trase îndelung. Urmări, prin fumul dat afară din plămâni, cum predicatorul întinse brațul stâng dincolo de marginea ecranului și trase lângă el o negresă solidă, de vârstă mijlocie. Îmbrățișarea strânsă făcu ca partea stângă a trupului femeii să se lipească de subrațul vorbitorului, creând impresia că cei doi erau gemeni siamezi. Predicatorul o prezentă pe nou-venită drept o victimă a sistemului judiciar din Philadelphia care-și căuta dreptatea, iar publicul o primi cu căldură și înțelegere. Vocea bărbatului bubui în sală: „Știți cu toții acum că femeia asta frumoasă și bună, afro-americană – din nou un prim-plan cu batista la frunte –, profesoară a unor copii afro-americani de ispravă – aici femeia dădu aprobator din cap, recunoscătoare că cineva se străduia să-i apere onoarea –, o pedagogă calificată, n-a lovit-o pe femeia aceea albă, așa cum s-a spus. Cum îndrăznesc s-o acuze că ar fi bătut-o măr pe ticăloasă?” Femeia își lăsă privirea în jos și-și acoperi modestă gura cu palma, însă fără să-și poată stăvili un rânjet șiret. Îndată, publicul își dădu seama că o lovise de fapt pe femeia albă și izbucni în hohote de râs. Zâmbind larg, predicatorul o îmbrățișă și mai strâns pe femeie.

— Și chiar de-ar fi făcut-o…

Râsul lui Winston, asprit de cannabis, acoperi hlizelile ce se rostogoleau din difuzoarele televizorului. „Poate-nvăț ceva dă la clovnu’ ăsta, își zise. Ăștia-s negrii mei, c-au ori nu dreptate”.

Marijuana era tare, din soiul *indica.* Winston suflă inele de fum și le urmări cum se lărgeau. Simți o furnicătură în ceafa; apoi, brusc, își pierdu simțul pipăitului. Starea dură doar câteva secunde, dar se bucură de senzația de nediferențiere între corpul propriu și lucrurile din jur. „Mă, parc-aș fi aer. Nu, aeru-i eu. Mă respiră lumea. Ia stai, mă

respir io singur. Trage aer în piept, mă, c-ai luat-o razna rău”.

Winston ciopârți cu lovituri de karate ultimele inele de fum ce se lăbărțau înaintea lui, apoi se concentră asupra ecranului. Predicatorul dispăru sub un vifor de purici, și un bărbat alb, bine îmbrăcat, anunță existența unei societăți secrete numite Iluminații. Potrivit prezentatorului cu voce nazală, acești Iluminați, absolvenți cu toții ai unei instituții numite Colegiul Invizibil, alteraseră pe neștiute istoria lumii încă din 1500 înainte de Cristos. Universitatea din Sumeria – Campusul Ur era locul de origine al fondatorilor grupării; membrii actuali își primeau învățătura într-o sală de la subsolul Universității Yale. Pitagora, Mahomed, Martin Luther, Isaac Newton, școala pozitiviștilor vienezi, Umberto Eco și cam toți președinții americani cu excepția lui Taft, Carter și Reagan (care fuseseră manipulați) studiaseră la Colegiul Invizibil. Crucificarea fusese o cascadorie a sectei care avusese parte de-o publicitate neașteptată; prin urmare, Iisus fusese trimis grabnic în Franța și-și publicase dizertația de masterat în scriere creativă, *Predica de pe Munte,* textul cunoscut acum drept Biblia. Primul Război Mondial fusese un stagiu de practică pentru studenții de frunte Mao Zedong, Lawrence al Arabiei și fabricanții de iperită. Cu naziștii pe post de marionete, al Doilea Război Mondial nu fusese decât o păcăleală complicată menită să aranjeze o înfruntare între comunism și capitalism. Manevrele Iluminaților erau responsabile pentru toată harababura sfârșitului de secol douăzeci, inclusiv criza energetică din 1970, scrisorile în lanț și prea puțin probabila victorie prin knockout a lui Buster Douglas în meciul cu Mike Tyson.

La menționarea lui Buster Douglas, paranoia care apare mai întotdeauna ca efect al marijuanei de calitate își făcu o intrare gălăgioasă. Winston parcă auzea pașii și vocile șoptite ale Iluminaților

vorbind cifrat pe la spatele lui. Adevărații stăpâni ai lumii veneau să pună gheara pe el, însă era hotărât să rămână conștient în timp ce-și puneau în aplicare planurile malefice, în timpul interogatoriilor și torturii.

— Duruletz, băiete.

— La ce te uiți?

— Te-a spart rău iarba, așa-i?

Winston nu spuse nimic, fiindcă uscăciunea datorată marijuanei îi lipise limba de cerul gurii. Fariq, Armello și Nadine se așezară pe pat. Charles luă loc pe cufăr.

— Chisăliță, zi-i dă treaba dă la bancă, băiețaș.

— Durule, știi banca aia nouă dă pă Sixth cu Second, după colț dă Kentucky Fried?

Winston dădu din cap că da. Un alt bărbat alb pătrunse în scenă din partea dreaptă. Gazda se opri în fața unui perete lambrisat și trase un ecran de proiecție pliant, apăsându-l în jos de mai multe ori ca să se asigure că rămânea bine desfăcut. „Din 22 noiembrie o mie nouă sute șaizeci și trei, guvernul Statelor Unite a ascuns poporului american adevărul privitor la asasinarea lui Kennedy. Eu cunosc acest adevăr…” Winston se aplecă înainte în scaun, încercând să găsească o zonă în spațiul său aerian proxim unde vocile teoreticienilor conspirației și cea a lui Fariq să nu se mai suprapună. Izbuti doar să se răsucească într-o rână, lăsând televizorul să transmită în urechea sa stângă și pe Chisăliță în dreapta, cu vocile pierzându-se și revenind ca niște posturi radio care interferau pe aceeași frecvență.

— Am fost acolo cu maică-sa lu’ Charley O’. Miercurea asta i-a ieșit banu’ la pariuri, nu știu pă ce, lovituri dă baseball pă meci, aruncări sau alte rahaturi. În or ce caz, io, ea și cu Albiciosu’ ne relaxam pă acoperiș la o iarbă. Tu nu știu pă unde erai. Mama lu’ Charley asculta știri sportive la radio și-ncerca să-și dea seama ce-o să facă ea cu șase mii dă dolari neimpozabili, când s-a auzit o

reclamă. Omu' vorbea pă foc automat: „Experții estimează că frământările din Orientul Mijlociu, combinate cu utilizarea tot mai intensivă a utilajelor agricole din zonele de cultură a porumbului, acum că seceta a luat sfârșit, vor duce la creșterea prețului la petrol. Dacă prețul țițeiului crește fie și cu zece cenți pe baril, o investiție inițială de cinci mii de dolari poate aduce un profit de douzăeci de mii de dolari în următoarele șase luni". Și numai ce-o văd că face ochi mari; am dus-o direct la bancă în timp ce-i explicam diferența dintre rata fixă și dobânda variabilă.

— Zona peluzei… prostii. Depozitul de carte – fantasmagorii. Oswald, Ruby, Oliver Stone – subterfugii ale CIA…

— Da' fii antenă… intră mama lu' Albiciosu': „Vreau să-mi deschid un cont de economii cu depozit la termen", iar tipesa dă la ghișeu e toată numa' *Uau, o femeie albă,* „să-l chem pă șefu'". Și ăla la fel*, femeie albă-n bancă,* „să-l chem pă directorul de filială". Și-n două minute toată lumea din bancă să spetea s-aibă grijă de doamna O' Koren. Directoru' dă filială a deschis contu', și paznicul i-a adus cucoanei un scaun să s-așeze. M-auzi? Un director de filială să deschidă un cont cu mâna lui e ca președintele Statelor spălând vase la Casa Albă. Și numa' fiindcă mămica lu' Charley e albă. Și io la ce mă gândesc? „Cineva tre' să-i facă pă labagiii ăștia. Dorm pă ei. Apare-o târfă albă colea și toți își pierde mințile".

— Pă cine faci tu târfă?

— Scuze, Charley, nu te supăra. Așa că ce-o să facem e să ne-ntoarcem la bancă, o luăm pă mama lu' Charley să stea cu ei dă vorbă și, cât o face pă prințesa Diana p-acolo, noi golim locu' ca-n palmă. Da-i mai mult dăcât e căzu' să știi tu, acuma că te-ai făcut candidat la Consiliu ca o jigodie mică.

— O să proiectez filmul lui Zapruder. Sunt sigur că l-ați mai văzut, însă asta n-ați mai văzut,

versiunea pe peliculă de treizeci și cinci de milimetri. Ce veți vedea e mai mult decât ar trebui să știți, dar tot ce-ați vrut vreodată să știți…

Botul limuzinei lui Kennedy se ivi din umbra unei pasarele din Dallas. Winston era atât de luat de cannabis, încât imaginea i se părea tridimensională. I se părea că o putea atinge, că putea să ridice fusta lui Jackie și să i se uite la chiloței.

Se răsuci și scrută fețele prietenilor lui, evaluându-le nivelul de hotărâre. Păreau, spre surprinderea lui, destul de serioși. Dacă le-ar fi zis: „Ciorilor, vă țineți dă caterincă", probabil c-ar fi jefuit banca a doua zi numai ca să-i demonstreze că greșea.

— Ciorilor, vă țineți dă caterincă, zise peste câteva clipe.

Prietenii lui îl priviră ca și cum i-ar fi pălmuit. Fariq îl împunse cu cârja în gambă.

— Pă bune, copilaș. Am văzut io la TV un documentar despre nenorociții dă criminali dă război japoneji. Folosea cunoștințe despre droguri pă care le avea dă la torturat prizonieri dă război ca să jefuiască bănci și chestii. Își punea halate dă laborator și intra-n fugă și le zicea la angajați că-s expuși la ceva gaz otrăvitor și tre' să ia antidot. Și antidotu-i punea la pământ, normal, și-apoi *bum,* mergea treaba. Un halat alb și niște piele albă te duce departe.

Winston vorbi lent, cu vocea tărăgănată a celor foarte intoxicați:

— O să otrăviți tot locu' ăla?

— Nu, doar îi adormim, zise Nadine. Tu n-asculți?

Armello bătu din palme.

— Am io niște pastile d-astea dă dat la tipe ca să pice late. Somnifere, dân vremea când jucam baseball. Le-am ținut pentru oarește scop important.

— Nimica nou. E-aceeași treabă ca faza cu câinii adormiți cu cloroform. Faceți chestii dă fricoși, ca dă obicei.

— Nu-i dă frică, e șmecherie. I-o diferență. Ăștia care-o face pă cocoșii, cu mușchi-ncordați, ăștia-s împușcați primii. Cum a pățit-o și amicu' tău dă colo, Kennedy.

Winston se întoarse iarăși spre televizor și șterse cu palma praful de pe ecran. Descărcarea electrostatică îi ridică perii de pe încheietură. Limuzina lui Kennedy dădea colțul. Mâna stângă a lui Jackie era pe calota pălăriei, ca să nu i-o ia vântul. Președintele zâmbea, de parcă mâna ei dreaptă l-ar fi pipăit între picioare.

— Toată lumea, tăceți naibii.

Albul ponosit de la televizor opri proiecția și lovi în ecran cu un arătător de lemn. „Stați cu ochii pe șoferul limuzinei. Din acest punct voi derula pelicula cu încetinitorul, șoferul se va răsuci ușor, va întinde brațul drept către ceafa și peste umărul stâng, veți vedea arma, veți auzi împușcătura, veți observa o izbucnire de fum și capul lui Kennedy va fi proiectat grotesc în spate. N-au fost Oswald, cubanezii ori Mafia, a fost șoferul mașinii". Filmul porni, cadru după cadru încețoșat.

Șoferul întoarse capul. Brațul i se întinse în spate, ca și cum ar fi vrut să se scarpine la ceafă.

— Rahat!

Apariția armei, fumul, capul proiectat în spate, toate se desfășurară exact în felul în care zisese bărbatul.

— Rahat!

Uluit, Winston se înclină spre televizor, examinând pata neclară despre care albul zisese că era o armă. „E pistol? Nu-i pistol. Paștele mă-sii, sunt prea blană ca să văd arma".

Charles păși în fața televizorului.

— Asta o să se-ntâmple cu tine dacă te faci candidat, Duruletz.

Apucă videocaseta cu *Futăciosul 144*.

— Te superi?

Winston ridică din umeri, derulându-și în minte iarăși imaginile cu Kennedy trântit pe bancheta limuzinei. Ecoul împușcăturii reverbera, amintindu-i cum fusese la un pas de moarte ultima oară când se aflase în Brooklyn. „Omule, politica asta-i periculoasă. Dacă câștig, o să zic atâtea chestii pă bune, că ciorile or să mă omoare”.

Charles se retrase din fața ecranului, lăsând vederii un bărbat alb între două vârste, cu părul prins în coadă, care-și băga degetele într-o brunetă ce arăta ca și cum împlinise optsprezece ani abia de cinci minute. Umezită cum trebuie cu salivă și vorbe dulci, tânăra se pregăti să-l primească în ea pe tipul cu barbă căruntă, desfăcând picioarele și închizând ochii. Libidinosul, tot numai piele lăsată, grimase și convulsii, se sui pe femeie.

— Iote moșu’ cum fute cu șosetele-n picioare.

— Și cu ochelari pă ochi.

— Da’ nu face nicio pagubă la păsărică.

— Hai odată, știoarfo, mai cu chef. Strânge-l între picioare.

În următoarele minute grupul urmări filmul în tăcere, pătruns de desfășurarea evenimentelor de pe ecran, fiecare dintre ei prins în micul său fetiș pornografic. Al lui Winston era că-i plăcea să vadă cum se zgâlțâie sânii femeii în timpul sexului. Armello, agitându-și febril brațele și nemaiputându-și stăvili nevoia de a-și împărtăși impresiile, izbucni:

— Oo, rahat, acuma-i linge gaura curului! V-a lins vreodată cineva în cur? întrebă el uitându-se împrejur, dar fără să aștepte cu adevărat un răspuns. Mie da. Eram în Memphis, la un hostel, și gagica a-nceput să mă lucreze. Io eram târfa, stăteam crăcit, cu genunchii lângă urechi, și tipa mă iubea cu limba-n cur de mama focului. Am uitat dă tot că-n seara aia ratasem dă patru ori la meci.

Arătând emfatic spre televizor, Fariq solicită ca atenția celor prezenți să se îndrepte iarăși către ecran.

— Futăciosu' lucrează la păsărică, așa să face treaba!

Albiciosu' îi dădu o palmă după ceafa.

— Chisăliță, da' ce știe despre păsărică curu' tău schilod și plin dă scolioză? Cred că nici nu te poți controla când dai din fund, cred că-ți zbați cocoșelu' ca un pește scos din apă. Pă pariu că te apucă bâțu' epileptic când dai la buci și-o zici pă aia cu „dragă, ai avut tu un spasm?"

— Nadine, dă ce râzi? Las' că vezi tu acasă.

— Fii pă fază la fata albă, și-o trage ca o pătură udă.

— Ați cordit vreunu' o tipă albă, ciorilor?

Winston, care începea să-și revină, se răsuci în scaun și ridică școlărește mâna.

— Io.

— Negrule, ce? N-ai zis niciodată nimica.

— Mă știi doar, înainte dă Yolanda mi-o băgăm în toate patru găurile.

Masculii încuviințară cu entuziasm, deși niciunul dintre ei, trecând în revistă lista cu orificiile corporale, nu izbutea să-și dea seama exact care era al patrulea.

— Ca lumea.

— Țâță dă mâță, băiețaș.

— Tovarășu' meu.

Cu o expresie întrebătoare pe chip, Armello se opri în mijlocul uralelor și se apucă să numere pe degete.

— Anal, oral, vaginal. Hei, mă, care-i număra patru?

Winston râse cu superioritate.

— Le fut și mintea la știoarfe, fraiere.

— Unde-ai cunoscut-o pă fată?

— Mai ții mine-n liceu, când ne duceam în locu' ăla dân Meat District, lângă docuri?

— Aha.

— Și era o gagică albă și-una dă culoare, cam cu zece ani mai mari ca noi, care bea scotch lângă boxe?

— Dubioasa aia roșcată?

— Știi doar, când vezi o fată albă și o negresă împreună la club e clar că albicioasa umblă după sculă dă negru și colorata vrea să se combine c-un băiețaș alb, altfel n-are cum. M-am dus la roșcovană și i-am strecurat, cu mare artă, număru' meu dă telefon. Șmecheria a mers, și-a doua zi eram la ea-n cotineață sugând la țâțe, fără să dau vreun biștar pă haleală, pileală și floricele pă câmpii. Cum îi zicea… Holly, Markie, ceva dă genu'. Parcă Holly.

Nadine se strâmbă.

— Bleah. Și cum e fetele albe?

— Ciudat rău a fost, omule. Era așa dă sigură pă ea tot timpu'. Era ceva, consultant cu computere. Avea birou în casă. N-am mai fost la nimenea să-și aibă birou în casă. Nici n-am auzit în viața mea vreo cioară să zică: „Mă duc la birou". Și-am lăsat-o să-și facă damblaua. Mi-ai supt-o ca lumea, n-ai dăcât să trăncănești despre gigabiți și dischete cât vrei. Și-apoi… într-o zi stăteam noi așa frumușel, și dân senin începe c-o fază: „Știi ce, când eram mică am avut o dădacă neagră. Și-am iubit-o de parcă-mi era rudă. Mă iubea și ea. Mi-au spus copiii ei, la înmormântare".

— Te-a luat eu d-astea, puștiule?

— Da, a pornit-o cu faze dă plantație, *Pe aripile vântului* și alta nu. Tata mi-a zis odată că or'ce fraier pă care-l știa că a umblat cu o femeie albă cât dă cât cu bani pă ea a auzit rahatu ăsta. Și io încercam să fiu, cu cățeaua asta, pă filmu' „pace și dragoste, suntem oameni cu toții". Io crezusem că demența asta dă care vorbea tata era dân alte vremuri. Io-s gen: e albă? Mare chestie, suntem în secolu' douăzeci. Oameni-s oameni. Ce dacă să spală pă dinți cu pastă sută la sută naturală cu aromă dă fenicul dân Maine? Ce dacă?

— Ia stai, îl întrerupse Armello, ce-i aia fenicul?

— Un rahat dă aromă, oftă Winston, apoi continuă: Ce să zic, „dădacă neagră”. M-a călcat rău pă bătături. Eram tot numa: „Dă ce dracului vrea pațachina asta să-mi zică așa ceva? Dădacă neagră? Ea chiar crede că vreau să știu căcaturi dâin astea?”

— Păi cum, Zeule? zise Fariq, care abia aștepta să răspundă nedumeririi lui Winston. Ea-ți spunea dă fapt că mă-ta nu-i niciun căcat, că tu nu ești niciun căcat și că ea-i prințesa albă pă care-o iubește și adoră toată lumea. Se crede specială fincă a fost crescută dă o femeie dă culoare.

— Să-mi trag palme, o femeie dă culoare m-a crescut și pă mine, și asta nu mă face special. Da’ mi s-a luat după ce-a zis asta. Mi s-a lipit dă creier. Ne simțeam bine și noi, și după aia am ajuns să mă uit așa la ea și să mă gândesc: „Ce târfa proastă, cum a zis tâmpenia aia”.

— Trebuia să-i dai cu flit și gata.

— Da, dacă puteam, da’ știi și tu cum e fetele albe. Se dezbăra dă țoale, dă bijuterii, se punea pă supt coaiele. I-a dat lu’ mandea un abonament pentru tot Festivalu’ dă Film din New York. Și-odată nebuna m-a apucat dă braț, m-a tăiat c-un foarfece și a început să-mi sugă sângele.

— Hai, acuma.

— Să mor io. S-a șters pă bot și-a zis o fază gen „acuma suntem negri amândoi”. Și io, dă colo: „Negri! Nu ești niciun negru, fătucă, ești razna”.

— Asta capeți dacă-ți faci dă lucru cu fete albe, zise Charles înclinând cunoscător din cap. Vă zic io, femeile albe-i dracu’. Nu pot să pricep de ce și-ar trage-o careva cu o fată albă.

— Charley, cum poți să spui asta? Mama și sora ta e albe.

— Păi și-atunci nu crezi c-ar trebui să știu ce vorbesc?

Fariq bătu palma cu Charles.

— Charley zice pă bune. Orice cioară care să însoară cu o gagică albă o ia dă nevastă fincă-i albă și atâta. Asta dacă nu cumva negroteiu' o cunoaște când e singurii supraviețuitori a unui accident dă avion și nimeresc p-o insulă pustie. Mă doare-n cur ce să spune dă iubire adevărată, ochi frumoși și fire plăcută.

— Da' cine zice ceva dă căsătorie? Io și-o gagicuță albă, imaginați-vă numai. Chisăliță, dă ce faci mutra asta?

— Îmi imaginez.

— Habar n-ai tu. Niciunul dân voi nu știe măcar ce să facă c-o tipă ciocolatie la piele. Yolanda e… omule, să fim serioși.

— Tu și Landa v-o mai trageți încă? întrebă Fariq reușind să formuleze întrebarea, cumva, într-un fel inocent.

— Normal.

— Da' știi la ce mă refer când zic „încă v-o trageți"? E deja invizibilă? Nu zic dă dățile când v-o trageți și te gândești: „De ce mi-o trag io cu tipa asta?" ci de momentu' când v-o trageți și-ți spui: „Mă, de ce mi-o mai trag io?" Atuncea devine invizibilă femeia ta.

— Haide, mă, dă doi ani suntem împreună, căsătoriți dă unu. Încă e colea atracția, da' nu-i ușor. Înainte să trecem la treabă mai stau pă marginea patului, mai bag o bere sau mai trag un fum dă ceva, uneori amândouă. Ca să-mi vină chefu', pricepi? Yolanda se uită la mine așa, tristă, și-și saltă sânii ca și cum ar fi dă mâncare, ca și cum mi i-ar da dacă ar putea, dacă m-ar face fericit. Și zice: „Ce-ți trebuie ție să bei și să fumezi rahatu' ăla înainte să facem dragoste? Eu nu-s dăstul?", iar io trag dân cuiu' ăla de numa' și fac: „Da, fătucă, ar trebui să fii".

Ca să-și arate exasperarea pre-coitală, Winston trase tare, de două ori, dintr-o țigară cu marijuana imaginară, apoi urmă:

— Și-o dau cu: „Mă, rahatu' ăsta nu mă ia deloc".

Când râsetele se domoliră, Nadine încercă să îndrepte iarăși conversația spre subiectul deosebirilor dintre erotismul caucazienilor și cel al africanilor.

— N-ai zis dacă-i vreo diferență între noi și felu' în care se fute fetele albe.

— Nu-i ca și cum am umblat cu-n cârd dă fete albe. Știu doar că la fetele hispanice le place să te tragă dă urechi, da' altfel nu-i nicio diferență colo jos – păsărica-i păsărică.

— Mi-am tras-o cu o femeie care n-avea fofoloancă, mărturisi Armello abătându-și fără tragere de inimă ochii de la filmul porno. *Una vieja* – dă vreo cincizeci dă ani. Am cunoscut-o în Zebulon, Carolina de Nord. N-avea fofoloancă, își făcuse o histerectomie când am combinat-o io. Am băgat acolo toată mâna, zise Armello închizând și desfăcând încetișor pumnul. Atâta loc era-n găleata aia, că simțeam cum suflă vântu'. *Coño,* dacă aveam o lanternă la mine, puteam face umbre chinezești înăuntru' ei.

Folosind lumina televizorului, Armello își ilustră escapada sexuală închipuind diverse siluete cu forme mișcătoare, având peretele dormitorului ca substitut al cervixului frumoasei din sud. Capete de câine se transformară în meduze. Pachiderme deveniră lebede înclinându-și gâturile. Găsind povestea lui Armello deloc excitantă, Winston își anunță plecarea din încăpere.

— *Me voy,* Chisăliță, *dame chavo.*

— Cât?

— O bumașcă.

Winston luă bancnota de cinci dolari de la Fariq și-și luă la revedere.

— Să-i ziceți lui Antoine c-am plecat.

În timp ce cobora scările, Winston văzu că petrecerea se pleoștise. Încăperea mirosea a bărbați în călduri și a bere vărsată; peste tot, pe podeaua

lipicioasă, erau împrăștiate pahare de plastic. Geamurile largi, aburite de la activitățile nocturne, începeau să se limpezească. Puținele cupluri rămase se țineau de mână și se giugiuleau prin unghere. Un bărbat înalt dansa încet de unul singur, răsucindu-se, legănându-se și fredonând răgușit versurile unei balade dulcege.

Odată ieșit pe ușă, Winston o zări pe micuța zdrențăroasă adăstând singură pe capota unei mașini, cu clopoțelul între degete. Divele preadolescente plecaseră pe la casele lor.

— Mămică-ta încă n-a ieșit? întrebă Winston.

Fata scutură din cap că nu și întrebă:

— Ai văzut-o acolo?

— Cum arată?

— Ca mine, da' mai în vârstă.

Brusc, Winston simți că voia să ajungă mai repede acasă. Ținu ușa deschisă și-i făcu semn fetei să intre. Trecând pragul, fata se opri și-l pocni în stomac. Până s-apuce să o zbughească înăuntru, Winston o săltă de guler și-i rupse de la gât clopoțelul înainte de a o lăsa iarăși jos.

— Nu tre' s-o anunți dă departe când vii, doar să afle că ești acolo.

∵

O apucă spre metrou, sperând s-o găsească pe Yolanda încă trează. Și-o imagină purtând un neglijeu de mătase, își imagină două bețișoare parfumate arzând și-o sticluță cu ulei pentru bebeluși odihnindu-se pe noptieră.

Ca să evite căldura toropitoare a gurii de metrou, așteptă în susul scărilor, ciulind urechile ca să audă duduitul următorului tren spre Manhattan. În timp ce privea un grup de băieți cu părul împletit șuvițe care săreau peste bariera rotativă, grăbindu-se să pătrundă în mațele sistemului de transport, se gândi la ce spusese mai devreme Fariq: cum devin invizibile femeile. Sexul devine rutină. O salvă de focuri de armă

răsună de pe strada de deasupra. Winston abia își aștepta rutina.

„Fată, ești piticuța mea, ești mintea mea, ești Pământu' meu".

13. TIPPECANOE, TYLER PLUS DURULETZ

„Iote la Ben Franklin”. Duruletz, ridicând spre ochi o bancnotă nou-nouță de o sută de dolari, cerceta portretul bătrânului om de stat. „Negroteiu’ pare supărat. Dă parcă i-a zis careva: «Ai descoperit electricitatea? Și ce, radiou’ încă nu l-a inventat nimenea.»” Bancnote proaspete, de aceeași valoare ca și cea din mână, îi umpleau buzunarele. Până într-atât încât abia dacă avea loc de chei și de guma de mestecat, darmite pentru pistol, pe care și-l vârâse în șosetă. „Și Ben pare pă cale să zică: «Prăpăditule, dă eram cu douăj’ dă ani mai tânăr, îți dădeam un șut în cur cu pantofii mei dă pelerin dă zburai…»” Winston adulmecă bancnota, scoase un „aah” și o băgă la loc în buzunar.

La fiecare colț al intersecției dintre Lexington și 106th Street, noua sa echipă de campanie, alcătuită din Inez, Fariq, Charley și Yolanda cu Jordy, îi aborda pe navetiștii de luni dimineață. Fariq îi întinse un fluturaș unei femei, apoi împinse un suport de documente înaintea muncitoarei încă amorțite de somn.

— El e cioara, uite-l colea, zise el arătând peste Lexington Avenue în direcția lui Winston. Oho, e băiat bun, să mă ia naiba dă nu… cel mai bun băiat. Apoi strigă spre candidat: Duruletz! Vino-ncoace, mă!

Winston își ținu capul în jos, cu ochii ațintiți asupra pantofilor săi cei noi, căutând urme de zgârieturi pe pielea lăcuită.

— Vino-ncoace, flăcău, și strânge mâna lu’ doamna asta. Vrea să te cunoască!

Prefăcându-se că nu-l putea auzi pe Fariq peste zgomotul traficului, Winston își făcu mâna căuș la ureche, îngână un „mulțumesc” și-o salută pe

femeie cu un fluturat din mână de feldmareșal venit să treacă în revistă parada militară. Femeia îi răspunse la salut și semnă petiția. Răcnind peste capul ei, Fariq blestemă letargia prietenului său.

— Duruletz, dacă vrei să voteze oamenii ăștia pentru tine, ar trebui să vii în goana mare. Ești servitoru' lor. Pentru ei faci chestia. Nu lăsa teancu' ăla din buzunar să-ți umple și căpățâna, cioară!

Winston se apucă de testicule și strigă:

— Mi-o sugi, labagiule.

Votantul potențial se pierdu în gura de metrou privind la chipul cumpănit de pe afiș, apoi, cu uluire, la candidatul în carne și oase care urla obscenități cu mâna băgată între picioare.

Winston își vârî mâna în buzunar și strânse ghemul de bancnote. Simți că-l scutură un fior, ca și cum bancnotele ar fi fost electrificate. Încheieturile îi zvâcniră. Pielea îl furnică de mulțumire – dovedind că cercetările lui Ben Franklin în privința conductivității sunt încă incomplete.

O femeie cu șolduri înguste, într-o fustă strâmtă de recepționeră, trecu pe lângă Winston și-l privi, apoi îl mai privi o dată.

— Tu ești pe poster?

Winston se uită peste umăr la afișul de campanie pus în vitrina restaurantului din spate. El și cu Inez îl concepuseră cu două nopți în urmă, la un gin cu limonadă. Scria așa:

REVOLUȚIA POATE CĂ I MOARTĂ
DAR CEVA ÎNCĂ MAI SUFLĂ

EAST HARLEM – VOTAȚI PENTRU
WINSTON FOSHAY
CONSILIUL ORĂȘENESC, DISTRICTUL 8

UN GAGIU CARE TE BAGĂ-N SPERIEȚI

✓ AMBIVALENT ÎN PRIVINȚA
DROGURILOR,
ARMELOR ȘI ALCOOLULUI ÎN
COMUNITATE
✓ ÎMPOTRIVA PISICILOR ÎN
SUPERMARKETURI
✓ÎMPOTRIVA POLIȚAILOR
✓ ÎMPOTRIVA POLIȚAILOR
✓ ÎMPOTRIVA POLIȚAILOR
RĂSTURNAȚI SISTEMUL:
VOTAȚI PE 9 SEPTEMBRIE – UN PARTID

Sub „un gagiu care te bagă-n sperieți” era o poză de patruzeci pe șaizeci de centimetri a unui Winston în vârstă de șaisprezece ani, cu chip mohorât, holbându-se direct în aparatul de fotografiat. Trăsăturile îi erau cenușii. Pleoapele îi cădeau pe ochi, aproape închise. O țigară neaprinsă îi atârna din colțul gurii. Inez luase acest instantaneu după ce un judecător îl achitase de acuzația de trafic de droguri fiindcă ofițerul care-l arestase întârziase două ore la ședința de judecată. Îl implorase să zâmbească. „Ești liber”, îi zisese. Winston arăta ușurat, însă nu liber. Făcuse obligatoria promisiune să se îndrepte, dar fără să zâmbească vreun pic. Curând după ce dusese la Nation of Islam costumul și cravata pe care le împrumutase Fariq pentru el, se întorsese la vechile năravuri.

— Mda, io-s ăla, îi zise femeii.

— Așa credeam și eu.

Ezitarea îi dispăru femeii din voce, postura i se relaxă, devenind prietenoasă. Mâna i se depărtă de închizătoarea genții.

— De ce arăți așa dă răutăcios în poză? Ești vreun rapper sau ceva?

Winston se încruntă. Greșeala femeii era una obișnuită. Existau pe piață o cohortă întreagă de artiști supraponderali, și arareori trecea o

săptămână fără să-l confunde cineva cu Chub Boogie, Fat Max sau Tonnage, solicitându-i să „scoată un vers” ori să „bage o rimă”.

— Dă ce un negrotei gras musai să fie un căcănar dă rapper?

— Scuză-mă. M-am gândit că, dacă împărți fluturași și ai și-un poster cu tine, îți promovezi albumu’. Niciodată nu vezi pă pereți postere cu ciori de vârsta ta, decât dacă vinde înregistrări.

— Așa-i, da’ eu candidez la consiliu.

— Chiar candidezi pă bune? Io credeam că Consiliul e numele la brigada ta sau așa ceva. Serios?

— Așa cred. Winston îi întinse un fluturaș și-i arătă petiția. Ești înregistrată că votezi?

Femeia scutură din cap.

— Bun, completează foaia asta, semnezi aici și în septembrie poți să votezi pentru mine.

În vreme ce-și trecea datele personale, Winston se uită peste umărul ei.

— Mm, frumos mai miroși. Pot să te-ntreb cu ce te-ai dat?

— Să te-ntreb io ceva – cum îți finanțezi campania?

Trezit la realitate, Winston se apucă să tragă de timp. N-avea de gând să admită că de dimineață Inez îi dăduse cincisprezece mii de dolari, două mii de fluturași, posterul de campanie și-o discuție de încurajare. Cu lacrimi în ochi, îi explicase pe jumătate în japoneză și pe jumătate în engleză cum, la ora șapte și cincisprezece de dimineață, dăduse buzna în biroul congresmanului local, un fost aliat socialist devenit pion al capitalismului, și-l luase la trei păzește că știa ea bine că cecul era vechi, dar că, dacă guvernul Statelor Unite nu i-l achita imediat în numerar, avea să adune toți supraviețuitorii lagărelor de concentrare și să-i ducă cu autobuzele la Washington D.C., avea să le lege încheieturile cu sârmă ghimpată și să-i pună să se așeze pe treptele Capitoliului până ce

sângerau de moarte, picătură cu picătură, ori până ce-și lua ea banii pe cecul ăla. Apoi îi întinsese asistentei o poză cu congresmanul în chip de radical tânăr, arătându-și cu mândrie cadourile primite de ziua lui: o poză înrămată cu Stalin, un Sputnik mic de plastic, un exemplar semnat al *Capitalului* lui Marx și-o cutiuță cu iarbă – din soiul Maui Wowee, pentru mai multă precizie. Așa că se dăduse telefon la D.C. și într-o oră Inez putuse răsfira, cu chip grav, cincisprezece mii de dolari pe măsuța ei de cafea.

Winston văzuse de zece ori suma aceea în diverse bârloguri de prin cartier unde se vindeau droguri, dar știa câtă suferință reprezentau banii aceia și, precum superstarul milionar de Hollywood care se preface șocat că a găsit o sută de mii de dolari într-o geantă, holbase într-o doară ochii și-și lăsase falca să-i cadă. În vreme ce-și îndesa prin buzunare banii, dispoziția i se schimbase treptat. Începuse să se simtă cumva îndatorat față de Inez.

— Doamna Nomura, o s-ajut la strângerea dă semnături, da' altceva dăcât chestia cu sumo și dezbaterea nu mai fac. Nu strâng mâini și nu pup bebeluși.

— Știu, spusese ea întinzându-i cinci sute de dolari suplimentari.

∵

— Am avut ceva bani puși deoparte, îi zise acum femeii. Știi, tre' să fii prudent cu fondurile.

Ea își așează după ureche o șuviță rebelă de păr.

— Dă unde te știu io? o întrebă Winston.

— Nu te ocupai tu dă Mount Pleasant, cu Eric și Tango?

— Ba da, cum dă știi?

— Sunt sora lu' Isabel.

— Faci caterincă. Erai acolo, cumva, când Alex și Kayson a intrat în micuța lor chestie?

— Cine crezi c-a spălat sângele dă pă jos? Știam că te știu dă undeva. Și-acuma știu și cum ai făcut

rost dă bani – locu' ăla era o mină dă aur. Numai pă tine te știu să-ți fi rămas vreo para. Probabil ai ieșit din schemă înainte să-l găurească pă Lester.

— Chiar după aia. A venit gaborii și-a făcut varză locu', a doua zi am rămas pă drumuri.

— Știi că T.J. s-a ales cu treizeci dă ani dă pârnaie pă faza aia.

— Am auzit.

— Bun, în fine, tre' să mă duc la lucru, zise femeia înapoindu-i suportul de documente. O să te votez, îmi place un om care sprijină comunitatea. Ai face bine să n-o dai în bară după ce te-alegem.

— Mai rău dăcât e cum aș putea să fac?

∵

Când vârful de trafic de dimineață se sfârși, Fariq și Charley se lăsară cuprinși de pleoșteală. Îi predară petițiile lui Inez și-o porniră spre case, să recupereze ceva din somnul de care n-avuseseră parte cu o noapte în urmă. Winston își petrecu restul zilei ferindu-se de avansurile unor femei agresive care nu-și mai încăpeau în piele de bucurie să vadă un negrotei tânăr făcând ceva pozitiv, ascultând problemele oamenilor și ridicând din umeri când era întrebat ce-avea să facă pentru alegători dacă era votat. „Măcar ești cinstit", ziceau ei semnându-i petiția în vreme ce făceau cu ou și cu oțet incapacitatea primarului, ineficiența școlii și lipsa de respect a puștilor din ziua de azi.

Se făcuse, între timp, după-amiaza târziu. Veteranii locului erau puzderie, căutând oportunități pe străzi; însă protejații lor, puștii aceia cu priviri sălbatice și lipsiți de respect, nu erau de găsit pe nicăieri. Absența lor îl descumpănea pe Winston, și se simțea furios pe el însuși că nu-și dăduse seama de asta mai din vreme.

Numără semnăturile de pe petiție. „Optzeci și șase. Nu-i așa dă rău. Cu ce-a mai făcut ceilalți, probabil că-s deja pă la jumate".

O voce se auzi din înaltul cerului:

— Ai votu' meu, naşparliu umflat ce eşti! Or'ce, numai să-ţi ţin curu' dement departe dă străzi, *moreno.*

Duruletz privi către văzduh, fără a se obosi să-şi ferească ochii de soare.

— Amante, care-i treaba, frăţică? Unde-i paranghelia?

Ghemuit pe un acoperiş, Edgar Amante, organizatorul local de petreceri, trăgea fire de la un transformator mic către discul cât un lighean al unei antene prin satelit, făcându-şi meseria de peste zi.

— *Qué te pasa, papi?* Am auzit că o să candidezi la Consiliu, dar n-am crezut faza până ce n-am văzut posteru'.

— Da' io ziceam, unde-i petrecerea diseară? Tre' să mai scap un pic dă-ncordare.

— Nu-i petrecere diseară. Toată lumea a ajuns la bulău.

— Ce?

— Pă cuvânt, flăcău. Nu ştii? A fost o razie a mascaţilor aseară. A omorât ciori în dreapta şi-n stânga, coaie. Şi-a zis la ştiri că au arestat vreo nouă sute. Da' faza-i, ce cauţi tu colea?

— Aseară am fost în Brooklyn.

— Ai noroc, B.

— Mersi, mă. Hai c-o tai.

— Cum merge decodoru' dă la mine?

— Ca uns.

Winston traversă în fugă strada către Inez, Yolanda şi Jordy.

— Dragă, mă duc pân la secţie. Ştiu dă unde pot să fac rost dă ceva semnături.

Îl pupă pe Jordy, apoi schimbă direcţia şi porni să urce dealul spre 102nd Street. Înaintă spre secţia de poliţie urmat de Yolanda şi Inez, mute de uimire. Pe la jumătatea cvartalului ochi o maşină de poliţie care tocmai ieşea din parcare, cu hip-hop bubuind din difuzoare. Winston se aruncă pe bancheta din spate şi trânti portiera după el.

Amândoi polițiștii se opriră din bâțâielile din cap și se-ntoarseră spre el, cu armele scoase, răcnind peste vuietul muzicii:

— Mâinile sus, nenorocitule!

Încetișor, Wiston înclină capul și privi pe lângă țevile pistoalelor îndreptate spre fața lui.

— Bendito, tu ești? îl întrebă pe șofer.

— Duruletz? *Puñeta,* era să-ți zbor creierii.

— Bendito! făcu Duruletz lăsând în jos mâinile. Ești gabor pă bune acuma? Cu pistol, insignă și toate cele? Rahat, omule, felicitări!

Partenerul lui Bendito spumega de furie. Aplecându-se peste banchetă, înfipse țeava armei în obrazul lui Winston.

— Am zis mâinile sus, căcat cu ochi!

Winston îi aruncă o privire sumbră și-și lăsă mâinile în poală.

— Băiețaș, ai face bine să-ți muți arma aia din mecla mea înainte s-o iau dă la tine și să te bat cu patu-n cap până la moarte. Bendito, ai face bine să-i zici ceva lu' băiatu' tău.

Bendito micșoră volumul muzicii și-și lăsă palma peste pistolul partenerului său.

— E-n regulă, îl știu pă ăsta.

Agentul își băgă arma în toc.

— Habar n-ai ce-aproape ai fost să te-alegi c-o boabă în frunte.

— Nu știi ce-aproape ai fost de-o înmormântare cu cimpoi la groapă și-o plachetă pă zid cu „În amintirea lu' agentu' – aici Winston apucă între degete ecusonul cu numele polițistului – agentu' Cap-dă-cur".

Insultat, polițistul ridică pumnul, însă Winston îl plesni înainte s-apuce să lovească. Și, până ce-i despărți Bendito, cei doi își cărară scatoalce ca niște copii luptându-se pentru resturile rămase de la cină.

— Duruletz, ieși din mașină în clipa asta!

— Noo, Bendito, tre' să mă arestezi.

— E prima noastră zi, nu te pot aresta. Și nu mai e Bendito, e Ben.

— Tre' s-ajung la bulău și n-am chef să iau autobuzu', *Ben.*

Bendito opri muzica.

— Uite ce, dac te-arestez în ziua întâia, la cinșpe minute dă când am început rondu', o să arătăm a polițai cu prea multă râvnă-n ei, puși să facă impresie bună la șefi, și tipii ăilalți n-o să mai aibă-ncredere-n mine.

— Dom' polițai Cioroi d-aci e și el nou?

— Dave are un an de când e-n poliție. Da' dă ce vrei să fii arestat, până la urmă? Acuma, că te-ai apucat dă muzică rap, vrei niște publicitate nasoală la album sau d-astea?

— Nu m-am apucat dă rap, protestă Winston.

— Am mâncat micu' dejun la Delia, ț-am văzut posteru'.

— Cadidez pentru Consiliu' Orășenesc.

— Ce face?

— Nu candidez pă bune, dă fapt…

Winston privi neajutorat pe geam. Le văzu pe Inez și pe Yolanda, care-l ducea pe Jordy ca pe o pungă de cumpărături, înaintând cu gâfâieli spre mașină.

— Haide, fă-mi favoru' ăsta. Bagă-mă înăuntru.

— Și pe ce motiv?

Cu dosul palmei, Winston îl atinse pe Dave la tâmplă, îndeajuns de tare cât să-i strâmbe de pe cap cascheta de polițist.

— Că i-am dat o scatoalcă la agent Cioroi.

— Prima arestare, atac asupra unui polițist? Nu prea cred. Aș fi dă râsu' curcilor la secție.

— Bendito, dă ce te porți ca și cum ți-am împușcat câinele? Hai, ajută-mă și tu.

Alimentat de amintirea iubitului său Der Kommissar zăcând mort în șanț, Bendito băgă mașina în marșarier tocmai când Inez, Yolanda și Jordy ajungeau la portiera din cealaltă parte.

— Winston, unde naiba te duci? întrebă Yolanda apucând mânerul portierei și pornind să alerge odată cu mașina care lua viteză.

— La pârnaie.

— Nenorocitule, dacă mă lași și te duci la pârnaie, nu te mai obosi să te-ntorci. M-auzi?

— Calmează-te, haide. Nu-i treabă serioasă. Ies mâine… cel târziu miercuri.

Winston știa că, dacă mai rămăsese cu ceva mandate de aducere pentru fapte din urmă, marți sau miercuri puteau deveni cu ușurință februarie, așa că, precaut, descoji de pe teancul de bancnote două de o sută, apoi, știind că Bendito n-avea să spună nimic, întinse cu neobrăzare mâna și scoase pistolul din șosetă.

— Ține astea, zise el aruncând pistolul și restul de bani pe geam.

Mașina își urmă drumul pe stradă, în vreme ce Inez și Yolanda se holbau la bani și la pistol. Yolanda culese arma.

— Să-mi ia cineva și banii dă pă jos! porunci Winston scoțând capul pe geam.

Cele două femei întinseră simultan mâna. Inez se opri, lăsând-o pe Yolanda să ia teancul de bancnote și să-l vâre în geantă.

În vreme ce Bendito trăgea vehiculul de poliție în parcarea secției, Winston, sperând să scurteze timpul necesar arestării, își scoase cureaua și șireturile. Cu brațele prinse în cătușe la spate, încercând să-și oprească nădragii largi să-i cadă spre genunchi, intră în secție arătând ca un clovn de circ încurcă-lume. Pantofii numărul 48 îi plescăiau pe linoleum ca niște șlapi de baie. Bendito îl împinse într-o celulă goală, și Winston își începu interminabila așteptare. Se resemnase deja cu gândul că avea să fie trimis la închisoarea din Rikers Island. Trei luni plicticoase într-un cort alb din fibră de sticlă cât un hangar de mare, încercând din răsputeri să nu dea de belea. „Yolanda, așa-i. Tre’ să nu mai fiu așa dă

«impetuos». Ce curu' meu fac? E mai ușor să-ți iei pârnaie în pârnaie dăcât afară. O să stau la Rikers pă vecie. O să mă iau la harță cu negroteii și-o să iau condamnări doar fincă m-am apărat". În umezeala și strâmtoarea celulei, cu capul lipit de gratii, Duruletz își auzi numele. Cineva îl anunța pe ofițerul de la arestări că ieșise curat la verificare, nu avea mandate din urmă. Sergentul de la primiri îl întrebă pe Bendito care era motivul arestării. Bendito înșiră cruzime la adresa animalelor și posesie ilegală de armă. La care sergentul începu să adauge ceea ce numea „acuzații obligatorii": vagabondaj, tulburarea liniștii și ordinii publice, opunere la arestare.

— Păi nu, dom sergent, nu se poate spune chiar că s-a opus arestării.

∵

Arestul era supraaglomerat din cauza raziei de noaptea trecută, iar Winston fu înghesuit într-un spațiu de depozitare ce fusese convertit temporar în spațiu de detenție. Menit să adăpostească patruzeci de oameni, locul adăpostea cincizeci, dacă nu-i puneai la socoteală și pe cei șapte gardieni. Winston se duse glonț la un pat liber, scutură perna, ridică salteaua de spumă de cauciuc și-și trecu palma pe sub cadrul metalic, întorcându-se spre cei cu care urma să împartă blocul de arest preventiv D-6, zise:

— Or'ce băiețaș care ș-a ascuns chestii în pă lângă, pă dedesubt și pă deasupra la zona mea, să vină să-și ia ce-i a lui. N-am dă gând să las să se mai lipească dă mine alte rahaturi cât stau p-aici, da' vă previn, vă ard dacă n-am încotro.

Își recunoscuse din prima clipă cel puțin două treimi dintre vecinii de celulă, iar avertizarea lui, deși sinceră, avea în ea și-un pic de amuzament. Nu vorbi nimeni, deși, după rânjetele de pe figurile învinețite, mare parte dintre colegii de arest erau bucuroși să-l vadă.

— Lasă lătratu', bă! Asta-i zona lu' Bloods, cumetre.

Un băiat slăbuț, de vreo șaptesprezece ani, cu o bandană roșie la gât, ieși dintr-un grup de bărbați de culoare îmbrăcați în roșu, hărtăniți, ce zăceau în partea din mijloc a încăperii.

— Ascundem ce vrea mușchii noștri, unde vrem noi.

Winston aruncă o privire la cel mai apropiat gardian, care citea ziarul și nu dădea mare atenție discuției.

— Știu io c-așa o să faceți, zise el desfăcându-și brațele și pășind încetișor spre tânărul cu țăcălie. Dă-ți spun numai, *nu* vrei s-ascunzi nimica în calea mea.

Winston știa cu cine vorbește: Yancey „Biciușcă" Harris, membru de frunte al bandei Bloods din Harlemul Hispanic și cândva un comediant dăruit cu talent. Pușți fiind, Yancey n-avusese nimic de-a face cu viața de gășcar. Fusese elev eminent și comicul comunității, omul ale cărui farse și strâmbături făceau să treacă fulgerător două ore de detenție în școală. Biciușcă era genul de tip pentru care oamenii se luptau ca să-i fie alături în metrou. Când un prăvăliaș îi ucisese doi frați cu ocazia unui jaf armat, cu trei ani în urmă, Yancey se oprise din spus glume, coborâse de pe scenă și intrase în trupele de șoc ale ghetoului.

Știau amândoi că într-o luptă dreaptă Winston i-ar fi tăbăcit lui Yancey fundul, dar soldații care stăteau lângă Yancey nu erau înclinați spre dreptate. Mai știau și că, după o noapte de contact cu brutalitatea poliției, de la arestare până la înfățișarea înaintea judecătorului, Yancey nu avea de gând să-și cheltuie energia pe o bătaie, ci doar își afirma întâietatea.

— Zero-Zero-Unu, zise Yancey către aghiotantul lui, transmițându-i un ordin în argoul lor binar.

Acolitul răspunse cu un „Unu-Zero-Unu-Unu-Zero” și-i ceru unui gardian să dea mai tare muzica de la casetofon, transmițând implicit, prin asta, că era în regulă ca Winston să le întoarcă spatele.

Duruletz simțea în el tentația de a se alătura celor din Bloods – să stea la masa lor, să-i împungă în răni în joacă, să le apese pe vânătăi și să se uite sfidător la portoricani. Deși rămăsese singur, se trezi că se holba totuși la portoricani. Nu cu multă vreme în urmă, aceștia erau șefii închisorilor din oraș. Având mulți oameni în spate și o alianță de circumstanță, Latin Kings și La Ñeta făceau legea în tot ce ținea de viețile prizonierilor, de la mâna cu care mâncau la momentul în care se puteau duce la toaletă. Cele două grupuri se luaseră la harță apoi, iar Bloods se grăbiseră să ocupe locul rămas vacant. Ajunși acum o Rezistență Franceză a sistemului penitenciar newyorkez, hispanicii stăteau pe paturile lor și țineau sub observație forțele de ocupație. Prin spațiul de arest improvizat erau răsfirați și câțiva independenți, majoritatea cu anusurile strânse de frică. Trei băieți asiatici se strânseseră într-un ungher și făceau numere de iluzionism cu țigări. Doi albi rătăciți, arestați într-un weekend total nepotrivit pentru încălcările minore ale legii, își schimbau poziția tot la câteva minute, încercând să rămână în raza vizuală a paznicilor. Puștii de culoare neafiliați la vreo gașcă se adunaseră pe la colțuri. Cei cărora li se furaseră basche ții purtau șlapi portocalii din cauciuc care scoteau scrâșnete înfiorătoare când pășeau. Singurii care se amestecau cu toată lumea erau bolnavii psihic.

Duruletz, cu ochiul colectiv al celor din Bloods nedezlipit de el, se apropie de un hispanic pătrățos din Latin Kings, Brody Onteveras, cunoscut drept Regele Bro.

— Ai mărunțiș pentru telefon dă un dolar?

— Uite.

Regele Bro îi împinse în palmă trei monede de douăzeci și cinci de cenți.

Winston se îndreptă de șale.

— Dă-mi sfertu' meu dă dolar, gagiule. Ce vrei s-arăți, că-mi iei taxă d-un sfert dă dolar pă schimbat un dolar?

— Ai noroc că nu-ți cer patru dolari pă sfert.

— Lasă glumele. Când îți trebuia un loc să stai, după Marisol, ț-am cerut io ceva…? Băiețaș, nu mă fă să dau pă gură.

Roșind, Regele Bro îi întinse și al patrulea sfert de dolar.

Winston trecu în fața șirului de deținuți care așteptau la telefon și sună acasă. Niciun răspuns.

— Ce-am auzit io, că ai dă gând să candidezi pentru postu' dă consilier? întrebă Regele Bro, întrebare urmată iute de-un cor de „pă bune?" din toate colțurile încăperii.

— Pă bune. Candidez.

— Dă ce ai face o așa prostie? întrebă Biciușcă ridicându-se de unde stătea și aproape intrând în partea hispanică a arestului.

Winston apucă un scaun, îl roti și se așeză în așa fel încât bărbia i se odihnea pe marginea spătarului. Se poziționă între hispanici și zona găștarilor negri.

— Fincă m-am trezit vorbind și-am zis niște rahaturi fără să gândesc. Și-apoi cineva mi-a băgat niște bani în buzunar.

Prizonierii se strânseră în jurul lui Winston, pe cât de aproape le permiteau ostilitățile aflate în desfășurare între diversele facțiuni.

— Omule, poți să-ți închipui cum ar fi să câștige o cioară ca tine?

— Nu, nu pot.

— Ar fi haiu' dă pă lume, totuși.

— Da' dac-aș câștiga, știți ce-aș face?

— Ce?

— M-aș duce la ședințe, mi-aș scoate încălțămintea, mi-aș sui pă masă picioarele

puturoase și-aș zice: „Nu știu ce fel dă legi faceți voi, căcănarilor, da' să nu uitați dă ăștia ca mine, amărâții care miroase". În cel mai rău caz v-aș zice la toț' negroteii când e următoarea razie.

— E pă bune, ziseră simultan Biciușcă și Regele Bro.

Cu o înclinare a capului, Biciușcă își cedă întâietatea.

— Ne trebuie o voce. Să vorbească unu' dân noi, nu o cioară de la televizor în locul nostru. Duruletz, dacă tu te bagi, eu aș vota pentru tine mai degrabă decât pentru vreun hodorog d-ăla care nu dă două parale.

Winston scoase la iveală niște pagini goale pentru semnături și niște cereri de înregistrare ca alegători, obiecte pe care nici poliția și nici gardienii care-l percheziționaseră nu le socotiseră arme primejdioase.

— Domnu' gardian, ceva dă scris, vă rog, strigă el. Am dă scris o scrisoare la avocata mea.

Paznicul îi aruncă un marker.

— Toată lumea semnează aici, ca să intru pă lista de candidați. Voi ăștia, care nu sunteți pentru infracțiuni grave, completați colea. O să vă trimit, la ciorile care-i cu mandate de aducere, formulare dă vot prin corespondență.

În vreme ce oamenii semnau cu rândul petiția, Winston se apucă să vorbească până ce se dădu stingerea, nu ca să-i ademenească la vot pe potențialii alegători, ci pur și simplu pentru a da glas unor gânduri ce-l măcinau.

— Iote la noi – la pârnaie, tratați ca niște animale. Uitați-vă la băieții cei albi pentru ultima oară, că s-a și aranjat deja s-o șteargă d-aici. Judecătoru' o să dea numai așa, dân deget la ei: „Să nu mai faceți alt'dată". Pentru noi nu contează dacă o facem o dată sau de-un milion dă dăți, că tot la beci ajungem să petrecem nopți nedormite ascultând cum decolează și-aterizează avioanele și cum îs negroteii căutați pân' la piele. Uitați-vă la

voi, ciorilor, negrotei pă care-i știu dă când eram cu toții mai pitici dăcât piticii. M-am jucat cu puța-n apă cu Ramón, Găurică, Felipe, Cartuș, Carlos, Tony Mortu', Yancey. Am ciordit mărunțișuri cu Foster, Tigăiță, Joben și Hennessey. Am dat bani, am împrumutat bani dă la mai toți dă p-aici. Da' mi-am zis dă cum am pus picioru' aici și-am văzut atâtea ciori dă treabă pă care le știu, mi-am zis: „Paștele mă-sii, e numai negrotei cumsecade în pârnaie". Majoritatea ați ajuns colea fincă v-ați nimerit la locu' nepotrivit în momentu' nepotrivit. Așa suntem dân naștere, dacă stai să te gândești.

În timp ce vorbea, cercul se strângea în jurul lui ca șnurul la gura unei ranițe. Cu Winston ca punct central, tensiunile dintre găști se domoliră. Arcul de cerc al fiecărei găști alcătuia câte o parte a orbitei. Winston își imagină fantoma lui Musashi Miyamoto, cu bățul în mână, închizând cercul. Tinerii găștari ascultau și sugeau la lamele de ras ascunse pe lângă gingiile întărite, frecându-și cu buricele degetelor cicatricele în formă de semilună de pe obraji.

∵

Cu zece minute înainte de înfățișare, Winston se afla într-o mică celulă din spatele sălii de judecată de la etaj. De cealaltă parte a mesei se afla avocata lui din oficiu, doamna Rachel Fisher. Rachel era răcită. Cum răsfoia teancul de foi din dosarul lui Winston trăgându-și flegma din gât și ștergându-se pe la nas cu dosul palmei, picături răzlețe de muci cădeau pe documentele oficiale.

— Domnul Foshay?

Winston mârâi, jignit și totodată mulțumit că nu se oferise să-i strângă mâna.

— Ai ceva fapte la dosar. Din cauza tendinței dumitale de a nu plăti cauțiunile și de a nu te prezenta la ofițerii de probațiune, curtea a stabilit o cauțiune de trei mii de dolari. De vreme ce nu ai cum să plătești o asemenea sumă, o să încerc s-o reduc.

— Am cum s-o plătesc.

Rachel ridică privirea, pufnind prin nările înfundate.

— Poți? Vom prezenta pledoaria și te vor trimite acasă, zise ea pe un ton decis, avocățesc.

— Mda, numai că n-am dă gând s-o plătesc. Am nevoie pentru alte chestii dă banii ăia.

— Bun, atunci, oricum ai pleda, există o șansă să fii trimis la Rikers dacă nu depui cauțiunea. Cred că dacă ți-ai declara vinovăția în cazul acuzației de cruzime la adresa animalelor, procurorul o să renunțe la celelalte fără să se zbată prea tare. Posesia unei arme de foc – nu există nicio dovadă că ar exista așa ceva. Restul chestiilor sunt mizerii. Cred că o să iei patru luni maximum, poate doar o amendă. Poate nimic.

— Nu pledez io vinovat. N-am făcut nimic dăcât c-am fost arestat.

— Dar, domnule Foshay, ești acuzat de port ilegal de armă și de cruzime la adresa unui animal. Mai precis, de împușcarea în cap a unui pit bull – avocata ridică o foaie de hârtie – pe nume Der Kommissar, deci pentru ceva te-au arestat.

— Nu m-a arestat nimenea. M-am arestat singur cetățenește, fiindcă trebuia să ajung la bulău ca să m-ocup dă ceva chestii, da' altfel n-am făcut nimic.

— Ai fost arestat, însă nicio infracțiune nu a fost comisă *per se*?

— Nu, n-am comis nimic *per se. Per se* repetă Winston îngăduind vorbelor să-i stăruie pe vârful limbii, bucurându-se de aroma lor exotică. Ce-i asta *per se*? Dân ce limbă?

— Latină.

Străduindu-se să respire prin sinusurile înfundate, Rachel își lăsă capul pe spate. În următoarele cinci minute, cu nasul îndreptat spre tavan, îi recomandă lui Winston să pledeze vinovat, explicându-i de ce era o strategie eficientă.

— Ai întrebări, domnule Foshay?

— Cum îl cheamă pă judecător?

— Judecătorul Weinstein.

— E evreu?

— Da, așa cred.

— Atunci s-ar putea să am o șansă. Poate mă reprezint singur.

— Dacă vrei să te faci de râs, dacă ești prea zgârcit ca să angajezi un avocat sau să depui cauțiunea, n-ai decât să te reprezinți singur, *pro se.*

— Nu știu i-o dă *pro se,* da' m-am arestat singur și-o să mă reprezint singur. N-ar trebui să fie o problemă. Dacă pierd controlu', fac ca Al Pacino în *Și dreptate pentru toți.* M-apuc să țip: „Nu, *tu* ești deplasat. De fapt, întregu' sistem e deplasat!"

Avocata își curăță căile nazale cu un smârcâit zgomotos, își apucă între degete, strâns, nările cu margini înroșite și-și strânse hârtiile de pe masă.

— Bine, cum vrei. Ai văzut cumva *Să ucizi o pasăre cântătoare*?

— Normal.

— Atunci îți sugerez s-o faci pe Gregory Peck și să-l încânți pe judecător.

Înainte să se ridice și să plece, Winston o apucă de încheietură.

— N-ați putea s-o faceți în stil Gregory Peck și să lăsați liber un negrotei nevinovat ca mine?

Rachel îl întrebă, cu tărăgăneală sudică în voce:

— N-ai necinstit dară vrio fimee albă, așa-i, băete?

Winston intră în joc.

— Nu, doamnă. Cel puțin niciuna care să trăiască și să povestească.

— Winston, ai împușcat câinele?

— Da, da' a încercat să-l muște pe fiu-meu.

— O să vorbesc cu procurorul.

În vreme ce intrau în sala de judecată, Winston avu un mic atac de panică amintindu-și că în *Să ucizi o pasăre căutătoare* Gregory Peck pierduse procesul.

∵

Judele Weinstein prezida, izolat de hoardele ticăloase așezate înaintea lui de o baricadă alcătuită dintr-o plăcuță cu numele și o masă înaltă de mahon. Audierile de dinainte de Winston trecură iute și lin. Durând nu mai mult de patruzeci și cinci de secunde, fiecare înfățișare înainta eficient pe linia de montaj. Banda rulantă a justiției își deplasa bunurile manufacturate, acuzații, dinspre locurile din sală către boxa din fața judelui. Procurorul se uita pe-o foaie de hârtie, recita acuzațiile și recomanda cauțiune în sumă de cutare și cutare. Avocatul apărării invoca o circumstanță atenuantă, de pildă că acuzatul era singura sursă de venit într-o familie sărmană, solicitând o reducere la o treime a cauțiunii. Apoi acuzarea spunea că suma necesară pentru garanție era cât se poate de întemeiată, de vreme ce acuzatul avea antecedente penale și reprezenta un pericol nu doar pentru cetățenii din comunitate ce respectau legea, ci și pentru propria sa integritate fizică. Judecătorul încuviința; acuzatul primea ștampila cu „Fabricat în SUA” și era suit în primul autobuz spre închisoarea de pe Rikers Island. Cât se fâțâiau hârtiile între înfățișări, judecătorul Weinstein își băga în urechea cărnoasă niște căști conectate la un radio. Asculta meciul celor de la Mets.

Aprodul anunță numărul de dosar al lui Winston și-i făcu semn acestuia să se apropie de masa judecătorului. În vreme ce mergea către ușița batantă, magistratul cu păr rărit își scoase casca din ureche și zise:

— Mets conduc cu cinci la trei în ultima repriză. Jenkins tocmai a marcat.

Din sală se auziră aplauze răzlețe. Winston își dădu seama că judecătorul era mulțumit cu derularea meciului de baseball și luă asta ca pe un semn bun. Aprodul îi strigă numele. Se apropie de judecător împreună cu Rachel. Procurorul citi

lunga listă de acuzații. Judecătorul își bagă iar casca în ureche, preț de zece secunde.

— A ratat Henderson. Domnule Foshay, înțelegeți acuzațiile care vi se aduc?

— Da.

— Cum pledați?

Winston se uită la Rachel. Rachel se uită la ceas.

— Vinovat.

— Clientul meu vrea să spună că pledează vinovat în privința acuzației de cruzime la adresa animalelor, onorată instanță.

Procurorul anunță că statul renunță la restul de acuzații. Înainte să-și capete sentința, Winston izbucni:

— Câinele mi-a atacat fiu, onorată instanță, e copil mic.

Weinstein își ridică ochelarii ca să se uite mai bine la Winston. Undeva, pe un stadion din Queens, un jucător de la Met izbutise o minge care ricoșase din mănușa prinzătorului și intrase pe câmpul central. „Ăsta arată ca Mookie Wilson, își zise judecătorul. Mamă, ce-mi plăcea Mookie”.

— Domnule Foshay, de ce rasă era câinele pe care l-ați împușcat?

— Era un soi dă pitt bull, onorată instanță.

Judecătorul Weinstein încuviință din cap.

— Bun, urăsc câinii ăștia. Dar, domnule Foshay, mă preocupă posesia unei arme de foc fără permis.

— Acuzația respectivă a fost retrasă, onorată instanță.

— Știu asta, doamnă avocat. Mă preocupă însă mai mult posesia fără drept a unei arme de foc decât câinele mort.

— N-am avut nicio armă în posesie, onorată instanță, zise Winston.

— Dar dacă ați fi *avut*?

— Am luat-o de la o fetiță, ca să nu-și facă rău ei sau altcuiva cu ea.

— Dar *dumneavoastră* ați lezat pe altcineva cu arma?

— Nu, onorată instanță. Doar câinele. În viața mea n-am folosit o armă ca să fac ceva.

Judecătorul Weinstein îi ceru aprodului să aducă cazierul lui Winston. Căută pe listă după încălcări ale regimului armelor și muniților.

— Unde-i arma respectivă acum? întrebă judele.

— În East River, onorată instanță, minți Winston.

— Domnule Foshay, v-a mai spus cineva că arătați ca Mookie Wilson?

— Nu, onorată instanță.

— Statul New York vă condamnă la nouăzeci de ore de muncă în folosul comunității.

Spre consternarea traficanților de droguri și a procurorilor, Winston se bătu bucuros în piept cu pumnul, îi mulțumi lui Rachel și se grăbi să iasă din sala de judecată, nu tocmai om liber, ci mai degrabă șerb legat de glie. Dar era suficient și atât. În vreme ce ieșea, un aprod, cu mâinile împreunate în față, șopti:

— Știi cine-i Mookie Wilson?

— Habar n-am.

Winston ieși pe poarta tribunalului mimând un meci de box cu adversari imaginari. Pumni zdrobitori nimeriră în bărbiile închipuite ale judecătorului Weinstein, ale lui Rachel Fisher și ale procurorului. La fiecare pumn icnea și scuipa câte o expresie de jargon juridic.

— *„Pro* se" – directă. „Apărător" – directă, croșeu de dreapta. „Cod penal" – lovitură la corp. „Statul vă condamnă la" – Winston îi trimise un upercut statului, întrebându-se cum anume arăta acesta.

Când ajunse acasă, descoperi că încuietoarea de la intrare fusese schimbată. După ce bătu disperat de câteva ori în ușă, o porni prin cartier, se opri în fața clădirii lui Fariq și șuieră ascuțit trilul care de mai bine de zece ani îl chemase la geam pe prietenul său. Șuieră iar, apoi încă o dată.

Ușa fără zăvor a lui Armello se deschise cu un scârțâit ca de casă bântuită. Apartamentul era gol. Luă un pateu cu carne de vită pe jumătate mâncat din frigiderul familiei Salcedos și-l înghiți ajutându-se cu două înghițituri de bere de ghimbir. Apoi o porni spre casa lui Albiciosu'. „Hei, doamna O' Koren, e Albiciosu' acasă?… Unde s-a dus?… Haideți, n-o să jefuiască nicio bancă. Plus că le trebuie ș-o femeie albă cu ei… Bun, atâta vreme cât nu mai vă gândiți la asta… Vă deranjează dacă dau un telefon?"

Winston nu-și mai aminti când avusese ultima oară parte de-o zi de vară atât de singuratică. Se simțea trădat. Cum îndrăzneau prietenii lui să-și trăiască acele părți ale vieților care nu-l includeau și pe el? În asemenea zile obișnuia să-și îndese în gură cereale dulci pentru micul dejun și s-o zbughească afară la joacă, unde descoperea că nouă zecimi din lumea lui dispăruse. Izolat ca pe-o insulă pustie, se întorcea acasă și începea să răsfoiască singura sa carte pentru copii din seria Hardy Boys, *Amicii dispăruți,* nepăsător la ironia din titlu. După câteva pagini plicticoase se apuca să decapiteze câteva dintre păpușile soră-sii, apoi se apăra de ea cu cuțitul. La urmă, împărțeau o jumătate de pepene galben contrazicându-se dacă gustul era mai bun cu sau fără sare.

Gândindu-se la Brenda, Winston frecă între degete cele două bancnote de o sută din buzunar, se întoarse la apartamentul lui Armello și dădu un telefon.

14. DRAGOSTE DE BIZAM

Cu capota strânsă, Mustangul decapotabil de-un roz palid urcă agale pe 106th Street, încântând cartierul cu o selecție din *Cele mai de succes piese ale Americii.* Până să apuce Spencer să oprească mașina, Winston sări pe bancheta din dreapta, în stil de agent secret, și se afundă în pielea boțită.

— Omule, ce rablă dă căcat ai și tu.

— Fratele Mai Mare și Fratele Mai Mic au ieșit la o excursie de după-amiază. Cât de neobișnuit!

— Nu forța nota. Da' mersi c-ai venit, șefu'. Winston se opri, atent la vocea care cânta voioasă: „Bizamul Suzy și Bizamul Sam/Țopăie de zor în Țara Bizam"? Ce cucu' meu asculți, mă? Un cântec despre animale care se fut?

Spencer dădu și mai tare volumul, întrebând în ce direcție se îndreptau.

— În Ville, zise Winston, în Ville.

∵

Sunt ciori cărora le place să ardă gazul prin East Village, găsindu-i fragilele sensibilități boeme, dacă nu încântătoare, atunci cel puțin dubioase. Duruletz nu se număra printre ei. Ura locul ăla. Cândva fusese un loc bun în care să plasezi punguțe de oregano pe post de iarbă și firimituri prăjite de pâine drept crack puștilor prostovani din provincie, dar la cam atâta se reducea totul. Pentru el cartierul acela, cu talmeș-balmeșul de arhitectură și populație, aducea cu o talpă de pantof.

El și cu Spencer merseră prin St. Mary's Place până ce Winston găsi ce căuta, un vânzător stradal care vindea vederi lucioase alb-negru, douăzeci pe treizeci de centimetri, cu portrete de actori și sportivi.

— Cât e ăsta? întrebă Winston ridicând de pe tarabă o poză cu Michael Jackson.

— Șapte dolari.

— Ai vreuna cu el dă când era negru la piele și-avea nas și freză afro?

— Da, numai patru dolari.

— Prince?

— Cinci dolari.

— Todd Bridges?

— Cincizeci dă cenți. Ți-l dau și pe Gary Coleman. Gratis, nu vreau nimic pe el. Pe MC Hammer îl vrei? Ori Arsenio Hali?

Cumpără fotografii în valoare de douăzeci de dolari, majoritatea înfățișând actori de televiziune ieșiți din lumina reflectoarelor și autori de unice melodii de succes din anii optzeci și nouăzeci. Cheltui, totuși, trei dolari pe Denzel Washington. Cumpără o rolă de bandă adezivă de la o prăvălie stradală și-i ceru lui Spencer să-l ducă până în New Jersey.

— Ce-i în New Jersey?

— Soră-mea.

— Nu știam că ai o soră.

— Am și n-am.

Merseră cu mașina la cimitirul Evergreen ascultând *Cele mai de succes piese ale Americii,* iar Winston, fără să-și dea seama, bâțâi din cap și bătu darabana cu degetele la refrenul de la „A Horse with No Name”.

∵

Un gard de fier forjat separa cimitirul de terenul de golf Weequihac. Brenda era îngropată în partea de nord vest a cimitirului. Lovituri răzlețe de minge ciobiseră piatra funerară. Duruletz se lăsă într-un genunchi în fața mormântului și curăță însemnul funerar cu o bucată de scoarță. Scoase teancul de fotografii, markerul și începu să mâzgălească dedicații și semnături false pe fețele eroilor intrați la apă din tinerețea surorii lui. Din când în când, pentru un efect sporit, semnă cu mâna stângă.

Pentru Brenda.
R.A.W.

Kool Moe Dee

Brenda,
Paz Mamacita!
Feliz Navidad!

Los chicos de Menudo

Pentru Brenda,
Cea mai mare admiratoare a mea,
Mulțumesc.

Cu drag,
Denzel Washington

După ce lipi fotografiile de piatra funerară, Duruletz săpă cu degetul arătător o gropiță, făcu sul o bancnotă de o sută de dolari și băgă banii înăuntru, acoperind totul cu un strat de pământ.

— Una pentru mine și una pentru tine, zise el depunând un sărut pe placa cu numele surorii sale.

Când se ridica să plece, un grup format din patru jucători de culoare apăru și începu să înainteze fără grabă spre gaura aflată de cealaltă parte a gardului. Pălăvrăgeau în timp ce loveau mingile, trimițându-le prin iarba tunsă. „Cine mai sunt și cioroii ăștia?” își zise Winston când văzu că alți patru negri suiau dealul căutând mingi de golf prin bălării. În vreme ce citea inscripția de pe piatra de căpătâi, îi veni un gând care-l calmă. Voia ca Jordy să le semene acestor jucători de golf: să aibă succes, să fie relaxat, înstărit și independent – exact genul de negrotei pe care nu-l putea suporta. Cu grijă, ca și cum ar fi îndepărtat un bandaj cu leucoplast de pe o bășică dureroasă, dezlipi portretul lui Denzel Washington de piatra funerară a Brendei, apoi făcu poza bucăți-bucățele.

Două ore mai târziu, Winston o găsi pe Yolanda la o sală de jocuri electronice, butonând un aparat.

Spencer plecă, și preț de cinci minute Duruletz stătu sprijinit de-un stâlp și o privi cum se războia cu un răufăcător computerizat, abătând o ploaie de pumni și lovituri de picior asupra adversarului ghinionist. Luptătorul Yolandei își apucă adversarul de nas și trase de pe el pielea cu ușurința cu care trage un iluzionist cearșaful de satin de pe asistenta închisă în cușcă. Monstrul hidos se prăbuși, transformat într-o movilă de țesut muscular și oase.

Pe când o privea furiș din spate, Winston simțea un fior de satisfacție perversă, un sentiment aidoma celui trăit de un crescător de cai care-și vede iapa de rasă zburând pe hipodrom. Când se mutase Yolanda la el în apartament, Winston, plin de omenească gelozie, o urmărise prin cartier, spionând-o de după mașini și încercând, pe cât putea, să citească de pe buze ce discuta cu alte persoane. Îl văzuse odată pe Ham Gagicaru', afemeiatul cartierului, ieșind din frizerie cu prosopul încă legat sub fălci, mirosind a ulei de cocos și a lac de păr. „Fato, ce mișto ești". Trosnindu-și încheieturile, Winston se ascunsese după o dubiță, gata să se arunce asupra lui la prima atingere pe gât sau strângere afectuoasă de mână. „Mersi", zisese Yolanda urmându-și drumul. „A trebuit să-ți spun, că tare ești frumoasă", replicase Ham. Apoi, ca pentru el: „Oho, ce ți-aș face de te-aș prinde".

Winston ieșise de după mașină țintuindu-l pe Ham Gagicaru' cu o privire ucigașă și, când Yolanda se depărtase îndeajuns cât să nu poată auzi, șoptise: „Cioară, dă te prind vreodată…" Tremurând, Ham Gagicaru' se scobise în buzunar cu un „Duruletz, hai mă, că n-am știut" și-i trântise patruzeci de dolari în palmă, plătindu-și o datorie pe care n-o avusese. „Suntem chit, bine?" Gonind pe urmele Yolandei, Winston își dăduse seama cât de singură era prin cartier fără el. Familia și prietenii din Queens o eliminaseră din viețile lor

pentru că se mutase cu un recidivist obez fără serviciu, iar femeile din zonă de aceeași vârstă erau pur și simplu prea iuți pentru ea. Din banii de la Ham Gagicaru' o regalase cu un buchet de flori pasărea-paradisului și-o invitase la masă, regalând-o cu o porție de cod cu orez alb.

∵

Prins cu centura în căruțul său, Jordy încercă să-și avertizeze mama de prezența tatălui, însă Yolanda era prea cufundată în joc ca să-i dea vreo atenție. Duruletz își făcu loc la aparat lângă ea și băgă cincizeci de cenți, întrerupându-i duelul cu o caricatură de luptător sikh cu turban și seceră. Când moneda alunecă în fantă, ecranul înfățișă intermitent, cu litere mari și roșii, cuvintele UN ADVERSAR TE PROVOACĂ. Fiecărui jucător i se prezentă un șir de luptători din care să aleagă. Yolanda rămase cu războinica ei, Kashmira, o asasină ninja cu părul prins în coadă de cal. Winston selectă o namilă verde și solzoasă. Apăsă un buton, și jocul răcni „Rotundo" cu o voce joasă, electronică.

— Chiar așa, Rotundo e pă felie. Ro-tun-do a venit s-arate la fraieri ce poa' să facă.

Yolanda nu spuse nimic, repetându-și în minte complexele combinații de butoane și manetă ce-aveau să dezlănțuie un potop de mișcări secrete asupra luptătorului lui Winston. Apucă joystickul cu mâna stângă, în vreme ce degetele mâinii drepte se năpustiră asupra setului de butoane roșii, albe și albastre. Dexteritatea ei avu ca rezultat un atac la sabie care-i reteză lui Rotundo brațele ca pe niște ramuri uscate. Netulburat, Rotundo pară ridicând cioturile și stropind fața Kashmirei cu un jet de sânge acid. Orbită temporar, Kashmira îndură un puhoi de lovituri de picior care-i tăiară puterile, făcându-i bara de energie să devină din verde galbenă, apoi roșie.

— Fato, ești pe cale să te alegi cu curu' tăbăcit.

Yolanda nu intră în panică. Ținând apăsat butonul roșu, mișcă cu calm maneta la stânga, la dreapta și-n sus, apoi apăsă de două ori pe butonul alb. Kashmira slobozi un „Kiai!” amenințător, scoase două săbii din teacă și, ridicând brațele lateral, porni să se-nvârtă în jurul axei sale. Săbiile, rotindu-se precum elicele de elicopter, o ridicară de jos și-o propulsară spre Rotundo. Winston mișcă de două ori spre dreapta din manetă, făcându-l pe Rotundo să dea înapoi, însă până să se poată ghemui defensiv, Kashmira îl decapită, despicându-i în două capul ca un balon înainte ca acesta să atingă pământul. „Kashmira câștigă”, anunță mașinăria.

— Să mor io.

Yolanda se desprinse de aparat și împinse afară cărucțul lui Jordy.

— Unde te duci? Mai e încă două runde rămase. Landa, ai face bine să te-ntorci și să termini jocu’.

Winston îl puse pe Rotundo să-i ardă neajutoratei Kashmira câțiva pumni, apoi o urmă pe Yolanda afară.

— Cum vii tu așa la mine cu „ai face bine să termini”? Winston, dacă mă mai lași odată cu ochii-n soare, s-a terminat.

— Știu, Boo. Îmi pare rău. M-a luat valu’. Nu se va mai întâmpla, promit.

— Știi cum face Jordy când nu-i prin zonă unu din noi. A avut o criză, să știi.

— A avut? Când?

— Noaptea trecută. L-a pălit astmul și nu mai respira. Dacă nu eram trează și nu-mi făceam niște teme pentru școală, nici n-aș fi observat. Era albastru, la naiba! Și eu, ca o idioată, te-am strigat de trei ori până să-mi dau seama că ești la pârnaie. A trebuit să merg pă jos până la Metropolitan. Trei ore a durat până să se uite doctoru’ la el.

— I-a pus mască dă oxigen?

— Asta vreau să zic, să nu mai faci așa ceva vreodată. Data viitoare o să pățești mai rău decât o

ușă închisă.

Winston luă cu blândețe cărucul de la Yolanda. Făcând asta, își lua în posesie fiul și statutul de cap al familiei. Yolanda își vârî un deget în gaica pantalonilor lui și cei trei o porniră încetișor spre casă. Winston o făcu pe tăticul la cârma căruciorului, trăncănind sfătos ca să scurteze drumul.

— Câtă vreme nu pui lacăt la păsărică, Boo, poți să-nchizi tot ce vrei tu. Fincă știi doar, mai devreme ori mai târziu o s-o fac lată. E-n firea dă negrotei. Aș vrea numai ca voi doi să-mi acceptați scuzele. Nu zic să mă iertați și să uitați, da' să v-amintiți că-s și io o cioară tânără care-ncearcă să rupă cercu' vicios.

— Winston, dacă nu te porți ca lumea, o să-ți arăt eu cerc vicios.

15. YORI-KIRI

Deși expresia dârză și demnă de pe chipul său nu lăsa să se întrevadă asta, Oyakata Hitomi Kinboshi era înfuriat. Luptele sumo, prețuita sa vocație, mureau de o moarte lipsită de noblețe în White Park-ul din Harlemul Hispanic. Aici, pe un teren de joacă local, cei o mie cinci sute de ani de tradiție a sportului său iubit erau violați precum fetele de paisprezece ani rătăcite prin pădure. În loc ca *yobidashi,* stând cu picioarele cruciș în turnul său, să anunțe începutul întrecerii cu obișnuitul bubuit al tobelor, un vestitor cu membre subțiri se suise pe un coș de baschet, unde se apucase să bată într-o găleată albă pentru spălat pe jos. În cincisprezece secole, nicio femeie nu pusese piciorul pe *dohyo,* însă acum o femeie japonezo-americană stătea în centrul ringului construit în grabă și striga neghiobii în microfon precum o bufniță comunistă isterică. Engleza lui Oyataka nu era prea bună, dar pricepuse ceva de genul: „Nu e pace fără dreptate”.

Sumo, cândva sportul zeilor, devenise acum un spectacol japonez de varietăți, iar luptătorii nu mai erau războinici, ci actori. Erau ambasadorii bunăvoinței japoneze, trimiși de guvern să calmeze spiritele la fiecare invariabilă încălcare guvernamentală a codului etnic de conduită. Anul trecut ajunseseră la Vancouver în chip de scuze pentru că ministrul de externe îi numise pe canadieni „americani juniori”. De data asta, ministrul justiției explicase creșterea nivelului infracțional în Japonia prin dorința tinerilor de a imita cultura americană, îndeosebi atitudinile lenețe și violente ale negrilor și hispanicilor, caracteristici inerente la majoritatea raselor non-albe, cu excepția japonezilor, firește. Trei luni mai târziu, într-o încercare de a liniști masele

frământate ale ghetoului, Sumo Kyokai îi trimisese pe Oyakata și pe luptători în East Harlem.

Bizara făptură japonezo-americană făcu un semn către mulțime, și un bărbat masiv de culoare se ridică în ropotul politicos de aplauze. Oyakata zâmbi. Era același tânăr cu față posomorâtă pe care-l văzuse pe un poster în autobuzul cu care venise de la hotel – despre care crezuse că arată ca interpretul de blues Robert Johnson.

— Ce-a spus fata japoneză? îl întrebă Kinboshi pe traducător, iar interpretul făcu o plecăciune.

— L-a prezentat pe tânăr drept Winston Foshay, un om politic care candidează la alegerile locale. Prin mulțime circulă o petiție. Îi mai trebuie cincizeci de semnături ca să intre pe lista de candidați.

Kinboshi scutură dezgustat din cap. Probabil că translatorul făcuse o greșeală. Băiatul ăla, politician? Nici gând. Orice neghiob putea să vadă câtă insolență supura sub expresia lui nepăsătoare de războinic. Acest Winston Foshay n-avusese niciodată în viața lui un gând privitor la binele comunității. Cu chipul și cu fața aceea de broscoi gigant, era născut să fie ori luptător de sumo, ori cântăreț de blues.

— A zis femeia și ceva de președintele Mao?

Interpretul răspunse afirmativ, încurcându-se în încercarea de a traduce „Mao mai mult ca oricând” în japoneză.

Unul dintre *sumotori,* un Yokozuna numit Takanohana, se afla în ring și executa tradiționalul *dohyo-iri.* Săltându-se pe vine, bătu din palme, apoi, trecându-și o mână pe după genunchi, ridică piciorul uriaș sus, deasupra capului. Talpa izbi suprafața de argilă cu un răsunet bubuitor. În loc să răspundă la demonstrația uluitoare de echilibru a lui Yokozuna cu obișnuitul strigăt *Yoisho*!, publicul reacționă la fiecare izbitură a piciorului cu câte un „Ahuuu!” sfidător. Sub văpaia soarelui newyorkez, Oyakata Kinboshi se făcu roșu la față.

∵

— Doamna Nomura, de ce ridică așa brațele în lateral?

— Ca să arate că nu au arme la ei.

— Luptă dreaptă – îmi place așa.

Străvechiul sport îi plăcu îndată lui Winston. Niciodată nu se mai aflase în prezența atâtor bărbați de dimensiunea lui. Și încă, în lumea sumo-ului, se afla în rândul celor mai mărunți, de vreme ce majoritatea luptătorilor *rikishi* cântăreau cu douăzeci și cinci până la patruzeci de kilograme mai mult ca el.

— Iote la gagiii ăia doi, ce imenși!

— Ăia-s Akebono și Mushashimaru, zise Inez referindu-se la cei mai masivi *rikishi,* fiecare de peste un metru optzeci înălțime și cântărind mult peste două sute de kilograme.

— Îs negri? întrebă Winston nedumerit la vederea pielii negricioase a celor doi și a părului ondulat prins în moțuri uleioase deasupra capului.

— Nu, cred că sunt amândoi din Hawaii.

— Hawaienii mereu mi s-a părut negri cumva. Nas mare, fuste dă iarbă și chestii. Par africani pă bune, da' mai relaxați.

Doi *rikishi* de rang inferior se pregăteau să intre în ring. Fiecare bărbat aruncă stoic un praf de sare purificator pe *dohyo,* după care păși hotărâți în interiorul cercului de paie împletite și luară poziția de început. Ghemuiți precum jucătorii de fotbal american pe cale s-o zbughească din loc, titanii pe jumătate dezbrăcați, fără vreun semnal vizibil din partea arbitrului în ținută protocolară, se năpustiră unul asupra altuia. Sunetul de halcă de carne izbită de placa de tăiat a unui măcelar se auzi în tot parcul. Mulțimea, înlemnită momentan la vederea acestei ferocități, izbucni deodată în ovații, aplaudând din răsputeri când unul dintre luptători îl azvârli pe celălalt de pe ring, neceremonios, cu o piedică pusă cu iscusință.

— *Takanishiki, sotogake no kachi,* zise prezentatorul din ring.

Duruletz se lăsă în scaun, profund impresionat de ceea ce văzuse.

— Omule, ce-mi place. Fie să câștige cel mai mare și mai mătăhălos gagiu. Ciorile astea nu-i doar grase. Iote numai ce mușchi are la picioare. Și la pectorali, a naibii! Băieții ăștia-i tari ca fieru'. Nu-i niște gogoloaie dă grăsime săltând pe-aici, cum am crezut io. Doamna Nomura, de ce nu mi-ai zis niciodată că-ți place chestia asta?

— E stânjenitor. Și de modă veche. Așa de feudal. Știi cum te-apucă damblaua pe tine ori de câte ori cineva aduce în discuție sclavia? „De ce trebuie să vii cu asta acum? A fost odată". Așa mă face sumo să mă simt pe mine. Mă face să simt mâncărimi pe dinăuntru, dar, când nu e nimeni prin preajmă, îmi scarpin mâncărimea și mă uit la meciuri pe NKH.

În mod obișnuit, Winston nu se prea dădea în vânt după sporturi ori după mentalitatea de turmă a împătimiților. Evenimentele sportive i se păreau repetitive, fără sens, iar chibițările încă și mai mult. Nu durase mult până ce locuitorii din cvartalul lui învățaseră să nu-l abordeze după vreuna din frecventele sale lupte de stradă, zicând: „Duruletz, l-ai caftit bine, da' când îl țineai dă cap colea trebuia mai bine să…" fiindcă cel care vorbea astfel avea șanse mari să se trezească el însuși pe jos, ținându-se de falca dislocată. „Ce trebuia *tu* să faci era să-ți ții dracului gura". Dar înfruntările de sumo îi înflăcărau mândria corpolentă. Se trezi îndată că-și alegea câte un luptător preferat, din motive mai degrabă aleatorii – niște favoriți mai aparte, un zâmbet de gangster, o apariție de o seninătate deosebită – după care îl încuraja neabătut până la sfârșitul întotdeauna mult prea rapid al confruntării. Uneori își schimba favoritul în mijloc de meci, mișcat de stratagemele și iuțeala câte unui luptător mai puțin masiv care

izbuteau să învingă stilul conservator al luptătorului mai mătăhălos. Ghidându-se după logica luptătorului de stradă, îi fusese simplu să priceapă regulile. Primul care ieșea din ring sau atingea pământul cu altceva decât tălpile pierdea. Dacă Winston vedea o fisură în apărarea unui luptător care nu era exploatată prin recurgerea la tacticile murdare pe care le-ar fi folosit el în circumstanțe similare, știa că maniera lui de luptă era ilegală.

— Paștele mă-sii, atâtea chestii câte-aș face eu nu-i voie. Fincă, dacă gagiu m-ar apuca așa, i-aș arde una la coaie, l-aș pocni în meclă, l-aș trage dă codiță, l-aș sugruma c-o mână și i-aș scoate cu ailaltă ochii din orbite.

Când *yobidashi* prezenta luptătorii înainte de fiecare partidă, Winston se chinuia să-și dea seama ce suna a nume în toată bolboroseala aceea japoneză.

— Takanohana? Așa îl cheamă pă cioroi, doamna Nomura?

— Înseamnă Nobilă Floare.

— Wakanohana?

— Floarea Adevărului.

— Musoyama?

— Doi Munți care se războiesc.

— Akebono?

— Zori de Zi.

— Takatoriki?

— Nobila Sabie Luptătoare.

— Mainoumi?

— Marea care Dansează.

— Kitakachidoki?

— Chiotul de Victorie Nordic.

Chiar când Inez traducea numele lui Kitakachidoki, Mainoumi cel mărunțel îl apucă și-l izbi de saltea. Kitakachidoki ieși din ring șchiopătând îndurerat, fiindcă-și luxase genunchiul de la cădere.

Fariq, arătând spre luptătorul ce șchiopăta, sugeră:

— Omu’ ar trebui să-și schimbe numele-n East Harlem Tocmai Mi-a Bătucit Curu’ și Mi-a Făcut Bubă La Genunchi și Nu mă Pot Opri dân Bocit.

∵

Oyakata Kinboshi își privi ginerele, pe Kotozuma, pornind-o fără tragere de inimă spre *dohyo.* Actualmente având rangul de Maegashira 6, fostul Seiwake se afla în cădere liberă, coborând din ce în ce mai jos în ierarhie de când cu căsătoria aranjată cu fata lui Kinboshi. Al său *taichi-ai* slăbit și lipsa de spirit combativ deveneau un motiv de rușine pentru întregul lot Satogatake. Kinboshi socoti că-i trebuia un șut în fund. Cu brațele încrucișate strâns pe piept, se uită lung la adversarul lui Kotozuma, Tochinaru, care, așezat cu picioarele încrucișate în partea estică a ringului, nu se grăbea să se ridice. Când Tochinaru îi surprinse privirea, Kinboshi își trecu iute degetul peste beregată, semnalul pentru ca un luptător să se retragă din confruntare. Derutat, Tochi încruntă sprâncenele, fiindcă aici era vorba de meciuri demonstrative unde nu era în joc altceva decât mândria. Oyakata își scutură încheietura, și chipul lui Tochi se lumină a înțelegere. Ridicându-se alene, făcu o plecăciune înaintea arbitrului și se declară incapabil să lupte, pe motiv că era accidentat. Făcu o altă plecăciune și, scuturându-și încheietura, o porni spre vestiarul mobil. Arbitrul se grăbi să se apropie de Oyakata și încuviință atunci când acesta îi șopti ceva la ureche, apoi se îndreptă spre prezentatorul din ring. Acesta din urmă, înveșmântat foarte normal într-o haină neagră și pantaloni japonezi strânși pe genunchi, păși în centrul *dohyo-ului* și ridică mâna, cerând liniște.

— Ca dovadă a prieteniei trainice dintre America, Japonia și Harlemul Hispanic, Kotozuma

este dispus să lupte cu un adversar din public. Este vreun doritor?

Spumegând de furie, Kotozuma izbi cu piciorul, ridicând un nor de praf argilos. Voia să plece, însă se abținu, știind că amenda ar fi fost de cel puțin o sută de mii de yeni, și se mulțumi, în schimb, să scuipe pe *dohyo.* Avea să plătească amenda de treizeci de mii de yeni pentru expectorație.

Atât de furios era Kotozuma, că nu auzi frenezia din tribune, unde câteva sute dintre vecinii lui Winston îi strigau numele, în vreme ce vreo cincizeci de prieteni și membri de familie îl trăgeau și-l împingeau de pe scaun.

— Doamnelor și domnilor, avem un combatant.

În timp ce asistenții îl escortau pe Winston la vestiar. Inez se ridică și strigă tare: *„Gambate!”*

Fără să se uite în urmă, Winston lovi în aer cu pumnul.

— *Gambate,* mereu spui asta. Ce-nseamnă, doamna Nomura? întrebă Armello.

— Înseamnă „ține-te tare”.

După câteva minute, Winston ieși din vestiar. Un *mawashi* strălucitor de alb îi șerpuia în jurul trupului precum un șarpe boa fără tragere de inimă, nesigur cum să apuce o victimă a cărei circumferință era cât a unei coloane a Partenonului. Centura groasă de satin îi cuprindea strâns talia, săltându-i pântecul până aproape de sfârcuri, despicându-i fesele și înnodându-se ferm la spate. Winston păși spre ring, cu spinarea lată și șoldurile solide date cu ulei, lucind negru ca obsidianul. Spre surprinderea sa, nimeni din mulțime nu-l luă în batjocură făcând glume cu scutece ori despre felul în care i se frecau una de alta coapsele. Băieții lui îl însoțiră ca niște asistenți cu experiență, bătându-l pe spate și masându-i umerii în vreme ce suia treptele făcute din baloți de paie către marginea ringului. Charles, aruncându-i priviri impozantului Kotozuma, își lăsă palma pe ceafa prietenului său, zicând:

— Ai grijă, Durule, că ăla arată ca și cum ar ști karate.

— Da' nu mă știe pă mine.

Până să pășească Winston în cerc, translatorul veni lângă el și-i făcu o plecăciune adâncă. Îi spuse că trebuia să execute mișcările rituale și să imite, pur și simplu, ce făcea Kotozuma. Îl mai asigură și că n-avea să pățească absolut nimic; de vreme ce era vorba de o demonstrație, profesionistul *rikishi* avea să-l trateze cu îngăduință.

Suprafața argiloasă a *dohyo*-ului era caldă și uscată. Din reflex, Winston, cu degetul mare de la picior, scrijeli „Duruletz 109" în pulberea cafenie, chiar lângă buza cercului. Vocea prezentatorului bubui din sistemul de amplificare: „Ko-o-o-o-to-ozu-maaa!" Auzindu-și numele, Kotozuma pătrunse în ring cu pași măsurați, presărând câteva firicele de sare pe *dohyo* și bătându-se peste *mawashi* cu podul palmei. După o clipă, un „Kuuu-rooo-ya-maa!" ușor distorsionat, însă asurzitor răsună prin parc. Rezonanța nobilă a acestui *shikona* temporar și ovațiile mulțimii făcură pleoapa stângă a lui Winston să se zbată cu o urmă de neliniște. Un pas mare, un praf de sare, apoi pătrunse în interiorul cercului mărginit de împletitura de paie. Ringul, de cam șase metri în diametru, arăta mai mare decât păruse din tribună. Gândurile lui Winston se îndreptară spre Musashi și călugăr, dar nu era tocmai momentul potrivit pentru contemplarea unificării cu universul. Judecând după uitătura mânioasă a lui Kotozuma, cineva uitase să-i spună și lui că meciul era doar unul demonstrativ. Așezați unul în fața altuia, cei doi se lăsară pe vine, bătură din palme și-și întinseră lateral brațele, îndreptându-și palmele către cer. Luptătorii se ridicară, și suplul Kotozuma înălță încet un picior deasupra umărului, apoi pe celălalt, încercarea de a-și ține echilibrul pe o singură talpă fu ceva mai grea pentru Winston, dar se strădui să-și încordeze

genunchii și să înalțe picioarele până simți că-l ustură coapsele, încercând cât de bine putea să nu-și răsucească piciorul și să nu se legene din tot corpul. Kinboshi îți aținti privirea asupra tălpilor late ale lui Winston.

— Ca niște rachete de zăpadă, zise el cu voce tare, fără a se adresa nimănui anume. O să se descurce perfect.

Cu un rânjet insolent, Kotozuma ieși din ring și reveni azvârlind o ultimă ofrandă de sare. Aroganța arătată de adversarul său îl relaxă pe Winston. „Nu-i nimica dăcât o bătaie. O cafteală mică dă vineri seară, ca-ntre băieți. Doar că-i duminică după-amiază și-s în curu' gol".

Se uită în public; Yolanda îl ținea pe Jordy ridicat deasupra capului, Inez se holba la Kinboshi, iar Spencer își lua frenetic notițe. În josul ringului, lângă margine, Fariq, Albiciosu' și Armello îi făceau semne încurajatoare. Winston luă o mână de sare și-o aruncă în sus. Căzu pe pământ ca un șuvoi de scântei muribunde. Intră decis în ring, gata de bătălie. Mulțimea se ridică, răcnindu-și aprobarea.

— Tăbăcește-i curu', Durule!

— Arde-l să te țină minte!

— Pentru cartieru' nostru!

Winston și Kotozuma luară poziția de început, ghebоșați și cu o palmă sprijinită de pământ, cu fesele atingându-le partea din spate a gambelor. Fața umflată a lui Kotozuma era la nici jumătate de metru mai încolo. „Paștele mă-sii, ce mare-i afurisitu', își zise Winston. Dă gras ce-i, nici nu-i văd ochii. Îi cade sprâncenele pă obraji. Are ochi ca niște virgulițe. Știu că cioroiu' nu poartă lentile dă contact". În vreme ce-și săltau încet șoldurile, Winston îi trimise lui Kotozuma un pupic și văzu cum adversarului i se înroșesc urechile. La semnalul tăcut, sesizat doar de cei doi luptători, își opintiră palmele stângi în sol și se aruncară unul asupra altuia cu o forță nimicitoare, ce-ar fi putut fi

modelul lui Enrico Fermi pentru fisiunea nucleară. Plămânii lui Winston se goliră ca niște foale, iar în acel moment Kotozuma, cu o îmbrânceală, îl făcu să alunece către marginea ringului. Winston se minună ce tare era abdomenul adversarului său; parcă un strat de piele cauciucată ar fi fost cusut peste carapacea gigantică a unei țestoase. În mod ciudat, pielea caldă și lipicioasă a lui Kotozuma avea ceva familiar; unde mai simțise el asta? Răsfirându-și degetele de la picioare și proptind-și călcâiele în pământ, Duruletz își opri retragerea. „Balena albă dă la acvariul din Brooklyn – cioara asta se simte la fel ca drăcia aia dă balenă!” Decizând să preia ofensiva, apucă de coate brațele întinse ale lui Kotozuma, lucru care-l forță să se îndrepte de șale și să-și piardă avantajul alonjei. Winston îl împinse înapoi către centrul cercului. Cu mâna dreaptă, apucă pieziș centura lui Kotozuma. Cu stânga, încercă zadarnic să găsească un loc de care să-l apuce bine, fiindcă adversarul își roti șoldurile, ferindu-și acea parte de *mawashi.* Cu o explozie de rapiditate și forță, Kotozuma se eliberă și-l plesni pe Winston peste falcă, atât de tare, că-l făcu să vadă dublu. Dacă ar fi făcut orice altceva – dacă i-ar fi sucit pe după gât brațul și l-ar fi aruncat la pământ cu un *kubi-nage* executat perfect, ori dacă i-ar fi apucat încheietura și l-ar fi lovit cu piciorul în gleznă – Winston ar fi fost răpus. Însă, pe străzi, să fii plesnit în fața oricui care te cunoaște fie și vag este insulta supremă. Mamele își plesnesc copiii, soțiile-și plesnesc soții, codoșii își pălmuiesc curvele, dar nimeni nu-l plesnește pe Winston și, până să apuce Kotozuma să-i mai ardă una, Winston îl îmbrânci în piept cu amândouă mâinile, cu forța unei ghiulele, o îmbrânceală golănească ce-l trimise pe *rikishi* în spate, împleticindu-se. Și tocmai când Kotozuma era pe cale să-și recapete echilibrul, Winston îl azvârli din ring cu o împingere din umăr bine plasată, dublată de-o izbitură cu burta. Kotozuma

ateriza, făcut grămadă, la picioarele lui Oyakata al său. Fără să fie ajutat, cu moțul de păr căzut pe-un ochi, Kotozuma se cățără la loc în ring și se lăsă pe vine. Winston făcu la fel, răspunzând ușoarei plecăciuni a lui Kotozuma cu una identică.

— *Kuu-roo-ya-maa kaa-a-chiii!*

După ce se sfârșiră festivitățile zilei și după ce Winston se schimbă din nou în hainele de stradă, Kinboshi și câțiva dintre luptători veniră să-l felicite. Luptătorii îi strânseră călduros mâna, iar cei doi Hawaiieni își însoțiră strânsoarea cu argou de stradă american.

— Băiatu' meu, ai fost beton, băiețaș.

— Mulțam, frățică.

Când se termină cu palmele date peste spinare, Oyakata luă cuvântul, și toți ceilalți tăcură. Fără să i se ceară, interpretul începu să traducă:

— Mi se spune că numele tău este Winston Foshay. Eu sunt Oyakata Kinboshi, l-am antrenat pe luptătorul pe care l-ai învins. Au anunțat că ai câștigat prin *yori-kiri,* împingere frontală, însă a fost de fapt *yori-taoshi*, strivire frontală, o tehnică mai puternică. Stilul tău este neortodox, dar eficient.

Incapabil să susțină privirea intensă a lui Oyakata fără să zâmbească, Winston își pironi ochii în pământ, simțindu-se ca un umil erou dintr-un film cu arte marțiale: antrenat de vânt, copaci și maimuțe, țărănoiul se face cunoscut lumii.

— E adevărat că vrei să candidezi pentru o demnitate publică?

Winston încuviință, dorindu-și ca lucrurile să stea altfel.

— Atunci nu doar ai câștigat meciul, ci probabil că ai obținut o mulțime de voturi astăzi. Există la ora actuală o interdicție, mai mult sau mai puțin respectată, pentru luptătorii străini care vor să intre în sumo-ul japonez. Sumo Kyokai se teme ca bărbații negri, masivi, să nu ajungă să domine acest sport. Nu știu de ce se tem. Ori de câte ori

Japonia are șansa de a-și demonstra complexele de superioritate, ne chircim temători. Dacă ai fi mongol, sau măcar evreu argentinian, te-aș putea băga în sistem.

Translatorul îi șopti ceva la ureche lui Oyakata, iar ochii antrenorului se măriră.

— Așa e, am uitat de Sentoryu, zise el amintindu-și de mediocrul *rishiki* Juryo, pe jumătate japonez și pe jumătate negru din St Louis. Nu ești cumva în parte japonez, ori femeia aceea gălăgioasă care te-a prezentat n-ar fi dispusă să semneze o declarație pe propria răspundere unde să jure că ți-e mamă? Iertare, am exagerat. Ești politican. Și firește că mai întâi te gândești la ai tăi, la comunitate. Un bărbat mândru ca tine nu și-ar abandona misiunea din motive egoiste.

Winston cercetă ceasurile scumpe, Rolex și Movado, pe care le purtau la mâini Oyakata și ceilalți *sumotori,* le cântări cu privirea halatele de mătase fină și anturajul de însoțitori care le țineau umbrele deasupra capetelor. Era limpede, în sumo se puteau câștiga bani frumoși. Lui Duruletz îi venea să zică: „Mă doare-n cur de alegeri. Omule, pune-mă pă mine și p-ai mei pă avion și hai să-i dăm drumu'. Când capăt și io vreo doi sclavi?" Își aminti însă de un documentar de televiziune despre rigiditatea severă a sistemului școlar japonez. Și-l imagină pe Jordy la vârsta facultății, un geniu al matematicii, dar incapabil să gândească cu mintea lui. Ca să supraviețuiești pe străzile din Harlem, capacitatea de a ști cum să factorizezi polinoame n-avea să-i fie de prea mare ajutor.

Kinboshi, luându-i tăcerea drept un refuz al ofertei sale, îi înmână cărțulia *Arta Sumo: Cele șaptezeci de tehnici cu desene și explicații amănunțite.* Winston îi mulțumi și întrebă dacă și ceilalți luptători fuseseră puști de ghetou ca el. Zâmbind, Oyakata îi spuse că majoritatea *rikisihilor* erau fii de fermieri și lucrători în

oțelării, câțiva erau coreeni născuți în Japonia care încercau s-o facă pe japonezii „tradiționali”, pe lângă care se mai găsea o mână de băieți de facultate care-ar fi făcut orice ca să evite lumea corporatistă. Se lăsă o tăcere lungă și stânjenitoare, cât timp cei doi bărbați chibzuiră la destinele alternative: Winston, un băiat japonez durduliu dat la sumo cu de-a sila de părinți autoritari. Oyakata, un flăcău din Tampa Red umblând din orășel în orășel cu autostopul, sorbind whisky din sticluțe pentru sirop de tuse și cântând cu foc blues la muzicuță. Antrenorul nu putea trece peste asemănarea uluitoare dintre Winston și Robert Johnson. Duruletz dădu să spună ceva, și Kinboshi se așteptă să-i iasă pe gură niște versuri din „Ramblin’ on My Mind”, însoțite de scrâșnete și pocnete de disc de vinil.

— Ia zi, omule, cu ce nume m-a prezentat pă ring?

— Kuroyama.

— Ce-nseamnă asta?

— Muntele Negru.

*

În timp ce muncitorii primăriei dezasamblau ringul și tribunele, Winston se întorsese pe treptele din cartier ca să-și asculte prietenii desăvârșind povestea confruntării sale cu Kotozuma.

— Și Duruletz face: „Bă! Nu mă joc io cu dân astea, gălbejit împuțit. Nu uita dă Pearl Harbor. Și zbang!” Până și gaborii te-a aplaudat, băiețaș.

— Nu l-am mai văzut pă Duru așa dă dement dă ceva timp. Ziceai că l-a apucat toate pandaliile. Mai să-l omoare pă negroteiu’ ăla.

Băutura răcoritoare ieftină a lui Winston avea gust ciudat și nu voia să-i alunece pe gâtlej. Scuipă pe jos ce avea în gură și ascultă sfârâitul gazos de pe caldarâm.

— Să nu-mi mai spuneți Duruletz d-acuma. Vreau să-mi ziceți Kuroyama.

Fariq se dădu înapoi neîncrezător.

— Kuroyama? Ce căcat mai înseamnă și asta, „Sac dă osânză” în japoneză?

Gașca izbucni într-o avalanșă de râsete care-i făcu să se rostogolească pe scări și-n stradă ca niște bolovani cafeniii. Până și Winston chicoti, cu burta zgâlțâindu-se ca piftia pe sub cămașa verde.

— Nu sunteți dă treabă, îi dojeni el azvârlind pe stradă doza de suc. Nu vreți și voi să lăsați o cioară să viseze. Aș putea să fiu mâine-n Japonia, cocoțat p-un munte dă biștari.

— Vise, fiul meu.

— Armello, ce să zic, parcă voi n-ați visa cu jafu’ vostru la bancă. Vocea lui Winston căpătă un ton de copil îmbufnat: „O să le dăm poțiunea, fluturăm bagheta magică și-o luăm la picior cu bănuții”.

Armello își desfăcu brațele.

— Duruletz, am văzut io documentaru’, o să meargă.

— Omule, și chiar dacă nu merge cred c-o să fie distracție, interveni Charley O’. Câți fraieri poate să zică: „Am jefuit o bancă cu maică-mea”? Numai asta și ar merita.

Fariq se ridică în cârje.

— Și chiar de i-o idee năroadă, tu ar trebui să fii cu noi. Pân’ la faza cu Brooklynu’ nimenea dintre noi nu s-a mai opus la o idee să zică ce proastă-i. Dacă stai să te gândești, tot ce facem noi e numai prostii. Așa că, proastă sau nu, ar trebui să fii acolo.

Winston deschise cărticica de tehnici sumo, zicând:

— Omule, mă ocup dă altele acuma.

Pe pagina întâi era o schiță cu doi luptători cu profil de Buddha încleștați în luptă. „Întocmai cum pentru practicarea baschetului nu e de ajuns să fii înalt, practicarea sumo-ului nu înseamnă, pur și simplu, să fii gras și puternic. Novicele în sumo scapă adesea din vedere aspectele mentale ale sportului; o strategie bine pusă la punct și un cap

limpede va câștiga mai multe partide decât simpla forță brută”.

16. PARCARE GRATUITA

Spencer nu prea se mai întâlnise cu așa-zisul său discipol în cele două săptămâni de după ce profilul pe care i-l zugrăvise lui Winston apăruse în ziar. Când îi dădu un exemplar din ediția de duminică, la un joc de Monopoly, Winston aruncă o privire la poza care nu-l avantaja, se văzu cu centura de sumo, citi titlul, POPULISTUL HIP-HOP, și i-l înapoie.

— Nu-l vrei?

— De ce-aș vrea un ziar pă care nu-l citesc niciodată?

— Pune-l la păstrare și poți să i-l arăți lui Jordy când va fi mare. Pe lângă asta, ar trebui să citești ziarul.

— L-am citit o dată.

— Nu mă refer la tabloide, vreau să zic *ziarul.*

— Știu ce zici tu. Eram odată-n tren și cineva l-a lăsat pă locu' dă alături. L-am luat ca să caut benzile desenate și-am dat peste un articol despre Stanley Kubrick. Îmi plăcea dă băiatu' ăla, articolu' era și el bun. Am împăturit ziaru' cum fac gagiii ăia dă pă Wall Street când se-ndreaptă spre locu' dă muncă. Mă jur, oamenii albi dân jur se uita altfel la mine. Zâmbea și chestii. Ca și cum le venea să vină și să mă-ntrebe: „Ce face o cioară ca *tine* citind un ziar ca *ăsta?"*

— Dacă vrei să afli ce se-ntâmplă în lume ar trebui să citești ziarul.

— Nu vreau să știu. Și nici Chisăliță și ai mei nu vrea să știe, așa că nu te duce la ei cu poza aia, bine? Și-așa am destule probleme cu clovnii ăia. Winston dădu cu zarul și-și mișcă piesa pe Kentucky Avenue. Rahat, odată nu pic și io pă Parcare Gratuită!

— Să vedem, cu trei case avem șapte sute de dolari.

Winston plăti chiria cu bancnote mici, doar ca să fie enervant.

— Dom' rabin, acu că ți-a scris articolu', n-o să mai vii pă la noi?

Spencer, numărându-și câștigurile, făcu:

— Nu, e o serie în trei părți, deci o să mai zăbovesc ceva timp. Termină de numărat banii, înălță capul și zâmbi. Lipsesc douăzeci de dolari.

Duruletz îi azvârli două bancnote albastre de zece.

— Uite, paștele mă-sii. M-am săturat dă moartea asta lentă. Ce fel dă nenorocit pune numai trei case pă proprietate? Ai mai mulți bani dăcât banca. Pune și tu un hotel colea și-ai terminat cu jocu'.

— Dă-te bătut.

— Nu, c-ai ajuns pă străzile mele. Ești în ghetou acuma. O să fie rost dă parale serioase.

Spencer dădu patru-patru și, spre încântarea lui Winston, puse piciorul pe Oriental Avenue.

— Oriental Avenue. Să vedem, două imobile…

17. VÂNZOLEALA

Articolul generase ceva interes în lumea politică locală. Partea a doua avea să detalieze parcursul lui Winston pe durata campaniei electorale, iar partea a treia avea să acopere perioada post-alegeri. Problema era că activitățile electorale ale lui Winston încetaseră, așa încât Spencer decise că era nevoie de o anume orchestrare din culise. „E spre binele defavorizaților politic, își zise. N-o să fiu unul dintre acei jurnaliști care scriu despre copii înfometați, apoi nu le dau nimic de mâncare”.

Așa că, ori de câte ori îl suna vreo organizație întrebând cum putea fi contactat Winston, în loc să-și protejeze sursa, Spencer se oferea să aranjeze o întâlnire, insistând să participe și el în calitate de „observator independent”. Întâlnirile aveau loc de obicei prin vreun restaurant din Times Square, după ce Winston termina cu jocurile de alba-neagra.

∵

Winston scoase capul de după standul de bilete de pe Broadway și flutură mâna către Spencer.

— *Ven acá.*

— Hei, Winston.

— Mai ieșim la băut diseară? întrebă Duruletz privind pe lângă Spencer la traficul pietonal.

— Da, da, am promis să te expun la niște bere adevărată. Să te dezbar de poșirca aia ieftină pe care-o bei tu.

— Cine-i diseară?

— Bruce Walsh de la Noul Partid Progresist.

— N-are a face. Dă-mi vreo patrușcinci dă minute, că-i Armello într-o mână dă zile mari.

Armello stătea după o cutie mare de carton pusă cu susu-n jos, peste care întinsese o pagină financiară dintr-un cotidian. Spencer păși cu vioiciune spre el. Mâinile lui Armello manevrau

trei cărți de joc peste cotațiile bursiere ale zilei. Cântecele sale de sirenă îi îmbiau pe argonauții lumii la ruină financiară.

Uite cartea cum să duce
Oare cine s-o apuce?
Uite, uite iepurașul
A fugit pă tot imașul.
Pune mâna, nu te teme
Și câștigi fără probleme.

Un marinar suedez plecă furios de la masă, cu două sute de dolari mai puțin în portofel, în vreme ce tovarășii matrozi râdeau și-i dădeau palme consolatoare peste spinare. Fiecare dintre complicii lui Armello arătă că era conștient de prezența lui Spencer cu câte un semnal subtil. Charles, costumat în bancher, își îndreptă sacoul și-și răsuci un buton de la mânecă. Își îndesă un teanc de „câștiguri" într-un portofel Gucci și-l înghionti pe Spencer:

— Bani făcuți ușor, camarade. Nu-mi trebuie mie banii, firește, dar o fac de dragul plăcerii jocului. Bagă-te și tu, ce naiba, o să-ți placă mișcarea.

Terminând cu amestecatul cărților, Armello își retrase mâinile de pe masă. Trei cărți de joc cu spatele roșu, uzate, se aflau pe foaia de ziar. Făcându-i din ochi lui Spencer, Nadine lăsă să alunece pe masă două bancnote de cincizeci.

— Să nu să bage nimenea. Tura asta-i a mea. Am pus mâna pă bani.

Un bărbat cu mustață în stil Stalin luă locul marinarului suedez de mai devreme. Nadine întoarse regele de cupă.

— Bun așa!

Armello o plăti fără să crâcnească și începu să amestece iar cărțile. În vreme ce cărțile săltau și țopăiau unele peste altele, întoarse „din greșeală" regele de cupă, cartea câștigătoare, cu fața în sus.

Și, când o ridică, îi îndoi colțul din stânga-sus. Îndoitura se vedea clar când opri amestecatul cărților.

— Pune mâna pă ea, fată, îi zise lui Nadine. Pune mâna pă ea ca să-mi câștig înapoi banii.

Nadine întoarse o carte fără vreun semn, dezlănțuind un șuvoi de blesteme.

— Trebea să fie nenorocita dă carte bună.

Ia-l pă regele de cupă
Și la buzunar te pupă.

Fariq, înveșmântat într-o robă albă de in și cu o căciuliță împletită pe cap, tot albă, țipă „Banii mei!", trânti pe masă optzeci de dolari și întoarse cu fața în sus treiul de treflă. Arnello îi culese dolarii din mână și dezvălui cartea câștigătoare, pentru a arăta publicului că victimele își pierduseră banii cât se poate de cinstit.

— E-n regulă, o să-mi iasă data viitoare. De-acu' o să gândesc ca un evreu, zise Fariq uitându-se cu coada ochiului la Spencer. Observându-l pă evreu, am învățat cum să-mi fac mintea să atragă banu'. Cum să mă concentrez ca să câștig.

Se prefăcu că strănută în umărul lui Spencer.

— Ehh-vreu! Mă scuzați, domnule. Are careva un șervețel?

Mâinile lui Armello se mișcau mai iute acum, prea rapide pentru ca ochiul să le urmărească. Cărțile săltau parcă din proprie inițiativă, fără ca mâinile să le atingă. La câteva învârteli, Armello ridica regele de cupă ca să le arate premiul curioșilor adunați. Cât dură amestecul cărților, Spencer încercă să nu-și desprindă ochii de ele.

Pă-mpăratu' dă nu-l vezi
Atunci clar că o să pierzi.
Adă-ncoace pă-mpăratu'
Și câștigă la băiatu'.

— L-a văzut careva? strigă Armello când cărțile erau așezate cu fața-n jos pe masă, cu o ușoară ridicătură pe mijloc, arătând precum un șir uniform de acoperișuri văzute din avion. L-ai văzut? îl întrebă pe Spencer, împungându-l tare cu un deget în piept.

Spencer scutură din cap că nu și se depărtă un pas și jumătate de masă. Îndoită ca o ureche clăpăugă de câine, cartea din mijloc stătea pe cutie, cerându-se aleasă.

— Cine-a văzut-o? Tu? Tu? Tu? Poți s-o arăți cu degetu' fără să marci banu'.

Nu se înghesuia nimeni. Armello era pe cale să facă din nou cărțile când mâna lui Stalin se repezi peste masă către cartea îndoită.

Mâna lui Armello ajunse înainte, dar cu o fracțiune de secundă doar. Țintuind pe masă cartea, îl îndemnă pe bărbat să scoată ceva bani la iveală. Stalin scoase o bancnotă de douăzeci.

— Nu joc pă douăzeci, zise Armello. Arată-mi suta și-ți dau două.

Omul ezită. Charles deschise portofelul și scoase un teanc de bilete de douăzeci.

— Aș putea să preiau eu pariul lui.

Stalin se scobi prin portofel și scoase la iveală trei bancnote boțite de câte o sută.

— Măicuță, icniră privitorii.

Cu mâini tremurânde, Fariq puse o pietricică pe carte și se grăbi să se caute prin buzunare, izbutind să adune șase sute de dolari în bancnote de diferite mărimi. Nadine despături banii lui Stalin, împingându-i încetișor mai către Fariq. Stalin întoarse cartea: doi de frunză. Începu să urle că a fost tras în piept, că se schimbaseră cumva cărțile.

— Vreau banii înapoi.

— Înapoi?

Nadine liniști victima, apoi se întoarse spre Fariq:

— Mai lasă-l să-ncerce odată. Și mai încet un pic. Dă-i omului o șansă.

Fariq refuză, îndesându-și bancnotele încrețite într-o clemă deja umflată cu bani gheață.

— Pă naiba, parcă el dacă câștiga îmi dădea *mie* banii înapoi?

Știa foarte bine că, și în cazul foarte puțin probabil în care omul ar fi ales regele, singura cale prin care și-ar fi putut căpăta câștigurile ar fi fost amenințând cu arma și singura cale să aibă parte de bani ar fi fost să-l împuște pe Winston. Nadine își pironi degetul în obrazul lui Fariq.

— Haide, puiule.

Chisăliță amestecă din nou dreptunghiurile lucioase, vârî în nasul omului regele de cupă, îndoi încheietura și lepădă pe masă cărțile, printre care regele boțit nu mai era disponibil.

— Alege, fraiere!

Mâna lui Stalin se opri asupra fiecărei cărți pe rând și se așeză, în final, pe cea din dreapta: trei de treflă.

— Și-acuma dă-i drumu' naibii dă aici! Ce nu-i suport pă ăștia care se plânge că a pierdut!

Nadine pierdu iute o sută de dolari, și mulțimea, devenind bănuitoare, se rări.

Hop-șa-șa, bișțari la pușculița mea
Bang-bang, banii mi-au picat la țanc.
Unde-i regele dă roșu, că te face bogat moșu'?
Nu te-nșel, eu joc cinstit
Cartea dac-ai nimerit.

Cum observase o patrulă de poliție apropiindu-se pe bulevard, Winston își făcu palma căuș peste gură și, cu voce înfundată care rămase neauzită de toți cu excepția celor care trebuiau să audă, șuieră: „Roiu'!" Jocul și jucătorii dispărură brusc de pe stradă, ca și cum ar fi căzut printr-o trapă.

18. ÎNCĂ UN PARTID

Winston, Spencer și Bruce, reprezentantul Noului Partid Progresist, se aciuaseră într-un restaurant din zona teatrelor. Winston își ridică nasul dintr-un pocal ce conținea bere belgiană. Aroma era plăcută. Spencer sugeră caise cu o nuanță de caramel. Winston nu fu de acord:

— Miroase a alcool. Și poate-un pic a bombonele dă Halloween.

Ridicând paharul, Bruce propuse un toast.

— Pentru Winston, care servește cauza partidelor independente cum n-a mai făcut nimeni de la Zachary Taylor încoace.

Spencer se alătură închinării cu un „În cinstea lui!” rostit din toată inima, deși știa că pretenția lui Bruce că Zachary Taylor ar fi fost candidat independent era cam forțată, de vreme ce bătrânul președinte fusese de partea conservatorilor, într-o perioadă a istoriei când conservatorii și democrații erau cele două grupări politice majore într-un sistem bipartid. Duruletz ridică paharul la doar un centimetru deasupra mesei, mormăi ceva și toastă pe mutește. „Pentru rapida trecere a celor trei săptămâni până la alegeri”.

În ultimele două săptămâni, mai toate partidele americane de buzunar încercaseră să-l convingă pe Winston să treacă de partea lor. Generosul lor liberalism îi adăugase încă cinci kilograme de osânză pe trup. Sushi și teriyaki de aligator de la Partidul Verzilor. Coq au vin, pâtes fraâches și sorbet de lămâie cu nucă de cocos coaptă și afine, oferite cu eleganță de Partidul Familia Muncitoare. Gruparea Ajutorul Social îi ospătase pe el și pe grupul său de „sfătuitori” cu somon la grătar și cușcuș israelian. Noul Partid nu precupețise niciun efort și insistase ca Winston să mai comande o porție de ton galben au poivre cu boabe de piper de

Sichuan. Partidul Noua Alianță îi pusese dinainte porții pantagruelice de creveți și okra étouffé.

Festinul urma, mai mult sau mai puțin, același făgaș. Grupul gazdelor, cel mai adesea alcătuit dintr-un alb din biroul de conducere și doi sau trei membri de partid de culoare, deschidea discuția cu o declarație cum că Partidul X era o organizație multirasială. Dar dacă în timpul conversației Winston menționa rasa, corul de lăudători îl informa îndată că rasa era o chestiune moartă și-ngropată. Că, dacă istoria ne învățase ceva, atunci era vorba despre faptul că utilizarea opresiunii etnice drept bază pentru zguduiri sociale și politice era sortită eșecului. Orice ai face, rasismul va fi, dacă nu prevalent, cel puțin prezent. Clasele sociale și economice trebuie să fie punctele de sprijin ale viitoarei lupte pentru demnitate democratică. Următoarea replică era de obicei: „Încă un pahar de calvados, Winston?", după care el își sorbea tăcut apetitivul de zece dolari într-un chip cât mai delicat cu putință, în vreme ce intuiția îi spunea că, dacă rasismul era un tip de opresiune de neevitat, la fel stăteau lucrurile și cu sărăcia.

Bruce trecuse deja de chestiunile banale legate de culoare, sex, clasă, orientare sexuală. Când ospătărița așeză pe masă apetitivele, Bruce, care era pe potriva lui Winston într-ale corpolenței, se apucase deja de a doua porție de salată cu de toate și era băgat până-n brâu în tautologia politicii partidelor mici.

Din câte izbutea să priceapă din jargonul retoricii politice, Winston era de acord cu înșiruirea de principii ale Noului Progresism. Dacă platforma Noului Partid Progresist era idealistă, atunci era vorba despre un idealism ce merita promovat. Programul conținea un amendament constituțional ce garanta fiecărui american dreptul la adăpost, îngrijire medicală și educație; control comunitar asupra instituțiilor publice și private, permiterea sprijinirii, la toate alegerile, a

candidaților din alte partide; venit minim garantat. Faptele brute fuseseră prezentate, și, fiindcă asistase în tăcere la atâtea întâlniri conspirative ale comuniștilor lui Inez, Winston cunoștea prea bine liturghia stângistă. Știa că după lista cu dorințe avea să urmeze pledoaria emoțională. Bruce i se adresă cu o voce atât de sinceră, că-l făcu să ridice nasul din platoul cu prepeliță în zeamă de caise.

— Winston, Noul Partid Progresist crede în tine. Și, din câte-am citit despre tine, din ce-am auzit și-am văzut personal în seara asta, Noul Partid Progresist este gata să te susțină drept candidatul său viitor pentru orice funcție publică în care vei dori să fii ales la următoarele alegeri, fiindcă Noul Partid Progresist crede că oamenii de rând au capacitatea de a se autoguverna.

Cu toate că Bruce își declara pe față sprijinul necondiționat, discursul acestuia era îmbibat cu o doză de rigiditate politică pe care Winston o găsea condescendentă. Însă, în spiritul cooperării politice, își ținu observațiile pentru el. De ce să-l superi pe omul care-ți cumpără sticle cu cea mai bună bere pe care-ai băut-o în viața ta, la opt dolari bucata? „«De rând»? cugetă Winston. La cine zici tu «de rând»? «Capacitatea de a se autoguverna?» Ce zici tu dă fapt e că oameni ca mine nu poate să conducă oameni ca tine”.

— Ai întrebări, Winston? vru să știe Bruce.

— Mda, îmi zici iarăși cum se pronunță berea asta?

— Chimay, interveni Spencer.

— Și zici că rahatu-i făcut dă preoți?

— Călugări trapiști, mai exact.

— Călugării nu face sex, așa-i, dom’ rabin?

— Presupun că nu.

— D-aia e așa dă bună berea asta. Trebe să-și dedice toată energia la ceva, ca să-și ia mintea de la regulat. Și chestia asta-i tare aproape să reușească. Numai rugăciunea n-o să-ți țină mâna dăparte dă pută și mintea dăparte dă păsărică.

Winston ridică sticla și citi eticheta: „Chimay Rezervă Specială”. Și sună a chestie belea. Și-i și tare. Da’ nu poți s-o dai așa, pă gât. Trebuie s-o sorbi cu-nghițituri mici, dă fițe. S-o savurezi. Să fumezi un trabuc și să vorbești dă politichie, cum facem noi colea. Să zici rahaturi gen „per se” și „deprivatizarea industriei bancare”.

— De acord, Winston, e o bere excelentă, dar ai întrebări despre Noul Partid Progresist?

Winston îi făcu chelneriței semn să mai aducă un rând înainte de a replica:

— Ăă… câți oameni albi e în partid?

— Aș aproxima că, în etapa asta, în NPP sunt între optzeci și optzeci și cinci la sută albi.

— La naiba!

— Știu că procentele par disproporționate, dar amintește-ți că populația Statelor Unite e albă în proporție de aproape șaptezeci și cinci la sută și că NPP muncește neabătut pentru îndeplinirea obiectivului nostru, de patruzeci la sută albi printre membri.

— Tot ar fi cam patruzeci la sută prea mulți albi pentru gustu’ meu. Dă multe ori, când un băiat alb zice un simplu „salut”, tot mi se pare că-mi vorbește dă sus.

— Îți înțeleg șovăiala. Dar dă-ne o șansă, Winston. Cred că-i vei găsi pe albii progresiști mai dispuși să se plieze pe aspirațiile tale politice.

Chelnerița puse pe masă alte trei sticle de bere și Bruce umplu paharul lui Winston, încununându-l cu exact câtă spumă trebuia.

— Winston, ai avut de-a face vreodată cu albi în care să simți că te poți încrede?

— E-un negrotei alb în cartier cu mine, Charley O’, da’ pă el și pă ai lui îi știu d-o viață întreagă. Dacă se muta în zonă când avea, să zicem… nouă ani, încă ar fi pă lista mea dă *cuidado,* ca or’care altu’ pă care nu-l știu dă când aveam io cinci ani.

— Ai așadar o lipsă de încredere aproape inerentă în albii pe care nu-i cunoști de când te-ai

născut?

Winston se gândi o clipă, rotind ușurel berea arămie în pahar.

— Pompieri. Am încredere-n pompieri. N-am văzut și n-am auzit ca un pompier să nu-și facă treaba. Dacă ești prins într-o clădire care arde, meseriașii ăștia vine și te scoate. N-are a face cât dă bătrân, urât, negru, retardat ai fi, ei dă drumu' la furtun și-și face treaba.

Winston intră pe o tangentă filosofică în care porni să se întrebe de ce trebuia berea Chimay să fie servită neapărat într-un pocal. Și așa se sfârși, de fapt, încercarea de recrutare a lui Winston în Noul Partid Progresist.

— Oare, mă-ntreb și io, ar avea alt gust berea dintr-un pahar dă carton?

Cei de la NPP trebuiau acum să răscolească din nou la firul ierbii pentru descoperirea altui cetățean obișnuit în care să-și investească speranțele de demantelare a oligarhiei corporatiste.

— Dă ce n-aș bea direct dân sticlă?

Cetățeanul de față era prea beat.

19. CHEF DE CHEF

Winston se chircea pe bancheta din dreapta a Mustangului lui Spencer. Armoniile schelălăite ale lui Simon & Garfunkel erau tortură curată. Coborî geamul, căutând cu lăcomie aerul și putoarea stăruitoare a New York-ului.

— Haide, dom' rabin, schimbă odată treaba aia, că mor aici.

— Ascultă melodia, Winston. Uită de Paul Simon. Ascultă-l pe Garfunkel, omule. Garfunkel! Nu te face să te simți minunat?

— Nu, mă face să mă simt dă parcă ar trebui s-o apuc desculț p-o pajiște. Și să mă țin dă mână c-o fată albă hipiotă, cu rochiță transparentă și flori în plete. Te rog, mă, închide chestia, G.

Spencer micșoră întrucâtva volumul sonor. Winston se foi în scaun. Cu brațul sprijinit în geam, se apucă să privească peisajul mișcător al străzilor. Traficul era aglomerat. Mașina se târa poticnit. Între străzile dintre Forty-ninth și Sixty-third nu se purtă nicio conversație. Winston trebui să îndure audițiile pieselor „The Sound of Silence", „I Am a Rock", „Mrs. Robinson" și „Cecilia". În timpul piesei „Cântecul podului de pe 59th Street (Chef de Chef)", fu cât pe ce să sară din mașină și să-și caute refugiu într-o gheretă unde se vindeau sandvișuri cu brânză și piept de curcan.

— Ce vrea dă la mine oamenii ăștia?

— Cine?

— Bruce și ciudații ăilalți.

— Au văzut articolul și-au vrut să te cunoască. Cred că-i face să se simtă ca și cum ar avea legături cu oamenii săraci. M-au sunat pe mine. „Ne-a plăcut mult articolul. Comunitatea hip-hop este exact ce avem nevoie ca să ne transmitem mesajul. E o bucurie să vedem un reprezentant

autentic al comunităților central-metropolitane” și bla, bla, bla.

— „Comunitatea hip-hop”? Ce pula mea-i asta?

— Tineri afro-americani urbani – de preferință rași în cap.

— „Comunitatea hip-hop”. Unde dracu-i comunitatea împătimiților dă operă? Da’ aia dă metaliști? Cum paștele mă-sii să definești lumea după ce muzică ascultă? Și, omule, sincer să fiu, nu mă dau în brânci nici după muzica rap. Comunitate central-metropolitană? Să nu mă pornești cu d-astea.

— Prea târziu, oftă Spencer.

— Și cum să face că niciodată n-auzi dă comunități suburban-metropolitane? Și zi-mi dacă greșesc, da’ n-ar trebui să fie o singură zonă dă centru pă oraș? În New York e-un catralion dă „zone central-metropolitane”, și niciuna nu-i pă lângă alelalte. Și-atunci partea ne-centrală și ne-metropolitană pă unde-i? Unde-i suburbia? Nu cumva pă unde nu-s dă găsit negrotei ca mine? „Central-metropolitană”. „Comunitate hip-hop”. Ia mai slăbiți-mă-n curu’ meu! Winston imită accentul de Midwest al lui Bruce: „Suntem în lupta asta împreună”. Și-atuncea cum să face că, ori dă câte ori mă lupt io, nu văd niciun gagiu ca Bruce pân’ zonă? Să nu mă pornești cu d-astea.

— Ea două oară când spui asta. Recunoaște, te-ai pornit deja. Să vedem acum dacă putem face ceva ca să terminăm.

— Știu, da’ zic, totuși, că mi-a ajuns până-n gât.

— Winston, cred că adevărata întrebare pe care trebuie să ți-o pui ție însuți este: de ce vii la aceste întâlniri?

— Nu mă mai duc la nicio cină dân astea.

— Dar puteai să zici așa după prima sau după a treia. De ce n-ai făcut-o?

— Nu știu. Haleala. Și Chisăliță și ăilalți o ține langa cu prostia aia dă bancă…

Winston se opri la timp. Reluă peste câteva secunde: Yolanda-i în spinarea mea că ce bani mi-a mai rămas din ăia cinșpe mii dă parai, doamna Nomura-i pă altă lume, să poartă dă parcă chiar o să câștig. Uneori e mai ușor cu tine și cu fraierii ăia, adăugă el ducându-și mâna la curea și scoțând pistolul semiautomat. Voi nu mă știți, dă voi nu-mi pasă. Așa, să știi, nimic din ce zice vreunu' nu mă supără. Trebuie numai să ascult și să mă prefac.

Spencer se simți lezat. Chiar nu-i păsa lui Winston de el? Nu îndrăznea să pună invers întrebarea: chiar îi păsa lui de Winston?

— Da' totuși am învățat ceva. Bere belgiană. Niște căcaturi dă politică alternativă. Și știi care-i faza belea? Cumva, în unele chestii, aburiții ăștia din partidele mici e singurii care mă ia-n serios.

Winston deschise torpedoul, așeză înăuntru arma și-l închise la loc. După două refrene de suceală pe „El Condor Pasa", deschise compartimentul și-și vârî pistolul înapoi la centură. Se uită la expresia mâhnită a lui Spencer, așteptându-l să zică ceva. Spencer viră la dreapta pe Seventy-second Street și șofă către est prin Central Park, fredonând încetișor odată cu piesa de pe bandă, „The Only Living Boy în New York".

— Dom' rabin, n-o să zici nimica dă arma mea?

— Dacă-ți zic să scapi de ea, faci asta?

— Probabil că nu. Da' ai putea să te arăți mai îngrijorat.

— Winston, ții vreodată seama de sfaturile mele?

— Am închiriat, pân' la urmă, *Lista lu' Schindler.*

— E un început. Și?

— Rahatu' ăla a fost groaznic.

— Da, Holocaustul a fost groaznic, zise Spencer făcând stânga pe Madison Avenue.

Duruletz își continuă recenzia.

— Filmu', adică, a fost groaznic. N-am putut trece dă faza că nu se exista evrei la fel de-nalți ca

Schindler. În toată Germania, cei mai înalți evrei îi ajungea lu' Schindler până la buric? Haide, mă, e prea cusută cu ață albă. Manipulare, căcat de Hollywood.

— Polonia, zise Spencer fără să-și poată masca iritarea din voce.

— Polonia? Nu-i polonez filmu'.

— Evreii portretizați în film erau evrei polonezi.

— Bine, Polonia, cum zici.

Spencer se uită după un indicator stradal. Eigthy-first Street – încă douăzeci și trei de intersecții și monstrul ăsta cu inimă neagră avea să se dea jos din mașina lui.

Winston își continua cronica de film.

— Și scena unde nazistu' dă pă balcon stă și trage-n oameni? Nu te enerva, dom' rabin, știu c-ar trebui să fiu tot numai „Oaaa, ce rău e nașparliu' ăsta", da' n-am priceput faza.

Un taxi se vârî pe bandă înaintea lui Spencer și acesta apăsă tare pe frână, izbutind la mustață să evite o coliziune.

— Pizda mă-tii de dobitoc! răcni el pe geam, însoțindu-și înjurătura cu un claxon prelung. Izbucnirea îl relaxă și-l făcu să-și mai înmoaie strânsoarea de pe volan. „Când un câine latră, își găsește ușor pe alții care să latre cu el", spuse cu o voce visătoare, venită parcă de hăt, departe, care-l sperie un pic pe Winston.

— Ce-ar trebui să-nsemne și asta?

— E un citat din Midrash. Mi-a venit așa, în minte… părea pur și simplu lucrul potrivit de spus.

— Crezi că am prejudecăți, zise Winston și își lăsă bărbia pe antebraț, privindu-și imaginea reflectată în oglinda retrovizoare în timp ce vorbea. Dacă nu mi-a plăcut *Lista lui Schindler* înseamnă că nu-mi place dă evrei sau vreun căcat d-ăsta, ha? Frecă patul pistolului cu palma și îngână: Nu știu, poate că așa și e.

— Ești supărat pe mine, Winston?

— Supărat sunt pă oamenii care-ncearcă să-mi spună cum să gândesc.

— De ce?

— Fiindcă acuma gândesc.

— Și?

— Și nimica. Asta-i problema, în paștele mă-sii. Și nimica.

— Cred că scena de pe balcon voia să transmită neajutorarea evreilor. Cât de ireal trebuie să fi fost Holocaustul. André Breton a spus odată ceva de genul că întruchiparea suprarealismului ar fi să tragi la întâmplare într-o mulțime.

— Nu, e pă dos. Cel mai suprarealist e să fii într-o mulțime și să se tragă în *tine.* Abia *rahatu' ăsta* e bizar. Winston se retrase iarăși în interiorul mașinii și se sprijini de tetieră. Cred c-am văzut prea multe lucruri nasoale-n viața mea. Zici că filmu' ar trebui s-arate cât de incredibile erau lagărele alea, da' eu credeam deja, omule. Am văzut oameni care le-a dat foc unii. Am văzut negrotei ținând pistolu' la capu' unei mame și pișându-se pă copiii ei fiindcă bărbatu-său nu-i plătise la timp pentru nuș'ce marafet. Oamenii-s razna rău? Cumetre, zi-mi ceva ce nu știu.

Ultimele note plângăcioase ale piesei „Pătrunjel, Salvie, Rozmarin și Cimbru" se pierdeau în rumoarea orașului.

— Fă dreapta aici, ordonă Winston.

Spencer cârmi mașina pe East 102nd Street. Spre uimirea lui, zona era liniștită. Șiruri de clădiri de cărămidă cafenie renovate și biserici zvelte se înșiruiau de amândouă părțile străzii. Capătul cvartalului era întunecat, închis de pasarela metroului de nord, care, odată ce trece de Ninety-sixth Street, devine suprateran în zona Park Avenue. Ramurile unui stejar supradimensionat astupau lumina, fărâmițând-o în imitații de raze de lună. La colț, pe partea dreaptă, abia vizibilă din pricina stejarului ce se înălța în curtea din față, se

afla o clădire degradată, cu ziduri cafeniu-nisipii, ce domina împrejurimile precum o casă bântuită.

— Oprește.

Winston coborî din mașină și dispăru după colț, pătrunzând în imobil pe o intrare laterală.

Spencer nu se putea decide ce muzică să mai pună; avea de ales între o selecție din piesele celor de la Bread și una cu cântecele lui Harry Chappin. Un tren de navetiști trecu încetișor, zguduindu-se pe osii; păcănelile ritmice ale roților aproape că dădeau peisajului o aură rustică. Trilurile aspre ale lui Harry Chapin zăngăniră în întuneric, se agățară de șine și-o porniră după trenul ce se depărta precum un vagon de serviciu gălăgios.

Când Winston ieși în cele din urmă din imobil, avea ochii înroșiți, iar chipul îi era brăzdat de un zâmbet stăruitor. Avea în mână o cutie de pantofi plină cu marijuana și explozibili.

— Scuză-mă pentru asta, șefu', da' știi cum e când îți faci biznisu'. Winston ridică ceva ce părea un baton mic de dinamită și-l examină în lumina chihlimbarie a felinarelor stradale. Și-n plus, n-am mai fost pân locu' ăla dă când aveam doișpe ani. Amintiri multe colea, băiețaș.

— Acolo ce-i?

— Iarbă, cioară.

— La celelalte chestii mă referam.

— Nimica. Niște pocnitori și artificii, da' mai ales fumigene.

— Fumigene?

— Mda, știu io niște negrotei care vrea să dea atacu' la o bancă, și cică fumigenele o s-astupe cu fum camerele dă luat vederi.

— Winston, va trebui să insist ca altă dată să nu te mai sui în mașina mea cu intenția de a săvârși ceva ilegal. Dacă aflu că te duc sau te aduc de la vreo vânzare de droguri sau altele asemenea, s-a terminat cu Fratele mai Mare.

— Hai, las-o ușor. N-o face acuma pă cavaleru' dreptății cu mine, când numai ce m-ai luat de la

alba-neagra ca să mă văd cu Bruce de la Nou' Partid Progrăsimi – da' aia ți-a folosit, așa c-a fost în regulă, zic io?

— Noul Partid Progresist.

— Cum îi zice. Orișicât, omule, nu te-am pus vreodată în vreo situație nasoală. Cioară, mi-ai sta în cale.

Spencer porni motorul și-i ceru pasagerului să tragă portiera. Winston nu mișcă niciun milimetru.

— Dă-i și tu drumu' așa, ca la o fugă dă la locu' faptei, zise.

Spencer ambală motorul și băgă mașina în viteză, iar accelerația făcu portiera să se închidă cu zgomot tocmai când automobilul dădea colțul, intrând pe Park Avenue.

∵

Mustangul se opri în fața blocului lui Winston și niciunul dintre ei nu se mișcă până ce fiul lui Harry Chapin nu ajunse, când se făcu mare, exact ca el.

— Tot mai vrei să vin mâine și să te ajut să te pregătești pentru dezbatere?

— Mda, s-o facem. Da' Yolanda e-n sesiune, așa că trebuie s-o facem afară.

— Ne plimbăm și noi prin cartier sau așa ceva.

— Marfă. Da' să știi o treabă, dom' rabin – nu purta pantofii ăștia.

— Ăștia? Saboții?

— Da, cioară, saboții. Nu te-ncălța cu ei. Dacă crezi c-o s-o iau la papuc cu tine clămpănind dân ăștia pă bulevard, eș' razna. Cu cât te-a ars la portofel perechea asta?

— O sută patruzeci de dolari.

— Ce? Și dă noi să iau că ne cumpărăm bascheți care costă atâta! Dă voi, negroteii ăștia cu nasu' pă sus, ar trebui să se ia cu ce cheltuiți! O sută patruzeci dă verzișori pă niște cioate dă lemn! Rahat, păi așa tai niște placaj în două, lipesc niște șosete dă el și-ți vând pantofi la cincizeci dă dolari, mă.

Impulsul burții zguduindu-se de râs îl împinse în cele din urmă pe Duruletz afară din mașină. Băgă iarăși capul și-i întinse lui Spencer mâna. Spencer ezită, neștiind dacă Duruletz prefera strângerea de mână tradițională sau încleștarea de gășcar a brațelor. Își dădură mâna iute și cu fermitate, precum demnitarii care se despart ca să se ducă spre elicopterele lor.

— Asta-i ce dăsparte un negrotei ca mine dă unu' ca tine, zise Winston trăgându-se de lângă mașină. Tu dai o sută patruzeci dă dolari pă saboți, io-i dau pă bascheți.

— Dar albii nu-și dau seama de diferență, totuși.

— Așa-i.

— Însă e dureros când un frate de culoare nu-și dă seama de diferență. De la oamenii albi mă aștept să-și strângă gențile la piept și să traverseze pe partea cealaltă.

— Mda, pă vremuri, dă te vedeam c-apari, dom' rabin, traversam și io strada, numai c-o traversam către tine, să te fac la buzunare.

— Mersi mult.

— Măcar ai voce dă alb, dom' rabin. Asta trebuie să-ți recunosc. Dacă-ți petreci la telefon restu' vieții, o să te descurci dă minune. Da' am și io o-ntrebare pentru tine. Care-i diferența dintre albi și oamenii dă culoare?

— E o ghicitoare?

— Nu, pă bune.

— Albii mănâncă înghețată cât e anul de lung, chiar și iarna. Și, când te duc acasă cu mașina, te lasă în față și pleacă imediat ce te-ai dat jos. Oamenii de culoare așteaptă până ce ai ajuns înăuntru, în siguranță.

— Mersi că m-ai adus, dom rabin.

— N-ai pentru ce, Winston.

— Bun atuncea.

Băieții ce străjuiau vestibulul se dădură în lături precum ecluzele de pe canal; Winston pluti înăuntru, apoi băieții strânseră rândurile după el.

Spencer aşteptă un minut sau două, după care porni cu scrâşnet din pneuri, închizând portiera din dreapta în stil „fugă de la locul faptei”.

20. INFIERNO – DEBAJO DE NUEVA ADMINISTRACIÓN

Capătul unui *flauta de pollo* dispăru pe gâtlejul lui Winston. Cu șervețelul deja îmbibat până la saturație de pete de grăsime, își linse buricele degetelor și se șterse la gură cu un colț al feței de masă.

— Nu știu dă unde vine toți mexicanii ăștia, da' mă bucur că s-a decis să se mute aici. Drăcia asta dă mâncare-i belea.

Spencer plăti nota și ieșiră din Puebla Mexico în vreme ce Winston își savura ultima sorbitură de *horchata* rece. O apucară spre nord fără să-și vorbească, digerând bucatele și împrejurimile. Precum smârcurile din Anglia rurală ori mlaștinile din zonele inundate ale Louisianei într-un film de groază cu făpturi hidoase, străzile din East Harlem sufereau noaptea o metamorfoză. Doar fraierii și monștrii se aventurau în beznă. Spencer lipăia pe Lexington Avenue tresărind la fiecare țipăt de huhurez. Winston aluneca în contra curentului, ca un aligator străbătând mlaștina, căutând prada cu priviri cercetătoare.

Pe 110th Street, intersecția era blocată de localnici. Nepăsători la traficul auto, o zbugheau printre mașini, țipând și făcându-și agitați semne unii altora precum brokerii de la bursă, fără să bage în seamă clopoțelul de închidere a ședinței de tranzacționare.

— E cald p-aici în seara asta, remarcă Winston cu o încântare care semnala că se referea mai degrabă la frenezia străzii decât la atmosfera înăbușitoare. Spencer citi inscripția de deasupra geamurilor zăbrelite ale poștei de pe cealaltă parte a străzii, „OFI IUL POARTA IADULUI". La picioarele lor, un cuplu stătea așezat pe navete de

lapte, cu tricouri, blugi tăiați și șlapi de cauciuc în picioare, privind la ecranul unui televizor alb-negru alimentat de un cablu conectat ilegal, ca mușcătura unui aligator, la măruntaiele unui stâlp de iluminat stradal. Meciul era în prelungiri, iar comentatorul turuia într-o spaniolă melodramatică. Femeia, cu părul proaspăt făcut cu drotul înălțat ca un eleron la ceafă, ridică privirea de la o reclamă și-l întâmpină pe Winston cu un zâmbet larg.

— Hei, hei, Duru-Duruletzu'.

— Care-i mișcarea, fato? Cum te simți?

Când iubitul ei îl zări pe Winston, apucă de zgardă câinele, un rottweiler solid, negru cu cafeniu pe nume Crimă, și-l ținu bine.

— *Qué te pasa,* frățică?

— *Suave.*

Sucindu-și cozorocul șepcii într-o poziție și mai sucită, Winston se aplecă să-l mângâie pe Crimă. Când câinele dădu să-i lingă mâna, îl cuprinse iute pe după grumaz cu o mișcare de strangulare.

— Care-i treaba, negroteiule? zise înspre animal, care îi răspunse doar din privirea rugătoare a ochilor căprui și cu o încercare de a se smulge din cleștele brațelor. Winston își spori strânsoarea până ce câinele începu să scheaune. Mulțumit, îi dădu drumul, apoi traversă strada însoțit de Spencer.

— Acum ești gata să studiezi? îl întrebă acesta întinzându-i o foaie de hârtie. Am întocmit o listă cu lucrurile care cred că vor fi discutate.

Winston luă hârtia și, fără să se uite la ea, o făcu sul.

— Să mergem în sus. O să fie mai liniște.

Înaintea lor, un șir de semafoare pe roșu se întindeau până departe, în zare. Spencer se simți ca și cum ar fi fost pe cale să coboare în adâncurile de beton ale pierzaniei precum Dante, având-l pe Winston în chip de Virgiliu.

Trecuse ceva de când Spencer pășise noaptea pe străzile din East Harlem. Ultima dată fusese când

el și Rabbi Zimmerman stătuseră de priveghi pe 117th Street la Bea Wolfe, al cărei soț, lungit pe masa din bucătărie, murise de cancer pulmonar. Vreme de șapte zile se preumblase între apartamentul acela și piață, sprintând pe străzile haotice în căutare de mâncare de pisici și lumânări, recitând *kaddish-ul* în barbă.

Aruncă o privire cercetătoare, căutând din ochi stafia domnului Wolfe sau vreo altă rămășiță a unei prezențe evreiești. Un vagabond purtând un pulover uzat și pantaloni de nailon jegoși stătea cu picioarele încrucișate în fața unei *panadería.* Mirosul de pâine abia scoasă din cuptor se amesteca cu izul de urină stătută. Omul acela avea un lustru nepământean, de parcă ar fi fost suflat cu bronz de văpaia granulată a aerului și lăcuit de vânturile calde ale nopții. Observând uitătura lui Spencer, hoinarul își duse la gură degetul mare și arătătorul.

— Ai un piponaș?

Neștiind exact la ce se referea, Spencer scutură din cap și îl ocoli cu un zâmbet condescendent care, spera, avea să fie îndeajuns de mulțumitor. Winston îi întinse bărbatului o țigară.

— Știi cumva dacă mai locuiesc evrei prin vecini? întrebă Spencer.

Duruletz ridică din umeri și zise că mai vedea câte-un boșorog mergând cătinel spre piață și înapoi sau proprietari de prăvălii care-și adunau câștigurile zilnice și săltau apoi în Cadillacuri. Poate că erau evrei, nu știa. Dintr-odată, un chiot de luptă răsună pe stradă. Înaintea lor, o liotă de tineri cu aspect dur blocau trotuarul. Băieții săltau în sus și-n jos ca niște pistoane proaspăt unse, înfierbântați de energia fără margini pe care ți-o dă statul la un colț de stradă din New York după ora unsprezece seara. Grupul întreg o porni spre ei. Spencer se pregăti pentru un act de violență. Era recunoscător că Fariq nu se afla acolo. Fariq i-ar fi simțit frica, i-ar fi auzit măruntaiele chircindu-se,

i-ar fi observat privirea ferindu-se de băieți de parcă ar fi fost leproși, iar el, un gentleman prea politicos ca să se uite.

Duruletz arătă către un balconaș închis de la etajul al doilea. Înghesuit în colțul ferestrei se vedea un anunț mic: RAYMOND TENNENBAUM – ABOGADO Y SEGUROS.

— Ai întrebat dacă-i evrei pân zonă… mie Tennenbaum îmi sună dăstul dă evreiesc, așa-i?

Spencer încuviință, fără să-și ridice privirea din pământ. Băieții închideau cercul acum. Aproape că-l auzea pe Fariq zicând ceva despre ironia felului în care Tennenbaum făcea bani, pe de o parte asigurând publicul împotriva delincvenței unor băieți de culoare ca aceștia, pe de alta apărându-i pe aceiași băieți după ce comiseseră infracțiunile.

— Dom' rabin, scoate-ți mâinile dân buzunare, șopti Duruletz. Și ridică-n paștele mă-sii fruntea.

Spencer făcu așa cum i se spusese. Tinerii cei lăudăroși erau acum la doar doi pași – atât de aproape, că le simți răceala emanând din rânjetele reci ca gheața de pe chipuri. Winston păși spre grup, întinse brațul și, fără să-ncetinească pasul, scutură mâna dihaniei-șef.

Proceda la fel cu fiecare grup de tineri cu care se întâlneau: o strângere iute și alunecoasă de mână care, precum cometele ce se năpustesc roată împrejurul Soarelui, părea să propulseze fiecare dintre părți mai departe pe trotuar, către următorul punct de aglomerare.

— Care-i treaba, puștiule?

— La o răcoreală.

— *Tranquilo.*

— Fii pă fază, băiețaș.

Unele strângeri de mână sfârșeau cu pocnete din degete, altele cu atingeri ușoare ale pumnilor.

— Pace, Zeule.

Un tip, pe care se părea că Winston nu-l mai văzuse de ceva vreme, se alese cu o încleștare de

braț care se transformă într-o îmbrățișare ursească, rotitoare, ce-i făcu coatele să salte în lături ca niște aripi de pui.

— Negrule.

— Omu' meu. Ce pula mea faci?

Spencer întrebă de ce respectivul primise o îmbrățișare de la Winston și nu obișnuitul salut de gășcar.

— Dom' rabin, negroteiu' ăla are ceva povești dă spus, da' faza aiurea-i că așa-i dă vârât în ale vieții valuri, că nu și le poate spune.

Fiindcă nu petrecuse prea mult timp cu Winston pe teritoriul său de baștină, lui Spencer îi venea greu să-și dea seama dacă își făcea campanie electorală sau se plimba pur și simplu, relaxat, pe bulevard. Știa o groază de lume. Iar cei care erau prea ocupați ca să-l salute îi aruncau priviri de recunoaștere.

— Winston, probabil că-i prea târziu acum, dar ar fi trebuit să iei alegerile în serios. Probabil că ai fi putut să câștigi.

Duruletz îl privi de parcă ar fi înnebunit. Scuipă și duse la gură lista cu întrebări făcută cornet, apoi țipă prin portavocea de hârtie la două surori care stăteau pe o ieșire de incendiu, trei etaje deasupra lor.

— Unde-i frate-tu?

— Wagner! țipă ca răspuns una dintre ele.

Duruletz schimbă saluturi și politețuri cu mulți localnici, însă puțini căpătară și îmbrățișări. La fel ca în cazul numerelor prime, cu cât șerpuiau mai departe spre zona de nord a orașului, cu atât creștea distanța între persoanele care aveau parte de strânsul în brațe călduros. Între străzile 109 și 112, Winston adună la pieptul său băieții și fetele din vecini cu numerele 2, 3, 7, 11 și 13 ca pe niște copii rătăciți și găsiți în parcul de distracții; numerele 23, 29 și 37, așezați la coadă cu toții ca să intre în discoteca La Bamba de pe 115th Street, fură striviți prietenește ca prietenii veniți să-și

prezinte respectele la o înmormântare. În vestibulul de la Chicken Shack de pe 117th, numărul 41 și sora acestuia, 43, fură îmbrățișați ca jucătorii de fotbal la sărbătorirea câștigării cupei mondiale. Acum, pe 119th colț cu Second Avenue, Winston îl bătea pe umăr pe numărul 73.

Raychelle Dinkens era prima sa iubire. Primul sărut. Primul dans la sentiment. A doua tipă cu care și-o trăsese. Primul mușteriu la vândut de droguri. Prin clasa a opta, când fuseseră ei împreună, fata era o adolescentă îndesată care avea ceea ce lui Winston îi plăcea să numească „un corp voluptuos, dă abanos și tare-n dos”. Însă dependența de heroină îi mâncase musculatura cum mănâncă putregaiul lemnul. Ajunsese o mână de om, așa de firavă, încât îți lăsa impresia că burta de gravidă cântărea parcă jumătate din greutatea ei.

— Winston! chiui Raychelle, ridicând brațele osoase ca să-l cuprindă. Winston îi lipi capul de piept și-și sprijini bărbia de pielea scalpului ei, plină de jupuituri. Izul familiar al parfumului cu care fata se dădea încă din clasa a șaptea îi pătrunse în nări și făcu ca din gâtlej să-i iasă un suspin involuntar, fincă mirosul dulceag îl purta înapoi în timp către petrecerile din casa lui Kevin Colón, unde se ducea când chiulea de la școală ca să bea vin cu suc și să-l asculte pe Héctor Lavoe cântând balade de dragoste ale căror cuvinte nu le pricepea. „Tu știi spaniolă, ce zice, Raychelle?” Iar ea, luând o pauză de la lăsatul de semne pe gâtul lui, ciulea urechea spre casetofon. După câteva versuri își vâra limba și-apoi traducerea în urechea lui Winston: „Zice-așa: «Îmi bag picioarele-n mate, îmi bag picioarele-n engleză, bagă-mi-o acuma»”.

— Raychelle! strigă prietenul ei, număr par, un negrotei cât se poate de comun, de peste stradă. Bătu din palme, ca un sergent de instrucție

îndemnându-și recruții să termine o cursă cu obstacole. Hai odată!

Când se-ntoarse să plece, Winston o cuprinse cu un braț pe după talie, îi dădu deoparte o șuviță de păr sârmos de pe fața plină de ulcerații și-i depuse un sărut tandru pe obraz.

— În câte luni ești?

— Șapte jumate.

Iubitul ei, văzând sărutul, făcu trei pași mari în stradă.

— Hai odată, parașuto!

— Stai un pic, nebunule! Raychelle își umezi buricul unui deget și-l trecu peste sprâncenele lui Winston. Știi cum îi zic, așa-i?

— Lonnie dacă-i băiat, Candice dacă-i fată.

— Ț-ai adus aminte.

— Păi hai acuma, io sunt, Duru'.

— Ce face Jordy?

— E bine. Nu scoate o vorbă încă, dă-i bine.

— Raychelle, ciorile alea n-o să stea acolo pă vecie! Dacă n-ai dă lucru colea, ai face bine să vii încoace.

Raychelle îl pupă pe Winston pe pleoape și, cu burta în față, o porni pe stradă cu mers legănat, împleticindu-se în urma iubitului care părea s-o tragă după el de parcă ar fi fost un zmeu paradit pe care încerca să-l ridice în aer. Cuplul trecu, grăbind pasul, pe lângă un zid de cărămidă înțesat de graffiti și afișe de campanie. Winston scuipă. Becul de pe stâlpul de iluminat începu să pâlpâie. Lumina intermitentă, aproape stroboscopică, se abătu peste Winston și Spencer de parcă ar fi fost prinși într-o furtună cu fulgere dintr-un film mut.

— Paștele mă-sii, ce țipă mișto era odată.

— Pun pariu că era. Încă se mai vede. E încă arătoasă.

— Iote, nea rabine, că arăți și tu o țâră dă interes, zise Winston cu privirea încă ridicată spre lumină. Îi dădu înapoi lista cu întrebări și bătu din palme, iar lumina încetă să mai pâlpâie. Ce-o să

mă-ntrebe la dezbatere, dom' rabin? O să-ntrebe dă Raychelle?

— Da. O să-mpartă foi în public și-o să ceară celor prezenți să-și scrie întrebările și să le transmită în față, zise Spencer desfăcând sulul de hârtie ca un crainic medieval. „Domnule Foshay, ce intenționați să faceți în chestiunea drogurilor din comunitate?"

— Nu m-ascuți, dom' rabin. O să mă-ntrebe dă Raychelle? O să zică: „Durule, știi toate panaramele dă p-aici, dacă ești ales ce-o să faci cu Raychelle sau Pete Peligroso?"

— Winston, ideea unei dezbateri este să se abordeze chestiuni cu un grad mai mare de generalitate. Mă îndoiesc că vor menționa numele cuiva.

— Asta fincă știe ei ce știe. Că altfel aș zice și io: „Da' tu ce faci cu fiu-tău, cu nepoată-ta, cu tine?" Le-aș arunca-n față treaba asta, pă cuvânt.

Își urmară drumul către nord pe Second Avenue, cu Spencer scoțând la înaintare posibilele întrebări pe tonul afectat și apăsat al unui moderator de televiziune.

— Copii care au copii. O problemă. O rușine morală. Cum o prevenim, domnule Foshay?

Cu toate că asculta, Winston privea drept în față, ținându-și pentru el însuși răspunsurile, încercând zadarnic să-și amintească patiseria din zonă unde se găseau prăjiturile cu ciocolată după care tânjea. „Niciodată n-o să oprești pușlimea dă la făcut sex. Ăia care vrea să și-o tragă o să și-o tragă. Trebuie numai să fii pă bune cu ei. Să le pui gelu' lubrifiant în mână. Îl storci din tub, îl întinzi pă cauciuc și păsărica să simte normal".

— Muzica rap… programele de televiziune ce promovează violența… filmele care glorifică infracționalitatea. Îi influențează ele pe tinerii noștri și-i împing în direcția greșită? N-ar fi cenzura răspunsul, mai degrabă decât avertismentele și ratingurile?

„S-a gândit vreodată careva că genu' ăsta dă divertisment e… care e cuvântu' pă care-l folosește Yolanda după ce ne futem cu draci? Catartic. Poate că dacă negroteii n-ar asculta muzică rap și nu s-ar uita la mizeriile alea dă filme ar fi și mai violenți. Și, apropo dă asta, dacă oamenii albi n-ar face filmele astea, ar fi și ei mai violenți".

Se găsiră curând pe o cărare îngustă ce șerpuia prin măruntaiele întinsei zone de blocuri Wagner. Auziră, înaintând în fundătura aceea urbană, un vuiet puternic. Hohote de râs și discuții răsunau de prin clădirile înalte. Cete de rezidenți puteau fi văzute navigând pe cataractele cartierului, aruncându-se cu iscusință în volburile unor cascade nevăzute, precum îndrăzneții plutind în butoaie. „O cale de a-i ține pe oameni departe de stradă ar fi să le furnizezi aer condiționat", cugetă Spencer.

— Mai vrei și alte întrebări, Winston?

— Noo, asta-i treaba, o să trebuiască să par prost. Da' e-n regulă, că-s obișnuit.

O turmă de copii de vârsta gimnaziului îl ocoliră pe Winston și tropotiră pe lângă tovarășul lui, cât pe ce să-l dea jos. Spencer se uită la ceas.

— E unu și jumătate dimineața… știți pe unde vă sunt părinții?

Un băiat de unsprezece ani, cu părul tuns deja în stil gangster, se apropie agale de Winston și-i strânse viguros mâna.

— Când mă pui și pă mine pă felie, barosane?

— Știi că acuma nu mai e așa mișcarea, Piticule, zise Winston cuprinzând în palme capul băiatului.

— Știu, am văzut posterele. Văd niște ciori răpănoase ș-o tanti chinezoaică cum le pune pă pereți mereu.

— E japoneză.

— Da, bine, cum zici. Umblă vorba-ntre negrotei că ești pă cai mari. Ciorile zice că dac-ai ieșit liber ca pasărea din tribunal, atuncea Mafia-i

dă partea ta. Zice că în sfârșit porți și tu trancan la tine. Că, dacă o fi să câștigi, se lasă cu măcel.

— N-o să câștig.

— Da' ai pistolu-n buzunar, pân' la urmă?

— Asta nu-i treaba ta.

— Ciorile zice că ai pus-o dă o brigadă și căcaturi.

— Du-te, mă, d-aici.

— Că ai, cică, douăzeci-treizeci dă băiețași pă statu' dă plată. Știu că dă plasat marfa nu te ții, da' atuncea dă unde-ți vine atâția bișstari? Știu, nu poți să-mi spui – numai, când o fi vremea, bagă-l în pâine și pă băiatu'. Aș vrea și io să trăiesc în stilu' la Mafie. Să duc viață d-aia, „rade-l pă ăla, arde-l pă celălalt", toată ziua.

Winston îi tăie vorba puștiului cu o bancnotă de zece dolari.

— Știi unde să găsește p-aici prăjitură dă ciocolată Captain Nemo?

Băiatul încuviință, cu mâinile întinse după bani.

— Ia și mie trei țigări la bucată, o prăjitură, da' să fie Captain Nemo, nu ciurucuri d-astea dă ghetou, și-o doză mare dă Budweiser.

Băiatul înhață banii, dar Winston nu le dădu drumul. Întoarse capul spre un cerc de adolescenți care stăteau sub un ulm singuratic.

— O să fiu colea cu Piele și ăilalți, bine?

Winston lăsă banii din mână, făcându-l pe băiat să zboare printre blocuri precum un proiectil propulsat din praștie. Îi aruncă o privire lui Spencer și, ducându-și la gură palmele făcute căuș, strigă după pușți:

— Schimbă Budweisern cu două beri dă import! Heineken sau d-astea!

Băiatul recepționă modificarea comenzii ridicând un braț.

∵

Așezați pe un grilaj ce mărginea aleea, sorbiră din berea la cutie, cu Duruletz reușind cumva să

fumeze în același timp o țigară și să lingă și glazura de ciocolată de pe ambalajul prăjiturii.

— Bun rahatu', așa-i dom' rabin? întrebă el ridicând doza verde precum un actor într-o reclamă TV.

Spencer îi răspunse cu un zâmbet larg. Deși prima înghițitură din atât de banala bere olandeză de import îl făcuse să icnească îngrețoșat și să tânjească după un pahar de nefiltrată flamandă înspumată, cu o felie de lămâie în ea, trebuia să se arate de acord că nimic nu mergea mai bine, într-o noapte umedă în New York, decât berea – până și lăturile acestea la doză de aluminiu. Sub ramurile ulmului, la vreo patru metri de Winston și Spencer, grupul de tineri devenise mai compact. Un pușt hispanic, de culoarea nisipului ud, își sufla în pumn ca și cum ar fi fost mușt iucul unei trompete. Eforturile sale produceau un amestec de ritmuri ce variau între pârțâieli, zăngăneli de cinele și râgâielile unei rable urcând cu dificultate o pantă. Începu să se plesnească peste piept cu cealaltă mână, oprindu-și alternativ „trombonul", iar percuția deveni avântată. Ceilalți membri ai găștii, cu picioarele bine proptite în beton precum rădăcinile copacului de alături, începură să se îndoaie de genunchi. Câțiva își lăsară capetele în piept și începură să-și legene umerii, rotindu-i ca boxerii ce exersează eschive în oglindă. Restul își înălțară spre cer brațele și săltară pe loc precum credincioșii în extaz peste care s-a pogorât Sfântul Duh. Parcă și ramurile ulmului se legănau ușurel în ritm. Și, asemenea copacilor cântători din *Vrăjitorul din Oz,* adolescenții începură să declame rime înfierbântate, încercând, dintr-o suflare, să rezolve toate problemele lumii. Spencer se întrebă dacă printre tinerii aceștia se afla și lingvistul anonim care inventase argoul mereu nestatornic al New York-ului.

Experți în escatologie urbană, raperii toarseră, cu declamațiile și lamentările lor, fir gros pe fusul

deznădejdii și al optimismului precaut, dezvăluindu-și caierul de gânduri din minte și focul inimii. Spencer deslușea din limbajul lor doar intrările în ritm, da-urile, OK-urile, aha-urile. Până și Winston, deși mai versat într-ale argoului de ghetou, înțelegea doar vreo trei sferturi din această poetică sacadată, redată la foc automat.

Un tânăr fără tricou, ce purta o șapcă largă de stofă groasă și-o salopetă de blugi, se desprinse de grup. O apucă spre Winston agitând ca pe un metronom o sticlă de jumătate de litru cu băutură vârâtă într-o pungă de hârtie și începu să-și turuie versurile freestyle ca un skald nubian abțiguit.

…atenție, ciorile mele,
dă la aparat
vă vorbește Piele,
m-aștept să am zile
cât viața unui gândac
așa că n-am timp să mă prefac.

Piele v-a intrat sub piele
Cu vorbe tari, vorbele mele
Cuvinte iuți dă acid
Cuvinte care ucid
Pregătiți lubrifiantu',
Bucile sus, fiți pă fază
Târfelor vin să le-o trag la găoază.

Eu și tovarășu' meu Duru'
Știm prea bine ce vă poate curu'.
Sunt închis în pârnaia vieții
Ca Omu' cu Masca dă Fier
Din cartier
Vă spun pă bune
Cum stă treaba pă lume…

După ce Piele își lansă și ultima „bombă lirică", sesiunea se încheie. Politica pământului pârjolit a tinerilor rapperi, după ce arsese temporar jungla

urbană a blocurilor Wagner, își arăta roadele radicale: noaptea era acum sfărâmicioasă precum hârtia de orez. Extenuați, cu voci gâjâite acum, băieții se adunară în jurul lui Winston la o bârfă, să-și mai tragă suflarea.

— Negrule, cu posterele alea crede toți acuma că te-ai apucat dă rap.

— Știu.

— Când e alegerile?

— Marțea viitoare. Voi, ciorilor, o să votați pentru mine?

Un băiat zvelt, cu dinții strâmbi, își flutură palma pe dinaintea feței.

— Revino-ți, omule. Sunt dă după blocuri, coaie. Votu' ăsta-i rahat cu apă rece pentru ciori ca mine.

Duruletz ridică un braț, prefăcându-se că azvârle un dos de palmă către pesimist.

— Tu cu cine crezi că vorbești colea, c-un negru dă pă Marte? Ce-ți zice pă certificatu' dă naștere? „Locu nașterii: după blocuri"? Scutește căcatu' cu „după blocuri" pentru cineva care dă două parale pă asta.

Băiatul își mută greutatea de pe un picior pe celălalt, ridicându-și spre Winston ochii înroșiți.

— Nu zic să vă dați' pă mine votu', că nu-s io cuiva care să-i pese, da' pentru careva tot trebe să votați.

— Ce caterincă pă Duru', cumetre! exclamă cineva din grup. Ai umblat prea mult cu Chisăliță și musulmanii lui, c-ai ajuns acuma să vorbești în dodii.

Piele îl privea țintă pe Winston, frecându-și bărbia.

— Acuma pă bune mă, aș vota, da' rahatu' ăla mă vâră-n sistem, B. Le dă căcănarilor o adresă dă unde să mă-nhațe. Mă-nțelegi?

— Omule, cel mai rău lucru care-l poți păți e să te cheme jurat undeva.

— Pă tine te-a chemat?

— A trebuit, în noiembrie anu' trecut. Mi-a dat douășcinci dă dolari pă zi și astea.

— Proces federal.

— Eh, aș fi vrut io. Un fraier care dădea-n judecată compania dă electricitate.

— Io zic, spuse Piele simțindu-și apatia răzbunată de experiența de jurat a lui Winston, că exact d-aia nu m-am înregistrat ca alegător. Dacă mă trezesc cu o ciorbă d-asta plictisitoare dă caz, unde trebuie să stai șase luni într-un motel păduchios? N-am timp dă treburile publice, nu pentru douășcinci dă dolari amărâți pă zi. Ăștia pot să-i fur și din poșeta lu' mama.

— Ai fi-n stare, cioară, comentă copilul blocurilor.

— Păi clar. Și-am și făcut-o, pufni Piele.

— Nu-i numai așa. Dacă nu-ți place cazu', poți să scapi dân proces.

— Cum, cioară?

— Muiștii a-ncercat să mă bage în nebunia aia cu compania-dă-electricitate-mi-a-dat foc-la-casă. N-am pus botu' dăloc – Joe Omualb contra Compania Așa-și-pă-dincolo, cum să dai un rahat pă asta? Și am făcut pauză dă prânz și m-am întors halind o plăcintă cu fasole și-n mână cu un exemplar din *The Final Call*, fițuica musulmană. Cu titlu d-o șchioapă: IMAMUL CITEAZĂ DOVEZI ȘTIINȚIFICE – OMUL ALB ESTE DIAVOLUL. Și n-a mai avut cum să mă aleagă după un așa rahat. Da' m-a pus pă gânduri ceva: cât am stat la tribunal, n-am văzut în boxa juraților picior dă negrotei ca mine.

Piele își reconsideră poziția și, într-un acces de voioșie, se apucă să țopăie de parcă ar fi câștigat la tombola locală.

— Adânc grăiești, băiețaș. De-aș fi io în juriu, aș fi tot numai: „Lasă-mi omu-n pace! Care probă video, moșule? ADN, be-he-he! Nu-i vinovat cioroiu' ăsta!"

Spencer își trase fermoarul de la rucsac. Grupul se sperie de sunet, tresărind ca o turmă de căprioare ce adulmecă mirosul vânătorului. Ușurarea le fu palpabilă când mâna lui scoase la iveală nimic altceva decât un caiet și un pix. Preț de o clipă, lui Spencer i se păru că vede un pistol în mâinile puștiului cu dinți încălecați, însă într-o clipă mâinile îi erau iarăși goale, și Spencer nu reuși să ghicească unde-și vârâse arma.

— Cine-i cioara asta, omule?

Pixul și caietul sporiseră disconfortul creat de prezența sa, iar rapperii se dădură înapoi. Spencer aștepta ca Winston să-l prezinte amicilor și să slăbească încordarea. Se întrebă cum avea să fie alintat: Frate mai Mare, Rabinul Spence? „E evreu, dă-i în regulă”?

Winston îi smulse caietul din mână.

— Ce pula mea faci?

— Mă gândeam să aștern pe hârtie câteva gânduri pentru partea a doua. N-aș vrea să uit ceva.

Winston îi aruncă înapoi caietul și zise:

— Gata, punem capăt la faza cu Fratele Mai Mare și Fratele Mai Mic. Dom’ rabin, tre’ s-o tai d-aci. Nu ești la zoo.

— Cine-i cioara, G?

— Nimenea. Fraieru’ scrie un articol despre mine pentru ziar. Un rahat dă genu’ Regele-Junglei și alea. Da’ s-a terminat cu safariu’ d-acuma.

Winston smuci punga de hârtie din ghearele lui Piele, trase o dușcă bună din sticlă și-și cuprinse amicul cu brațul pe după umăr. Amândoi, însoțiți de restul băieților, pătrunseră pe o alee labirintică ce ducea în adâncurile zonei de blocuri Wagner. Acest cerc al infernului nu-i era îngăduit lui Spencer, care porni înapoi spre mașină, simțindu-se umilit pentru că nu fusese prezentat și vinovat pentru că scosese caietul. Știa că n-avea să aibă niciodată acces la Winston în felul în care aveau ceilalți, și brusc îl lovi revelația: se temea mai mult

de Winston decât *pentru* el. Se temea de reputația lui. Se temea de intelectul său latent. Se temea că era judecat – și că era judecat cu dreaptă măsură.

Pe când Spencer ieșea din complexul imobiliar, băiatul care-i adusese lui Winston berea și prăjitura îi sări înainte.

— Stai așa, zise puștiul punându-i-se în cale. Tovarășu' meu zice că i-ai făcut cadou un frisbee.

Spencer urmări cu privirea brațul întins al băiatului și-l recunoscu, dincolo de un petic de iarbă, pe copilul căruia-i dăduse discul după întâia sa vizită la Winston acasă.

— Da, așa este.

— Și mai ai vreunu', domnu'?

Era o solicitare inocentă și, pentru prima oară, tonul vocii puștiului se potrivea cu vârsta acestuia. Spencer clătină cu regret din cap și întinse ușor mâna, atingând fruntea băiatului. Se apucase să îngâne o binecuvântare când acesta îi împinse cu furie mâna deoparte și țipă:

— Atuncea du-te-n mă-ta!

21. „VOTAȚI WINSTON FOSHAY-REGE!”

Pe scena sălii de reuniuni de la centrul comunitar, Winston, îmbrăcat în pantaloni la dungă, cu cămașă și cravată, se tot foia în scaun, luptându-se cu plictisul democrației. Își terminase carafa cu apă încă dinainte ca directorul filialei din New York a NAACP să termine de întâmpinat publicul puțin numeros al dezbaterii. Acum moderatorul, directorul economic al cotidianului *El Diario,* trecea în revistă regulile discuției. Fiecare candidat avea la dispoziție trei minute pentru alocuțiunea de deschidere, după care moderatorul avea să citească întrebările din public.

— Sunt pregătită să reprezint Districtul 8 fiindcă sunt mamă…

Margo Tellos era la microfon, rostindu-și discursul de început. Duruletz îi studie pe ceilalți candidați, așezați la dreapta și la stânga lui. La două locuri de el, Wilfredo Cienfuegos, îmbrăcat de parcă s-ar fi dus la bal, își exersa discursul cu voce înceată. „*Buenas noches* întregului barrio. *Mi barrìo, su barrìo, nuestro barrìo…”* Alături de Cienfuegos era așezată Collette Cox. Stătea cu capul în piept, prefăcându-se că cugetă profund, dar pe furiș răzuia un loz, rugându-se să apară și cel de-al treilea simbol al dolarului. Când lozul se dovedi necâștigător, rupse biletul în două și-și ajustă în piept insigna de campanie. Lângă Winston, în dreapta, era scaunul gol al lui Tellos. După el urma un bărbat cu față ascuțită, de vârstă mijlocie, îmbrăcat conservator, pe care nu-l mai văzuse și care își lua notițe pe un blocnotes. „Cine-i negru ăsta?” Aplecându-se în față, încercă să citească numele omului pe ecusonul de hârtie din piept. Chiar atunci Margo Tellos își reluă locul, în aplauze politicoase, obligându-l pe Winston să se

așeze ca lumea în scaun și să aplaude la rându-i. Femeia își trase scaunul, zâmbindu-i condescendent de parcă ar fi fost Kennedy privindu-l de sus pe Nixon în 1960.

— Și acum candidatul nostru cel mai plin de realizări…

Tipul necunoscut se ridică n picioare.

— German Jordan e un cunoscut gânditor, filosof și analist politic. A scris mai multe lucrări academice, dintre care cea mai recentă este: *La firul ierbii: de ce am ales să fiu consilier orășenesc în loc de președinte.* Doamnelor și domnilor, abia întors dintr-o misiune spațială pentru a-și continua campania, vi-l prezint pe profesorul, teologul, astronautul, omul de cultură și actualul consilier orășenesc, domnul German Jordan.

— Astronaut? făcu Winston.

Imediat își acoperi stânjenit gura, dându-și seama că uluirea îi era audibilă. Își ridică privirea în tavan. Era încă ciuruit de focurile de carabină trase cu ocazia lecturii de poezie a lui taică-său. „Ce mama dracului caut io aici?”

Jordan se adresă publicului cu vocea îndrăzneață și limpede a unui orator de modă veche, ținându-și publicul captiv cu privirea fixă și inflexiunile de predicator baptist de țară.

— Ce trebuie să facem noi, în calitate de comunitate, e să ne imaginăm pe noi înșine dincolo de rasă…

Winston își aruncă privirea prin mulțime. Inez se afla în primul rând, cu fața schimonosită de ură, făcându-se tot mai roșie la față cu fiecare cuvânt rostit de Jordan. Știa că, în ciuda faptului că reprezenta acest district, singurele legături ale consilierului cu alegătorii săi erau niște verișori de-al doilea cu care se întâlnea o dată pe an în familie și o căsuță poștală la care nu avea cheia. Două rânduri mai în spate, Spencer stătea cu fața în palme. Îl mai văzuse pe German Jordan vorbind

și cândva se socotise și el unul dintre admiratorii săi devotați. CU doi ani în urmă se aflaseră chiar pe același podium, la o conferință despre identitate ținută la Minneapolis. Cu ocazia unui atelier pe tema identității multiple, izbutiseră să susțină fabulațiile oximoronice ale evreității negre, hermafroditilor, negroteilor albi și morților umblători. La acea conferință se simțise mai întâi dezamăgit de Jordan. Nu din pricina zvonurilor insistente că ar fi avut o amantă albă pusă la păstrare într-o cabană din New England sau că ar fi fost dependent de cocaină își simțise iluziile spulberându-i-se, ci fiindcă-și dăduse seama că, oricare ar fi fost subiectul, dacă exista un subtext afro-american (și nu există întotdeauna așa ceva?), Jordan furniza același discurs. Orice aspect al culturii negrilor, de la artă la atletism, își avea rădăcinile în biserică. Louis Armstrong era icoana a tot ce însemna negritudine. Nedreptățile îndurate în America de năpăstuiți puteau fi îndreptate prin îmbrățișarea creștinismului radical și prin renunțarea la orice fel de îmbrăcăminte mai elegantă decât un pulover. Pentru felul de a gândi al lui Spencer, hapurile religioase ale lui Jordan menite să vindece America de culoare aduceau a fascism mascat. „Îl cunosc pe Stephen Jay Gould, își zise acum, iar tu nu ești Stephen Jay Gould”. Majoritatea celor din public aplaudau viguros fiecare argument adus de Jordan și, când și când, strigăte de „Amin!” răsunau prin aulă.

„Unde-i oamenii mei?” se întrebă Winston căutând din ochi prin spatele sălii, unde erau așezați prietenii și familia lui. Nu-l ascultau pe German Jordan, iar mândria lor era evidentă până și prin eforturile de a-l face să râdă gesticulând și strâmbându-se. Winston le făcu timid din mână, precum un copil ce joacă un elf în piesa de Crăciun de la școală.

— Deși pe parcursul ultimilor patru ani am reprezentat preocupările acestui district pe cât mi-a

stat în puteri, mi-e rușine să spun că și astăzi mă tem să-mi parchez Mercedesul în acest cartier. Trebuie să facem ceva în privința…

Inez surprinse privirea lui Winston și făcu semnul pentru trăncăneală plictisitoare. Winston își dădu ochii peste cap, de acord cu ea. Când și-i întoarse iarăși spre public, își văzu tatăl, cu brațele încrucișate pe piept, stând sub semnul ce indica Ieșire de Urgență. Pleoapa stângă îi zvâcni amintindu-și de dățile în care bătrânul îl făcuse de râs de pe exact aceeași scenă.

— Am călătorit în spațiu, am văzut stelele și știu că acestea ne sunt la îndemână dacă am…

„Cum a ajuns în spațiu fraieru'? Dă ce el? Cum s-a ajuns ăsta să facă singuru' lucru pă care-l vreau și io? Ce trebe să facă un negrotei ca s-ajungă în spațiu?" Nereușind să-și țină în frâu invidia, Winston își acoperi urechile cu palmele. Gura lui German Jordan se mișca, însă nu ieșea niciun cuvânt din ea. Palmele izbite tăcut de tribună și gesturile țepene, declamatorii aduceau cu cele ale unei marionete de lemn care prinsese viață. Duruletz închise ochii. Se apucă să-și fredoneze sieși o melodie improvizată, prefăcându-se că pâlpâirile pastelate ce-i dansau în interiorul pleoapelor erau nove și nebuloase ce-l călăuzeau către ringul de dans precum luminile stroboscopice.

Margo Tellos îl bătu pe umăr. Trezit din picoteala disco, își luă palmele de pe urechi, și râsetele publicului îi înlocuiră reveriile. Moderatorul îl invită la microfon.

— Urmează unul dintre tinerii noștri din comunitate, ce calcă pe urmele de activist al tatălui său, fostul membru al Panterelor Negre Clifford Foshay, care se și află printre noi, în spatele sălii. Urați-i bun venit lui Winston Foshay.

Duruletz se apropie stingher de microfon, nesigur ce parte din aplauze îi revenea lui și câte îi fuseseră adresate tatălui său. Din spate, Clifford

bătu palma cu amicii săi, apoi schiță un salut încărcat de putere politică spre fiul lui. Winston răspunse la încurajare cu un scărpinat subtil la tâmplă la care folosi degetul mijlociu. „Cioară, am dă gând să te fac dă râs, să-ți fie și ție rușine să fii taică-meu cum mi-e mie că-s băiatu' tău".

— Ca și doamna Tellos de colea, sunt și io… mamă… ce pui dă nenorocit sunt.

Cuvintele de ocară lipiră publicul de spătarele scaunelor de parcă ar fi fost piloți de avioane de vânătoare accelerând într-un suiș vertical.

— Nu știu dă ce pocniți dă așa mirare. Majoritatea mă cunoașteți și știți că-i așa. Vă știu și io pă voi, gagiilor. Vă văd cum vă duceți la biserică duminicile, cum vă luați copiii dă la școală. Sunteți toți oameni normali, muncitori cu normă-ntreagă. Să nu credeți că nu știu io ce ziceți pă la întruniri, la asociațiile dă locatari. Doamna Nomura-mi povestește ce vă macină. Nimica diferit dă ce-a zis toată lumea pân-acum. „Trebuie să ne sprijinim tinerii. Trebuie să găsim căi să ajungem la copiii ăștia". Ei bine, aici, în fața voastră, e un negrotei la care s-a ajuns. Și-ntrebarea este, acu c-aveți pă unu ca mine prins la-nghesuială colea, ce-o să faceți? Dacă credeți că venitu' meu aci la costum și cravată înseamnă că io și alți băiețași haladiți ca mine se face cuminți, luați-vă gându'. „Sprijiniți tinerii, sprijiniți tinerii". Numai asta aud, și-aici în fața voastră i-un tânăr care vă cere sprijinul… Da' o să mi-l dați? Parcă nu-mi vine a crede. Majoritatea din voi deja v-ați decis să-l votați pă negru' ăsta fandosit dă colea, German Jordan, omu' iluminismului, ce cucu' meu mai e. Un șmecheraș care să vede dă la o poștă că n-a fost născut și crescut în cartier. Că, dacă era, peștea și curu' lui leneș curve pă Mount Pleasant Avenue.

Winston se duse la masă și-și turnă un pahar de apă din carafa lui Cienfuegos.

— N-am prea ascultat io, da' l-am auzit zicând o chestie, cum că trebe să ne imaginăm în afara rasei. Uitați colea la mine, zise Winston ridicând brațele într-un unghi de crucificare. Ce vedeți e ce primiți, un nenorocit mare și negru dintr-un mediu cu buget redus. De-aș fi fost și io în spațiu cosmic, dacă citeam cărți, aveam dolari și conduceam un merțan, m-aș fi închipuit și io dincolo dă rasă, *hăt departe.* M-aș fi închipuit pă din afara la cartieru' ăsta dă căcat. Vă lăsam să vă descurcați aci. Negroteiu' îi trage că-i e frică lui să-și parcheze Merțu' pân zonă. Vrea să facă din cartier un loc dăstul dă sigur ca să-și poată lăsa mașina. Parcă-i singuru' cioroi dă pă lume cu mașină dă fițe. E mulți negri p-aici care are Mercedes. Tommy Touch are – un Mercedes nou-nouț, și cioara-l parchează unde vrea mușchiu' lui. Dă ce? Fincă, spre deosebire dă German Jordan, ciorile știe cine-i Tommy Touch. Tommy-i cunoscut pân cartier și-n comunitate. Ori îl știi chiar tu pă Tommy, ori ai auzit dă el, știi că nu-i dă glumă să-ți faci dă lucru cu mașina lui. „Imaginați-vă dincolo de rasă". Căcat, ia imaginați-vă cum e să ai un Mercedes-Benz nou-nouț. Dacă tot e s-o dați pă fantezie, mergeți pân' la capăt. Imaginați-vă cum se duce Jordan, doamna Tellos, domnu' Cienfuegos sau madam Cox la spital cu voi ca să vă vedeți unchiu' care moare dă SIDA, că vă plătește cauțiunea, că vă scrie scrisori cât sunteți la bulău, că vă trimite bani s-aveți în pușcărie, că vă apără pă străzi. Astea-i chestii pă care io le-am făcut pentru mulți dân fiii, fiicele și nepoții la mulți care-i aici în seara asta. Nu trebe să mai zic și nume. Nu credeți că-i pă bune? Întrebați-l pă omu' dă alături. Dacă-i pă sprijinit tineretu', votați-mă pă mine marțea asta. Nu uitați – *mi barrio, su barrio, nuestro barrio.*

Discursul îl sleise pe Winston. Prea amorțit ca să mai audă și altceva decât tropăitul picioarelor lui Fariq, Armello și Charley și strigătele lor de

„Tare, mă!”, se lăbărță la loc pe scaunul lui, cu fața îmbrobonată de sudoare. Ridică ochii să-și vadă tatăl, să vadă dacă zâmbea sau dacă-i stârnise vreo lacrimă. Dar n-avea să știe, fiindcă Clifford nu mai era prezent; în locul său se proțăpise un fotograf de la ziar.

Duruletz se strădui să-și ocupe cumva timpul cât se ținură celelalte discursuri își deznodă și-și înnodă cravata. Mâzgăli pe carnețel. Îl întrerupse pe Wilfredo Cienfuegos cerându-i încă un pahar cu apă. Întoarse pe dos plăcuța cu numele, scrise „Duruletz 109” pe partea albă și-o așeză iarăși înaintea lui. Își ceru scuze după ce hăhăielile sale lipsite de respect o deranjară pe Collette Fox, tulburându-i fluxul discursiv. În cele din urmă, primi cu recunoștință prima întrebare a moderatorului. „Mai e patrușcinci dă minute și-am scăpat”.

— Prima întrebare este de la Juanita Navarro din East 111th Street. Ce strategii au candidații pentru reducerea criminalității juvenile?

Fiecare dintre contracandidații lui Winston răspunseră cu fraze ticluite dinainte și răspunsuri identice, cu excepția lui German Jordan, care înecă subiectul într-o mare de verbiaj onctuos:

— Este imperativ să furnizăm copiilor noștri nu doar o infrastructură fizică întru evoluția lor, ci și o cutezătoare structură socială și mentală. La fel cum străzile au nevoie de canalizare, copiii au nevoie de centre comunitare, de baschet nocturn, servicii de mentorat…

Răspunsul lui Winston regla tonul glumeț pe care avea să-l adopte pentru restul dezbaterii.

— Ce-aș face io în chestia criminalității juvenile? Aș reduce vârsta dă la care nu mai ești minor la cinci ani. Și, uite-așa, s-a terminat cu delincvența juvenilă, zise el pocnind din degete pentru efect.

German Jordan izbi cu palma în masă, se ridică și-i ceru să răspundă la întrebare cu sinceritatea pe

care o merita.

Duruletz pufni.

— Așa au redus și ajutoru' social. M-au dat pă mine și pă alții afară în șuturi și-a zis că a scăzut număru' dă negrotei pă ajutor social. Când a făcut asta, pot să pun pariu că n-ai sărit la gâtu' primarului cu „fii serios" și dân alea. Așa că pune naibii pă scaun curu' ăla, astronautu' lu' pește!

Când dezbaterea se sfârși, deveni clar, după numărul de necunoscuți care-i urară succes în alegeri, că Winston îi câștigase pe mulți dintre alegătorii mai cinici. Prietenii îl invitară la o cină sărbătorească, dar refuză, susținând că simțea nevoia să stea singur o vreme. O pupă pe Yolanda de la revedere și-i spuse că avea să se întoarcă acasă peste vreo oră, apoi trecu s-o îmbrățișeze pe Inez, care se dusese pe capul lui German Jordan și-l lua la întrebări în privința acțiunilor sale politice duplicitare. Oprindu-se în mijlocul tiradei, Inez îl cuprinse pe Winston în brațe.

— Ai făcut bine. Numai discursul ăla a meritat cincisprezece mii de dolari. Mulțumesc.

Se depărtă de el la o lungime de braț, privindu-l. Winston mai supraviețuise o vară.

— Ce-i, doamna Nomura, ce-i?

— Nimic, mă uitam și eu.

— Doamna Nomura, nu-s schimbat dăloc.

— Ba da.

— În ce fel?

— Nu știu.

— La fel ca-ntotdeauna am rămas, o asigură Winston înapoindu-i îmbrățișarea.

Spencer, cu o expresie pocăită pe figură, se apropie.

— Winston, voiam să-ți spun…

Duruletz ridică mâna.

— Uite ce-i, omule, am o idee. Te sun io într-o săptămână sau două.

— Despre articole…

— Scrie și tu ce vrei, chiar nu-mi pasă.

Când ieși, vorbele pe care le rosti în surdină stăruiră în spatele lui, ca un norișor de gaze de eșapament:

— Nu-i nicio rușine-n ce fac io.

Trecu pe lângă mașina lui Spencer, se lăsă într-un genunchi și își scoase pistolul din scobitura apărătorii din spate. Suspectând prezență polițienească, ascunsese acolo pistolul înainte de dezbatere, fără să fie văzut. Își strecură în buzunar pistolul semiautomat, acum un accesoriu la fel de firesc pentru el ca și cureaua, și-o porni către vest. Avea de gând să se întindă pe iarba de pe peluza mare din Central Park, să se pătrundă de ultimele raze de soare ale verii și să citească din cartea despre sumo.

Cât merse, nu se gândi la ce se întâmplase în ultimele două ore, cum ar fi făcut un politician oarecare. Deși îi plăcea cum ieșise, nu-i păsa dacă-și mulțumise suporterii ori dacă schimbase opțiunile electorale ale cuiva. Spusese ce trebuise să spună și nimic mai mult. Se bucura, pur și simplu, că scăpase din sala aceea, că era departe de candidații la postul public și de publicul preocupat.

Picioarele și sufletul lui Winston erau ușoare. Îl duseră iute către Eighty-sixth Street și Park Avenue, mărginimile sudice ale Districtului 8. De mult centrificate de universitatea particulară ce deținea majoritatea terenurilor din acea parte de oraș, priveliștea era aceea a unor magazine de vinuri și delicatese și a unor clădiri de apartamente de lux numite după triburi native americane: Irochezul, Dakota, Oneida, Pequot. Precum un copil care șovăie să se arunce într-o piscină neîncălzită, Winston se ținu pe bordură, temându-se să pășească în stradă. „La naiba, ar trebui să mă piș. Nu trebea să bag în mine toată apa aia”. Știa că n-ar fi avut niciun rost să încerce la toaletă vreunui restaurant din vecinătate. Ar fi fost alungat sub pretextul că nu era client. Nemaireușind să-și stăpânească vezica, urină pe zidul unui cămin

studențesc, fără a se obosi măcar să se pitească într-una dintre firidele fațadei. Trase aer adânc în piept și după câteva secunde o porni mai departe pe lângă clădire, lăsând la iveală, pe măsură ce se depărta, o inscripție picurătoare: „Votați Winston Foshay – Rege!”

Cu pieile arse, roșii ca racul, oamenii albi își luau cu vârf și îndesat porția de soare și umpleau peluza cea mare de la terenurile de softball până hăt, la bazinul țestoaselor. Aerul mirosea a brânză Brie, a struguri și a vinuri albe australiene. În mod normal, Winston ar fi evitat o asemenea hoardă de albi de parcă ar fi fost… ei bine, o hoardă de albi. Însă de data asta, cu lancea de fier a statuii regelui Vladistav al II-lea îmboldindu-l dindărăt, se scufundă în mulțime și se așeză între păturile ecosez ale unor familii înstărite din Upper East Side. După ce se uitară primprejur și se asigurară că nimic de valoare nu se afla în raza de acces a lui Winston, membrii familiei blonde zâmbiră și-i oferiră cu politețe un platou cu biscuiți și brânză Roquefort, împreună cu un pahar de plastic transparent cu vin. Refuzul lui Winston luă forma unui „Hei, bă!” adresat vânzătorului ambulant soios care vindea cutii de bere scoase direct din răcitorul de polietilenă pe care-l ducea într-un căruț roșu de jucărie.

Lungit acolo pe spate, cu doza de bere în mână, Duruletz ar fi putut jura că simte mișcarea Pământului, rotația care-l lipea de peticul de iarbă. Deschise cartea de sumo la întâmplare și-și umbri cu ea fața.

„Două componente mai puțin discutate, însă extrem de importante ale antrenamentului luptătorului sunt regimul alimentar și perioada de somn. Mâncarea de după antrenament constă în orez și o porție sănătoasă de chanko-nabe, o tocană care conține carne, pește, legume și tăiței. După masa de prânz, luptătorul se duce direct la culcare,

pentru o ațipeală de după-amiază menită să încetinească metabolismul”.

Winston, cu metabolismul abia mișcând, se apucă să viseze la meciuri de sumo cu rostogoliri și îmbrânceli desfășurate înăuntrul inelului lui Saturn.

22. DACĂ-S ALES, NU VOI SERVI

În ziua alegerilor, Duruletz era în bucătărie și prăjea un cârnăcior la flacăra aragazului. Folosind o furculiță pe post de rotisor, își tot învârtea prânzul, făcând să cadă pe plită picuri sfârâitori și înflăcărați de grăsime.

— Haide, Winston. Să mergem la vot, trebuie să ajung și la centrul de computere înainte să se închidă. N-am timp să stau după tine. Plus că ziceai că vrei să mergi și la film.

— Secția-i deschisă până la nouă. Dacă vrei, tu du-te la școală și votezi când te-ntorci. Eu stau cu Jordy, că n-am nimica dă făcut.

— Numai grăbește-te naibii. De fiecare dată faci la fel.

Când cârnăciorul se prăji la perfecție, Winston îl băgă într-o felie de pâine moale și albă, îl acoperi cu șerpuiri de ketchup și muștar și-și îndesă în gură jumătate, în drum spre ușă se opri în fața caserolei de plastic. Își scoase din apă țestoasa și peștișorul, îi pupă pe rând și le dădu la loc drumul în acvariul improvizat.

Ținându-se toți trei de mână, alde Foshay arătau ca un trio de păpușele făcute din hârtie îndoită pe cale de a se alătura restului de pagini pliate. Însă orice altă similitudine cu mitica familie americană pe cale să-și exercite dreptul inalienabil era pur superficială.

— Îmi trebuie ceva dă băut.

— Winston, ai promis că nu bei nimica până diseară la opt.

— Nu vreau bere, o să-mi iau o malta, zise Winston referindu-se la sticluțele cu suc gazos de melasă.

— Nu, puiule, e alcool și-n aia, protestă Yolanda.

— Mai puțin dă cinci la sută, contraargumentă Winston. Am băut probabil mai mult alcool dă dimineață, când ți-am păpat toată colonia aia cu care te dai la păsărică.

— Winston!

— Pă bune, loțiunea aia intimă e așa dă tare, că-i probabil dă zece ori mai mult alcool în ea decât într-o malta.

— Doamne, ce scârbos!

— Dă dimineață n-ai zis nimica dă genul.

— Fără malta.

Resemnat cu ideea de apă gazoasă, Winston intră într-o prăvălie chiar când doi copii micuți, cu ghiozdane, ieșeau grăbiți rupând cu dinții ambalajele unor dulciuri.

— Cât e ceasu'? o întrebă pe Yolanda.

— Puștii ies de la școală, aș zice că e cam trei după-amiaza.

Trăgând-o pe Yolanda de mână, Winston îi călăuzi pe ea și pe Jordy către 108th Street.

— Hai, am întârziat.

Repetiția generală a jafului de la bancă era programată la trei. Când ajunseră la intersecția dintre 108th și Second Avenue, omul de la securitate le deschidea ușa ultimilor clienți ai zilei. Îl văzu pe Armello așteptând calm într-un Dodge oprit într-o margine, o mașină pe care Winston n-o recunoscu, dar își zise că scaunul de bebeluș din spate era o încercare iscusită de abatere a atenției. Armello făcu din mână către o latură a băncii, unde Fariq, cu o cutie în mână, se sprijinea de un zid. Lângă el se aflau o scară extensibilă, doamna O'Koren, Charley și un tip cu dreaduri cu care Charles avea mâinile ocupate.

— Care-i treaba, cioară? întrebă el. Salut, Yolanda.

Winston observă că Charles purta doar un pantof; celălalt picior îi era desculț și murdar. Albiciosu' suci atât de tare mâna dreaptă a ostaticului său, încât încheietura îi atinse fruntea.

Tipul cu dreaduri ridică fruntea și scoase un țipăt slab. Șoseta pe care-o avea îndesată în gură îi atenua strigătele. Era La Mega, băiatul pe care-l snopise Winston în bătaie cu câteva luni în urmă. Winston își strecură o mână sub cămașă și-și atinse cicatricea pe care i-o făcuse lama lui La Mega. La Mega îl văzu pe Winston venind și se chirci într-o poziție fetală. Ochii lui Winston urmăriră treptele scării. În susul ei era Nadine, cu mâinile pline de fumigene, care îl salută mișcând brațul.

Fariq scoase din cutie un halat alb.

— Ți-am luat și ție unu. Încă nu-i prea târziu.

Winston cunoștea planul în linii mari. Când penultimul client ieșea din bancă, la semnalul lui Armello doamna O' Koren se apropia de paznic susținând că avea o treabă urgentă și că voia să-l vadă pe director. După ce paznicul o lăsa înăuntru, avea să aștepte câteva momente, dându-i vreme lui Nadine să aprindă fumigenele și să le arunce în găurile de aerisire. Când banca se umplea de fum, doamna O Koren avea să verse pe jos cu flacon cu amoniac, să zică un „ce miroase aici?" și să simuleze leșinul. Fariq și cu Albiciosu' aveau să intre atunci în sediul băncii, cu batiste la gură și legitimații false și bătătoare la ochi care-i identificau drept experți antiteroriști. Folosindu-și accentul britanic de zile mari, Charles urma să explice la repezeală că era vorba de un atac cu gaz sarin și că dacă angajații voiau să trăiască le rămâneau patruzeci și cinci de secunde ca să bea antidotul – un amestec de suc Thirstbuster cu aromă de afine, Rohypnol de-al lui Armello și o substanță care te lăsa inconștient de care făcuse Fariq rost cine știe de unde. Planul B? Nu exista niciun Plan B.

— Ce caută La Mega colea?

— Omule, am uitat să testăm antidotu', explică Fariq. Era cât pă ce să ne întoarcem acasă când am dat pă stradă peste amărâtu' ăsta ghinionist.

Winston știa că planul n-avea să meargă în veci, dar era curios în privința antidotului. Îl apucă pe La Mega din mâinile lui Charles, îi ridică dreadurile de pe față și-l împunse cu un deget în locul moale de după lobul urechii. La Mega căzu în genunchi. Fariq îi aruncă lui Charles un Thirstbuster amestecat cu sedative.

— Charles, ține-i capu' pă spate și apucă-l dă nas, comandă Winston. Când începe să se-nece, doamna O' Koren, îi tragi dumneata șoseta din gură.

Charles strânse bine nările lui La Mega.

— Yolanda, ia-l pă Jordy și du-l mai încolo.

Yolanda rămase pe loc. Cu amândouă mâinile, doamna O' Koren trase de șoseta lungă ca asistenta unui iluzionist care-i scoate din gâtlej un șir de eșarfe înnodate. Vârful unei șosete se prinse într-unul dintre incisivii lui La Mega. Doamna O' Koren smuci de șosetă. La Mega icni, încercând să tragă aer în piept, încă o smucitură, dar șoseta rămânea agățată. La Mega începu să bâiguie ca un post de radio în spaniolă, *Foxes Nightclub de Jersey City – Damas cinco dolares y caballeros diez… Western Union es confianza… llame al dos uno dos seis, cuarenta cinco…* când Duruletz izbuti să desprindă șoseta trimițându-i un călcâi în falcă. Ținându-l încă de nări, Albiciosu' îi turnă lichidul în gură, atent să nu se murdărească de sânge pe haine. Fariq porni cronometrul. La Mega se făcu moale și căzu la pământ de îndată ce Winston îi dădu drumul la păr.

— Șase secunde! zise Fariq ridicând privirea de pe ceas. Căcatu' ăsta merge rapid.

Cu piciorul gol, Charles împinse capul lui La Mega.

— Negroteiu-i leșinat, da' nu știu, cred că e fincă l-a pocnit Duru' cu picioru'.

Armello claxonă, semnalul că mai rămăsese un singur client în bancă. Nadine coborî de pe scară.

— Nu putem să-i dăm drumu’ acuma. Nu știm sigur dacă chestia merge ori nu. Cu ochii la Yolanda, arătă spre Winston cu degetul mare: Bărbatu-tău dă rasoale ca d-obicei.

Neștiind ce provoca întârzierea, Armello, încercând să nu bată la ochi, claxonă scurt. Charles se lăsă în genunchi lângă La Mega și-i ridică o pleoapă cu degetul.

— La naiba, Durule, l-ai liniștit p-ăsta pă vecie.

Fariq clătină din cap.

— Nu-s prea sigur că a fost Duru. Ochii ciorii se rotea în cap înainte să pună Duruletz picioru’ pă el.

— Nu știu. L-a pocnit dăstul dă tare.

Se uitară toți cu luare-aminte la cel căzut. Armello claxonă prelung și coborî geamul:

— Ce căcat faceți?

Doamna O’ Koren își îndreptă rochia, își aburcă poșeta mai sus pe umăr și, dând colțul, intră în bancă. Winston se gândi s-o oprească din drum, însă nu făcu nimic, mulțumindu-se să-i arunce lui Charles o privire întrebătoare.

— Nu mă-ntreba. Biștarii ăia dă i-a câștigat la pariuri n-a făcut dăcât să-i crească apetitu’.

— Sunteți nebuni toți, zise Yolanda.

— Probabil, răspunse Albiciosu’ punându-și halatul. Da’ dacă crezi c-o las io pă mama să se ducă singură, *tu* ești aia nebună. Voi restu’, veniți dacă vreți.

Fariq îi făcu semn lui Nadine să urce iarăși pe scară, apoi păși clătinat către Duruletz și-i întinse cârjele.

— Lasă-mă să mă sprijin dă tine un moment. Cu greutate, Fariq își trecu brațele prin mâneci, continuând să vorbească: Să știi c-am votat pentru curu’ tău înainte să venim aci. Nu mi-a venit a crede, da’ ai numele pă buletine, cioară. Credeam c-o să mă duc acolo și să fie cazu’ dă gălăgie: „Cum votez și io pentru Winston Foshay colea?” Da’ ți-era pă hârtie numele.

— Am primit maxim trei voturi.

— Noo, două, că Nadine a votat cu German Jordan.

— Ba trei, că a votat și mama pentru el, zise Charley o bătându-l pe spate pe Winston. Nu mă așteptam să fiu așa dă neliniștit acolo. Cu draperia aia și chestii. Nu știam dacă-n spatele cortinei mă așteaptă o femeie goală ori un popă. Votatu-i a dracului dă ciudat, ar trebui să puie niște muzică, să facă atmosferă.

Albiciosu' își trecu un pieptăn prin păr, își puse la gât un stetoscop și pe ochi niște ochelari groși, cu rame negre.

— Cum arăt, mă?

Nadine își iți capul peste marginea acoperișului.

— OK, e aprinse toate fumigenele.

Fariq își înșfacă cârjele.

— Bun, păi ne-ntoarcem îndată.

— Doar c-o să fim bogați și d-alea, râse Charles înșfăcând sticluțele de Thirstbuster și luând-o pe urmele lui Fariq.

Winston se uită lung după ei, însă Yolanda îl smunci de cot.

— Hai să mergem.

Cu ochii nedezlipiți de intrarea băncii, trecură pe lângă Armello și mașina acestuia. Winston se opri și se-ntoarse la mașina de fugă în vreme ce Yolanda și Jordy își continuau drumul spre intersecție.

— Ce faci?

— O să fiu colea. Apoi se sprijini de portiera din spate a mașinii și-i zise lui Armello: Dă și mie niște chipsuri.

Așteptară împreună ca ușile să se deschidă din pricina fumului. Duruletz își imagina cum Albiciosu', Chisăliță și doamna O'Koren aveau să iasă împleticindu-se din bancă, scăldați în sânge, cu o mână pe-un sac cu bani și cu cealaltă apăsându-și vreo gaură de glonț din stomac.

— Dă ce mai ești aici?

Era Nadine, care coborâse de pe acoperiș și-și scutura praful de pe haine.

— Aștept.

Fără să ceară voie, Nadine băgă mâna în punga cu chipsuri și trase afară un pumn plin. Trezit din somnul său, La Mega alunecă pe lângă ei, ținându-se la o distanță sigură, dar continuând să trăncănească fără noimă: *La nueva Mega! La emisora oficial para salsa y merengue. La nueva Mega con mas música contigua cada hora! La nueva M-e-e-g-a-a!*

— Doamne, ăla-i nebun dă legat, comentă Nadine scuipând bucățele de chipsuri excesiv de coapte pe trotuar.

— Ceva nu-i dă bine.

— Nu-i nimica, Duruletz. N-a trecut dăcât patru sau cinci minute. Dă-le ceva timp.

— Nu știu, ceva nu-i dă bine.

Armello bătu darabana cu degetele în volan.

— Ai dreptate, puștiule. La Mega n-a stat leșinat dăstul. Chiar dacă ar merge somniferul n-a stat leșinat destul de mult cât să aibă ei timp să jefuiască și d-alea.

Winston își supse măselele și se desprinse de mașină.

— Chisăliță trebe mereu să facă chestii complicate. Dă ce n-ați folosit și voi arme, ca niște bandiți normali?

— Fincă ciorile-ncearcă să nu să lipească dă ei vreo acuzație de jaf armat, dă aia.

În vreme ce Winston se ducea către bancă, Yolanda îl săltă pe Jordy de șold și-o apucă înspre el, alăturându-i-se la intrare. Cu fețele lipite de geam și cu mâinile umbrindu-și ochii ca să vadă prin sticla fumurie, evaluară situația.

— Fum albastru, Duruletz?

— Așa cred.

— Da’ de ce e numai într-un singur colț?

— Nu știu.

— Uită-te la mama lui Albiciosu'. Pare c-a leșinat pe bune. Toți din bancă-s în jurul ei și par îngrijorați. Și Albiciosu-i verifică pulsul și-i ascultă inima de parcă-i doctor. Dar unde-s sticlele de Thirstbuster?

— N-am habar.

— Păi nu-i nimeni la ghișeu. Chisăliță ar trebui să jefuiască acuma… Da' unde-i Chisăliță?

— I-acolo în fum. Îl vezi? Lângă seif.

Deși norul des de fum albastru îl acoperea, acea siluetă subțirică trebuia să fie Fariq. Și judecând după felul în care se zvârcolea, dădea pastile pe gât și trăgea din inhalator, părea să aibă o criză majoră de origine neclară. Lovit de panică, scoase o seringă hipodermică și și-o înfipse în coapsă. Zvârcolelile se opriră.

— N-arată bine.

Fumul din jurul lui Fariq se subția. Îngrijorat că va fi prins pe sistemul de supraveghere video, își îndesă în gură inhalatorul, trase discret o fumigenă dintr-un buzunar al halatului, o așeză pe podea lângă el, aprinse fitilul și dispăru în învolburarea pâcloasă precum un duh dintr-un serial de televiziune de mâna a doua. Winston observă că paznicul, deși deloc mișcat de alde O' Koren, părea cam nemulțumit să-l vadă pe Fariq atât de aproape de seiful deschis.

— Nu-mi place cum se uită agentu' ăla de securitate la Chisăliță.

— De ce? Te gândești să faci ceva?

— Nu știu.

— Nu pare să-i bănuiască cineva de jaf, așa că pot să termine cu fâsâiala asta când vor. Doar să se ridice și să plece. La fel poți face și tu.

— Chisăliță nu pare s-aibă putere să meargă. Și iote la el, nu-și poate dezlipi ochii dă seif.

— Și ce-o să faci?

Winston își înfipse o mână în buzunar și eliberă piedica armei, apoi luă de pe trotuar o pungă de hârtie și-i făcu două găuri cu degetul, pentru ochi.

— Mă duc acolo și-mi înfig arma-n mecla cuiva.

Strădania comică de a-și trece peste capul mare punga de mărime medie aproape că-i anula seriozitatea din ton. Dezgustată, Yolanda înhață punga, care îi venea precum o tichie de bucătar, de pe capul soțului ei.

— Nu fi prost.

— Atunci ce să fac?

— Du-te înăuntru și adu-l pe Chisăliță.

Winston îi făcu semn lui Nadine să intre în mașină, iar lui Armello să fie gata să demareze în trombă. Trase o gură bună de aer și-și strânse atât de tare pumnul, încât încheieturile degetelor îi pocniră.

— Da' să nu te duci acolo s-o faci pe Cioroiul Duru' din ghetou, îl preveni Yolanda băgându-i mâna în buzunar și trăgând la loc piedica pistolului. Nu-ncepe cu „Ce? Ce, mă?" Sunt șanse mari să ajungă toată lumea împușcată. Intră acolo și fii un *alt* negrotei. Bine?

„Cine?" se întrebă Winston în vreme ce trecea pragul băncii și păși într-o baltă de sticle de Thirstbuster vărsate. De îndată ce ușile se-nchiseră în spatele său, paznicul și un alt tip bine îmbrăcat pe care Duruletz îl socoti directorul băncii se grăbiră spre el. Primul gând al lui Winston fu să facă precum în filmele de acțiune și să-i izbească pe cei doi cap în cap, ca pe talgerele dintr-o orchestră. „Mereu am vrut să fac asta. Mă-ntreb dacă merge ca-n filme".

Însă, când cei doi se apropiară, trecură pe lângă un panou pe care era expus unul dintre posterele sale de campanie, alături de ratele dobânzilor la credite și obligațiuni. Winston știu atunci cine era celălalt negrotei.

— Domnule, am închis.

— E-n regulă, sunt Winston Foshay, acolo pă afiș e poza mea.

Văzând că măhătălosul localnic din fața lor era într-adevăr politicianul de pe afiș, bărbații se liniștiră într-o măsură apreciabilă. Winston dădu mâna cu amândoi.

— Am venit să… hmm… să-mi verific echipa medicală… Făceam… ăă… ofeream consultații gratuite prin apropiere și ei trebuia să scoată niște bani, fiindcă am rămas fără… ăă… chestiile alea dă lemn care ți le bagă în gură.

— Spatule linguale.

— Mda, spatule linguale. Ce s-a întâmplat?

— Doamna de aici, zise directorul de filială arătând spre doamna O'Koren, care începea să dea semne că-și vine în simțiri, una dintre clientele noastre de seamă, abia intrase, când deodată din sistemul de aerisire a început să vină un fum albastru și miros de amoniac. A leșinat. Am sunat la salvare și, din fericire, au intrat doctorii ăștia câteva secunde mai târziu, dar cel handicapat a avut un soi de criză. A zburat băuturile verzi din mâna celuilalt și a intrat clătinându-se prin fum, zicând că să stăm deoparte, că e doctor și știe ce face.

Winston își izbi palma cu pumnul, simulând dezamăgirea.

— Sucurile alea era pentru copii.

Charles se ridică și-și ajută și mama să se ridice.

— Este bine cetățeanca, domnu' doctor Albiciosu'… adică domnu' doctor Albu? îl întrebă Winston pe Charles, mușcându-și interiorul fălcilor ca să se abțină să nu zâmbească.

— Consider că a început să dea semne de viață. N-a fost decât o simplă amețeală provocată de fum și vapori. Odihnă cum scrie la carte, o gură de ceai și-și revine cât ai clipi, răspunse Charles abia abținându-se și el să nu rânjească și articulând cuvintele precum un absolvent de Oxford. Ne-a cam băgat în sperieți totuși.

Winston se grăbi să dea fuga la Fariq care, confuz de la medicamentele autoadministrate, își

manevra cârjele ca pe niște bețișoare chinezești și încerca să apuce cu ele un teanc răzleț de bancnote de o sută de dolari ce se afla însă un pic prea departe.

— Haide, băiețaș, să-i dăm drumu' d-aici, șopti Winston săltându-și prietenul neputincios de după genunchi și subsuori.

— Oho, Duruletz, noi am venit gata să punem laba pă bani, mă. Doamna O' Koren s-a făcut că i-e rău, mie mi s-a făcut rău pă bune, îngână Fariq ridicând o cârjă spre casa de bani. Iote câți biștari, cumetre. Ce faci, cioară? Întoarce-te! Întoarce-te!

— Calm, omule. Ar trebui să fii doctor și alea.

Duruletz îl cără pe Fariq printre angajații perplecși.

— Doctorul Allah pare un pic mototolit.

Oprindu-se la ușă, le mulțumi tuturor pentru ajutor și le reaminti să-l voteze. Când ajunseră în mașină, Winston îl plasă pe Fariq, înmuiat ca gelatina, pe bancheta din spate și-i aranjă fiecare mădular molatic în spațiul îngust, ca un păpușar ce-și pune în cutie marioneta preferată. Toată lumea îi mulțumi pentru eforturile depuse. Recunoștința lui Charley o avu, ca de obicei, anumite asperități.

— Da, băiatu', ai venit fix la timp ca un tren nemțesc, da' cam bleg, așa. Tot numai „Salutare, fârtați. Mă bucur să vă cunosc" și rahaturi. Trebuia să ieși cu trancanu' la înaintare, să pocnești din pistol ca-n filmele cu cavaleria americană.

Armello duse un pumn la buze și suflă într-o trâmbiță imaginară.

— Tu-tu-tuuu-tuu-tu. La ataac!

Charley O' încuviință din cap.

— Mde, Durule, dacă n-ai dă gând să-l folosești, dă la băiatu' rahatu ăla.

Winston se trase de la geam, cu mâinile încă ținând portiera. Se uită la băieții lui, Armello la volan, Fariq și Charley o îndesați umăr la umăr în spate, înghesuiți între scaunul de bebeluș și

doamna O' Koren. Îi aminteau de echipajul de pușcași de pe șalupa din *Apocalipsul acum* urcând pe râu spre Cambodgia, spre Bronx, spre cine știe unde. Îl auzea pe Robert Duvall țipându-i în ureche, pe fundalul exploziilor:

Vrei să faci surfing, soldat?
Da, să trăiți!
E bine, fiule, fiindcă ori faci surfing, ori te lupți.

Winston voia să facă surfing mai mult ca oricând. Apăsă încuietoarea portierei.

— Ne ducem și noi, mă.

— Ai pageru' la tine, băiețaș? întrebă Fariq, iar Duruletz încuviință. Îți dau un bip într-o oră-două. O pornim spre Old Timers. Fumăm ceva. Luăm ceva dă băut.

— Noi o să ne ducem la film probabil, așa că… Fariq îl atinse pe Armello peste umăr cu palma, iar mașina porni.

În drum spre școala primară, Winston ținu mâna Yolandei atât de strâns într-a lui, încât își putură simți unul altuia pulsul.

— L-ai pocnit intenționat pe ăla, așa-i?

— N-a fost accident, nu.

— Știi ce vreau să zic. Ai vrut să-i dai somn. Duruletz ridică în sus un picior.

— Ăștia de la Timberland fac niște bocanci belea. Nu intră nici apă-n ei. Tălpi antiderapante. Călcâiele întărite.

— Mersi, Boo.

— Pentru ce?

— Pentru nimic.

La intersecția următoare, banda de dependenți și de zdrențăroși angajați de Inez se năpusti într-un autobuz municipal ca un grup de comando. După ce împărțiră fluturași pasagerilor, se scurseră pe Second Avenue oprind traficul, strecurând pliante sub ștergătoarele mașinilor oprite, aruncându-le pe geamurile deschise. Haosul provocă un vuiet

turbat de claxoane. Winston strânse și mai tare mâna Yolandei. Încheieturile ei pocniră. Era singurul lucru real din viața lui. Până și Jordy, pășind nesigur înaintea lor, cu nasul în pământ ca un furnicar căutând vizuini de gângănii, i se părea imaginar. „Ticălosu' ăsta mic cu piele dăschisă la culoare nici nu seamănă cu mine". Apăsarea cu care-i răspunse la strânsoare Yolanda îi domoli temerile.

Când ajunseră la școală, steagul de la intrare flutura la jumătatea catargului, fiindcă scripeții, ruginiți, se blocaseră. Un bărbat prăjit de coca stătea în fața ușii și-i făcea ochi dulci unei preadolescente.

— Ce faci colea, Marvin? Credeam că doamna Nomura te-a angajat să-mparți fluturași azi.

— Vorbesc cu fata mea.

— Pliantele mele ar face bine să nu fie-n gunoi, cioară, scuipă Winston. Ai votat?

Marvin scutură din cap și încercă să-și dea seama de dispoziția lui Winston. Duruletz părea calm, însă pentru orice eventualitate făcu un pas înapoi.

— Nu te-am înregistrat, parcă, la Papo?

— Ba da, și mi-ai călcat și pă cristalu' dă coca.

— Aia a fost un accident.

Marvin strânse din buze și le mișcă dintr-o parte într-alta.

— A fost, negrule.

Întristat la amintirea pierderii suferite și îngăduindu-i lui Winston să-l ia de sus în fața iubitei lui, Marvin își pironi privirea în pământ.

— Uite, dacă votezi, îți dau înapoi ăia douăzeci dă dolari.

Marvin se grăbi să intre, iar în spatele lui ușile metalice ale școlii se-nchiseră încetișor. Winston se întoarse către fată.

— Cioara aia nu-i dă tine, m-auzi?

Fata rămase pe loc, înfruntându-l cu mâinile în șoldurile osoase.

— Așteaptă bacșișul, zise Yolanda.

— Nu trebea să-i zic io lu' Marvin că-i dau douăzeci dă dolari. Mai bine făceam dacă amenințam că-i tăbăcesc curu'.

Duruletz îi întinse douăzeci de dolari fetei. Fata o luă din loc, mișcând provocator din fundul inexistent ca o parașută anorexică îmbibată cu whisky.

— Cresc repede copiii.

— Cât mai ai din banii ăia?

— Dăstul pentru filme.

Marvin scoase capul pe ușă.

— Durule?

— Ce faci aici, mă? Ar trebui să votezi!

— Nu știu cum te cheamă pă bune.

Winston chicoti.

— E-o nebunie rahatu' ăsta. Urcă treptele, ținu ușa să nu se închidă și zise: Foshay. Winston Foshay.

Cabinele de vot erau jos, în cantină. Bendito, de serviciu la alegeri, se sprijinea de automatul de sucuri cu o mutră plictisită. Îl observă primul pe Winston.

— Pace, mă.

— Pace.

Inez stătea în spatele voluntarilor și se uita peste umărul lor ca un supraveghetor la examen. Yolanda fu trecută pe lista votanților și o porni spre o cabină goală, lăsându-l pe Jordy cu tatăl lui.

— Ia-i mai ușor, doamna Nomura.

— Winston, n-ai idee ce-ar fi în stare municipalitatea să facă numai ca să măsluiască alegerile. Tocmai vin de la secția din școala 57, și acolo sunt șase polițai în față. Și lumea din zonă, mai ales ăia care ar vota pentru tine, n-ar trece printre șase polițiști nici să-și ia bere gratis, darmite să voteze.

— Haide, doamna Nomura, nu poate fi așa dă serios.

— A, nu poate? Înainte de asta am fost la blocul Carver, lângă azilul de bătrâni. Știi unde sunt cabinele de vot în Carver?

— Nu.

— În sala de recreere de la etajul opt.

— Da' ascensoru' n-a mers niciodată acolo.

— Exact. Crezi că bătrâneii ăia care erau așa de mândri de tine la dezbatere o să urce opt etaje ca să voteze?

Ca voluntarii să nu-l audă, Winston se strădui să-ntrebe pe mutește:

— Câte voturi am?

Inez îi arătă, pe degete, șiruri de câte zece. Erau ori șaizeci și patru ori șaptezeci și patru, Winston pierdu socoteala.

Cu o pișcătură puternică, Yolanda îl anunță că era liber la cabina de vot. Winston, cu Jordy în brațe, intră în cabină și trase perdeaua după el. Își pregăti votul deplasând maneta roșie către dreapta.

— Duruletz, tu ești colea?

Era Marvin, care șoptea din cabina de alături.

— Care-i treaba?

— Cum se scrie numele tău?

— W-I-N-S-T… cioară, tu nu știi să citești?

Exasperat, Winston se apucă să-i dea indicații, cu voce îndeajuns de tare cât să facă să se ridice capetele voluntarilor de pe listele lor. Urmându-și propriile gesturi, îi arătă lui Marvin cum să voteze.

— Pune degetu' pă căsuță dă sus, dân primu' șir dă căsuțe.

— OK.

— Coboară la a treia căsuță.

— Bun.

— Vezi maneta mică dă metal dă lângă căsuță?

— Mda.

— Trage-o în jos.

— Făcut.

— E un X mic și negru în ea?

— Aha.

— Trage dă mâneru' roșu spre stânga.

Fără să facă la fel cu al său, Winston ascultă zuruitul zgomotos al votului lui Marvin.

— Gata, puștiule. Ai votat.

— A fost ușor. Ar trebui să votez mai des. Când mai candidezi?

— Niciodată, sper.

— Winston, zise Marvin revenind la vocea șoptită de dinainte. Cu ăia douăzeci…?

— Ți-i dau mâine. Treci pă la mine.

— Promiți?

— Da, cioară.

— Nu fi ca restu' dă politicieni, să faci promisiuni și să nu te ții dă ele.

Winston nu-și făcea griji în privința încălcării vreunei făgăduieli politice. Își închipuia că n-avea nicio șansă să câștige.

Duruletz își continuă apoi operațiunea de votare. Examină candidaturile la judecătorie și votă pentru numele care i se păreau că sună evreiește. Îl lăsă apoi pe Jordy să apese pe restul de manete ale aparatului de votat. La niște alegeri locale cu o prezență la vot de toată jalea, impulsurile copilului aveau să cântărească mult în ocuparea posturilor publice, în deciziile cu privire la niște propuneri și referendumuri ale căror detalii Winston le pricepea cam la fel de mult ca și Jordy. Când ieși din cabină, o văzu pe Yolanda plină de mândrie, așa că, preț de o clipă, îi trecu prin minte că avea o șansă să câștige.

„Paștele mă-sii, dă câștig cumva nici n-o să știu unde să mă duc la serviciu".

23. ERA ODATĂ UN TATĂ

Familia Foshay stătea în rândul din spate al unei cinemateci micuțe, sorbind ceai de plante și urmărind un film al lui Ozu. Pelicula, *Era odată un tată,* era veche și atât de lipsită de dialoguri, că ar fi putut să fie și mută de-a binelea. Din punctul de vedere al Yolandei, povestea greoaie, cu cadrele ei statice, ar fi putut la fel de bine să fie și-o fotografie nemișcată.

— Winston, e groaznic filmul ăsta. Nu s-a mai întâmplat nimic de când s-a înecat copilu-n lac, și-acolo n-a fost decât o secundă cu barca aia răsturnată în jumate de metru de apă.

— Se-ntâmplă multe chestii. Nu știi tu să te uiți la ele.

— Ce, că tipu' bătrân îmbătrânește și mai tare. Că fiu-său vorbește și mai puțin decât când era copil? Ne uităm lung la statui de piatră? Dacă nu se-ntâmplă nimic, nu-i nimic de pierdut.

Un spectator curajos îi șâșâi pe cei doi. Winston ignoră mustrarea și se apucă să-i explice Yolandei subtextul filmului.

— Ar trebui să fii psihologă sau ceva. Nu vezi să tatăl trece pân niște chestii nasoale? Negru-i în criză. E singur. I-a murit nevasta cine știe dă când. Elevu' i-a murit, acuma se simte răspunzător, i-i frică să-și crească băiatu'. Pustiu' să simte abandonat, da' tot îl iubește mult pe babacu-său. Când te uiți la marafeturi d-astea, nu-i despre ce să-ntâmplă, ci-i despre ce nu să-ntâmplă.

Pe ecran, tatăl și fiul pescuiau într-un pârâiaș, aruncând undițele în sincronicitate perfectă, ca ștergătoarele de parbriz. Fără să se întoarcă cu fața spre băiat, tatăl zise: „Te trimit la școală, la internat". Băiatul se opri din pescuit, în vreme ce tatăl făcea iarăși să zvâcnească bățul mlădios al undiței.

— E-a naibii dă adânc, zise cu voce tare Duruletz.

Publicul lansă un cor de șâșâieli și de „Liniște!” în direcția sa. Însă gura lui Winston era imposibil de închis, iar mustrările nu făceau decât să-i dea apă la moară.

— Ce vă tot agitați așa? Or’cum nu-nțelegeți nici unu’ pic dă japoneză. Imperturbabil, își continuă exegeza ca un adevărat *benshi:* Dacă stai să te gândești, Landa, n-am dăcât să te omor pă tine, și filmu’ ăsta s-ar face viața mea și-a lui Jordy. Tată și fiu împotriva lumii.

Yolanda îl plesni în joacă peste obraz. Doi spectatori se ridicară furioși și dădură buzna afară ca să se plângă direcțiunii.

Winston se uită la pager. Niciun semn de la Fariq. Și-i imagină, pe el și pe ceilalți, plimbându-se în Dodge-ul furat, convinși că elicopterele de trafic de deasupra erau ale poliției și că le transmiteau poziția forțelor terestre. Repetaseră de multe ori, pe trepte, planul de scăpare: condusul spre aeroport, unde elicopterele n-au voie să încalce spațiul aerian. Dacă nu se găsea niciun aeroport prin apropiere, mersul până la cel mai apropiat campus de facultate, unde să parcheze mașina și să se amestece în mulțime. De la o sută cincizeci de metri altitudine ar fi arătat ca niște studenți oarecare.

Winston își întoarse atenția asupra filmului. Tatăl era acum pe patul de moarte, cu fiul aproape adult alături, străduindu-se să nu verse lacrimi pentru un om pe care nu-l cunoscuse niciodată cu adevărat. După ce tatăl muri fără zarvă, fiul ieși din încăpere și începu să hohotească dezlănțuit.

Ochii lui Winston se umezeau, dar chiar atunci Yolanda îi șopti în ureche:

— Totul bine cu Chisăliță și ceilalți?

El ridică din umeri.

— Plângi?

— Noo.

Fiul și proaspăta sa soție erau în tren și se îndreptau spre noile lor vieți. Fiul îi sugeră soției să-și invite tatăl și fratele să se mute cu ei. Femeia își acoperi fața cu palmele și plânse, mișcată de atâta bunătate. Yolanda scutură din cap dezgustată.

— Filmul ăsta-i o păcăleală. Cred că japonezii plâng din orice. În ghetou n-ar putea să trăiască. I-ar distruge, ce naiba!

— Doamna Nomura stă în cartier și se descurcă de minune.

— Bun, păi… când începe următorul film, n-ai vrea să ne mutăm mai în față un pic?

— Nu putem. E musai să stau pă scaunul meu.

— Cum adică pe scaunul tău?

— Îți arăt îndată.

Când se aprinseră luminile, Winston bătu cu palma în plăcuța de metal prinsă de spătarul scaunului din față. Yolanda își trecu degetul peste dreptunghiul argintiu și oftă:

— Nu pot să cred.

Gravată frumos pe plăcuță, se vedea inscripția WINSTON FOSHAY – SPONSOR AL CINEMATECII CLASICE.

— Acolo s-au dus banii de la doamna Nomura? Cât te-a costat?

— Două mii dă dolari.

— Winston, câți bani ne-au rămas?

— Cam o mie cinci sute.

— Și restul unde-s?

— Nu știu… pă bere, taxa ta dă facultate. I-am dat și lui Spencer cinci mii.

Yolanda se ridică în picioare.

— Pentru ce?

— O să fie scenaristu' meu.

Întorși în sală, spectatorii nemulțumiți i-i arătară pe Winston și pe Yolanda managerului.

— Ei sunt. Cei doi de colo.

Managerul se strecură în scaunul de lângă cei doi indisciplinați.

— Ce mai faceți, domnule Foshay? Mă bucur să vă revăd.

După ce bărbații își dădură mâna, Winston îi prezentă pe Yolanda și pe Jordy.

— V-a plăcut filmul? întrebă managerul. Pe cel ce urmează îl știți, *Ce a uitat doamna*? E despre un bărbat ținut sub papuc care-și recâștigă controlul asupra mariajului.

Winston gemu un „Da, omule, l-am văzut p-ăla" și ridică ochii spre Yolanda care, sastisită, scosese o carte de psihologie, decizând că putea să studieze pe perioada pauzei.

— O pocnește și-o aduce pă drumu' cel bun.

Yolanda îl ignoră și trecu peste un pasaj cu markerul portocaliu-fluorescent.

Duruletz se uită împrejur bănuitor, asigurându-se că nu trăgea nimeni cu urechea, și-l smuci de mânecă pe responsabilul sălii de cinema:

— Ascultă la ideea asta: *Cap'n Crunch – Filmul.*

Managerul săltă ca pe arcuri, acoperindu-și gura căscată cu palma.

— Dumnezeule, e genial!

Era rândul lui Winston acum să șâșâie cerând liniște.

— Gata, calm, mă. Am pus un gagiu care scrie la ziar să lucreze la scenariu. Dacă vrei să te bagi și tu, dă-mi de știre.

După ce managerul plecă, Yolanda vorbi fără să ridice privirea:

— Bagi la înaintare ideea aia de fiecare dată când vorbești cu un alb. Și vreunul o să ți-o fure.

— Știu, da' nu-mi pasă. Aș vrea să văd filmul făcut, atâta tot. Să mă uit pă ecran și să zic: „Da, mă, iote ideea mea".

— N-ar fi mai bine să te uiți pe ecran și să zici: „Iote ideea mea și-am făcut cu ea o căruță de bani?"

— De aia te duci tu la facultate. Tu o să fii aia care face banu' în familie.

— Rahat!

Winston își îndesă capul în poala ei.

— Ce studiezi, pân la urmă?

Yolanda bătu cu degetul într-un titlu de capitol: „Psihologia Percepției – Gestalt”.

— Ce-i aia? întrebă Winston.

— E ca și cum ai învăța de ce creierul percepe lucrurile într-un anumit fel. Gen, cum se face că de la anumite culori ne simțim într-un fel anume.

Cu o expresie șireată, Winston îi cuprinse sânul cu palma.

— Ca dă pildă cum face fundu’ tău cel mișto dă mă simt așa dă bine?

— Ceva de genul.

— Și cine-i Gest-alt?

— Ghe-*ștalt.*

— Ghe-*ștalt.*

— Gestalt e o teorie a percepției. Când vedem ceva care e separat pe fragmente, tindem să vedem întregul, nu părțile individuale. Să zicem că ai comanda o pizza mare. Vezi un cerc, nu șase triunghiuri.

— Opt.

— Câte or fi.

— Ca atunci când mă uit la umflăturile mici dân juru’ la sfârcu’ și văd un cerc?

— Exact.

Winston nu-și mai ținea mâinile acasă, așa că Yolanda îl înghionti, dându-l deoparte. În timp ce luminile scădeau, Winston se lăsă în scaun și-și aprinse o țigară.

— Știi ce-aș fi studiat dacă m-aș fi dus la facultate?

— Ce?

— Spațiu’.

∵

Inez pășea greoi, urcând pe Second Avenue către liceul Park East. Ziua fusese lungă. Cămașa îi era plină de picuri de sudoare în zona spinării și la ceafă. O dureau picioarele de la umblatul din

secție în secție, de atâta încurajat alegătorii și supravegheat comisiile de vot. Intră în Camera 202 fremătând toată. Își dădu de pe față șuvițele de păr care i se lipiseră și aruncă o privire spre ceas – zece treizeci și cinci. „Drace, am întârziat”. Își jurase sieși că la alegerile de acum nu aveau să se adauge voturi fictive. Că repetarea marii fraude electorale din 1977 nu avea să se petreacă sub ochii ei.

În încăpere mai erau patru persoane. La catedră, după micul vraf de voturi rămase, se aflau inspectoarea districtuală și un membru al comisiei. Așezat la un pupitru de elev din față era unul dintre lacheii lui German Jordan. Și, în fundul camerei, Bendito Bonilla, încă în uniformă, rotea absent un glob geografic.

Inspectoarea, o femeie rotofeie cam de vârsta lui Inez, purta un taior cu pantaloni de culoarea limetei și un șirag de perle negre. Apucă un buletin de vot și zise: „Collette Cox”. Membrul comisiei, probabil soțul, apăsă mina creionului tare pe tabel și înregistră îndatoritor votul.

— Collette Cox, repetă el trăgându-se de gulerul rotunjit al tricoului. *Hace calor, coño.*

Inez luă loc lângă slugoiul lui Jordan.

— German Jordan.

— German Jordan.

Mina creionului se rupse. Pocnetul răsună îndelung. Când membrul comisiei se ridică să-l ascută, Inez întrerupse procesul adresându-i-se inspectoarei:

— Pot să vă-ntreb cum vă numiți?

— Lourdes Molina.

— Doamnă Molina, pot solicita o anunțare a rezultatelor așa cum se prezintă ele în acest moment?

— Va trebui să așteptăm până ce toate voturile sunt numărate.

Servul lui Jordan se gheboșă peste bucata de hârtie de pe pupitrul său precum un elev tocilar

care nu lasă pe nimeni să copieze de la el. Inez fluieră, se uită la unghii, apoi înhăță peticul de hârtie. Era un tabel oficial de înregistrare căruia îi lipsea doar partea de jos, aflată încă în ghearele valetului. Inez își lăsă privirea să alunece peste coloane. Membrul comisiei se întoarse la locul său, și numărătoarea reîncepu.

— Winston Foshay.

— Winston Foshay.

Părea o cursă în doi. La iuțeală, Inez număra voturile. „Ia stai așa”.

— Winston Foshay.

— Winston Foshay.

„Măiculiță”.

— German Jordan.

— German Jordan.

Inez îi înapoie slugii tabelul și scoase un exemplar gros, fotocopiat, din *Legea electorală a Statului New York; Reguli și regulamente.*

— German Jordan.

— German Jordan.

— Winston Foshay.

— Winston Foshay.

Duruletz nu câștiga, dar era pe aproape. Se uită spre catedră. Teancul de buletine se subția. Mai păreau să fi rămas cinci sau șase, plus vreo zece voturi prin corespondență încă nedeschise în plicurile lor.

— Wifredo Cienfuegos.

— Wilfredo Cienfuegos.

— Margo Tellos.

— Margo Tellos.

Voturile prin corespondență îi amintiră de campania-fulger dusă de Winston la Rikers, cu un pat de închisoare servindu-i ca sediu electoral.

— Winston Foshay.

— Winston Foshay.

Chiar și dacă restul de voturi ar fi fost pentru Winston, n-aveau să fie suficiente pentru victorie. Însă Inez nu știa dacă Jordan avea destule voturi

pentru o majoritate absolută. Răsfoi grăbită cărticica, uitându-se la condițiile necesare pentru intrarea în turul doi.

— German Jordan.

— German Jordan.

— German Jordan.

— German Jordan.

„Căcat”. Nu exista turul doi pentru alegerile de consiliu. Cine avea majoritate simplă câștiga.

— Winston Foshay.

— Winston Foshay.

Inspectoarea trânti pe masă ultimul vot. Apoi deschise, cu o unghie ascuțită, primul vot prin corespondență.

— Winston Foshay.

— Winston Foshay.

Plicul căzu pe jos și alunecă până sub scaunul lui Inez. Trebuia să fie un chichirez pe undeva, însă avea de parcurs cu luare-aminte aproape patru sute de pagini de chichițe legislative. Îi mai trebuia timp.

— Winston Foshay.

— Winston Foshay.

Inez era pe cale să întrebe dacă numărul total al voturilor numărate se potrivea cu voturile exercitate, dar n-avea destulă energie. Se uită la plicul de sub pupitrul ei. Adresa expeditorului era la Rikers. Zâmbi, se lăsă cu spatele pe speteaza scaunului și, cu un mic bufnet satisfăcut, închise tomul cu legislație electorală, își strecură mâna la sticla cu rom din geantă, pupă eticheta și sorbi îndelung.

— Winston Foshay.

— Winston Foshay.

Romul îi alunecă ușor pe gâtlej. Inez tropoti ușor din picioare, bucurându-se de furnicăturile din degete. Pentru o campanie la firul ierbii într-o comunitate lipsită de iarbă, echipa Duruletz făcuse treabă bună. Acum mai trebuia doar să se asigure că Duruletz avea să trăiască cât să apuce cea de-a

douăzeci și treia sa vară. „Încă o gură”. Inez duse la gură sticla și toastă în șoaptă:

— *Gambate,* Winston Foshay, *gambate.*

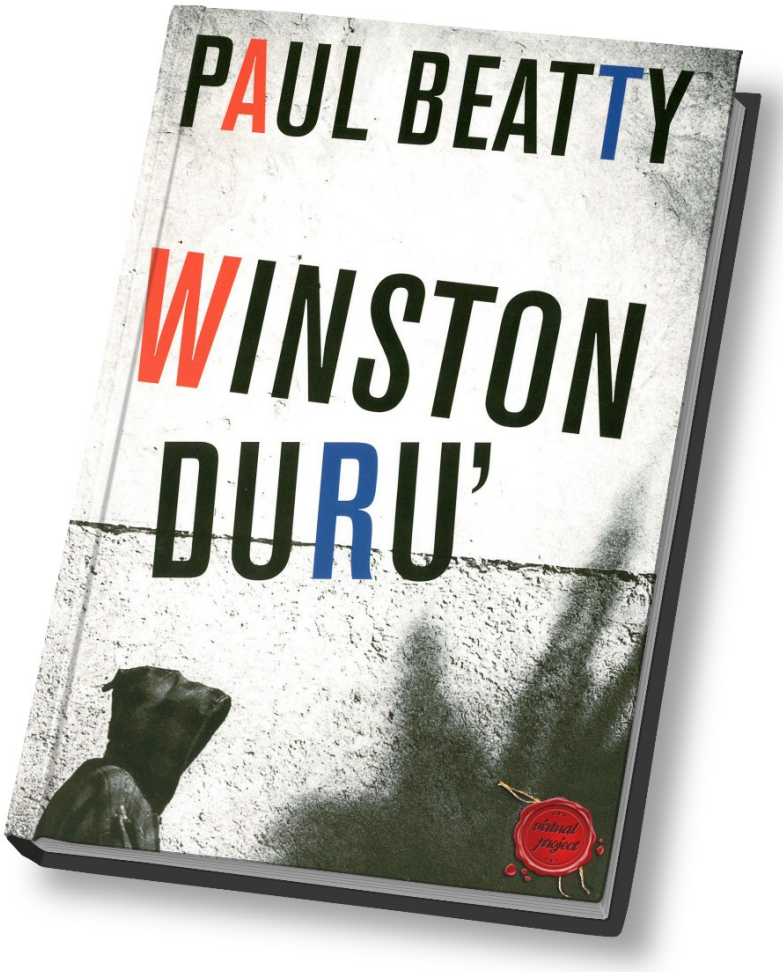

virtual-project.eu

[1] Traducere de Ştefan Augustin Doinaş, revista *Tribuna* nr. 17, 1974 (n.tr.).

Table of Contents

1. DURU' ȘI CHISĂLIȚĂ
2. PAQUETES DE SEIS DE BUD
3. DURULETZ ȘI YOLANDA
4. PE SCĂRI
5. INEZ
6. HOȚUL PE BICICLETA
7. O LINGURĂ DE BORȘ
8. TEORIA GPS
9. LECTURA
10. PARADIS EX NIHILO
11. UNDE-I BROOKLYNU'? UNDE-I BROOKLYNU'?
12. CLOPOȚELUL
13. TIPPECANOE, TYLER PLUS DURULETZ
14. DRAGOSTE DE BIZAM
15. YORI-KIRI
16. PARCARE GRATUITA
17. VÂNZOLEALA
18. ÎNCĂ UN PARTID
19. CHEF DE CHEF
20. INFIERNO - DEBAJO DE NUEVA ADMINISTRACIÓN
21. „VOTAȚI WINSTON FOSHAY-REGE!"
22. DACĂ-S ALES, NU VOI SERVI
23. ERA ODATĂ UN TATĂ

Table of Contents

1. DURU’ ȘI CHISĂLIȚĂ 2
2. PAQUETES DE SEIS DE BUD 26
3. DURULETZ ȘI YOLANDA 35
4. PE SCĂRI 61
5. INEZ 77
6. HOȚUL PE BICICLETA 100
7. O LINGURĂ DE BORȘ 109
8. TEORIA GPS 142
9. LECTURA 175
10. PARADIS EX NIHILO 183
11. UNDE-I BROOKLYNU’? UNDE-I BROOKLYNU’? 196
12. CLOPOȚELUL 218
13. TIPPECANOE, TYLER PLUS DURULETZ 234
14. DRAGOSTE DE BIZAM 256
15. YORI-KIRI 263
16. PARCARE GRATUITA 278
17. VÂNZOLEALA 280
18. ÎNCĂ UN PARTID 285
19. CHEF DE CHEF 290
20. INFIERNO - DEBAJO DE NUEVA ADMINISTRACIÓN 299
21. „VOTAȚI WINSTON FOSHAY-REGE!” 315
22. DACĂ-S ALES, NU VOI SERVI 326
23. ERA ODATĂ UN TATĂ 342